

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 25.4.2019 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab
Alueen nimi: Rääpysjärvi 1
Lupatunnus: ML2017:0104
Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kirjaamossa (Opastinsilta 12 B, Helsinki), Tukesin Rovaniemen toimipaikassa (käyntiosoite; Valtakatu 2, Rovaniemi) ja Tukesin kotisivulla (<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>) sekä Tuusniemen kunnan ilmoitustaululla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Esa Tuominen puh. 029 5052 018

Kuulutettu 25.4.2019

Pidetään nähtävänä 27.5.2019 asti

Oy Fennoscandian Resources Ab
Laivurintie 11
21100 Naantali

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab
Y-tunnus: 2472202-4
Suomi

Yhteystiedot:

Oy Fennoscandian Resources Ab
Laivurintie 11
21100 Naantali

Lisätietoja antaa:

Rasmus Blomqvist
rasmus.blomqvist@beowulfmining.com

Alueen nimi: Rääpysjärvi
Alueen sijainti: Tuusniemi

Hakemus on tullut vireille 8.8.2017. Viranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2017:0104 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 8.8.2018.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Oy Fennoscandian Resources Ab:lle malminetsintäluvan nimeltä "Rääpysjärvi" lupatunnuksella ML2017:0104.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 716,25 ha
Alueen nimi: Rääpysjärvi
Sijainti: Tuusniemi
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Alue sijaitsee Tuusniemellä, noin 20 km kuntakeskuksesta etelään, lähellä Heinäveden ja Leppävirran rajaa. Alueen eteläpuolella on Suvasveden ja Kermajärven välinen salmi. Alueesta lounaaseen 1,5 km päässä alkaa Suvasveden saariston Natura-alue. Alue on kaavoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ja maatalousvaltaiseksi alueeksi.

Otaksuma mineraaleista

Alueella arvioidaan olevan grafiittia.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät

2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeellisiksi, jotta alueen mineraalipotentiali saadaan tehokkaasti tutkittua. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvityselvällisyydestä

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Kaivosviranomaisen voi ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn

ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa myönnettyillä menetelmillä ei synny kaivannaisjätettä. Töiden loputtua kohteella on alue välittömästi saatettava mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan ja korjattava mahdolliset maastovahingot.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, kuten yksityisteiden tiekunnille, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Lisäksi malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille
- Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastoon ja Kuopion kulttuurihistorialliseen museoon.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe malminetsintäalueen pienentämisen aikataululle olevan tarvetta. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2017:0104 alueelle. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä siitä ilmoitus kaivosviranomaiselle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §. Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Malminetsintäluvalle **ML2017:0104** määrätään asetettavaksi lupakohtainen **10 000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on lisättävä viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti

aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Kaivosviranomaisen on luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä harkittava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintäluvan haltijan on tulpattava kairareivät, mikäli kairareistä nousee pohjavettä maanpinnalle. Kairaputket on katkaistava mahdollisimman läheltä maanpintaa, ja kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella. Jos kairauksessa tarvittavan käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava kuten vesilain (587/2011) 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto ja toiminnasta ei saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Alueella mahdollisesti sijaitsevat luonnontilaiset lähteet ja yksityiset talousvesikaivot pitää huomioida tutkimustoiminnassa. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella alueelta ei ole tullut tietoon sellaisia ympäristö- tai luontoarvoja, jotka olisivat esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Alueella on metsälain 10 § mukaisia kohteita. Malminetsintäluvan haltijan on huomioitava kohteet ja niitä koskeva lainsäädäntö malminetsintätoimia suunnitellessa ja toteuttaessa.

Alueen läpi kulkee Koirajoki, johon on kunnostettu taimenen kutupaikkoja. Malminetsintäluvan haltijan on huolehdittava, ettei luvan nojalla tehtävien tutkimusten, tai muiden töiden johdosta Koirajokeen pääse vettä sameuttavaa kiintoainesta tai muuta päästöä, joka voisi pilata joen taimenen kutupaikkana.

Alueen maa- ja kallioperä voi esiintyä asbestimineraaleja. Jos asbestia esiintyy runsaasti, saattaa täytyä asbestityön tunnusmerkit työsuojelun osalta. Tällöin luvan haltijan on otettava huomioon valtioneuvoston asetus asbestityön turvallisuudesta (798/2015).

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana.

Asuinrakennusten läheisyydessä toimittaessa on suunniteltava työt niin, että syntyvästä melusta ei ole kohtuutonta häiriötä.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67 § ja 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Malminetsintälupahakemus: Oy Fennoscandian Resources Ab	8.8.2017
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	1.11.2018
Lausuntopyyntö: Tukes	1.11.2018
Päätös: Tukes	25.4.2019

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 1.11.2018 kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan Tukesin Rovaniemen toimipisteen sekä Tuusniemen kunnan ilmoitustaululla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 3.12.2018 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille ilmoittamalla siitä Koillis-Savo lehdessä 1.11.2018.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 3.12.2018. Tämän päivämäärän jälkeenkin toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Tuusniemen kunnalle 1.11.2018.
Tuusniemen kunta 12.11.2018 pyytänyt lisäaikaa lausunnon antamiseen 12.12.2018 asti ja antanut lausunnon 12.12.2018.
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Pohjois-Savon ELY-keskukselle 1.11.2018.
Pohjois-Savon ELY-keskus on antanut lausunnon 3.12.2018.

- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Museovirastolle 1.11.2018.
Museovirasto on siirtänyt asian käsittelyn Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle 5.11.2018. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on antanut lausunnon 29.11.2018.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätetyt muistutukset ja mielipiteet ovat liitessä 7.

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Tukesin kannanotto lausunnoissa, mielipiteissä ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksin.

Muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyistä asioista Koirajokeen, asbestiin ja ympäristöön liittyviin on otettu kantaa lupamääräyksissä 8 ja 9. Yksityisteiden käyttöön liittyvään ilmoitusvelvollisuuteen on otettu kantaa lupamääräyksissä 5 ja 11.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on enimmäkseen otettu kantaa kaivoksen haittavaikutuksiin. Osassa muistutuksia ja mielipiteitä otettiin myös kantaa yhtiön vakavaraisuuteen ja riskirahoituksella toimimiseen ja nostettiin esille, että hakija ei ole kaivosyhtiö vaan malminetsintäyhtiö. Joissakin on esitetty alueen olevan epäkäytännöllisen muotoinen kaivosalueeksi. Nyt käsittelyssä on malminetsintälupa, eikä kaivoslupa. Mahdollisen tulevan kaivostoiminnan edellytyksiä ei voida arvioida malminetsintää koskevassa lupaharkinnassa.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty hakemuksen olevan puutteellisesti täytetty ja kuulutettu. Hakemus on asianmukaisesti tarkastettu ja todettu täyttävän kaivoslain 34 §. Kuulutetun hakemuksen mukana ei ole yhtiötoimittamat kaavoitustiedot eikä listaa asianosaisista. Kaavoitustietojen liittäminen kuulutukseen on tarpeetonta ja maanomistajatietojen liittäminen kuulutukseen rikkoisi tietosuojalakea. Kuulutukseen ei ole liitetty tietoa hakemuksen tarkastamisesta koska hakemus ei voi tulla vireille eikä edetä käsittelyssä, ellei sitä ole tarkastettu ja todettu sen täyttävän kaivoslain 34 §.

Muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt huolet ympäristöhaitoista ja muinaismuistoista on huomioitu lupamääräyksissä 8 ja 9. Toimivaltaisen ympäristöviranomaisen Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja muinaismuistojen arvioinnissa vastaavan Kuopion kulttuurihistoriallisen museon Lausuntojen mukaan toiminta ei vaaranna ympäristöä tai muinaismuistoja.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty toiminnan aiheuttavan haittaa läheisille Lintulan ja Vanamon luostareille.-Lintulan luostariin on matkaa lähes viisi kilometriä. Lupamääräyksessä 9 on määrätty, että toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Matka Vanamon luostariin on vielä pidempi.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty, että alueen kaivosmineraalit on kuvattu riittämättömästi sekä tehtävät tutkimustoimet on selostettu riittämättömästi. Malminetsintälupa on tutkimuslupa, jonka tarkoitus on aluetta tutkimalla tuottaa tietoa, jonka perusteella mahdollisessa kaivoslupahakemuksessa voitaisiin vastaanavat tiedot esittää täydellisemmin ja tyhjentävämmin. Malminetsinnälle on tyypillistä, että tehdyt tutkimukset ohjaavat seuraavaa

vaihetta. Luvanhaltijan on esitettävä tutkimussuunnitelma maanomistajille ja viranomaisille aina ennen tutkimustoimiin ryhtymistä kuten lupamääräyksessä 5 on määrätty. Kaivosmineraaleista on mainittu ainoastaan grafiitti, sillä tutkimukset keskittyvät grafiitin löytämiseen.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty hakemuksesta puuttuvan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman. Hakemuksessa on esitetty: ”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta.” Tämän katsotaan vastaavan todellisuutta malminetsinnästä. Tutkimusojista kaivettu maa-aines palautetaan takaisin ojiin. Kairauksessa syntyvä soija edustaa kallioperää samalla tavalla kuin alueella oleva moreenimaaperäkin ja soija otetaan myös talteen asianmukaista hävitystä varten.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty hakijan esittämän vakuuden 10 000 € olevan riittämätön. Luvassa sallituilla malminetsintätutkimuksilla on ympäristöön pieni vaikutus, joten Tukes katsoo, että hakijan ehdottama vakuus on riittävä.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on vaadittu, että lupaharkinnassa huomioitaisiin lisäksi Aitolammen ja Haapamäen kaivoshankkeet, sekä näitä ympäröivä varausalue yhteisvaikutuksineen. Varausalue ei aiheuta mitään vaikutuksia, koska varaus ei anna oikeuksia sellaisiin tutkimustoimiin, joita ei alueella saisi muutenkin tehdä jokamiehen oikeuksilla. Tämä lupa, kuten myös Aitolammen lupa sekä jo peruutettu Haapamäen lupahakemus kohdistuvat malminetsintään. Aitolammen malminetsintäluvan ja tämän kyseessä olevan luvan yhteisvaikutukset ovat lupamääräysten mukaisesti toimittaessa hyvin vähäiset ja hetkelliset.

Savonlinnan kaupunki on mielipiteessään esittänyt tämän luvan vaarantavan Savonlinnan kaupungin vedensaannin. Lisäksi useissa muistutuksissa ja mielipiteissä on esitetty päästöjen vaarantavan Saimaan vesistön kalakannat ja saimaannorpat. Lupamääräysten mukaan toimittaessa, sallitut malminetsintätutkimukset eivät aiheuta päästöjä ympäristöön, eikä niillä ole vaikutusta alapuoliseen vesistöön.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([1096/1996](#)), ympäristönsuojelulakia ([257/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitettun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan

malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaisesti, tulee hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Oy Fennoscandian Resources Ab:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä:

- Tuusniemen kunnalle,
- Pohjois-Savon ELY-keskukselle,
- Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle,
- Muistutusten ja mielipiteiden jättäjille,
- Museovirastolle tiedoksi

Toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle toimitetaan tiedot Maanmittauslaitoksen ja Tukesin sopiman menettelyn mukaisesti malminetsintäluvasta merkinnän tekemiseksi kiinteistötietojärjestelmään. Asianosaisia tiedotetaan päätöksestä kirjeellä.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3 000 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1455/2015).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Esa Tuominen, puh. 029 5052 018

Ilkka Keskitalo
Ylitarkastaja

Esa Tuominen
Ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1	ML2017:0104 malminetsintälupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto
Liite 5	Tuusniemen kunnan lausunto
Liite 6	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Liite 7	Muistutukset ja mielipiteet

VALITUSOSOITUS **Valitusviranomainen**

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 260 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

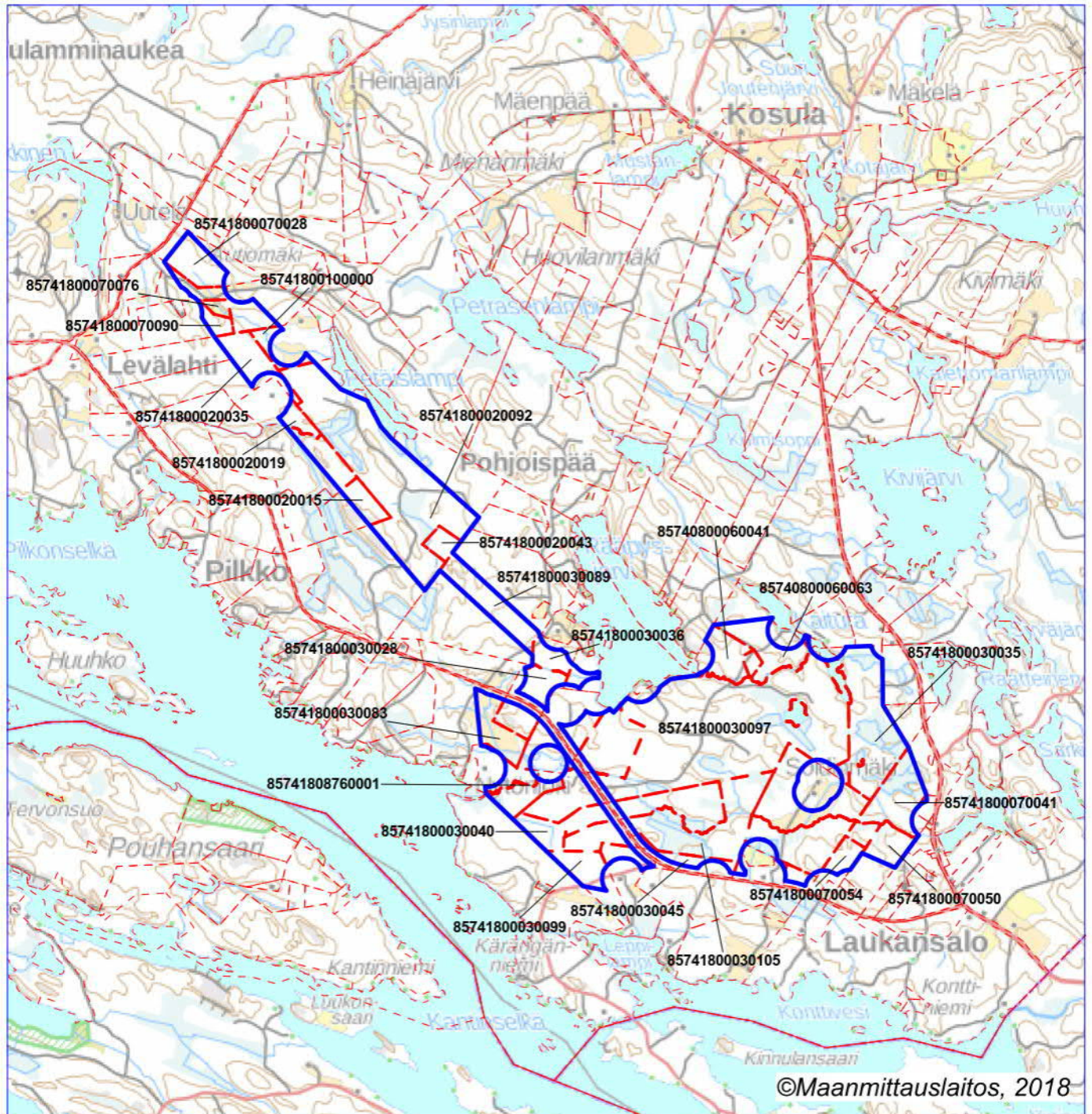
postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Mittakaava 1:50 000

Oy Fennoscandian Resources Ab
Rääpysjärvi 1
ML2017:0104

ML2017:0104 Rääpysjärvi 1

Tilakohtaiset pinta-alat

Tila r:no	Pinta-ala (ha)
857-418-7-54	5,92
857-418-2-19	4,74
857-418-2-35	12,29
857-408-6-41	11,86
857-418-0-15	10,87
857-418-2-95	10,41
857-418-3-97	149,83
857-418-2-92	97,16
857-418-3-105	47,38
857-418-3-35	42,78
857-418-3-3	27,77
857-418-3-41	26,81
857-418-3-90	23,94
857-418-3-25	23,05
857-418-7-41	20,50
857-418-3-89	18,41
857-408-6-63	16,35
857-418-3-28	15,01
857-418-3-77	14,07
857-418-3-5	14,06
857-418-7-28	13,22
857-418-3-83	13,03
857-418-3-99	9,76
857-418-7-50	9,49
857-418-3-40	8,36
857-418-7-98	7,75
857-418-2-15	7,37
857-418-876-1	6,33
857-418-3-36	6,11
857-418-2-43	5,01
857-418-7-24	4,73
857-418-3-92	4,59
857-418-10-0	4,52
857-418-3-45	4,33
857-418-7-90	4,15
857-418-7-63	3,73
857-418-7-76	2,50
857-418-3-30	2,42
857-408-6-13	2,20
857-418-8-137	1,40
857-418-3-31	0,95
857-418-3-104	0,55
857-876-10-0	0,27
857-418-7-40	0,16

857-418-3-57	0,04
857-418-5-25	0,03
857-418-3-111	0,01

Pinta-ala yhteensä: **716,25 ha**

Pohjois-Savo

x.x.2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite
Malminetsintälupahakemus ML2017:0104

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto Fennoscandian Resources Ab:n malminetsintälupahakemuksesta Tuusniemen kunnassa

Tausta

Lupaa malminetsinnälle hakee Fennoscandian Resources Ab. Malminetsintälupahakemusta koskeva alue sijaitsee Tuusniemen kunnassa. Hakemus alueen pinta-ala on 716,25 hehtaaria. Alueella oletetaan olevan grafiittimalmia. Aikaisemmin suoritettujen tutkimusten perusteella alueella grafiittipitoisuus vaihtelee 1-35 %:n välillä.

Alueella tullaan tekemään koekairauksia noin 1000 metriä sekä tutkimusojia, joilla pyritään selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta. Tutkimuksia laajennetaan, mikäli grafiitin laatu ja määrä antavat viitteitä kannattavuudesta. Mahdollisiin jatkotutkimuksiin sisältyy lisäkairauksia, malmiarvion laskemista ja rikastuskokeita. Malminetsintälupaa haetaan neljäksi vuodeksi

Suunniteltu malminetsintätoimenpiteet ovat tavanomaisia malminetsintätutkimuksia joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäisiä. Vaikutuksia ympäristö- tai luonnonsuojeluun ei ole.

Tutkimuksissa kaivannaisjätteitä ei synny ja paljastetut kallioalueet entisöidään. Kairauksissa syntynyt kairaussoija otetaan talteen ja toimitetaan pois tutkimusalueelta.

Tutkimuksissa käytettävä tela-alusteiset kairauskalustoyksiköt kuljetetaan tutkimusalueelle niin, ettei maapinnalle aiheudu vahinkoa. Mahdolliset vahingot entisöidään ja tarvittaessa korvataan maanomistajille.

Etsintätoimien vakuudeksi esitetään 10 000 euroa.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0033

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES on pyytänyt Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (myöhemmin ELY-keskus) lausuntoa Tuusniemen kunnan alueella tehtävän malmietsinnän toteutuksesta ja siitä voidaanko malmietsintää toteuttaa ilman, että siitä aiheutuu kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti:

- 1) *haittaa ihmisten terveydelle taikka vaaraa yleiselle turvallisuudelle*
- 2) *merkittäviä muutoksia luonnon olosuhteissa*
- 3) *harvinaisten tai arvokkaiden luonnonolosuhteiden olennaista vahingoittumista*
- 4) *merkittävää maisemallista haittaa*

Malminetsintälupa-alueella ei ole luonnonsuojelualueita, Natura-alueita tai muita luonnonsuojeluvaramuksia. Alueelta ei ole tiedossa uhanalaisten lajien nykyesiintymiä. Alueella ei ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, kallioalueita tai perinnebiotooppeja. Lähin Natura 2000- kohde (Suvasveden saaristot FI0600028) sijaitsee yli kilometrien päässä malminetsintälupahakemusalueesta länteen. Malminetsintäluvan myöntämiselle ei näin ollen ole luonto- tai maisema-arvoista johtuvia (tai kohdista 2-4) johtuvia esteitä. Alueella sijaitsee kuitenkin noin 10 kappaletta metsälain 10 §:n mukaisia kohteita, jotka tulee ottaa huomioon etsintää suoritettaessa.

Malmietsintäalueen kaavoituksen osalta ELY-keskus toteaa, että alue sijaitsee Suvas-Kosula yleiskaava-alueella.

Etsintäalue ei sijaitse pohjavesialueella, mutta etsintäalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee järviä, jokia ja lampia. Suoritettavalla etsintätoiminnalla ei saa olla haitallisia vaikutuksia vesistöön. Etsinnän kairauspaikat sekä mahdollisten tutkimusojien sijainnit tulee ilmoittaa kartalla ELY-keskukselle vähintään kuukautta ennen töiden aloittamista. Etsintätoiminnasta tulee ilmoittaa lähikiinteistöjen omistajille hyvissä ajoin.

Kairauksissa käytettävän kaluston toimivuuden osalta ELY-keskus katsoo, että alueella tulee käyttää sellaista kairauskalustoa, josta ei aiheudu öljy taikka muitakaan haitallisten aineiden päästöjä ympäristöön. Mikäli etsintätoiminnasta johtuen alueelle pääsee esimerkiksi öljyjä, tulee kyseiset pilaantuneet maa-ainekset poistaa ja toimittaa käsittelyyn asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella suoritettavilla, hakemuksen mukaisilla tutkimustöillä ei ole haittaa ihmisten terveydelle taikka vaaraa yleiselle turvallisuudelle. Melun osalta ELY-keskus toteaa, että asuin- taikka lomakiinteistöjen läheisyydessä tulee huomioida häiriintyvien kohteiden sijainti ja suunnitella etsintätoiminnan toteutus niin, ettei aiheuteta kohtuutonta häiriötä.

ELY-keskus pitää esitettyä 10 000 €:n vakuutta riittävänä.

Ympäristöylitarkastaja
Antti Lammi

Ympäristöylitarkastaja
Jussi-

Pekka Järvinen

Lausunnon valmisteluun on luonnonsuojeluasioiden osalta osallistunut luonnonsuojelun ylitarkastaja Anne Grönlund

Tämä asiakirja POSELY/1646/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/1646/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Järvinen Jussi-Pekka 03.12.2018 12:45

Ratkaisija Lammi Antti 03.12.2018 08:53

LAUSUNTO TURVALLISUUS – JA KEMIKAALIVIRASTOLLE TUUSNIEMEN KUNNAN ALUEELLE KOHDISTUVASTA MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSESTA

Khall § 192

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37§:n nojalla Tuusniemen kunnalta lausuntoa Tuusniemen kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Lausunto tulee toimittaa lupatunnus ML2017:0104 mainiten viimeistään 12.12.2018 mennessä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Oy Fennoscandian Resources Ab hakee kaivoslain 7 §:n mukaista malminetsintälupaa etsiä grafiittia Tuusniemen kunnan alueella sijaitsevalta Rääpysjärven alueelta. Alueen koko on 716,25 ha. Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Oy Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v 2015 -2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävä grafiittimalmia.

Oy Fennoscandian Resources Ab on yhteistyössä Åbo Akademin geologian laitoksen kanssa tehnyt alueella maasto- ja laboratorio-tutkimusta, eli suorittanut kallioperäkartoitusta, näytteenottoa ja sähkömagneettista slingram-mittausta. Grafiitin laatua on tutkittu eri analyysimenetelmillä (esim. pitoisuusanalyysi, polarisaatio- ja pyyhkäisyelektronimikroskoopilla ja Raman-spektroskoopilla). Maastotyöt ja analyysitulokset ovat osoittaneet, että tutkimusalueelta löytyy vaihtelevia määriä sekä hyvälaatuista että karkeara-keista grafiittia. Kemialliset analyysit osoittavat, että grafiittipitoisuus vaihtelee 1 – 35 %:n välillä.

Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei hakemuksen mukaan sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita. Vuosina 2018 – 2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta. Tutkimukset jatkuvat välittömästi, jos grafiitin laatu ja määrä osoittautuvat kannattavaksi. mahdollisiin jatkotutkimuksiin sisältyy lisäkairauksia, malmiarvion laske-minen ja rikastuskokeita. Malminetsintälupaa haetaan neljäksi vuodeksi.

Kaivannaisjätteitä ei hakijan mukaan synny. Jos paljastetaan kallio, niin alue entisöidään. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta. Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole. Tela-alustaiset kairauskalus-toyksiköt kuljetetaan tutkimusalueelle niin, että mahdollisimman vähinkoa aiheutuu maanpinnalle. Mahdolliset vahingot entisöidään tai korvataan maanomistajille. Kairaukset saattavat aiheuttaa jonkun

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 192

määrän melua. Hakija ei aio rakentaa malminetsintäalueelle väliaikaisia rakennelmia.

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa. Alueelle suunnitellut tutkimukset ovat koneellisia maa- ja kallioperänäytteenottoa sekä tutkimuskaivantoja. Kun malminetsintälupa perustuva toiminta alueella päättyy, malminetsintäalue saatetaan välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon: Tutkimuskaivannot täytetään ja maisemoidaan, ja kairanreikien suojaputket katkaistaan 10 - 20 senttimetriä maan pinnan yläpuolelta, hatutetaan ja jätetään paikoilleen mahdollisten myöhempien alueella tehtävien jatkotutkimusten ja -luotausten varalta. Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan, mikäli maanomistaja niin haluaa. Alueella käytetyt laitteet poistetaan. Alue kunnostetaan ja siistitään mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Yhtiö tekee kirjallisen ilmoituksen kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille sekä muille oikeudenhaltijoille, kun yllä kuvatut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvauksen toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Valmistelijat:

va. tekninen johtaja Paula Rissanen, puh 040 8206928
kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Tuusniemen kunta lausuu lupahakemukseen mielipiteenään seuraavaa: Hakemuksen kohteena olevalla alueella on voimassa oleva Kosula-Suvas rantaosayleiskaava (hyv. KV 1.6.2004 § 11) ja kaavassa on osoitettu seuraavat merkinnät: M ja MT (M, maa- ja metsätalousvaltainen alue ja MT, Maatalousvaltainen alue). Hakemusalueen ulkopuolelle on rajattu kaikki RA, A/1, AM, SR, SM ja LM -alueet. Malminetsintäalueen eteläosaan sijoittuu myös Tuusniemen moottorikelkkareitti, joka on vielä vailla reittitoimitusta.

Maakuntakaavassa vesistöalueet ovat vesimatkailun kehittämisalueita. Kehittämisalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen. Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa alueilla tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Maakuntakaavan tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikenne- ja viikkoliikenteiden käyttööntulon parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Suvasveden saaristot kuuluvat Natura 2000 -verkostoon.

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 192

Malminetsintäalueen läpi virtaava Koirajoki on juuri virtavesikun-
nostuksin ennallistettu (vuonna 2017), ja johon on pyritty palautta-
maan mäti-istutuksin erittäin uhanalaista Vuoksen taimenkantaa.
Ennallistamisen tuomat tulokset näkyvät vasta muutamien vuosien
kuluttua. Malminetsintälupa ei saa vaarantaa toteutettujen projek-
tien tavoitteiden saavuttamista. Alueen joissa elää myös elinvoi-
mainen jokirapukanta.

Vaikka malminetsintäalue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella
alueella, malminetsinnän sekä mahdollisen kaivostoiminnan vaiku-
tukset ulottuvat huomattavasti laajemmalle alueelle. Mikäli malmin-
etsintälupa myönnetään, on toiminnassa kiinnitettävä huomiota sii-
hen, ettei etsintä vaaranna herkän alueen luonto- ja ympäristöar-
voja. Malminetsintäalueen läheisyydessä sijaitsevat Natura-alueet
ja niiden ainutlaatuisuus tulee erityisesti ottaa huomioon. Malmin-
etsintä ei myöskään saa aiheuttaa alueen maanomistajien epäoi-
keudenmukaista kohtelua taloudellisesta näkökulmasta.

Kunnanhallitus katsoo myös, että Tuusniemen Rääpysjärven kai-
voshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti
myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivos-
hankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena, koska toteutuessaan
nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaana, kir-
kasvetisen ja herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Su-
vasveden alueen. Malminetsintäalueelta on lyhyet matkat jokien
kautta Suvasveteen, joten on suuri riski sateella mahdollisen kai-
voksen louhosalueella olevista sivukivistä liukenevien raskasmetal-
lien ja happamien vesien pääsystä Suvasveteen.

Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan jo malminetsintävai-
heessa tulee lupaviranomaisen asettaa riittävän tiukat lupaehdot ja
myös niiden noudattamisen valvontaan on kiinnitettävä erityistä
huomiota. Myös asetettavan vakuuden määrän on oltava riittävän
korkea, jotta siitä voidaan tarvittaessa kattaa herkälle luonnonympä-
ristölle helposti aiheutuvat mittavatkin vahingot. Kunnanhallitus
kiinnittää myös lupaviranomaisen huomiota siihen, että lupaharkin-
nassa edellytetään hakijalta yksiselitteisesti riittävät selvitykset toi-
minnan kaikista vaikutuksista, myös maanomistajien ja alueen elin-
keinonharjoittajien, kuten luontomatkoiluyritysten intressien näkö-
kulmasta.

Edellä mainituin perustein Tuusniemen kunnanhallitus ilmaisee
huolensa Rääpysjärven alueen kaivoshankkeen ympäristövaiku-
tuksista ja edellyttää tarkkaa harkintaa ja riittävän laajoja ympäris-
töselvityksiä jo malminetsintälupavaiheen lupaharkinnassa. Mikäli
kaivoshanke etenee ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn
(YVA), kunnanhallitus varaa kunnalle mahdollisuuden kunnan lau-
sunnan antamiseen YVA-raportista ja kaivoksen vaatimista viran-
omaisluvista.

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 192

Käsittely:

Terttu Kolari esitti lausunnoksi:

Tuusniemen kunnanhallitus ei myönnä malminetsintälupaa Rääpysjärvi – Tuusniemi alueelle.

Perustelut: Koska, malminetsintälupa on ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa, alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä. Vesimatkailun kehittämisalue käsittää koko Heinäveden reitin vaikutusalueen, alueella on myös Kosula – Suvas rantaosayleiskaava. Maa- ja metsätalousalueet sisältävät noin 50 taloutta, joille on äärimmäisen tärkeää elinkeinotoiminnan, olemisen ja elämisen ohella alueen monet maisemalliset, vesistö, kulttuuri sekä pohjavesien suojele ja ylläpitävät toimet. Koko valtakunnankin mitassa arvokkaat hiljaiset alueet, Lintulan ja Valamon luostarit sijaitsevat malminetsintäalueen välittömillä laitamilla. Malminetsintäalueen läheisyydessä sijaitsevat myös ainutlaatuiset Natura-alueet, joiden suojele on myös varjeltava.

Koska, malminetsintäluvan myöntäminen on mahdollisen kaivos-toiminnan esiaste, ei Tuusniemen kunnanhallitus myönnä malminetsintälupaa Rääpysjärvi –alueelle.

Maija-Leena Räsänen kannatti Terttu Kolarin esitystä.

Juha Pitkänen esitti lausunnoksi:

Tuusniemen kunta lausuu lupahakemukseen mielipiteenään seuraavaa: Hakemuksen kohteena olevalla alueella on voimassa oleva Kosula-Suvas rantaosayleiskaava (hyv. KV 1.6.2004 § 11) ja kaavassa on osoitettu seuraavat merkinnät: M ja MT (M, maa- ja metsätalousvaltainen alue ja MT, Maatalousvaltainen alue). Hakemusalueen ulkopuolelle on rajattu kaikki RA, A/1, AM, SR, SM ja LM –alueet. Malminetsintäalueen eteläosaan sijoittuu myös Tuusniemen moottorikelkkareitti, joka on vielä vailla reittitoimitusta.

Maakuntakaavassa vesistöalueet ovat vesimatkailun kehittämisalueita. Kehittämisalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen. Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa alueilla tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Maakuntakaavan tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikenne-

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 192

muotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Suvasveden saaristot kuuluvat Natura 2000 -verkostoon.

Malminetsintälupa ja sen mahdollistama kaivoshanke ovat ristiriidassa maakuntakaavan ja maakuntastrategian tavoitteiden kanssa.

Malminetsintäalueen läpi virtaava Koirajoki on juuri virtavesikunostuksin ennallistettu (vuonna 2017), ja johon on pyritty palauttamaan mäti-istutuksin erittäin uhanalaista Vuoksen taimenkantaa. Ennallistamisen tuomat tulokset näkyvät vasta muutamien vuosien kuluttua. Malminetsintälupa ei saa vaarantaa toteutettujen projektien tavoitteiden saavuttamista. Alueen joissa elää myös elinvoimainen jokirapukanta, joka on uhanalaisuusluokituksen mukaan kansallisesti vaarantunut laji.

Vaikka malminetsintäalue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, malminetsintän sekä mahdollisen kaivostoiminnan vaikutukset ulottuvat huomattavasti laajemmalle alueelle. Mikäli malminetsintälupa myönnetään, on toiminnassa kiinnitettävä huomiota siihen, ettei etsintä vaaranna herkän alueen luonto- ja ympäristöarvoja. Malminetsintäalueen läheisyydessä sijaitsevat Natura-alueet ja niiden ainutlaatuisuus tulee erityisesti ottaa huomioon. Malminetsintä ei myöskään saa aiheuttaa alueen maanomistajien epäoikeudenmukaista kohtelua taloudellisesta näkökulmasta.

Malminetsintäalueelta on lyhyet matkat jokien kautta Suvasveteen, joten on suuri riski sateella mahdollisen kaivoksen louhosalueella olevista sivukivistä liukenevien raskasmetallien ja happamien vesien pääsystä Suvasveteen.

Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan jo malminetsintävaiheessa tulee lupaviranomaisen asettaa riittävän tiukat lupaehdot ja myös niiden noudattamisen valvontaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös asetettavan vakuuden määrän on oltava riittävän korkea, jotta siitä voidaan tarvittaessa kattaa herkälle luonnonympäristölle helposti aiheutuvat mittavatkin vahingot. Kunnanhallitus kiinnittää myös lupaviranomaisen huomiota siihen, että lupaharkinnassa edellytetään hakijalta yksiselitteisesti riittävät selvitykset toiminnan kaikista vaikutuksista, myös maanomistajien ja alueen elinkeinonharjoittajien, kuten luontomatkailuyritysten intressien näkökulmasta.

Edellä mainituin perustein Tuusniemen kunnanhallitus ilmaisee huolensa Rääpysjärven alueen kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista ja toteaa, ettei malminetsintälupaa tule myöntää. Mikäli kaivoshanke etenee ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 192

(YVA), kunnanhallitus varaa kunnalle mahdollisuuden kunnan lausunnon antamiseen YVA-raportista ja kaivoksen vaatimista viranomaisluvista.

Mikäli yhtiö saa kaivosviranomaiselta lainvoimaiseksi tulevan malminetsintäluvan ja aloittaa malminetsinnän, täytyy sen ymmärtää, että kaikki etsintätoiminta tapahtuu täysin sen omalla riskillä ja vastuulla. Kunta pidättää kaikki oikeudet alueen kaavoituksen ja muiden hallinnollisten päätösten suhteen. Kunnalla ei ole mitään vastuuta ja korvausvelvollisuutta yhtiön investointien suhteen.

Kunta ei etsinnän seurauksena tule hyväksymään kaivostoimintaa, joka tuottaisi suuria määriä rikki-pitoista jätettä, joka vaarantaisi pinta- ja pohjavesiä pitkienkin aikojen kuluttua vastoin kaivannaisjäteasetusta.

Jarkko Toivanen kannatti Juha Pitkäsen esitystä.

Tenho Holopainen ilmoitti jättävänsä päätökseen eriävän mielipiteen, koska hän kannattaa malminetsintäluvan myöntämistä.

Puheenjohtaja Jorma Voutilainen totesi, että on tehty kaksi kannatettua, kunnanjohtajan päätösehdotuksesta poikkeavaa esitystä. Ensin suoritetaan äänestys niiden välillä ja lopuksi äänestyksessä ovat vastakkain kunnanjohtajan päätösehdotus ja ensimmäisen äänestyksen voittanut esitys. Äänestykset suoritetaan käden nostolla.

Ensimmäisessä äänestyksessä vastakkain olivat Juha Pitkäsen esitys ja Terttu Kolarin esitys. Suoritettussa äänestyksessä Juha Pitkäsen esitystä kannattivat Juha Pitkänen, Jarkko Toivanen, Jorma Voutilainen ja Irma Riekkinen. Terttu Kolarin esitystä kannattivat Terttu Kolari ja Maija-Leena Räsänen. Puheenjohtaja totesi, että Juha Pitkäsen esityksen voittaneen äänestyksen äänin 4-2.

Toisessa äänestyksessä olivat vastakkain kunnanjohtajan päätösehdotus ja Juha Pitkäsen esitys. Suoritettussa äänestyksessä kukaan ei kannattanut kunnanjohtajan päätösehdotusta. Juha Pitkäsen esitystä kannattivat Juha Pitkänen, Jarkko Toivanen, Jorma Voutilainen, Irma Riekkinen, Terttu Kolari ja Maija-Leena Räsänen. Puheenjohtaja totesi, että Juha Pitkäsen esityksen voittaneen äänestyksen äänin 6-0.

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 192

Päätös:

Puheenjohtaja totesi äänestyksen 6-0 jälkeen päätökseksi tulleen Juha Pitkäsén päätösesityksen.

Tenho Holopainen jätti päätökseen eriävän mielipiteen, koska hän kannattaa malminetsintäluvan myöntämistä.

Kunnanhallitus piti pykälän käsittelyn aikana neuvottelutauon klo 19.50 – 20.02.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

**LAUSUNTO TUUSNIEMEN KUNNAN ALUEELLE KOHDISTUVASTA MALMINETSIN-
TÄLUPAHAKEMUKSESTA, Oy Fennoscandian Resources alueella Rääpysjärvi 1**

VIITE ML2017:0104

Tukes pyytää kaivoslain 37§:n nojalla museoviranomaisen lausuntoa otsikon mukaisesta malminetsintälupahakemuksesta. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on tutustunut hakemukseen ja sen liitteisiin.

Alueen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointitiedot ovat vuodelta 1977. Malminetsintälupa-alueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Lähin kiinteä muinaisjäännös, Laukansalo (rekisterinumero 857010001), sijaitsee alueen eteläpään tuntumassa, alueen rajalta noin 220 metriä etelälounaaseen Ukonlahdentien eteläpuolella.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo toteaa, että muinaismuistolain (295/63) 14 §:n ja 16§:n mukaan myös ennestään tuntemattomat muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja. Kairauskaluston liikkumisesta aiheutuva maanpinnan rikkoutuminen tai koekairaukset eivät saa vahingoittaa muinaisjäännöksiä. Mikäli työn edetessä tehdään havaintoja mahdollisista muinaisjäännöksistä (esimerkiksi tervahauta, kiviröykkiö tai pyyntikuoppa) tai esinelöytöjä, tulee työt keskeyttää ja ilmoittaa havainnoista Pohjois-Savon toimivaltaiselle museoviranomaiselle Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle toimenpiteitä varten.

Helka Väisänen
intendentti
museonjohtajan sijainen

Tytti Räikkönen-Partanen
intendentti

TIEDOKSI Museovirasto
Pohjois-Savon ELY-keskus

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: perjantai 30. marraskuuta 2018 8.11
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Mieliipide malminetsintä luvasta.

Lähettäjä: Antti Happonen [REDACTED]
Lähetetty: torstai 29. marraskuuta 2018 21.50
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Mieliipide malminetsintä luvasta.

Hei! Vastustan Tuusniemen Rääpysjärven alueelle haettavana olevaa malminetsintälupaa (lupatunnus ML2017:0104). Malminetsintäluvan myöntäminen ja mahdollisen kaivostoiminnan aloittaminen tulevat vahingoittamaan alueen puhdasta luontoa ja vesistöä. Erityisesti olen huolissani projektista Koirajoen palauttamisesta taimenien vaellusjoeksi.

Terveisin Antti Happonen

TUKES

10.12.2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Muistutus Oy Fennoscandian Resources Ab:n malminetsintä-lupahakemukseen

ML2017:0104 Rääpysjärvi Tuusniemi

Tämä muistutus lähetetään Tukesin ylitarkastaja Esa Tuomisen myöntämällä jatkoajalla. Hänen sp-
viestinsä muistutuksen tekijälle 3. joulukuuta 2018 klo 13:19 seuraavassa:

Hei

*Pyysitte tänään puhelimitse lisäaikaa muistutuksen antamiseksi malminetsintälupahakemuksesta
ML2017:0104. Teille on myönnetty lisäaikaa muistutuksen antamiseen 10.12.2018 saakka.*

Terveisin

Esa Tuominen

Ylitarkastaja, Kaivokset / Senior Officer, Mining Authority Unit

Lisäaikaa myönnettäessä on mainittu päivämäärä. Päätymisaikaa (klo) ei ole mainittu. Aiemmin
päättymisaika (klo) tarkoitti virastojen sulkemisaikaa. Nykyisin sähköpostiviestinnän aikana valtion
virastoihin, ja moniin muihin paikkoihin lähetettävä tulkitaan perille saapuneeksi, kun se on
lähetetty viimeistään erääntyvänä päivänä ennen klo 24:00.

Näin ollen tulkittavissa on, että myönnetty lisäaika päättyy 10. joulukuuta 2018 klo 24:00.

OHJE MALMINETSINTÄ-LUPAHAKEMUKSEN HYVÄKSYMISESTÄ TUKESISSA

Tukesin Malminetsintä-lupahakemuksen kohdan **12** alaosassa ilmoitetaan hakemuksen hyväksymisestä ja sen jälkeisestä hakijan etuoikeudesta kohteeseen seuraavasti:

Jotta hakemus saa kaivoslain (621/2011) **32 §:n** mukaisen etuoikeuden kohteelle, on kaikkiin kohtiin vastattava ja kaivoslain 34 §:n edellyttämällä tavalla, 7§ ja 9§:n esteet huomioiden. Vastaa kaikkiin kohtiin ja POISTA ESTEET ALUERAJAUKSESTA.

Kaivoslain **32 §:ssä** mainitaan: Etuoikeus malminetsintälupaan, kaivoslupaan ja kullanhuuhtontalupaan on sillä, joka on ensimmäisenä hakenut lupaa 34 §:ssä säädetyllä tavalla.

Oy Fennoscandian Resources Ab ei ole lupaa hakiessaan toiminut Kaivoslain **34 §:ssä** säädetyllä tavalla.

Tiettävästi Oy Fennoscandian Resources Ab kylläkin on ensimmäisenä jättänyt valtaus- ja malminetsintä-lupahakemukset Rääpysjärven alueelle. Näin ollen sille Kaivoslain mukaan kuuluisi oikeus malminetsintälupaan, sikäli kun yhtiö olisi lupaa hakiessaan toiminut Kaivoslain edellyttämällä tavalla ja TUKESin antamien yksiselitteisten ohjeiden mukaisesti. Näin yhtiö ei ole toiminut.

Jättäessään hakemuksensa TUKESille, Oy Fennoscandian Resources Ab vastoin annettuja ohjeita, ei mm. ole liittänyt hakemukseen useita tärkeitä asiapapereita liitteiksi, kuten:

- 7.1 Virkatodistus liitteenä **puuttuu**

- 7.3.4 Malminetsintä-lupa-alueen maanomistajat (Exel tiedosto, joka toimitetaan vasta viranomaisen pyynnöstä ennen hakemuksen kuuluttamista). **onko toimitettu ennen kuuluttamista?**

- 7.4 Selvitys kunnalta hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitus-tilanteesta, alueen käyttöä koskevista rajoituksista sekä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianomainen) (selvitys voidaan toimittaa myöhemmin, mutta ennen kuin hakemus kuulutetaan) **onko toimitettu ennen kuuluttamista?**
- 7.5 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma liitteenä **puuttuu**
- 7.6 Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma on tehty ympäristönsuojelulain nojalla **puuttuu**
- 7.7 Viranomaisen todistukset, rekisteriotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitettyjen tietojen sekä säädettyjen vaatimusten huomioon ottaminen **puuttuu**
- 7.8 Selvitys rakennelmista malminetsintäalueella ja niiden sijainti liitteenä tai ilmoitus ettei niitä ole **puuttuu**
- 7.9 Liitteenä luonnonsuojelulain 65§:ssä tarkoitettua arvioinnista ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen ympäristövaikutusten arviointiselvitys tai Natura arvio **puuttuu**
- 7.9.2 Tiivistelmä Natura arviosta ja sen liitteissä esitetyistä tiedoista kuulutusta varten (vain julkiset tiedot) **puuttuu**
- 7.11 Merkinnät hakemustietojen julkisuudesta **puuttuu**
- 7.12 Hakemukseen liittyy yhteisiä alueita **puuttuu**

Osa edellä mainituista velvoitteista on erikseen kirjattu Kaivoslain **34 §:n** kohdassa: Lupahakemukseen on liitettävä: **useita asioita ei ole liitetty**

Jo yksin em. syistä TUKESin olisi kuulunut, omaa ohjettaan noudattaen, hylätä malminetsintä-lupahakemus sellaisenaan sen saatuaan, eikä sallia hakemuksen jatkokäsittelyyn pääsyä, 1.11.2018 päivätyllä kuulutuksella.

Huomattavasti vakavammasta viranomaisvirheestä on kysymys, kun hakemuksen jatkokäsittelyyn päästämistä tarkastelee Kaivoslain 34 §:n perusteella. Siinä on kysymys laista, minkä rikkominen on tuntuvasti TUKESin oman ohjeen laiminlyöntiä vakavampi asia.

Kannanotto muistutukseen:

Mitä kohteliaimmin vaadin Oy Fennoscandian Resources Ab:n malminetsintä-lupahakemuksen hylkäämistä puutteellisesti täytettynä, ja näin ollen Kaivoslain pykälien ja TUKESin ohjeiden vastaisena.

On syytä selvittää myös, onko TUKES toiminut Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen malminetsintä-lupahakemuksien käsittelyssä samalla tavalla virheellisesti / lain vastaisesti kuin Tuusniemen Rääpysjärven tapauksessa. On selvitettävä, onko kaikki hakemukset laitettava uuteen käsittelyyn?

ASBESTIN VAAROISTA

Tuusniemen Paakkilassa sijaitsti aikoinaan Euroopan suurin asbestikaivos. Sieltä louhittua malmia jalostettiin ja lisättiin lukuisiin materiaaleihin. Ei lisätä enää. Miestyöntekijät kuolivat nuorina, lopulta kylässä asui vain naispuolisia leskiä. Nykyisin kaivos on ollut suljettu jo pitkään. 10-12 ha laajaat sivukivipenkereet on pitänyt peittää maakerroksella, koska tuulella penkoista pölyysi asbestia ilmavirtojen mukaan.

Vielä nykyisinkin entisen Paakkilan asbesti, tyypiltään **antofylliitti**, on todella vakava ja hinnakas riesa kautta Suomen maan. Kymmenissä tuhansissa taloissa suoritetaan putkiremontteja ja muita saneerauksia, ja törmätään alati asbestiin. Pitää suorittaa kalliit tutkimukset, tilat pitää osastoida, alipaineistaa ja purkutyöt suorittaa kalliina asbestipurkuna.

Kun kaikkien aiempien, nykyisten ja tulevien purkutöiden ylimääräiset kustannukset, sekä sairastumisien ja ennenaikaisten kuolemien aiheuttamat kustannukset lasketaan yhteen, **miljardi euroa on pieni raha menetyksiin verrattuna.**

Rääpysjärven valtausalueen kallioperän todennäköisesti sisältämä asbesti

Syksyllä piikkasin Rääpysjärven kaivosalueen vierestä, rajalta n. 400 m päässä, kiviä näytteitä ja vein ne analysoitavaksi Ositum Oy:öön, mikä pääkaupunkiseudulla suorittaa asbestitutkimuksia.

Seuraavana päivänä sain yhtiön geologilta tiedon näytteestä: **antofylliittiä**, eli samaa tavaraa kuin Paakkilassa. Tutkimustulos **liitteenä**.

On todennäköistä, että Rääpysjärven valtausalueen kallioperä sisältää asbestia. Kuinka asiasta saadaan puolueeton tutkimustulos, mikäli kaivosyhtiö salaa tiedon porausnäytteistä.

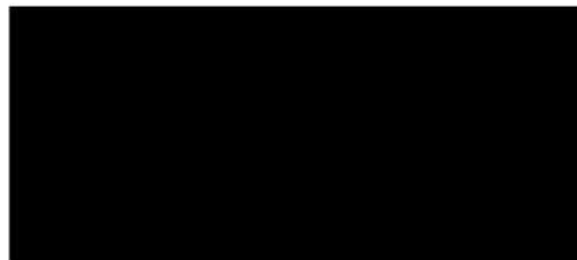
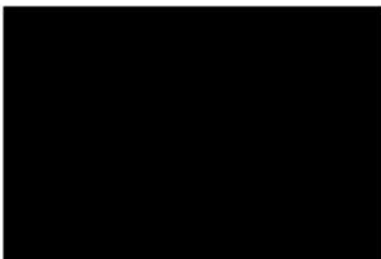
Valamon luostarissa järjestetyssä infotilaisuudessa 2.11.2018 Rasmus Blomqvistilta tivattiin, kuinka porausnäytteiden mahdollisia asbesti ym. haitta-aineita voidaan puolueettomasti tutkia. Blomqvist vastasi: ”Ei niitä kenellekään näytetä, ne ovat yhtiön salaisuuksia”.

Häneltä on myös kysytty: Sikäli kun asbestia avolouhoksessa on, minkälaisissa ”avaruuspuvuissa” kesähelteellä työntekijät voivat louhoksessa työskennellä, ja kuinka iso avolouhos voidaan osastoida ja alipaineistaa niin, ettei tuulten mukana ulkopuolelle pääse asbestia kulkeutumaan. Vastausta ei ole saatu.

Kannanotto asbestivaaraan:

Mitä kohteliaimmin vaadin Oy Fennoscandian Resources Ab:n malminetsintä-lupahakemuksen hylkäämistä Rääpysjärven valtausalueen todennäköisen asbestivaaran takia.

Erkki Holopainen

Analyysivastaus 2812318
Asbestikuidut materiaalista elektronimikroskooppisesti

Tilaaaja	Holopainen Erkki, Suvikuja 3 A 8, 02120 Espoo
Tutkimuskohde	Tuusniemi
Näytteenottaja	Holopainen Erkki
Näytteenottopäivä	
Vastaanotettu	12.11.2018
Viitteenne	

Laboratorio	Ositum Oy, Perintötie 8 C 4, 01510 VANTAA	Puhelin	+358 10 425 2610
Yhteyshenkilö	FM, geologi Essi Lahtinen-Carranza		044 537 9017
Analysoija	FM, geologi Essi Lahtinen-Carranza		

Analysointimenetelmä

Näyte hajotettiin mekaanisesti ja liuotettiin asetoniin ultraäänilaitteessa. Asbestianalyysi tehtiin elektronimikroskooppisesti käyttäen pyyhkäisyelektronimikroskooppia VEGA3 SBU, joka on varustettu energiadiispersiivisellä röntgenanalyysiaattorilla (SEM-EDX). Tulos koskee vain analyysimenetelmällä tutkittuja näytteitä.

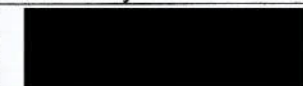
Ositum Oy:n kuitulaboratorion Vantaan toimipiste on akkreditoitu testauslaboratorio T261 (FINAS-akkreditointipalvelu, (SFS-EN ISO/IEC 17025:2005). Akkreditointi kattaa rakennusmateriaalinäytteiden ja pintapölynäytteiden asbestin toteamisen ja tunnistamisen.

Tulos Asbestikuidut materiaalista elektronimikroskooppisesti

Näyte	Selite	Luokitus	Tyyppi
1	Kivinäyte	Asbestipitoinen	Antofylliitti

VANTAA 13.11.2018

Ositum Oy

FM, geologi

Essi Lahtinen-Carranza

Jakelu	1 kpl tilaaja
	1 kpl Ositum Oy:n arkisto

Analyysivastauksen osittainen julkaiseminen on sallittu vain Ositum Oy:n antaman kirjallisen luvan perusteella.

Viitearvot	Asbestipitoinen
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Laki (684/2015) eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista - Asetus (798/2015) asbestityön turvallisuudesta - Aluehallintoviraston ohjeet ja oppaat asbestityössä
Tyyppi	<ul style="list-style-type: none"> - Asbestilaadun määrittelyssä on krokidoliitti erotettava muusta asbestista. - Krokidoliitti- ja muiden asbestien purkutyöt on tehtävä annettujen viranomaisohjeiden mukaisesti
Vastuu	Toimeksiannossa noudatetaan konsulttitoiminnan yleisten sopimusehtojen (KSE) mukaisia ehtoja.

Ositum Oy
www.ositum.fi

Perintötie 8 C 4
01510 Vantaa
Puh 010 425 2610

Kiilakiventie 1
90250 Oulu
Puh 010 425 2600

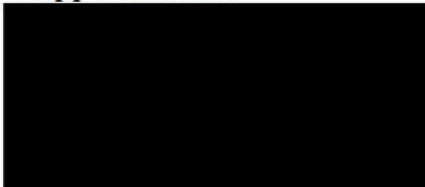
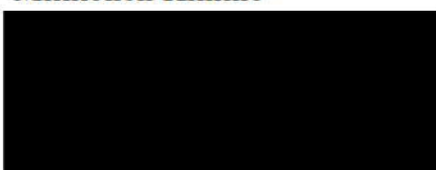
TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE**Asia**

Muistutus ja mielipide Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) malminetsintälupahakemukseen.

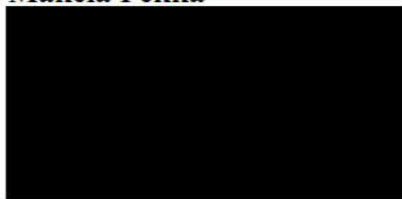
Malminetsintälupahakemuksen hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab
Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1
Lupatunnus: ML2017:0104
Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

Muistutuksen ja mielipiteen tekijät

Ne maanomistajat, jotka ovat mukana muistutuksen jättäjinä omistavat kiinteistön alueelta, jolle haetaan malminetsintälupaa. Mielipiteen jättäjät ovat hankealueen välittömästä läheisyydestä kiinteistöjen omistajia tai he asuvat alueen läheisyydessä.

MUISTUTUS:**Happonen Antti****Koponen Annikki****Metsäyhtymä Airaksinen Juhani, Tuula, Matti, Mirka, Markus, Tuomas ja Maria****Mikkonen Kimmo**

Mäkelä Pekka

Parkkonen Teuvo

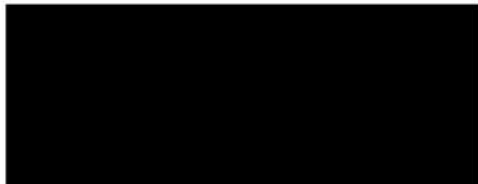
Räsänen Antti

Salonen Tuomo

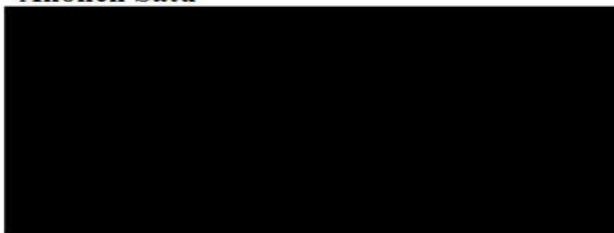

Savolainen Kirsti

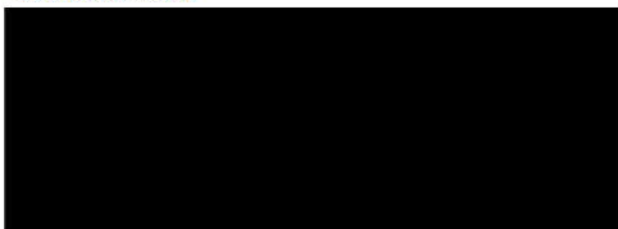

MIELIPIDE:

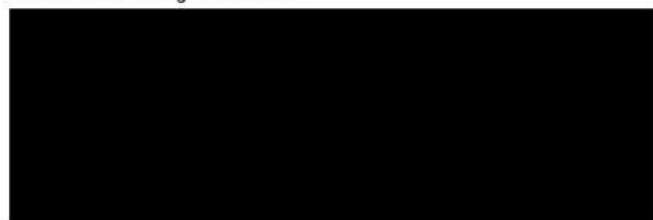
Ahonen Satu

Ahonen Suvi

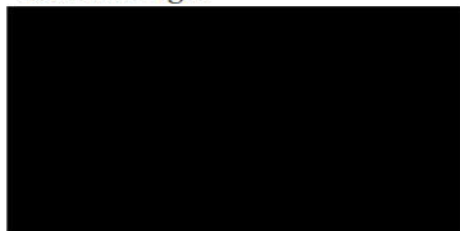
Alho Senni ja Henri

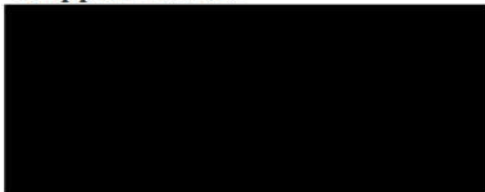
Björn Riikka

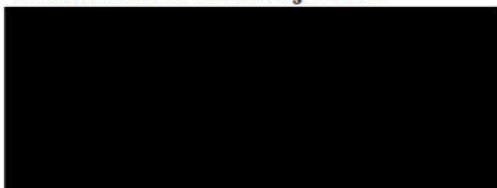
Dietmar Eger

Happonen Anni

Hartikainen Mikko ja Iida

Hätinen Päivi ja Markku

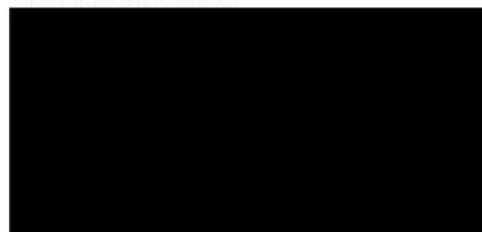
Karvonen Juho

Karvonen Marja-Riitta ja Pekka

Keränen Pentti

Kettunen Seppo

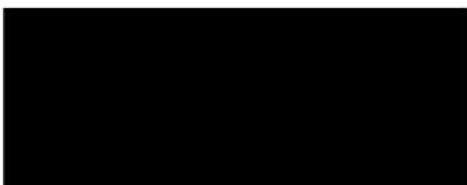
Kokkonen Heikki ja Anni

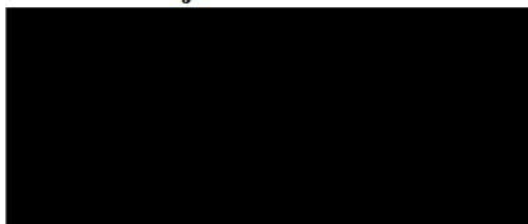
Kokkonen Heikki ja Toivo

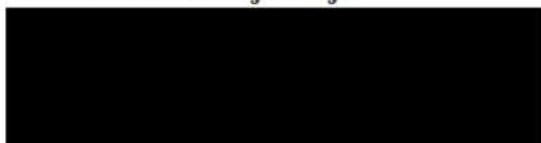
Kokkonen Toivo

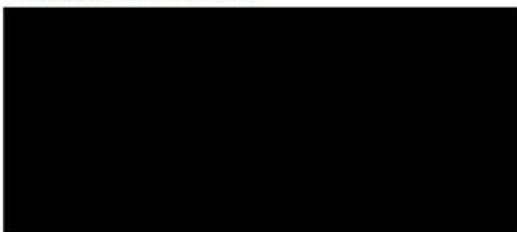
Kolari Jari ja Heidi

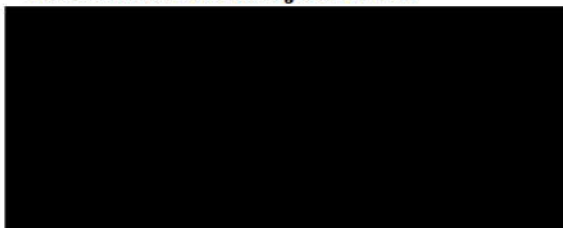
Kolari Johannes ja Pirjo

Korhonen Pekka

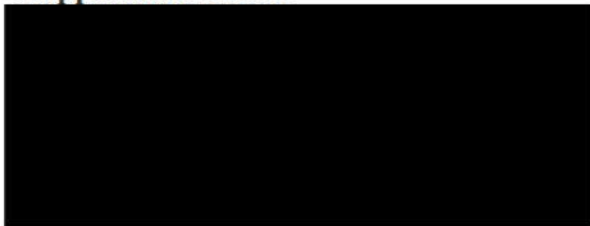
Laaksonen Sirkka ja Juhani

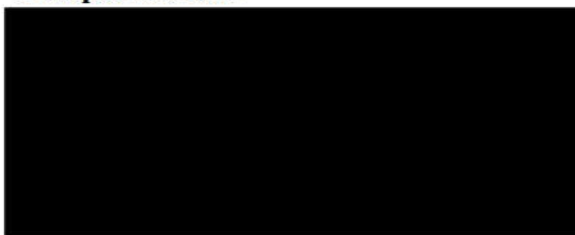
Laine Leena ja Kari

Lappalainen Helena

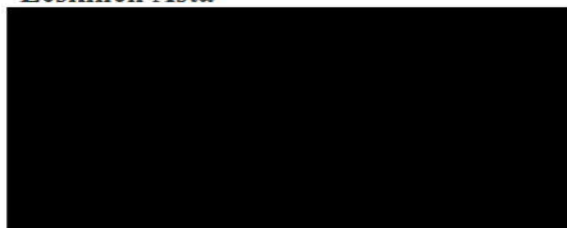
Lempinen Aune

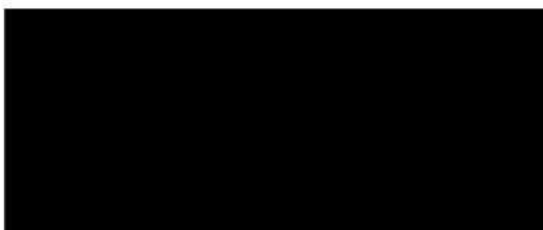
Lempinen Jari

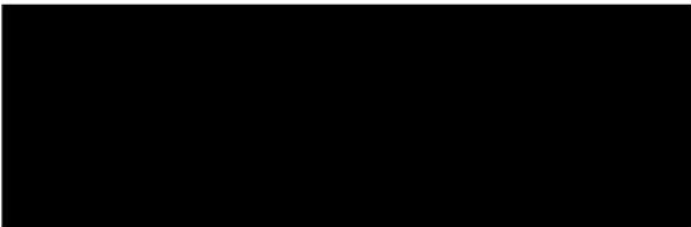
Leskinen Asta

Määttä Hannele

Neurauter Anna-Maaria

Nokelainen Rauno

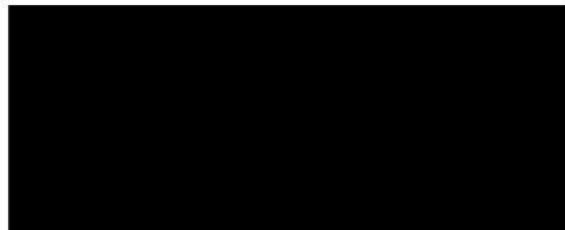
Norrbacka Ari

Näätänen Raimo ja Hannele

Paakkinen Taru

Paldanius Eija

Pitkänen Kauko ja Tiina

Rantula Helena

Rasilainen Mikko

Räsänen Tenho

Salonen Tuomo, Airi, Juha, Vesa ja Tuomas

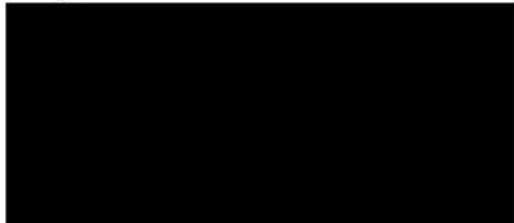
Savolainen Kauko

Sipola Sinikka ja Vuorela Heikki

Vepsäläinen Niina

Viljo Lempisen kuolinpesä (Aune Lempinen ja Asko Lempinen)

Paikka ja aika

Tuusniemellä 1.12.2018

MIELIPIDE JA MUISTUTUS

Rääpysjärvi 1 -alueelle ei ole perusteita myöntää malminetsintälupaa Oy Fennoscandian Resources Ab:lle. Malminetsintäalueeseen haettavalla alueella on useita tiedossa olevia seikkoja, mitkä estävät luvan myöntämisen.

Kaivoslain (621/2011) 11 pykälän 2 momentin mukaan malminetsinnästä eikä malminetsintäalueen käytöstä saa aiheutua haittaa ihmisen terveydelle tai haittaa yleiselle turvallisuudelle. Siitä ei saa aiheutua haittaa myöskään muulle elinkeinolle. Luonnonolosuhteissa ei saa tapahtua merkittäviä muutoksia eivätkä harvinaiset tai arvokkaat luonnonesiintymät saa olennaisesti vahingoittua. Toiminta ei saa aiheuttaa myöskään merkittävää maisemallista haittaa. Malminetsintä lupa tulisi vaikuttamaan hankealueella kielteisesti kaikkein merkittävimmin ihmisten terveyteen sekä harvinaisiin ja arvokkaisiin luonnonesiintymiin.

Malminetsintäluvan myöntämisedellytyksiä on tarkasteltava myös perusoikeusjärjestelmän kannalta. Perustuslain 20 § vahvasti ympäristön asemaa muiden perusoikeuksien joukossa. Vastuu luonnosta, sen monimuotoisuudesta ja ympäristöstä on velvoittavuudeltaan muiden perusoikeuksien tasoinen säädös. Säännöksen taustalla on ympäristön suojelun yhteiskunnallisen merkityksen kasvu. Ympäristön säilyminen pilaantumattomana, puhtaana, terveellisenä ja monipuolisena ovat tärkeitä yhteiskunnallisia tavoitteita, joiden avulla luodaan edellytyksiä muiden perusoikeuksien toteuttamiselle. Kaivoslain valmisteluaineiston mukaan kaivoslain ympäristöperusoikeussäännös sisältää eräänlaisen läpäisyperiaatteen lähtökohdan. Säännöksen ilmaisemat ympäristöarvot tulee ottaa huomioon kaikessa ympäristöllisesti merkityksellisessä lainsäädännössä ja lainkäytössä. Yleisellä tasolla säännöksen voidaan katsoa edellyttävän, että kaivoslain soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa ei harjoiteta luonnon monimuotoisuutta tai ympäristöä vaarantavalla tavalla.¹ Yksilön osuus ympäristönsuojelussa voi toteutua sekä aktiivisena tekemisenä että passiivisena pidättymisenä ympäristön vahingoittamisesta. Luonnon monimuotoisuuden osa-alueita ovat muun muassa eläin- ja kasvikunnan geneettinen rikkaus sekä kaikkien uusiutumattomien luonnonvarojen tehokas suojeleminen.²

Harvinaisten luonnonesiintymien vahingoittaminen

Saukko (*Lutra lutra*), **ilves** (*Lynx lynx*) ja **liito-orava** (*Pteromys volans*)

Malminetsintäalueella elää jatkuvasti useita saukkoja, ilveksiä ja liito-oravia. Sekä saukko että liito-orava kuuluvat luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin

¹ HE 273/2009 vp, s. 201.

² HE 309/1993 vp, s.66.

eläinlajeihin ja ovat tiukasti suojeltuja. Koska näiden eläinten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä, ne on aina säilytettävä erilaisten hankkeiden ja toimenpiteiden yhteydessä.

Kaikissa tapauksissa tulee muistaa, että luontodirektiivissä esiintymille ei ole määritelty minimikokoa. Myös luonnonsuojelulain 49 §:n 1. momentti ilmaisee saman periaatteen: ”*Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty*”. Näin ollen yksikin yksilö riittää siihen, että lisääntymis- tai levähdyspaikka on olemassa. Tulkintaohjeessa esitetään, että lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikennys- ja hävityskielto tähtää nimenomaan paikkojen ekologisen toiminnallisuuden ylläpitämiseen³. Ekologinen toimivuus toteutuu, kun lisääntymis- ja levähdyspaikat täyttävät kaikki lisääntymisen tai levähtämisen onnistumiseen tarvittavat ekologiset vaatimukset. Ekologista toimivuutta on sivuttu esimerkiksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä 27.3.2013, nro 13/0175/2. Päätöksen mukaan saukon lisääntymispaikan on pysyttävä lisääntymiseen kelvollisena. Myös poikasten ruokkimiselle välttämätön osa reviiriä tulee siis tämän päätöksen mukaan sisällyttää lisääntymis- ja levähdyspaikkaan.⁴

Vuoksen taimen

Suvasveteen laskeva **Koirajoki** sijaitsee haetulla malminetsintäalueella. Koirajoen kunnostus on osa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n hanketta, jonka tavoitteena on Vuoksen taimenkannan elvyttäminen. Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalouden edistämismäärärahoilla toteutettavassa hankkeessa ovat työpanoksellaan mukana myös Ukonlahden osakaskunta sekä Suvasveden kalastusalue. Vaellusesteiden poistaminen, kynnystäminen ja uoman kiveäminen edistävät kalataloutta parantamalla vaelluskalojen lisääntymismahdollisuuksia. Toimenpiteillä puronuomaa palautetaan lähemmäs alkuperäistä muotoaan. Vaelluskalojen lisäksi virtavedessä on mm. jokirapuja.

Jokirapu (Astacus astacus)

Jokirapu on Suomen ainoa alkuperäinen rapu. Jokirapu kuuluu luontodirektiivin liitteessä V mainittuihin lajeihin. Maa- ja metsätalousministeriön kansallisen rapustrategian 2013-2022 mukaan jokiravun elinympäristöjä ja kantoja suojellaan, hoidetaan ja elvytetään koko sen levinneisyysalueella. Strategian mukaan jokiravun suoja-alueiden määrittelyn lisäksi jokirapukantojen elvyttäminen edellyttää, että jokirapukannat otetaan huomioon ja niiden suojelusta huolehditaan jokirapuvesien tilaan vaikuttavien toiminnanharjoittajien ympäristönsuojelutoimia suunniteltaessa ja luvista päätettäessä.⁵

³ Luontodirektiivin pääperiaate on lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ekologinen toimivuus..

⁴ Nieminen M ja Ahola A, Suomen ympäristö 1/ 7 2017, Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepäkot) esittely, s. 16.

⁵ Maa- ja metsätalousministeriö 6/2014, Kansallinen rapustrategia 2013–2022.

Linnusto

Hankealueella tiedetään esiintyvän kanalintujen lisäksi ainakin seuraavia alueelle harvinaisia lintuja:

- **Kuukkeli:** vuoden 2010 uhanalaisuusarvioinnissa kuuluu silmälläpidettäviin eliölajeihin. Kuukkelin esiintyminen näin etelässä on taantunut. Koska paikallispopulaatio on pieni, se on altis katoamiselle. Alueella esiintyviä kuukkeleita on rengastettu.
- **Valkoselkätikka:** uhanalaisuusarvioinnissa kannan todetaan vaarantuneen. Rauhoitettu. Vuosituhannen vaihteessa kanta oli alimmillaan parimäärän ollessa vain 30–50 koko Suomessa. Nykyään pesimäkannan arvioidaan olevan 150–200 paria.⁶
- **Harmaapäätikka:** rauhoitettu

Luontokohteet

Malminetsinnän hankealueella on metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteita ei ole esitetty malminetsintälupahakemuksessa, vaikka metsälain 10 §:n mukaan metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että turvataan yleiset edellytykset metsien biologisen monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymiselle. Erityisen tärkeiden elinympäristöjen sijainnit on saatavilla Metsäkeskuksesta. Hallituksen esityksen mukaan metsälain 10 §:n säännöstä monimuotoisuuden säilyttämisestä ja erityisen tärkeistä elinympäristöistä on noudatettava, kun malminetsintää harjoitetaan metsätalousmaaksi luettavalla alueella.⁷

Vaikutukset ihmisten terveyteen

Malminetsinällä on vaikutuksia ihmisten terveyteen, mikä ei kaivoslain 11 pykälän 2. momentin 1 kohdan mukaan ole sallittua. Geologisen tutkimuskeskuksen tutkimustulosten perusteella asbestipitoisia kallioita ja lohkareita esiintyy poikkeuksellisen runsaasti Tuusniemen kunnan alueella, koska geologiset olosuhteet ovat siellä olleet erittäin suotuisia asbestin muodostumiselle. Tutkimuksen yhteydessä kartoitettiin Tuusniemen maaperän asbestitilannetta laajemminkin (kuva 1 ja kuva 2). Maastokartoituksen yhteydessä ympäristöstä havainnoitiin erityisesti asutuksen läheisyys, jotta tietoa voitaisiin hyödyntää myöhemmin, jos suunnitellaan kohteita ympäristöperäisen asbestin altistus-tutkimuksiin. Tutkimusraportissa tähdennettiin sitä, että niin kauan kuin asbestikuidut pysyvät maassa, ne ovat ainoastaan ympäristöhaitta. Terveysriskin ne aiheuttavat päästyään ilmaan.⁸

Luontaisen asbestin esiintymiselle on ominaista, että asbestipitoisuus tavallisesti lisääntyy syvyyden kasvaessa. Luontaiset asbestianomaliat noudattavat kalliosta irronneiden

⁶ [<http://www.luontoportti.com/suomi/fi/linnut/valkoselkatikka>]

⁷ HE 273/2009 vp., s. 14–15.

⁸ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 12, 15.

lohkareiden muodostamia glasigeenisia lohkaruviuhkoja. Jäätikön kuluttavan ja kuljet-tavan toiminnan seurauksena on todennäköistä, että maaperässä on kuituja sellaisilla alueilla, joiden kallioperä sisältää asbestia.⁹ Geologian tutkimuskeskuksen tekemä maa-perätutkimus osoittaa, että malminetsinnän hankealueella sijaitsee serpentiniittiä tai ult-raemäksistä kiveä, mikä viittaa vahvasti asbestimineraalien esiintymiseen. Lisäksi kaksi näytteenottoa paikkaa sijaitsee haetulla malminetsintäalueella (näytepaikka 15 alueella, näytepaikka 16 välittömässä läheisyydessä). Tutkimuksen tulosten tarkastelussa tode-taan (kursivointi ja lihavointi lisätty)¹⁰:

*”Ultraemäksiset kivilajit, joita serpentiniitit edustavat, pystytään erottamaan geo-fysikaalisten ominaisuuksiensa - magneettisuuden ja sähkönjohtavuuden - perus-teella alueen muista kivilajeista, mikäli esiintymät ovat kooltaan riittävän suuria eli käytännössä pinta-alaltaan yli 100 m x 100 m. **Sen sijaan asbestilohkareita ei pystytä paikallistamaan muutoin kuin maastokartoituksella. Voidaankin sanoa varmasti, että sellaisia serpentiniittilohkareita, joissa voi olla vaihtelevasti asbestia, esiintyy tutkituilla alueilla runsaammin kuin karttaan on merkitty. Uu-sien lohkaroiden löytyminen on todennäköistä karttaan merkittyjen serpenti-niittikallioiden läheisyydestä jäätikön kuljetussuunnasta.**”*

Tutkimuksen perusteella on riittävästi näyttöä epäillä, että hankealueen maaperässä on muissakin kohdissa ihmisten terveydelle erittäin vaarallista asbestia. Terveystieteiden lain (763/1994) tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edis-täminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Lain 2 §:n nojalla elinympäristöön vai-kuttavaa toimintaa, esimerkiksi malminetsintää, on harjoitettava siten, että terveyshaitto-jen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.¹¹ **Malminetsintäluvan myöntämi-selle ei ole perusteita ihmisten terveyteen aiheuttavien vaikutusten takia.** Tutkimus-alueen metsät ovat tärkeitä metsästyks-, sienestys- ja marjastusalueita sekä vakituisille asukkaille että kesäasukkaille.

Geologisen tutkimuskeskuksen tutkimustulokset antavat suuntaa siihen, kuinka pitkään asbesti voi olla terveystarve. Yli 20 vuotta Tuusniemen Paakkilan kaivos- ja rikastumis-toiminnan päättymisen jälkeen selvitettiin maaperän asbestikuormituksia. Tutkimuk-sessa selvitettiin mm. sekä luonnonprosessien että ihmistoiminnan levittämän asbestia-nomalian laajuus. Maaperänäytteet otettiin valtaosin lapiokairalla maan pintaosasta. Li-säksi alueelle tehtiin kaivinkoneella tutkimuskaivantoja maapeitteen kerrosjärjestyksen selvittämiseksi ja syvempien kerrosten havainnoimiseksi. Mäntäkairauksella otettiin häiriintymätön jatkuva näytesarja pohjasedimentistä pisimmillään 4,5 m.¹² Tulosten

⁹ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 9, 14.

¹⁰ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 35.

¹¹ HE 273/2009 vp. s. 81.

¹² Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”.

arvioinnissa sovellettavaksi toimenpidesuosituksen ohje-arvona käytettiin 50 000 kuitua/g maata. Virallista ohje- tai raja-arvoa asbestilla saastuneen maan arvioimiseksi ei ole asetettu. Tutkimuksen mukaan valittu ohjearvo perustui päätelmään maa-aineksen teoreettisen pölyämisen ja huoneilmalle asetettujen terveydellisten raja-arvojen (Työministeriö 1993, VNp 886/87) laskennallisesta vertailusta. Asbestin esiintyminen ja sen aiheuttama riski terveydelle oli tutkimustulosten perusteella kiistaton. **Enimmillään kuituja oli > 600 000 kpl/g.**¹³

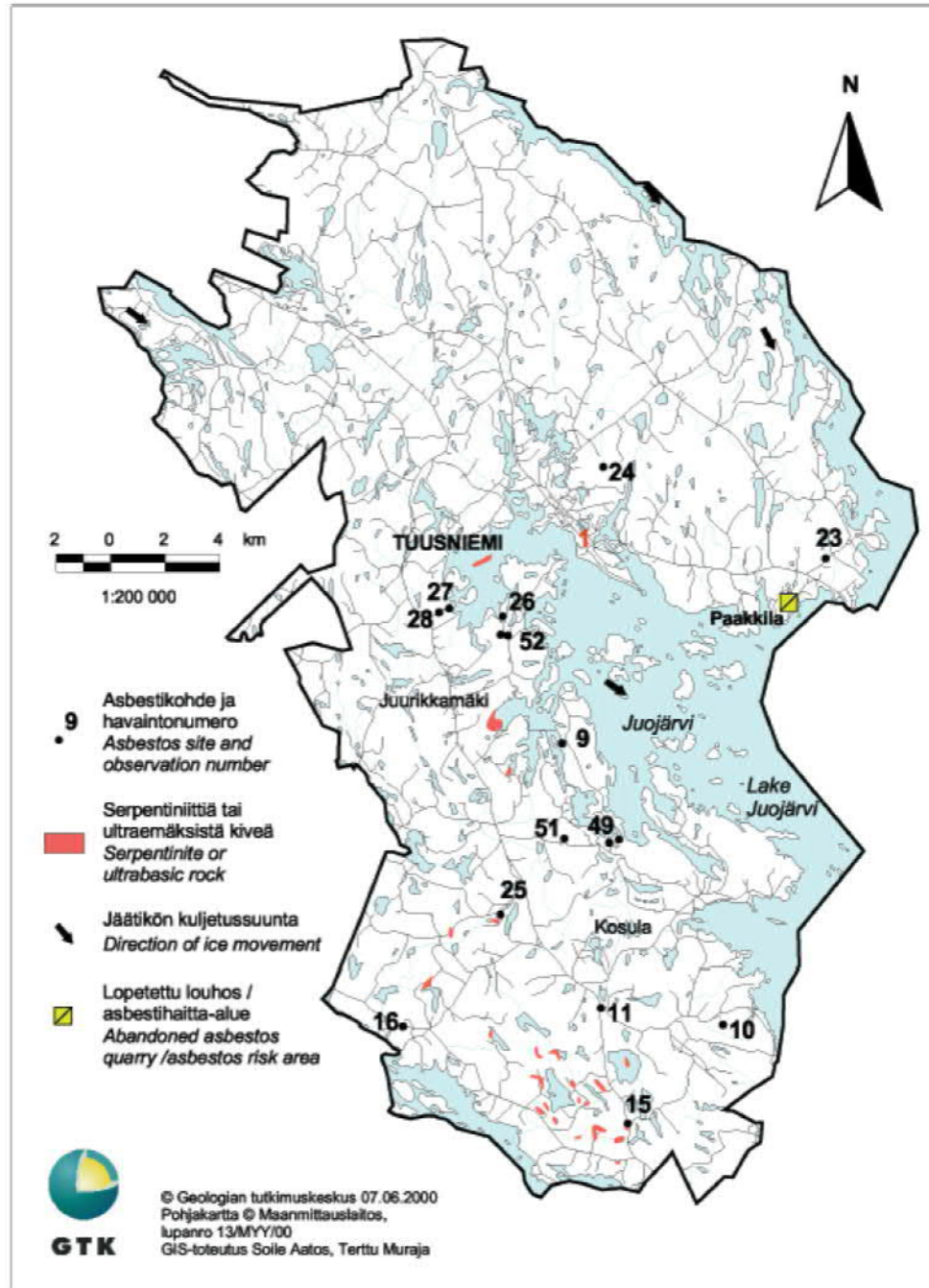
Malminetsintä hankealueella altistaa ihmisten terveyden asbestille.

¹³ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 9–12.

Kuva 1: Tuusniemen tunnetut asbestikivikohteet.

Lähde: Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 22.¹⁴

Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti — Geological Survey of Finland, Report of Investigation 152, 2001
Maria Nikkarinen, Soile Aatos ja Eeva Teräsvuori

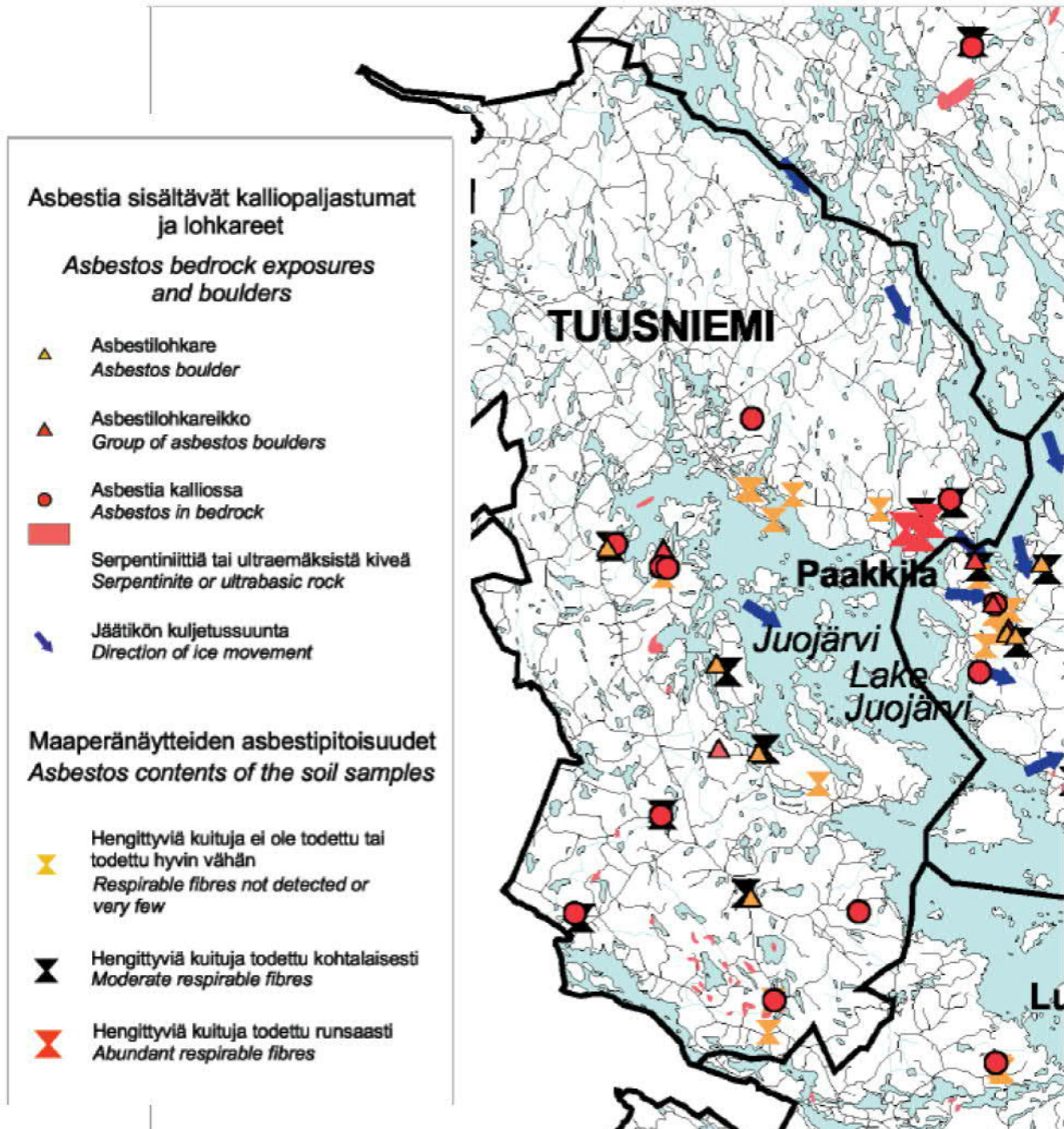

Kuva 7. Tuusniemen tunnetut asbestikivikohteet. Pohjakartta © Maanmittauslaitos lupa nro 239/MYY/01.
Fig. 7. Occurrences of asbestos rocks in Tuusniemi. Base map © National Land Survey of Finland, permission number 239/MYY/01.

¹⁴ Näytepaikka 15. Myllynmökki, Sijainti: Karttalehti 4221 03, koordinaatit X =6945540, Y = 4424650.
Näytepaikka 16. Levälähti, Sijainti: Karttalehti 3243 12, koordinaatit X =6949180, Y = 3570480.

Kuva 2: Tutkimusalueen asbestikartta.

Lähde: Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 34–35.

Muut malminetsintäluvan myöntämisen esteet

Kaivoslain 46.1,8 pykälässä säädetään, ettei malminetsintälupaa saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, ettei hakijalla ole edellytyksiä luvan mukaiseen toimintaan tai hakija on aikaisemmin laiminlyönyt kaivoslakiin perustuvia velvollisuuksia. Kannamme huolta luvanhakijan edellytyksistä malminetsintäluvan mukaiseen toimintaan. Huolestamme perustuu yrityksen vuoden 2017 negatiiviseen liiketulokseen (-75 844,52 €) ja hankkeen suuruusluokkaan nähden pieneen liikevaihtoon (58 312,28 €). Oy Fennoscandian Resources Ab:n tilinpäätöstietojen mukaan henkilöstömäärä yrityksellä on kolme.

Malminetsinnälle ei ole oikeusharkinnassa perusteita

Varovaisuusperiaate huomioiden malminetsintälupalle ei ole perusteita, kun huomioidaan **vaikutukset ihmisten terveyteen, ympäristöön ja alueella esiintyviin eläinlajeihin**. Varovaisuusperiaatteen mukaan epävarmuuden vallitessa tulee suosia ympäristöarvoja.

Kaivoslain 34 pykälän mukaan malminetsintälupaa koskevassa lupahakemuksessa on lupaharkinnan kannalta oltava tarpeellinen ja luotettava selvitys myös asianosaisista ja kaavoitustilanteesta. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kuulutusaineistossa ei ole kaavoitustietoja, vaikka hankealue sijaitsee Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava-alueella.¹⁵ Huomioimatta on jätetty myös Pohjois-Savon maakuntakaava 2030¹⁶, jossa mm vesimatkailun kehittämisalueen raja ulottuu malminetsinnän hankealueelle (kuva 3).

Epäselväksi jää myös se, onko yksityisten asianosaisten tietojen ajantasaisuus selvitetty, koska malminetsintälupahakemusalueen kartasta puuttuu useita alueeseen kuuluvien kiinteistöjen kiinteistötunnuksia. Tiedot asianosaisista on oltava malminetsintälupahakemuksessa. Kaivoslain 34 pykälän 2 momentin 3 kohdan nojalla malminetsintälupahakemuksessa on esitettävä tiedot henkilöiden tai yhteisöjen nimistä ja osoitteista, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (*asianosainen*). Malminetsintälupahakemuksen osalta asianosaisia ovat etenkin malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajat ja näihin KaivosL 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdan nojalla rinnastettavat.¹⁷

Huomautamme haetun malminetsintäalueen rajaamisesta. Alue on muodoltaan hyödyn-tämiskelvoton mahdolliseen kaivostoimintaan. Etsintäalueelta on rajattu pois asustus, mikä jää juuri etsintäalueen ulkopuolelle tai etsintäalueen ympäröimäksi. Sama koskee

¹⁵ Tuusniemen kunnanvaltuusto on hyväksynyt rantaosayleiskaavan 1.6.2004 § 11. Kaavakartta on korjattu Kuopion hallinto-oikeuden 28.6.2006/425/3 tekemän päätöksen mukaisesti.

¹⁶ Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 7.12.2011.

Maakuntakaavaan on vahvistettu muutoksia 15.1.2014 ja 1.6.2016.

¹⁷ HE 273/2009 vp. s. 91.

muinaisjäännöskohdetta.¹⁸ Hankealue ja sen ympäristö on vesistöjen ja asutuksen (mukaan lukien loma-asutus) pirstoma ja toteuttamiskelvoton mahdollisen kaivosalueen ja kaivoksen apualueiden perustamiseen. Perusedellytyksiä kaivostoiminnalle ei alueella ole.

Lisäksi, kun huomioidaan, että Suomessa kaivosmineraalien etsintä on koko Euroopan mittakaavassa merkittävää ja itse etsintätoiminta on hyvin riskialtista, kuten hallituksen esityksessä kaivoslaista on asiasta todettu,¹⁹ ei perusteita edes malminetsinnän aloittamiseen ole.

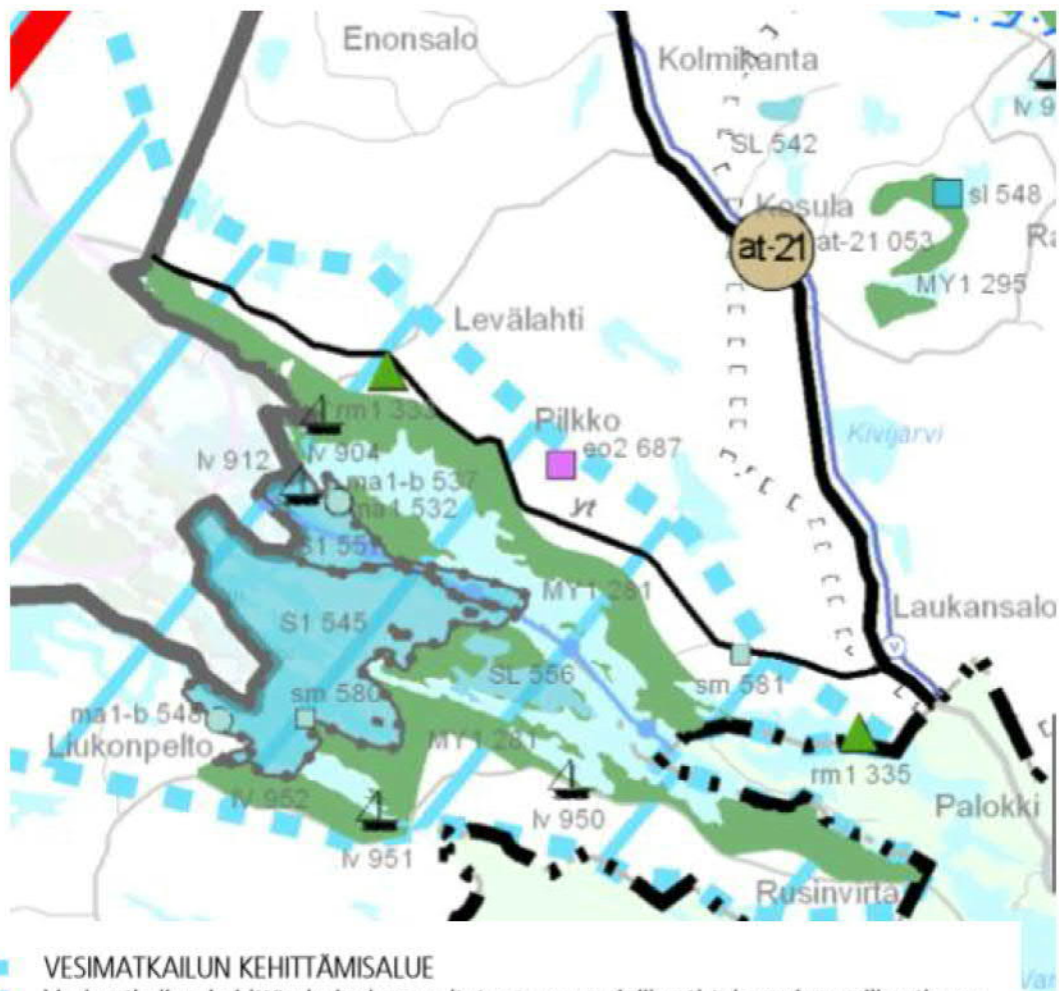
”Kansainväliset sopimukset, ylikansallinen oikeus, Suomen perustuslaki ja kaivoslaki voivat olla eri mieltä ympäristön kanssa ilmastonmuutoksen vaikutusmekanismeista tai ekosysteemien suotuisan tason suojelun merkityksellä uhanalaisten lajien pelastamiselle sukupuutolta, mutta se ei muuta lopputulosta. Ihminen voi omalla päätöksellään vain estää luonnonlakien toteutumisen, muttei muuttaa niiden toimintamekanismeja. *Päätös kunnioittaa luonnon oikeusjärjestyksenä toimivan ekosysteemin toimintaa, tehdään päivittäin myös kaivoslakia sovellettaessa.*”²⁰

¹⁸ Laukansalo, kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka. https://www.kyppi.fi/palveluikuna/mjreki/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=857010001

¹⁹ HE 273/2009 vp. s. 6.

²⁰ Kattainen Matti, 2017, Ympäristövastuu kaivostoiminnassa – perustuslain 20§:n toteutuminen kaivoslupaharkinnassa, s.74

Kuva 3 Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 Rääpysjärvi 1 alueelta

VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE

Vesimatkailun kehittämisalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen.

eo2

Suunnittelumääräys: Laajoilla, usean toimijan käsittävillä maa-ainesten ottoalueilla otosuunnitelmien tulisi perustua koko alueen kattavaan osayleiskaavaan tai maisemaselvitykseen (MAL 5.2§).

Kun ottoalue sijaitsee ge-alueilla tai on MY-alueen ympäröimä, alueeseen kohdistuu seuraava **Suunnittelumääräys:** Alueiden käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäröivän harjualueen maisemalliset arvot ja harjumuodostuman luonteenomaiset piirteet sekä ympäröivä vesi- ja kulttuurimaisema.

Ennen alueilla tehtävää maa-ainestenottoa tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Museovirastoon, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida.

MY1

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA
Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja.

my1

Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojeleminen.

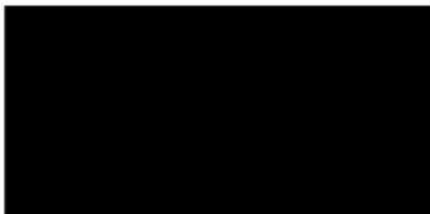
TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE**Asia**

Muistutus ja mielipide Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) malminetsintälupahakemukseen.

Malminetsintälupahakemuksen hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab
Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1
Lupatunnus: ML2017:0104
Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

Muistutuksen ja mielipiteen tekijät

Ne maanomistajat, jotka ovat mukana muistutuksen jättäjinä omistavat kiinteistön alueelta, jolle haetaan malminetsintälupaa. Mielipiteen jättäjät ovat hankealueen välittömästä läheisyydestä kiinteistöjen omistajia tai he asuvat alueen läheisyydessä.

MUISTUTUS:**Happonen Antti****Koponen Annikki****Metsäyhtymä Airaksinen Juhani, Tuula, Matti, Mirka, Markus, Tuomas ja Maria****Mikkonen Kimmo**

Mäkelä Pekka

Parkkonen Teuvo

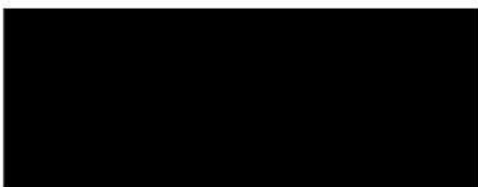
Räsänen Antti

Salonen Tuomo

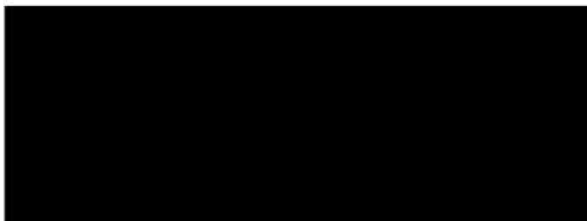

Savolainen Kirsti

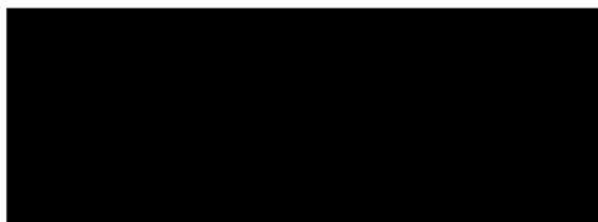

MIELIPIDE:

Ahonen Satu

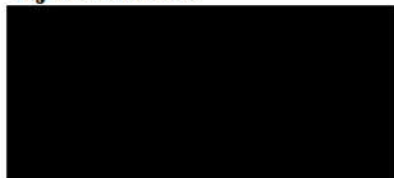
Ahonen Suvi

Alho Senni ja Henri

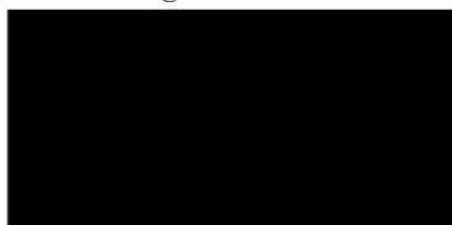
Björn Riikka

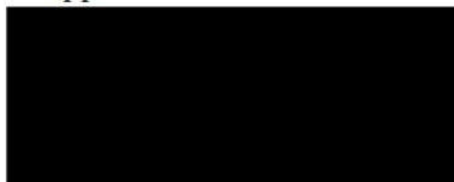
Björn Pentti

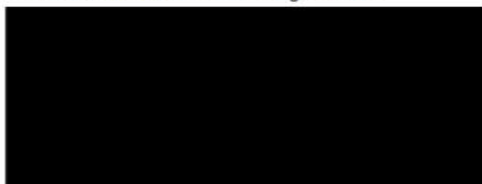
Dietmar Eger

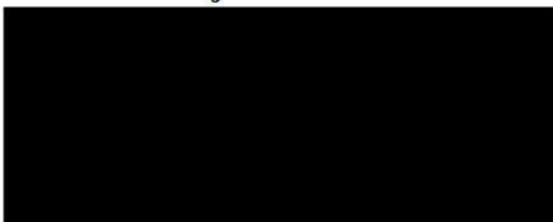
Happonen Anni

Hartikainen Mikko ja Iida

Hätinen Päivi ja Markku

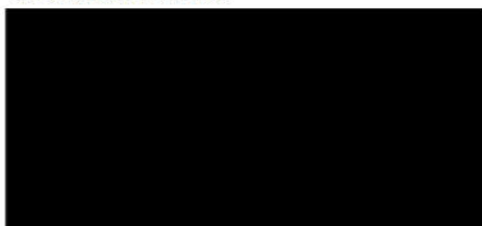
Karvonen Juho

Karvonen Marja-Riitta ja Pekka

Keränen Pentti

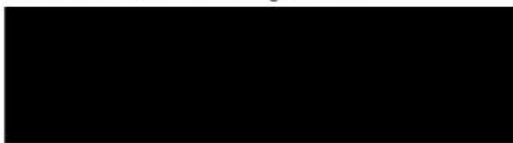
Kettunen Seppo

Kokkonen Heikki ja Anni

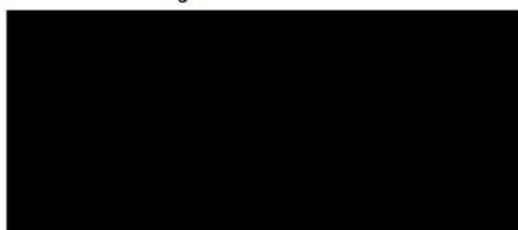
Kokkonen Heikki ja Toivo

Kokkonen Toivo

Kolari Jari ja Heidi

Kolari Johannes ja Pirjo

Korhonen Pekka

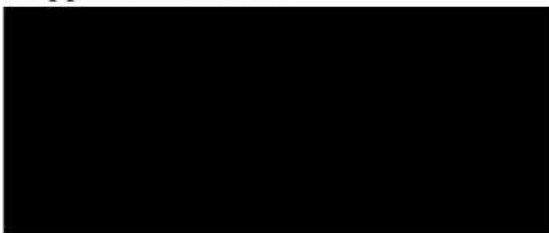
Laaksonen Sirkka ja Juhani

Laine Leena ja Kari

Lappalainen Helena

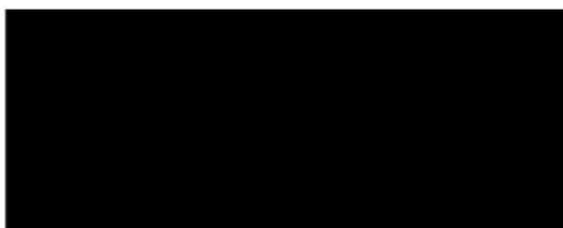
Lempinen Aune

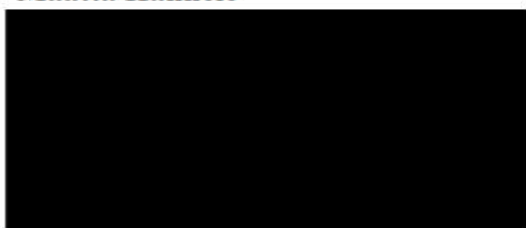
Lempinen Jari

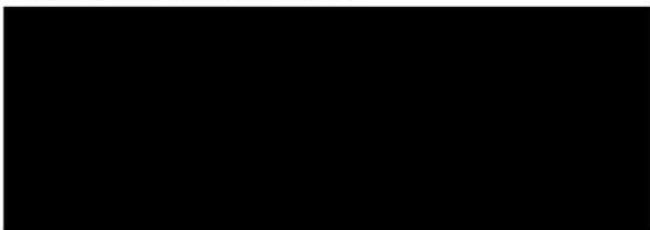
Leskinen Asta

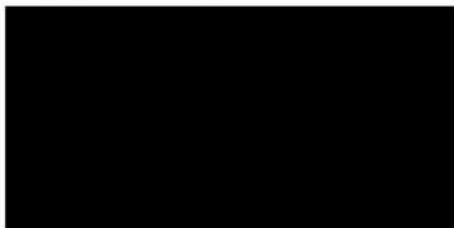
Määttä Hannele

Neurauter Anna-Maaria

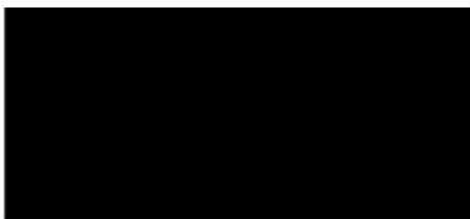
Nokelainen Rauno

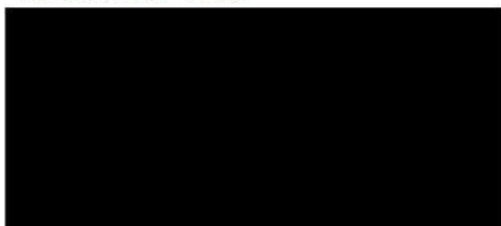
Norrbacka Ari

Näätänen Raimo ja Hannele

Paakkinen Taru

Paldanius Eija

Pitkänen Kauko ja Tiina

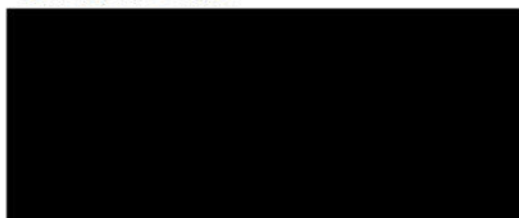
Rantula Helena

Rasilainen Mikko

Räsänen Tenho

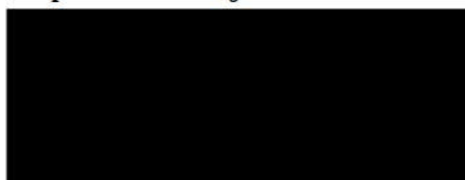
Salonen Tuomo, Airi, Juha, Vesa ja Tuomas

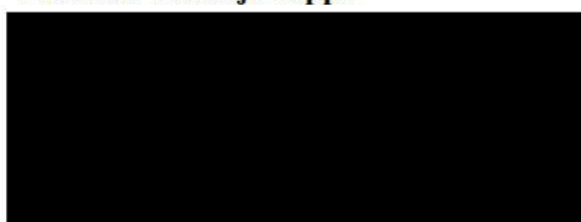
Savolainen Kauko

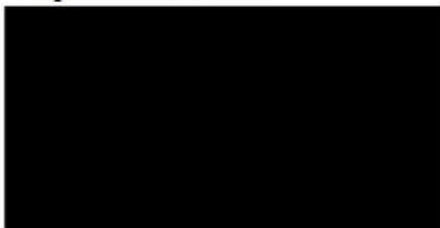
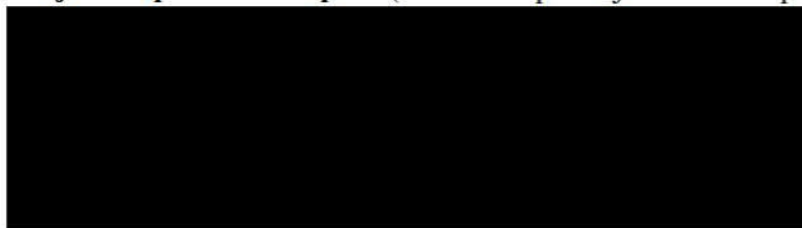

Sipola Sinikka ja Vuorela Heikki

Valtonen Tuula ja Seppo

Vepsäläinen Niina**Viljo Lempisen kuolinpesä (Aune Lempinen ja Asko Lempinen)****Paikka ja aika**

Tuusniemellä 1.12.2018

MIELIPIDE JA MUISTUTUS

Rääpysjärvi 1 -alueelle ei ole perusteita myöntää malminetsintälupaa Oy Fennoscandian Resources Ab:lle. Malminetsintälupaamalla haettavalla alueella on useita tiedossa olevia seikkoja, mitkä estävät luvan myöntämisen.

Kaivoslain (621/2011) 11 pykälän 2 momentin mukaan malminetsinnästä eikä malminetsintäalueen käytöstä saa aiheutua haittaa ihmisen terveydelle tai haittaa yleiselle turvallisuudelle. Siitä ei saa aiheutua haittaa myöskään muulle elinkeinolle. Luonnonolosuhteissa ei saa tapahtua merkittäviä muutoksia eivätkä harvinaiset tai arvokkaat luonnonesiintymät saa olennaisesti vahingoittua. Toiminta ei saa aiheuttaa myöskään merkittävää maisemallista haittaa. Malminetsintälupa tulisi vaikuttamaan hankealueella kielteisesti kaikkein merkittävämmiin ihmisten terveyteen sekä harvinaisiin ja arvokkaisiin luonnonesiintymiin.

Malminetsintäluvan myöntämisedellytyksiä on tarkasteltava myös perusoikeusjärjestelmän kannalta. Perustuslain 20 § vahvisti ympäristön asemaa muiden perusoikeuksien joukossa. Vastuu luonnosta, sen monimuotoisuudesta ja ympäristöstä on velvoittavuudeltaan muiden perusoikeuksien tasoinen säädös. Säännöksen taustalla on ympäristön suojelun yhteiskunnallisen merkityksen kasvu. Ympäristön säilyminen pilaantumattomana, puhtaana, terveellisenä ja monipuolisena ovat tärkeitä yhteiskunnallisia tavoitteita, joiden avulla luodaan edellytyksiä muiden perusoikeuksien toteuttamiselle. Kaivoslain valmisteluaineiston mukaan kaivoslain ympäristöperusoikeussäännös sisältää eräänlaisen läpäisyperiaatteen lähtökohdan. Säännöksen ilmaisemat ympäristöarvot tulee ottaa huomioon kaikessa ympäristöllisesti merkityksellisessä lainsäädännössä ja lainkäytössä. Yleisellä tasolla säännöksen voidaan katsoa edellyttävän, että kaivoslain

soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa ei harjoiteta luonnon monimuotoisuutta tai ympäristöä vaarantavalla tavalla.¹ Yksilön osuus ympäristönsuojelussa voi toteutua sekä aktiivisena tekemisenä että passiivisena pidättymisenä ympäristön vahingoittamisesta. Luonnon monimuotoisuuden osa-alueita ovat muun muassa eläin- ja kasvikunnan geneettinen rikkaus sekä kaikkien uusiutumattomien luonnonvarojen tehokas suojeleminen.²

Harvinaisten luonnonesiintymisen vahingoittaminen

Saukko (Lutra lutra), ilves (Lynx lynx) ja liito-orava (Pteromys volans)

Malminetsintäalueella elää jatkuvasti useita saukkoja, ilveksiä ja liito-oravia. Sekä saukko että liito-orava kuuluvat luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin ja ovat tiukasti suojeltuja. Koska näiden eläinten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä, ne on aina säilytettävä erilaisten hankkeiden ja toimenpiteiden yhteydessä.

Kaikissa tapauksissa tulee muistaa, että luontodirektiivissä esiintymille ei ole määritelty minimikokoa. Myös luonnonsuojelulain 49 §:n 1. momentti ilmaisee saman periaatteen: ”Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty”. Näin ollen yksikin yksilö riittää siihen, että lisääntymis- tai levähdyspaikka on olemassa. Tulkintaohjeessa esitetään, että lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikennys- ja hävityskielto tähtää nimenomaan paikkojen ekologisen toiminnallisuuden ylläpitämiseen³. Ekologinen toimivuus toteutuu, kun lisääntymis- ja levähdyspaikat täyttävät kaikki lisääntymisen tai levähtämisen onnistumiseen tarvittavat ekologiset vaatimukset. Ekologista toimivuutta on sivuttu esimerkiksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä 27.3.2013, nro 13/0175/2. Päätöksen mukaan saukon lisääntymispaikan on pysyttävä lisääntymiseen kelvollisena. Myös poikasten ruokkimiselle välttämätön osa reviiriä tulee siis tämän päätöksen mukaan sisällyttää lisääntymis- ja levähdyspaikkaan.⁴

Vuoksen taimen

Suvasveteen laskeva **Koirajoki** sijaitsee haetulla malminetsintäalueella. Koirajoen kunnostus on osa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n hanketta, jonka tavoitteena on Vuoksen taimenkannan elvyttäminen. Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalouden edistämismäärärahoilla toteutettavassa hankkeessa ovat työpanoksellaan mukana myös Ukonlahden osakaskunta sekä Suvasveden kalastusalue. Vaellusesteiden poistaminen, kynnystäminen ja uoman kiveäminen edistävät kalataloutta parantamalla vaelluskalojen lisääntymismahdollisuuksia. Toimenpiteillä puronuomaa palautetaan lähemmäs alkuperäistä muotoaan. Vaelluskalojen lisäksi virtavedessä on mm. jokirapuja.

¹ HE 273/2009 vp, s. 201.

² HE 309/1993 vp, s.66.

³ Luontodirektiivin pääperiaate on lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ekologinen toimivuus..

⁴ Nieminen M ja Ahola A, Suomen ympäristö 1/ 7 2017, Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepäkot) esittely, s. 16.

Jokirapu (Astacus astacus)

Jokirapu on Suomen ainoa alkuperäinen rapu. Jokirapu kuuluu luontodirektiivin liitteessä V mainittuihin lajeihin. Maa- ja metsätalousministeriön kansallisen rapustrategian 2013-2022 mukaan jokiravun elinympäristöjä ja kantoja suojellaan, hoidetaan ja elvytetään koko sen levinneisyysalueella. Strategian mukaan jokiravun suoja-alueiden määrittelyn lisäksi jokirapukantojen elvyttäminen edellyttää, että jokirapukannat otetaan huomioon ja niiden suojelusta huolehditaan jokirapuvesien tilaan vaikuttavien toiminnanharjoittajien ympäristönsuojelutoimia suunniteltaessa ja luvista päätettäessä.⁵

Linnusto

Hankealueella tiedetään esiintyvän kanalitujen lisäksi ainakin seuraavia alueelle harvinaisia lintuja:

- **Kuukkeli:** vuoden 2010 uhanalaisuusarvioinnissa kuuluu silmälläpidettäviin eliölajeihin. Kuukkelin esiintyminen näin etelässä on taantunut. Koska paikallispopulaatio on pieni, se on altis katoamiselle. Alueella esiintyviä kuukkeleita on rengastettu.
- **Valkoselkätikka:** uhanalaisuusarvioinnissa kannan todetaan vaarantuneen. Rauhoitettu. Vuosituhannen vaihteessa kanta oli alimmillaan parimäärän ollessa vain 30–50 koko Suomessa. Nykyään pesimäkannan arvioidaan olevan 150-200 paria.⁶
- **Harmaapäätikka:** rauhoitettu

Luontokohteet

Malminetsinnän hankealueella on metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteita ei ole esitetty malminetsintälupahakemuksessa, vaikka metsälain 10 §:n mukaan metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että turvataan yleiset edellytykset metsien biologisen monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymiselle. Erityisen tärkeiden elinympäristöjen sijainnit on saatavilla Metsäkeskuksesta. Hallituksen esityksen mukaan metsälain 10 §:n säännöstä monimuotoisuuden säilyttämisestä ja erityisen tärkeistä elinympäristöistä on noudatettava, kun malminetsintää harjoitetaan metsätalousmaaksi luettavalla alueella.⁷

Vaikutukset ihmisten terveyteen

Malminetsinällä on vaikutuksia ihmisten terveyteen, mikä ei kaivoslain 11 pykälän 2. momentin1 kohdan mukaan ole sallittua. Geologisen tutkimuskeskuksen

⁵ Maa- ja metsätalousministeriö 6/2014, Kansallinen rapustrategia 2013–2022.

⁶ [<http://www.luontoportti.com/suomi/fi/linnut/valkoselkatikka>]

⁷ HE 273/2009 vp., s. 14–15.

tutkimustulosten perusteella asbestipitoisia kallioita ja lohkareita esiintyy poikkeuksellisen runsaasti Tuusniemen kunnan alueella, koska geologiset olosuhteet ovat siellä olleet erittäin suotuisia asbestin muodostumiselle. Tutkimuksen yhteydessä kartoitettiin Tuusniemen maaperän asbestitilannetta laajemminkin (kuva 1 ja kuva 2). Maastokartoituksen yhteydessä ympäristöstä havainnoitiin erityisesti asutuksen läheisyys, jotta tietoa voitaisiin hyödyntää myöhemmin, jos suunnitellaan kohteita ympäristöperäisen asbestin altistustutkimuksiin. Tutkimusraportissa tähdennettiin sitä, että niin kauan kuin asbestikuidut pysyvät maassa, ne ovat ainoastaan ympäristöhaitta. Terveysriskin ne aiheuttavat päästyään ilmaan.⁸

Luontaisen asbestin esiintymiselle on ominaista, että asbestipitoisuus tavallisesti lisääntyy syvyyden kasvaessa. Luontaiset asbestianomaliat noudattavat kalliosta irronneiden lohkareiden muodostamia glasigeenisia lohkareviuhkoja. Jäätikön kuluttavan ja kuljetavan toiminnan seurauksena on todennäköistä, että maaperässä on kuituja sellaisilla alueilla, joiden kallioperä sisältää asbestia.⁹ Geologian tutkimuskeskuksen tekemä maaperätutkimus osoittaa, että malminetsinnän hankealueella sijaitsee serpentiniittiä tai ultraemäksistä kiveä, mikä viittaa vahvasti asbestimineraalien esiintymiseen. Lisäksi kaksi näytteenottoa sijaitsee haetulla malminetsintäalueella (näytepaikka 15 alueella, näytepaikka 16 välittömässä läheisyydessä). Tutkimuksen tulosten tarkastelussa todetaan (kursivointi ja lihavointi lisätty)¹⁰:

*”Ultraemäksiset kivilajit, joita serpentiniitit edustavat, pystytään erottamaan geofysikaalisten ominaisuuksiensa - magneettisuuden ja sähkönjohtavuuden - perusteella alueen muista kivilajeista, mikäli esiintymät ovat kooltaan riittävän suuria eli käytännössä pinta-alaltaan yli 100 m x 100 m. **Sen sijaan asbestilohkareita ei pystytä paikallistamaan muutoin kuin maastokartoituksella. Voidaankin sanoa varmasti, että sellaisia serpentiniittilohkareita, joissa voi olla vaihtelevasti asbestia, esiintyy tutkituilla alueilla runsaammin kuin karttaan on merkitty. Uusien lohkareiden löytyminen on todennäköistä karttaan merkittyjen serpentiniittikallioiden läheisyydestä jäätikön kuljetussuunnasta.**”*

Tutkimuksen perusteella on riittävästi näyttöä epäillä, että hankealueen maaperässä on muissakin kohdissa ihmisten terveydelle erittäin vaarallista asbestia. Terveystieteellisen lain (763/1994) tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Lain 2 §:n nojalla elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa, esimerkiksi malminetsintää, on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.¹¹ **Malminetsintäluvan**

⁸ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 12, 15.

⁹ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 9, 14.

¹⁰ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 35.

¹¹ HE 273/2009 vp. s. 81.

myöntämiselle ei ole perusteita ihmisten terveyteen aiheuttavien vaikutusten takia. Tutkimusalueen metsät ovat tärkeitä metsästys-, sienestys- ja marjastusalueita sekä vaikutteisille asukkaille että kesäasukkaille.

Geologisen tutkimuskeskuksen tutkimustulokset antavat suuntaa siihen, kuinka pitkään asbesti voi olla terveysriski. Yli 20 vuotta Tuusniemen Paakkilan kaivos- ja rikastustoiminnan päättymisen jälkeen selvitettiin maaperän asbestikuormituksia. Tutkimuksessa selvitettiin mm. sekä luonnonprosessien että ihmistoiminnan levittämän asbestianomalian laajuus. Maaperänäytteet otettiin valtaosin lapiokairalla maan pintaosasta. Lisäksi alueelle tehtiin kaivinkoneella tutkimuskaivantoja maapeitteen kerrosjärjestyksen selvittämiseksi ja syvempien kerrosten havainnoimiseksi. Mäntäkairauksella otettiin häiriintymätön jatkuva näytesarja pohjasedimentistä pisimmillään 4,5 m.¹² Tulosten arvioinnissa sovellettavaksi toimenpidesuosituksen ohje-arvona käytettiin 50 000 kuitua/g maata. Virallista ohje- tai raja-arvoa asbestilla saastuneen maan arvioimiseksi ei ole asetettu. Tutkimuksen mukaan valittu ohje-arvo perustui päätelmään maa-aineksen teoreettisen pölyämisen ja huoneilmalle asetettujen terveydellisten raja-arvojen (Työministeriö 1993, VNp 886/87) laskennallisesta vertailusta. Asbestin esiintyminen ja sen aiheuttama riski terveydelle oli tutkimustulosten perusteella kiistaton. **Enimmillään kuituja oli > 600 000 kpl/g.**¹³

Malminetsintä hankealueella altistaa ihmisten terveyden asbestille.

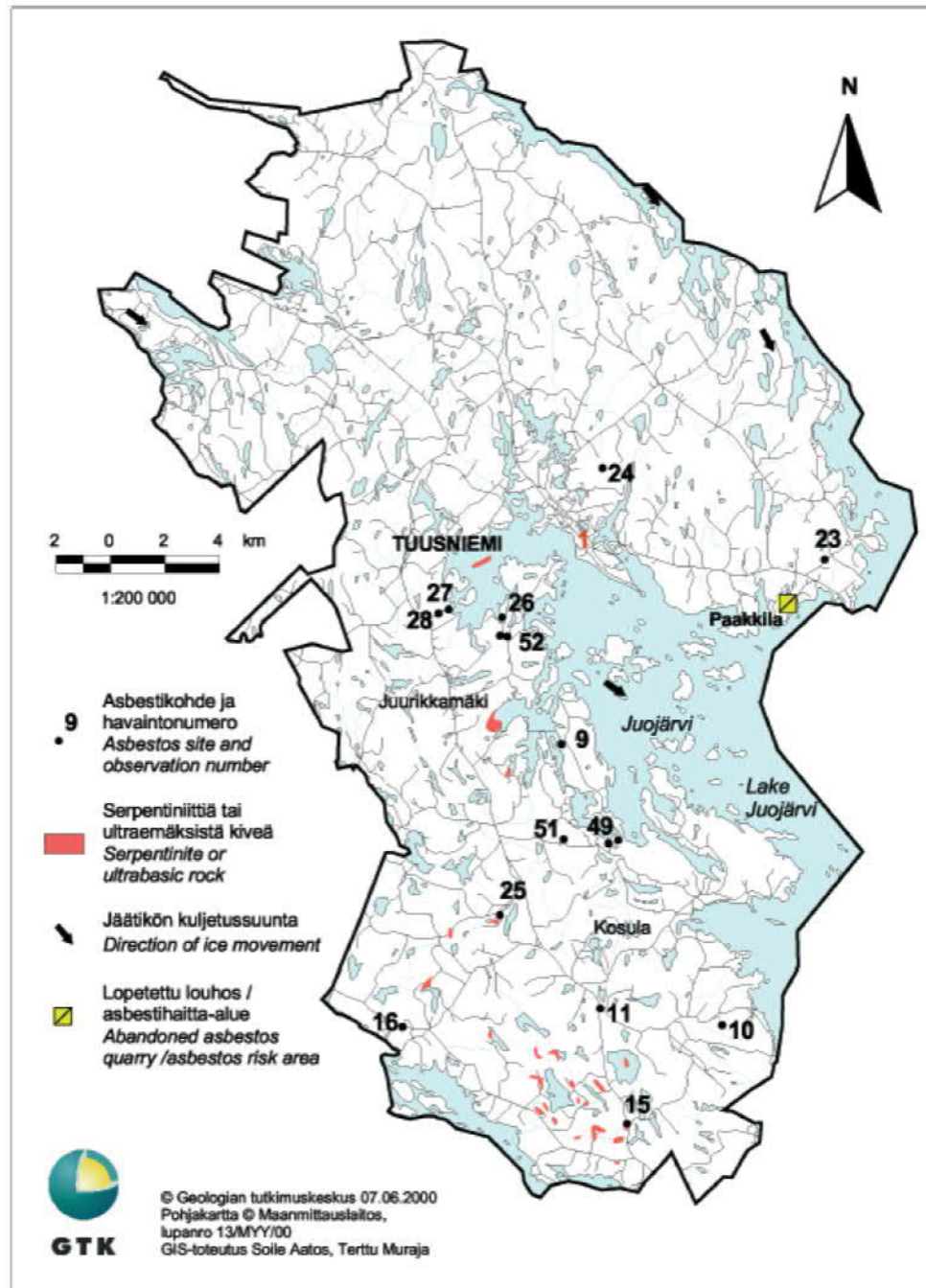
¹² Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”.

¹³ Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 9–12.

Kuva 1: Tuusniemen tunnetut asbestikivikohteet.

Lähde: Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 22.¹⁴

Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti — Geological Survey of Finland, Report of Investigation 152, 2001
Maria Nikkarinen, Soile Aatos ja Eeva Teräsvuori

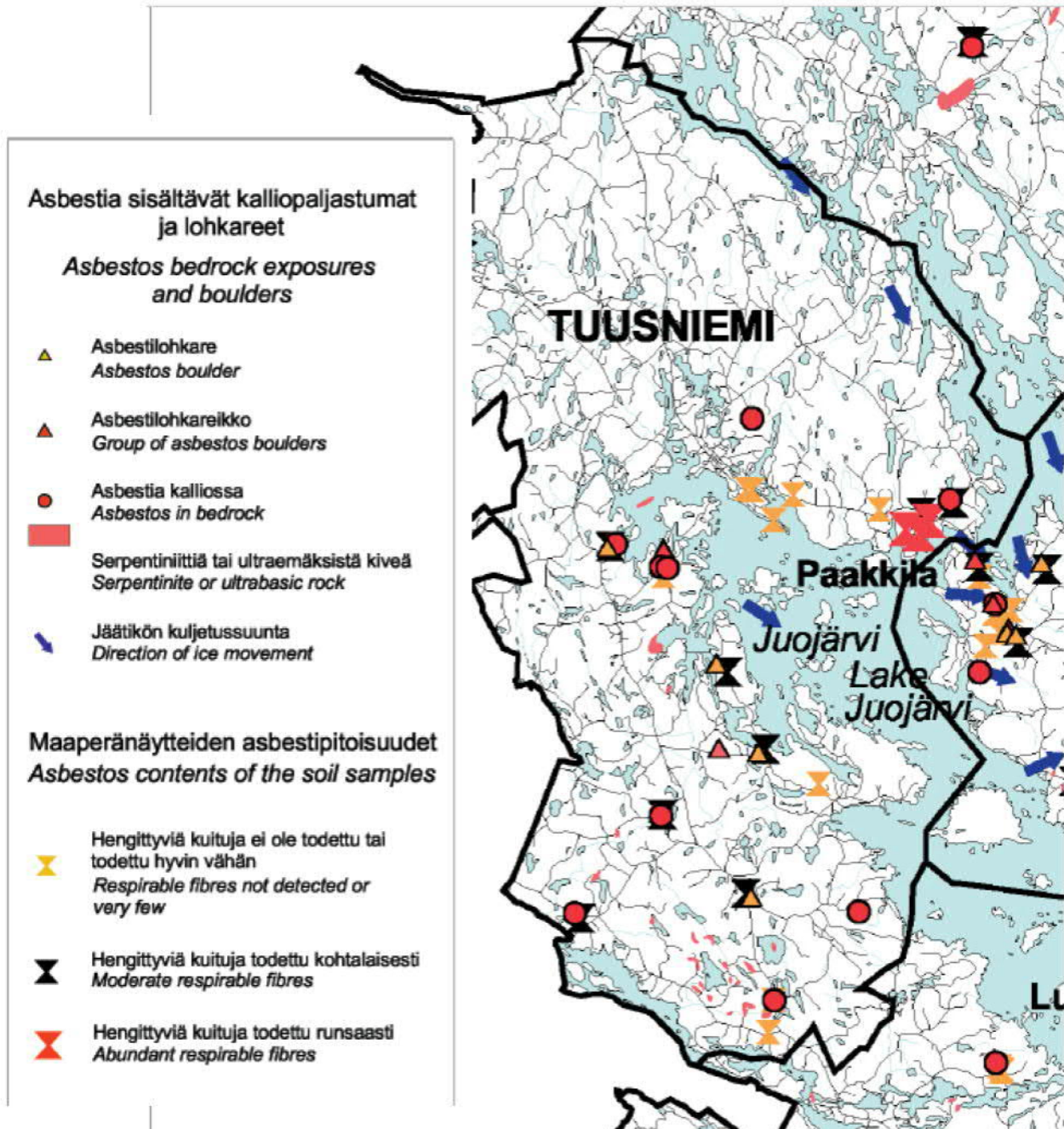

Kuva 7. Tuusniemen tunnetut asbestikivikohteet. Pohjakartta © Maanmittauslaitos lupa nro 239/MYY/01.
Fig. 7. Occurrences of asbestos rocks in Tuusniemi. Base map © National Land Survey of Finland, permission number 239/MYY/01.

¹⁴ Näytepaikka 15. Myllynmökki, Sijainti: Karttalehti 4221 03, koordinaatit X =6945540, Y = 4424650.
Näytepaikka 16. Levälähti, Sijainti: Karttalehti 3243 12, koordinaatit X =6949180, Y = 3570480.

Kuva 2: Tutkimusalueen asbestikartta.

Lähde: Nikkarinen–Aatos –Teräsvuori 2001, Geologian tutkimuskeskus, Tutkimusraportti 152, ”Asbestin esiintyminen ja sen vaikutus ympäristöön Tuusniemellä, Outokummussa, Kaavilla ja Heinävedellä”, s. 34–35.

Muut malminetsintäluvan myöntämisen esteet

Kaivoslain 46.1,8 pykälässä säädetään, ettei malminetsintälupaa saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, ettei hakijalla ole edellytyksiä luvan mukaiseen toimintaan tai hakija on aikaisemmin laiminlyönyt kaivoslakiin perustuvia velvollisuuksia. Kannamme huolta luvanhakijan edellytyksistä malminetsintäluvan mukaiseen toimintaan. Huolestamme perustuu yrityksen vuoden 2017 negatiiviseen liiketulokseen (-75 844,52 €) ja hankkeen suuruusluokkaan nähden pieneen liikevaihtoon (58 312,28 €). Oy Fennoscandian Resources Ab:n tilinpäätöstietojen mukaan henkilöstömäärä yrityksellä on kolme.

Malminetsinnälle ei ole oikeusharkinnassa perusteita

Varovaisuusperiaate huomioiden malminetsintälupalle ei ole perusteita, kun huomioidaan **vaikutukset ihmisten terveyteen, ympäristöön ja alueella esiintyviin eläinlajeihin**. Varovaisuusperiaatteen mukaan epävarmuuden vallitessa tulee suosia ympäristöarvoja.

Kaivoslain 34 pykälän mukaan malminetsintälupaa koskevassa lupahakemuksessa on lupaharkinnan kannalta oltava tarpeellinen ja luotettava selvitys myös asianosaisista ja kaavoitustilanteesta. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kuulutusaineistossa ei ole kaavoitustietoja, vaikka hankealue sijaitsee Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava-alueella.¹⁵ Huomioimatta on jätetty myös Pohjois-Savon maakuntakaava 2030¹⁶, jossa mm vesimatkailun kehittämisalueen raja ulottuu malminetsinnän hankealueelle (kuva 3).

Epäselväksi jää myös se, onko yksityisten asianosaisten tietojen ajantasaisuus selvitetty, koska malminetsintälupahakemusalueen kartasta puuttuu useita alueeseen kuuluvien kiinteistöjen kiinteistötunnuksia. Tiedot asianosaisista on oltava malminetsintälupahakemuksessa. Kaivoslain 34 pykälän 2 momentin 3 kohdan nojalla malminetsintälupahakemuksessa on esitettävä tiedot henkilöiden tai yhteisöjen nimistä ja osoitteista, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (*asianosainen*). Malminetsintälupahakemuksen osalta asianosaisia ovat etenkin malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajat ja näihin KaivosL 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdan nojalla rinnastettavat.¹⁷

Huomautamme haetun malminetsintäalueen rajaamisesta. Alue on muodoltaan hyödyn-tämiskelvoton mahdolliseen kaivostoimintaan. Etsintäalueelta on rajattu pois asustus, mikä jää juuri etsintäalueen ulkopuolelle tai etsintäalueen ympäröimäksi. Sama koskee

¹⁵ Tuusniemen kunnanvaltuusto on hyväksynyt rantaosayleiskaavan 1.6.2004 § 11. Kaavakartta on korjattu Kuopion hallinto-oikeuden 28.6.2006/425/3 tekemän päätöksen mukaisesti.

¹⁶ Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 7.12.2011.

Maakuntakaavaan on vahvistettu muutoksia 15.1.2014 ja 1.6.2016.

¹⁷ HE 273/2009 vp. s. 91.

muinaisjäännöskohdetta.¹⁸ Hankealue ja sen ympäristö on vesistöjen ja asutuksen (mukaan lukien loma-asutus) pirstoma ja toteuttamiskelvoton mahdollisen kaivosalueen ja kaivoksen apualueiden perustamiseen. Perusedellytyksiä kaivostoiminnalle ei alueella ole.

Lisäksi, kun huomioidaan, että Suomessa kaivosmineraalien etsintä on koko Euroopan mittakaavassa merkittävää ja itse etsintätoiminta on hyvin riskialtista, kuten hallituksen esityksessä kaivoslaista on asiasta todettu,¹⁹ ei perusteita edes malminetsinnän aloittamiseen ole.

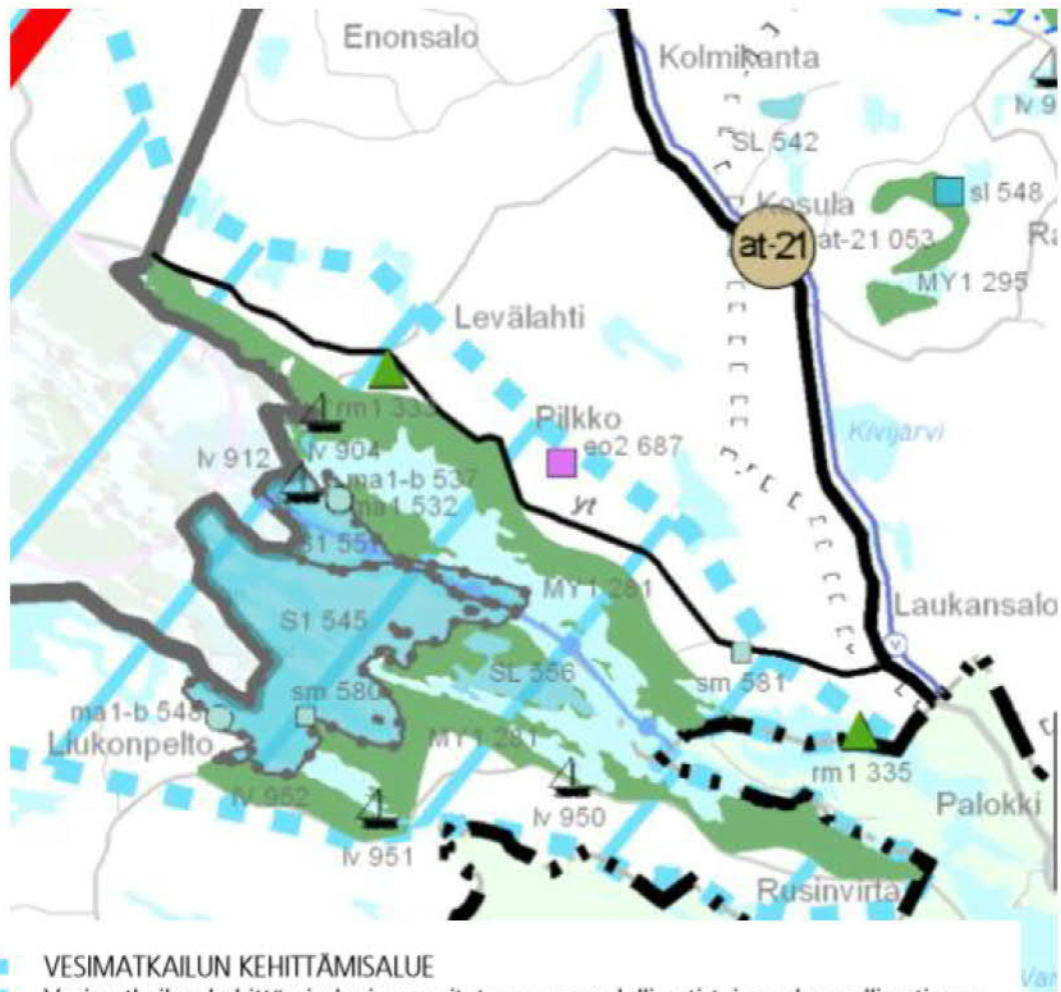
”Kansainväliset sopimukset, ylikansallinen oikeus, Suomen perustuslaki ja kaivoslaki voivat olla eri mieltä ympäristön kanssa ilmastonmuutoksen vaikutusmekanismeista tai ekosysteemien suotuisan tason suojelun merkityksellä uhanalaisten lajien pelastamiselle sukupuutolta, mutta se ei muuta lopputulosta. Ihminen voi omalla päätöksellään vain estää luonnonlakien toteutumisen, muttei muuttaa niiden toimintamekanismeja. *Päätös kunnioittaa luonnon oikeusjärjestyksenä toimivan ekosysteemin toimintaa, tehdään päivittäin myös kaivoslakia sovellettaessa.*”²⁰

¹⁸ Laukansalo, kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka. https://www.kyppi.fi/palveluikuna/mjreki/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=857010001

¹⁹ HE 273/2009 vp. s. 6.

²⁰ Kattainen Matti, 2017, Ympäristövastuu kaivostoiminnassa – perustuslain 20§:n toteutuminen kaivoslupaharkinnassa, s.74

Kuva 3 Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 Rääpysjärvi 1 alueelta

VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE

Vesimatkailun kehittämisaalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen.

eo2

Suunnittelumääräys: Laajoilla, usean toimijan käsittävillä maa-ainesten ottoalueilla otosuunnitelmien tulisi perustua koko alueen kattavaan osayleiskaavaan tai maisemaselvitykseen (MAL 5.2§).

Kun ottoalue sijaitsee ge-alueilla tai on MY-alueen ympäröimä, alueeseen kohdistuu seuraava **Suunnittelumääräys:** Alueiden käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäröivän harjualueen maisemalliset arvot ja harjumuodostuman luonteenomaiset piirteet sekä ympäröivä vesi- ja kulttuurimaisema.

Ennen alueilla tehtävää maa-ainestenottoa tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Museovirastoon, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida.

MY1

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA
Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on maa-ainelain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja.

my1

Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojeleminen.

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: tiistai 4. joulukuuta 2018 8.53
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104 Rääpysjärvi 1

Lähettäjä: Kati Riikonen [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 16.08
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104 Rääpysjärvi 1

Hei !

Omistan kyseisellä alueella metsää noin 17ha enkä halua, että mailleni tullaan etsimään / mahdollisesti kaivamaan malmia.

Vastustan Heinävedellä kaavailtua kaivosta myös ja olenkin Heinävesi Pro ryhmän adressin allekirjoittanut.

Mielestäni luonnon monipuolisuus / vesistöt kärsisivät kyseisestä hankkeesta. Laukansalon ja Heinäveden alueet ovat tunnettuja nimenomaan puhtaasta luonnosta ja sen vesistöistä ja tämä hanke vaarantaisi mms. alueen matkailun nyt kun puhdas luonto on se, mitä mms. aasian maista tullaan suomeen hakemaan.

Alueella myös kalastetaan sekä metsätetään paljon. mms. Lohelle on tehty Rääpysjärven alueelle Koirajokeen parannuksia / nousuja, jotta pääsevät yläjuoksulle kutemaan.

Tällä alueella on myös paljon mökkejä vesistöjen äärellä.

Olen myös syntynyt ja asunut 20 vuotiaaksi asti kyseisellä Rääpysjärven alueella ja minulla on myös tälläkin hetkellä lähistöllä mökki Kivijärven rannalla. Olen aina nauttinut puhtaasta luonnosta sekä vesistöistä kyseisellä Rääpysjärven alueella enkä halua, että ulkomailta tullaan tätä pilaamaan jatkossakaan.

Kiitos !

Kati Riikonen

YIT Talon Tekniikka Oy

Panuntie 11, PL 36

00620 Helsinki

YIT Talon Tekniikka on helppo ja joustava kumppani yli sadan putkiremontin kokemuksella ja yli sadan vuoden rakentamisen osaamisella. Vahvuuksiamme ovat projektinhallinta, asukaslähtöinen toimintatapa sekä sitoutunut ja palveleva henkilökunta.

Yrityksessä työskentelee noin 60 henkilöä ja yrityksen toimialueena on pääkaupunkiseutu.

www.yit.fi/talontekniikka | www.facebook.com/yittalontekniikka

Malminetsintäluvan ja kaivoshankkeen vastustaminen

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi1, Tuusniemi

Etsintälupahakemus on puutteellinen. Nopeasti katsottuna löysin 8 tilaa, joiden numerot puuttuvat hakemusliitteenä olevasta Tukesille lähetetystä kartasta. Tämä jo osoittaa välinpitämättömyyttä lakia ja paikallisten asukkaiden oikeuksia kohtaan. Oma tilani 30092 rek. nolla kuuluu osittain alueeseen, mutta ei ole numeroitu karttaan. Muut puuttuvat tilat kuuluvat kokonaan tai lähes kokonaan alueeseen. Luonnon vaurioituminen alkaa jo kaivosojien ja koeporausten tekovaiheessa. Koirajoen taimenkannan palauttaminen on pienpoikasvaiheessa, jolloin talven pienen virtaaman aikana tehtävien kairausten poraushuuhdevedet voivat tuhota poikaset. Lisäksi ylemmän osan alkuperäinen jokirapukanta on vaarassa. Nytönjoen lähellä tehdyt ennallistamistyöt ja kivien palauttaminen kutupaikoiksi menisivät viimeistään kaivosvaiheessa täysin hukkaan.

Koirajokivarrella liikkuvana näen usein alueella metsoja. Pyy- ja teeripoikueet ovat joka syksyisiä Soidinmäkeä kohti kävellessä. Mistä kaivosmiehet niille uuden elinpaikan antavat? Alueen ns. ennallistamisen jälkeen jätekiven läpi kulkevan veden mukaan liukenee grafiittia ym. mineraaleja puhtaaseen Koirajokeen ja sitä kautta Suvakseen vähintään kymmeniä, todennäköisesti satoja vuosia.

Neljältä ensimmäiseltä vuodelta maksettava 20 euron hehtaarikorvaus on todella sama kuin ei maksettaisi mitään. Surkeaa maanomistussuojaa, kuin kehitysmaassa. Kaivannaisteollisuuden Geopool-sivulla kerrotaan maanomistajille maksettavan korvauksen olevan 0,15 prosenttia hyödynnetyn mineraalin lasketusta arvosta eli 1,5 tuhannesosaa, joka jaettuna maanomistajien kesken on hyvin lähellä laillista ryöstöä.

JOS HANKE ETENEE YVA MENETTELYYN, VARAAN MAHDOLLISUUDEN

ANTAA LAUSUNTO YVA RAPORTISTA JA MYÖS KAIVOKSEN VAATIMISTA
VIRANOMAISLUVISTA.

Pekka Mäkelä

Malminetsintäluvan ja kaivoshankkeen vastustaminen

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi1, Tuusniemi

Etsintälupahakemus on puutteellinen. Nopeasti katsottuna löysin 8 tilaa, joiden numerot puuttuvat hakemusliitteenä olevasta Tukesille lähetetystä kartasta. Tämä jo osoittaa välinpitämättömyyttä lakia ja paikallisten asukkaiden oikeuksia kohtaan. Oma tilani 30092 rek. nolla kuuluu osittain alueeseen, mutta ei ole numeroitu karttaan. Muut puuttuvat tilat kuuluvat kokonaan tai lähes kokonaan alueeseen. Luonnon vaurioituminen alkaa jo kaivosojien ja koeporausten tekovaiheessa. Koirajoen taimenkannan palauttaminen on pienpoikasvaiheessa, jolloin talven pienen virtaaman aikana tehtävien kairausten poraushuuhdevedet voivat tuhota poikaset. Lisäksi ylemmän osan alkuperäinen jokirapukanta on vaarassa. Nytönjoen lähellä tehdyt ennallistamistyöt ja kivien palauttaminen kutupaikoiksi menisivät viimeistään kaivosvaiheessa täysin hukkaan.

Koirajokivarrella liikkuvana näen usein alueella metsoja. Pyy- ja teeripoikueet ovat joka syksyisiä Soidinmäkeä kohti kävellessä. Mistä kaivosmiehet niille uuden elinpaikan antavat? Alueen ns. ennallistamisen jälkeen jätekiven läpi kulkevan veden mukaan liukenee grafiittia ym. mineraaleja puhtaaseen Koirajokeen ja sitä kautta Suvakseen vähintään kymmeniä, todennäköisesti satoja vuosia.

Neljältä ensimmäiseltä vuodelta maksettava 20 euron hehtaarikorvaus on todella sama kuin ei maksettaisi mitään. Surkeaa maanomistussuojaa, kuin kehitysmaassa. Kaivannaisteollisuuden Geopool-sivulla kerrotaan maanomistajille maksettavan korvauksen olevan 0,15 prosenttia hyödynnetyn mineraalin lasketusta arvosta eli 1,5 tuhannesosaa, joka jaettuna maanomistajien kesken on hyvin lähellä laillista ryöstöä.

Toivottavasti Tuusniemen päättäjät osaavat arvostaa asukkaita ja

mökkiläisiä. Me emme ole lähdössä 4-6 vuoden päästä pois, kuten kaivosmiehet tekevät louhittuaan alueen tyhjäksi tai jo sitä ennen, jos maailmanmarkkinahinta grahviitilla romahtaa.

Terveisin

Pekka Mäkelä

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 19. marraskuuta 2018 9.49
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL:

Lähettäjä: Topi Kokkonen [REDACTED]
Lähetetty: perjantai 16. marraskuuta 2018 16.38
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe:

Mainitsemani alue on Etelä-Tuusniemi. Paljon metsissä liikkuneena olen törmännyt suuriinkin pintakiviin, joissa on huomattavan paljon asbestitupsuja. Missään muualla ei vastaavia tapauksia ole ollut. Terv. Toivo Kokkonen.

Viite Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä 3.12.2018

Muistuttaja Ukonlahden osakaskunta, [REDACTED]
Muistuttajien yhteyshenkilönä toimii:
Hoitokunnan puheenjohtaja Kauko Laukkanen
[REDACTED]

Muistutus

Ukonlahden osakaskunta muistuttaa, että suunnitellun malminetsintäalueella on runsaasti ympäristöllisiä erityispiirteitä. Koirajoen ja Rääpysjoen kautta Suvasveteen virtaavat laajan valuma-alueen vedet Kosulasta saakka. Valuma-alueella on 13 eri kokoista järveä ja runsaasti virta- ja pienvesiä.

Koirajoella on kunnostettu erittäin uhanalaiseksi luokitellun Vuoksen järvitaimenen lisääntymis- ja poikastuotantoalueita. Toimenpiteitä on rahoitettu kalatalouden edistämismäärärahoista, valtakunnallisesta WWF:n virtavesihankkeesta sekä yksityisellä rahoituksella. Käytännön toimenpiteisiin ovat osallistuneet paikalliset talkoolaiset. Kunnostetuille koskialueille on suoritettu taimenen mäti-istutuksia. Syksyllä 2018 suoritettujen sähkökoekalastusten perusteella istutukset ovat onnistuneet (Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy 2018, liite sekä karttaliite), mikä osoittaa Koirajoen soveltuvan Vuoksen taimenen poikastuotantoalueeksi. Taimenella on esteetön nousu Saimaalta ja Heinäveden reitiltä sekä Suvasvedeltä ja Kallavedeltä kohdealueelle, joten kyseessä on erittäin merkittävä alue Vuoksen taimenen säilymiselle.

Osakaskunta muistuttaa, että hakijan on tunnistettava alueen ympäristöllisesti herkät kohteet ja oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Lupahakemuksessa kohdealueen ympäristön tilaa ei ole kuvattu lainkaan, joten hakijan arviolle ”hyvin vähäisistä” ympäristövaikutuksista ei ole esitetty perusteluita. Muistuttaja vaatii, että ennen malminetsintätutkimusten aloittamista hakijan on selvitettävä nykyinen ympäristön tila sekä herkät kohteet kuten metsälain mukaiset erityisen arvokkaat elinympäristöt (metsälakikohteet). Tästä on laadittava selvitys ennen malminetsintän aloittamista. Lisäksi vesien laatu malmin tutkimusalueella ja sen ympäristössä tulee selvittää ennen tutkimuksen aloittamista ja seurattava tutkimuksen aikana. Tästä on laadittava tarkkailuohjelma, jonka asianomaisen viranomaisen on hyväksyttävä ennen toiminnan aloittamista. Mikäli vesien laatu alueella malmin etsinnästä johtuen muuttuu tai muita, kuten kalastovaikutuksia havaitaan, on aloitettava tarvittavat toimenpiteet tilanteen ennallistamiseksi. Tarkkailua on suoritettava vähintään vuosi malminetsintätutkimusten päättymisestä. Mikäli vaikutuksia havaitaan, tarkkailua on jatkettava kunnes ympäristön tila on palautunut ennen ko. toiminnan alkamista olleeseen tilanteeseen. Tutkimuksien tulokset on toimitettava tiedoksi viranomaisten lisäksi Ukonlahden osakaskunnalle.

Malminetsintätutkimusten toteuttamisesta on laadittava aikataulutettu työsuunnitelma, joka toimitetaan osakaskunnalle.

Vuorelassa 3.12.2018 Ukonlahden osakaskunta

Kauko Laukkanen, hoitokunnan pj. Erkki Kröger, hoitokunnan siht.

SUVASVEDEN TAIMENPUROT KUNTOON
-HANKE 2017-2018

KUOPIO 19.10.2018

MIIKA SARPAKUNNAS

1. JOHDANTO

Järvitaimen on napapiirin eteläpuolella luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Vuoksen vesistössä järvitaimenen tilanne on uhanalaisuusluokituksensa mukaisesti erittäin huono. Taimenkannan nykyisillä suojelutoimilla ei ole ollut sanottavia vaikutuksia. Hankkeen tavoitteena oli luoda edellytyksiä luontaisesti lisääntyvien järvitaimenkantojen palauttamiselle Suvasveden alueen pieniin jokiin ja puroihin.

Kalastonhoitomaksuista kertyneillä kalatalouden edistämismäärärahoilla rahoitetussa hankkeessa inventoitiin maastotarkastelun avulla Suvasveteen laskevia purokohteita Pohjois-Savon TE-keskuksen (nykyisin ELY-keskus) vuonna 1997 tekemän pureveys selvityksen pohjalta. Inventoiduista kohteista kymmenestä otettiin vesinäytteet runsaan kevätvirtaaman aikaan vedenlaadun kevätaikaisen tilanteen selvittämiseksi.

Inventointien perusteella valittiin kaksi kohdetta, joissa toteutettiin talkoot kolmena eri päivänä elo- ja syyskuussa. Kohteiksi valittiin Tuusniemen kunnan alueella sijaitsevat Myllyjoki sekä saman jokijatkumon alaosan Koirajoki. Myllyjoella talkoot järjestettiin 2.8.2017 ja Koirajoella 3.8.2017 sekä 23.9.2017. Myllyjoen talkoot keskittyivät ensisijaisesti joessa olevan vaellusesteen (huonosti asennettu tierumpu) alapuolen kynnystämiseen, jotta vesi nousisi riittävän korkealle kalan kulun mahdollistumiseksi. Koirajoella kynnystettiin myös vaellusesteen muodostavan tierummun alapuolta, jonka lisäksi kivettiin ja hieman soraistettiin alapuolista koskea.

Syyskuussa 2017 suoritettiin sähkökoekalastukset yhdeksällä inventointien, vesinäytteidenottojen ja valuma-alue tarkastelun perusteella valitulla purokohteella. Elo-syyskuussa 2018 sähkökalastukset uusittiin neljällä näistä kohteista. Näille neljälle kohteelle oli tehty toisen hankkeen toimesta taimenen mäti-istutuksia keväällä 2018. Kohteista kahdelta löytyi sähkökalastuksissa kesänvanhoja poikasia.

Lokakuussa käytiin Koirajoen alaosan maanomistajien kanssa neuvottelemassa kunnostusten jatkamisesta alaosassa vuonna 2018 ja käytiin läpi jo tehtyjä kunnostustoimia joen yläosassa. Maanomistajat allekirjoittivat suostumuksen alaosan kunnostustyölle, mikä toteutetaan loppusyksyllä 2018.

Kesäkuussa 2018 Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon alueilla toimivan Jokitalkkari-hankkeen hanketyöntekijä Esa-Pekka Huupponen kävi tutustumassa kunnostuskohteisiin sekä Koirajoen alaosan tulevaan kunnostuskohteeseen. Elokuussa alaosan kunnostusta suunniteltiin paikan päällä ELY-keskuksen Ilpo Käkelän, jokitalkkari Huupposen sekä paikallisen osakaskunnan edustajan, Auvo Hirvosen kanssa.

2. VESINÄYTTEET

Vesinäytteet otettiin kevättulvien aikaan Mustinjoelta, Koirajoelta, Rääpysjoelta, Myllyjoelta, Lapinjoelta, Maajoelta, Juonionjoelta, Vääränjoelta, Lylyjoelta ja Kämäränpuroelta (taulukko 1). Purojen virtaamat olivat ajankohdalle tyypillisesti suuria. Jokien vesi oli humuspitoista ja lievästi rehevää, paitsi Myllyjoki, joka luokitui karuksi ja Mustinjoki, jonka humuspitoisuus oli hieman muita jokia suurempi. Mustinjoessa veden väriluku oli myös selkeästi korkeampi kuin muilla joilla keskimäärin, ollen kuitenkin vielä selkeästi alle väriluvun, jossa taimenien haudontakokeissa on havaittu heikentyneitä kuoriutumistuloksia (Syrjänen 2017). pH oli kaikissa joissa lievästi hapan, muttei lähennellyt taimenen lisääntymisen kannalta kriittistä happamuutta (karkeasti noin >5,5). Vedenlaatumääritysten perusteella voidaan todeta vedenlaadun kaikissa joissa täyttävän taimenen lisääntymisalueen laatuvaatimukset.

Taulukko 1. Vesinäytteenoton tulokset

Pvm	Näytteen nimi	Väriluku	Lämpöti	K-aine	pH	COD-Mn	Kok. P
		mg/l Pt	Ast-C	mg/l		mg/l O2	µg/l
17.5.2017	Mustinjoki	140	4,6	6,1	6,5	21	27
17.5.2017	Koirajoki	98	5,2	2,4	6,2	15	15
17.5.2017	Rääpysjoki	120	5	1,6	6,4	17	17
17.5.2017	Myllyjoki	99	5,2	<1	6,2	15	10
17.5.2017	Lapinjoki	110	6	1,2	6,3	18	15
17.5.2017	Maajoki	110	8,8	1,4	6,2	17	13
17.5.2017	Juonionjoki	91	7,6	<1	6,3	15	17
17.5.2017	Vääränjoki	110	7,6	1,8	6,2	17	15
17.5.2017	Lylyjoki	97	6	<1	6,4	15	14
17.5.2017	Kämäränpuro	71	7,2	2,9	6,7	13	17

3. KUNNOSTUKSET

Maastoinventointien ja vesinäytteenottojen perusteella kunnostuskohteiksi valikoituivat Tuusniemen kunnan alueella sijaitsevat Mylly- ja Koirajoki. Molemmat joet ovat samaa jokijatkumoa, Myllyjoen sijaitessa Koirajoen latvoilla. Raatteinen -järvi laskee Myllyjoen kautta Koirajärveen, josta Koirajoki saa puolestaan alkunsa. Molemmissa joissa oli kalojen vaelluksen estävä tierumpu, joiden alapuolelle tehtiin kivistä kynnyksiä, jotta pudotuskorkeutta rummun alapäässä saatiin madallettua. Kivimateriaaliin saatiin rahoitus WWF:n patokato -hankkeelta.

Myllyjoen rumpu on korkealla ja maastonmuodoiltaan hankalassa paikassa, joten tämän kohteen kynnystys ei todennäköisesti ole riittävä kaikilla vedenkorkeuksilla (kuvat 1 ja 2). Rummun alapuolelle rakennettiin kolme kynnystä, minkä lisäksi rummun yläpuolista, perattua jokiuomaa kivettiin olemassa ollut perkuuvallia uomaan levittämällä. Tierummun alapuolistakin osuutta kivettiin hieman, minkä lisäksi jokeen lisättiin muutamia kantoja luomaan suojapaikkoja taimenenpoikasille.

Koirajoen kynnystys onnistui sen sijaan hyvin ja vesi saatiin nousemaan rumpuun asti kolmen kynnyksen avulla (kuvat 3 ja 4). Uomaa kivettiin lisäksi noin 50 metrin matkalta ja muutamiin valittuihin kohtiin tehtiin kutusoraikkoja (kuva 5).

Kuva 1. Myllyjoen tierumpu ennen/jälkeen kunnostuksen

Kuva 2. Myllyjoen kynnykset

Kuva 3. Koirajoen siltarummut ennen/jälkeen

Kuva 4. Koirajoen siltarumpu alavirran suuntaan kuvattuna

Kuva 5. Koirajokea ennen kiveämistä (vasemmalla) ja kiveämisen ja soraistamisen jälkeen (oikealla)

4. SÄHKÖKALASTUKSET

Ensimmäiset sähkökalastukset toteutettiin kahden päivän aikana elokuun puolivälissä (14. ja 15.8.2017). Valituista koskista kalastettiin edustavat koealat kertaalleen, standardin mukaisin menetelmin (RKTL, työraportti 21, 2014). Koekalastuksen tulokset tallennettiin sähkökoekalastusrekisteriin. Virtaamat joissa olivat ajankohtaan nähden tavanomaisia ja kohteet olivat hyvin kalastettavissa. Taimenia ei tavattu yhdelläkään kohteella. Saalis koostui ahvenista, kivisimpuista, mateista, särjistä, salakkoista ja hauista. Myllyjoelta saatiin lisäksi erittäin runsaasti jokirapuja. Myllyjoen lisäksi rapuja tavattiin myös Vääränjoella. Taulukoissa 2 ja 3 on esitelty sähkökalastusten tulokset vuodelta 2017.

Taulukko 2. Vuoden 2017 sähkökalastusten ensimmäisen päivän tulokset

Myllyjoki rummun yläp. 14.8.2017	19,4 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		0,8	4	5	10	0,5
Kivisimppu		0,8	0	0	0	0,25
Made		0,8	0	0	0	0,3
Salakka		0,8	0	0	0	0,4
Särki		0,8	2	2,5	4	0,6
Rapu, kymmeniä		0,8				
Yhteensä		0,8	6	7,5	14	
Myllyjoki rummun alap. 14.8.2017	19,4 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		1,6	8	5	10	0,5
Kivisimppu		1,6	0	0	0	0,25
Made		1,6	0	0	0	0,3
Salakka		1,6	0	0	0	0,4
Särki		1,6	2	1,25	2	0,6
Rapu, kymmeniä						
Yhteensä		1,6	10	6,25	12	
Koirajoki 14.8.2017	16,0 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		0,9	3	5	10	0,5
Kivisimppu		0,9	2	0	0	0,25
Made		0,9		0	0	0,3
Salakka		0,9		0	0	0,4
Särki		0,9		1,25	2	0,6
Yhteensä		0,9	10	6,25	12	
Mustinjoki 14.8.2017	16,6 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		2,5	7	2,8	6	0,5
Kivisimppu		2,5	9	3,6	14	0,25
Made		2,5	3	1,2	4	0,3
Salakka		2,5		0	0	0,4
Särki		2,5	33	13,2	22	0,6
Yhteensä		2,5	52	20,8	46	
Rääpysjoki 14.8.2017	18,8 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		2,1	22	10,5	21	0,5
Kivisimppu		2,1		0,0	0	0,25
Made		2,1	2	1,0	3,2	0,3
Salakka		2,1		0	0	0,4
Hauki		2,1	2	1,0	2	0,5
Särki		2,1	5	2,4	4	0,6
Yhteensä		2,1	31	14,8	30	

Taulukko 3. Vuoden 2017 sähkökalastusten toisen päivän kohteiden tulokset

Lapinjoki 15.8.2017	18,1 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		1,05	9	8,6	17	0,5
Kivisimppu		1,05	10	9,5	38	0,25
Made		1,05		0	0	0,3
Salakka		1,05		0	0	0,4
Särki		1,05	19	18,1	30	0,6
Yhteensä		1,05	38	36,2	85	
Vahtovanjoki 15.8.2017	18,2 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		1,14	21	18,4	37	0,5
Kivisimppu		1,14	17	14,9	60	0,25
Made		1,14	3	2,6	9	0,3
Salakka		1,14		0	0	0,4
Särki		1,14	70	61,4	102	0,6
Yhteensä		1,14	111	97,4	208	
Vääränjoki 15.8.2017	19,5 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		1,55	6	3,9	8	0,5
Kivisimppu		1,55		0	0	0,25
Made		1,55	2	1,3	4	0,3
Salakka		1,55		0	0	0,4
Hauki		1,55	1	0,6	1	0,5
Särki		1,55	35	22,6	38	0,6
Rapu		1,55	7	4,5		
Yhteensä		1,55	51	32,9	51	
Lylyjoki 15.8.2017	19,6 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		1,2	24	20	40	0,5
Kivisimppu		1,2		0	0	0,25
Made		1,2	3	2,5	8	0,3
Salakka		1,2		0	0	0,4
Särki		1,2	40	33,33	56	0,6
Yhteensä		1,2	67	55,83	104	
Tiilikalanjoki 15.8.2017	20,0 °c	Pinta-ala 100m2	Saalis kpl	kpl/100m2	n/100m2	p
Ahven		1,5	11	7,33	15	0,5
Kivisimppu		1,5		0	0	0,25
Made		1,5	2	1,33	4	0,3
Salakka		1,5		0	0	0,4
Särki		1,5	28	18,67	31	0,6
Yhteensä		1,5	41	27,33	50	

Vuonna 2018 sähkökalastettiin neljä kohdetta: Myllyjoki, Koirajoki, Rääpysjoki ja Mustinjoki. Näihin neljään kohteeseen oli tehty mäti-istutuksia maaliskuun 2018 lopulla ja sähkökalastuksella selvitettiin mäti-istutusten onnistumista. Mustinjoelta ja Koirajoelta löydettiin taimenia, Rääpysjoelta ja Myllyjoelta ei. Mustinjoelta löydettiin 11 kpl taimenia, minkä lisäksi havaittiin useita vähävetisen uoman kivikoihin karanneita poikasia. Koirajoelta taimenia saatiin saaliiksi 5 kpl. Mustinjokeen mätiä istutettiin noin 1,6 litraa ja Koirajokeen noin 0,6 litraa, joten tulokset ovat heikkoja. Heikkoja tuloksia selittävät todennäköisesti keväällä vallinneet, poikkeuksellisen kovat tulvat ja toisaalta kesän kuivuus ja kuumuus. Mustinjoen tulvista kertoo sekin, että koskesta ei löydetty yhtäkään rasiaa, vaikka osassa olivat reikätiilet painoina ja kaikki olivat rautakehikoissa kiinni. Kaikki 6 rautakehikkoa rasioineen olivat huuhtoutuneet alas järveen. Tulokset on esitetty tarkemmin taulukossa 4.

Myllyjoen ja Rääpysjoen tuloksia selittänee erittäin lämpimänä kesänä liian korkeaksi noussut veden lämpötila. Molemmat kohteet ovat virtaamiltaan pieniä ja koskialueet sijaitsevat heti järven alapuolella. Uomaan ei ehdi tulla viileää vettä maaperästä, vaan vesi on järven lämmintä pintavettä. Elokuun 7. päivä kohteissa mitattiin vedenlämpöjä, mitkä antoivat viitteitä tuleville sähkökalastuksen tuloksille. Kyseisellä hetkellä ilman lämpötila oli alle 20 °C ja tuuli oli kohtuullisen voimakas. Myllyjoella ja Rääpysjoella vedenlämpö oli 22,5 °C ja 20 °C. Koirajoen vedenlämpö oli sen sijaan 18 °C ja Mustinjoen vain 16,4 °C. Sähkökalastustenkin aikaan Myllyjoen ja Rääpysjoen lämpötilat olivat selkeästi korkeampia kuin kahdessa muussa kohteessa (huomioi eri päivämäärät).

Taulukko 4. Vuoden 2018 sähkökalastusten tulokset

Myllyjoki, tien yläp. 27.9.2018	11,0 °c	Pinta-ala 100m ²	Saalis, kpl	kpl/100m ²	N/100m ²	p
Ahven		1,3	2	1,54	3,08	0,5
Myllyjoki, tien alap. 27.9.2018	11,0 °c	Pinta-ala 100m ²	Saalis, kpl	kpl/100m ²	N/100m ²	p
Ahven		1,2	2	1,67	3,33	0,5
Koirajoki 27.9.2018	8,0 °c	Pinta-ala 100m ²	Saalis, kpl	kpl/100m ²	N/100m ²	p
Ahven		1,6	2	1,25	2,5	0,5
Taimen		1,6	5	3,13	7,81	0,4
Mustinjoki 31.8.2018	14 °c	Pinta-ala 100m ²	Saalis, kpl	kpl/100m ²	N/100m ²	p
Kivisimppu		2,0	4	2	8	0,25
Made		2,0	1	0,5	1,67	0,3
Särki		2,0	1	0,5	0,83	0,6
Taimen		2,0	11	5,5	13,75	0,4
Rääpysjoki 31.8.2018	17,2 °c	Pinta-ala 100m ²	Saalis, kpl	kpl/100m ²	N/100m ²	p
Ahven		1,6	45	28,13	56,25	0,5
Hauki		1,6	2	1,25	2,5	0,5
Made		1,6	2	1,25	4,17	0,3

Kuva 6. Sähkökalastusta Mustinjoella 31.8.2018. Oikeassa alakulmassa Mustinjoen kesänvanhoja taimenia.

5. YHTEENVETO

Hankkeen suunnitelmaan asetetut tavoitteet täyttyivät. Kohdeinventointien avulla saatiin runsaasti tarpeellista tietoa kohteista ja vesinäytteenotot varmistivat vedenlaadun olevan kaikilla kohteilla riittävän hyvä taimenen palauttamista ajatellen. Ensimmäisten sähkökalastusten tulos oli valitettava, mutta korostaa kunnostusten ja kotiutusistutusten tarpeellisuutta. Jälkimmäiset sähkökalastukset sen sijaan osoittivat, että ainakin Mustinjoki ja Koirajoki soveltuvat taimenen kotiuttamiseen. Myllyjoki ja Rääpysjoki sen sijaan saattavat olla kohteita, joissa taimenen mäti-istutuksia ei kannata jatkaa. Hyvistä poikasalueista huolimatta kohteet ovat mitä ilmeisemmin liian herkkiä vedenlämmön nousulle.

Mustinjoessa ja Koirajoessa on sen sijaan runsaasti käyttämätöntä potentiaalia eikä Vuoksen vesistön taimenkannan elvyttämisen kannalta ole varaa jättää näin hyviä virtavesikohteita elvyttämättä. Kohteissa onkin syytä jatkaa kunnostusten tekemistä ja taimenen mäti-istutuksia on jatkettava vielä ainakin kahtena keväänä. Jokiin perustettava paikallinen taimenkanta tuottaa runsastuessaan vaelluspoikasia myös järvi- ja taalle. Verkkokalastuksen hiipuminen, silmäkorajoitukset, eväleikkaukset sekä siihen liittyvä rasvaevällisten taimenten rauhoittaminen vähentävät järvi- ja taalle-aikeista kuolleisuutta, mikä toivottavasti mahdollistaa luonnonkierron käynnistymisen jollain aikavälillä.

Yksi huomionarvoinen seikka on myös alueella virinnyt kiinnostus purokunnostuksia ja taimenen luonnonkantojen palauttamista kohtaan. Talkoissa oli myös nuoria ihmisiä mukana ja mediassa näkyminen poiki runsaasti kyselyitä tulevista talkoista ja mahdollisuudesta osallistua niihin. Tulevien talkoiden osallistujamäärä tulee todennäköisesti olemaan entistä runsaampi. Taimenkantojen palauttamisen onnistuminen edellyttää paikallisten ihmisten sitoutumista asiaan ja tämän tyyppiset, osallistavat hankkeet edesauttavat tätä tavoitetta. Koirajoen alaosan kunnostusten jatkamiselle annettiin tuki myös paikallisten maanomistajien taholta. Kunnostuksen suunnittelua edistettiin ELY-keskuksen ja Jokitalkkari-hankkeen kanssa, joista jälkimmäinen tulee osallistumaan kunnostukseen myös rahoituksen osalta.

SAVO-KARJALAN YMPÄRISTÖTUTKIMUS OY

Miika Sarpakunnas

Viitteet:

Olin , M , Lappalainen , A , Sutela , T , Vehanen , T , Ruuhijärvi , J , Saura , A & Sairanen , S
2014 , Ohjeet standardinmukaisiin koekalastuksiin . RKT:n työraportteja , Nro 21 , Vuosikerta
/ volyymi. 21 , Helsinki

Syrjänen J., Heinimaa P., Sivonen O. & Valkeajärvi P. 2017. Rautalammin reitin yläosan tai-
menkannan hoito- ja kalastusehdotus. Käsikirjoitus. Konneveden kalatutkimus ry. 45 s.

Koirajoen alueen kunnostusalueet

Koirajoki

Niilonsoo

Suurisuo

Alasuo

Nyytönjoki

Hiekkalahdenmäki

Joentaus

Alavuori

niemi

ret

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.29
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Mielipide malminetsintäluvhakemuksen lupatunnuksella ML2017:0104

Lähettäjä: Aila Mustasaari [REDACTED]
Lähetetty: lauantai 1. joulukuuta 2018 18.53
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Mielipide malminetsintäluvhakemuksen lupatunnuksella ML2017:0104

Esitämme kysymyksen: Onko tutkittu k.o. alueen ja sen ympäristössä olevaa mahdollista uhanalaista eläin- ja kasvilajistoa sekä mahdollisia muinaisjäännöksiä?
Lähellä sijaitseva Suvasvesi on ainakin esim. kuikkien ja silkkiuikkujen pesimä- ja kalastusalue ja järvessä elävät myös ravut, jotka ovat puhtaan veden eläimiä kuten myös lohet ja siika, joita siellä myös on. Metsäalueilla pesii harvinainen härkälintu.

Suvasvesi ympäristöineen on sen luonnonrauhan- ja kauneuden vuoksi rauhoittumis- ja virkistyspaikka paitsi paikallisille myös sadoille mökkiläisille, jotka tulevat ympäri Suomea Helsinkiä myöden.
Alue on yksi Suomen kiinnostavimpia matkailualueita yllä mainituista syistä. Tämän alueen soisi kehittyvän entistäänkin vetovoimaisemmaksi matkailukohteeksi, joka houkuttelisi matkailijoita laajasti Suomen ulkopuoleltakin kuten Suomen Lappi, ennemmin kuin kaivosteollisuuden runtelemaksi jättömaaksi.

Vaikka nyt pyydetään lupaa vain malmin etsimiseen, voi seurauksena olla yhä enemmän ja enemmän laajeneva kaivostoiminta ympäri Tuusniemeä eikä jälki silloin ole kaunista.
Entä kuinka suuren hiilijalanjäljen tämä nyt kyseessä oleva 716:n hehtaarin alue jättääkään?

Kaikissa tämän alueen vesistöissä, Suvasvesi mukaan lukien, on vielä jäljellä puhtaat vedet toisin kuin monissa muissa järvissä muualla Suomessa tai varsinkin koko maapallolla, jossa suuri osa ihmisistä kärsii puhtaan veden puutteesta. Nämä järvemme voivat olla meille vielä kultaakin arvokkaammat, varsinkin jälkipolville!

Kaivostoiminta aiheuttaa aina monenlaista haittaa. Poraamisessa tarvitaan painenesteitä ja huuhteluaineita. Koneista saattaa valua poltto- ja voiteluaineita. Tarvitaan pölynsidonta-aineita.
Miten hävitetään pumpattavat poistovedet? Luultavasti oja pitkin Suvasveteen, jonka pohjalle kertyy sakkaa, joka tuhoaa järvestä kalat ja ravut. Edelleen Suvasveden vesi virtaa Saimaan vesistöön, jossa se uhkaa uhanalaista norppakantaa.

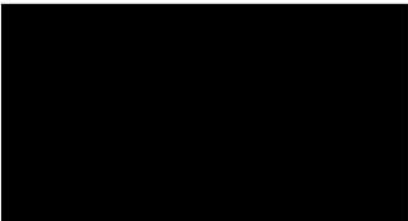
Kaivostoiminta aiheuttaa melua, joka vesistöjä pitkin kuuluu kilometrien päähän karkottaen pois linnuston ja muitakin eläimiä. Porauksesta aiheutuva värinä tuntuu kallioperässä monen sadan metrin päässä.
Myös pöly kulkeutuu tuulen mukana kymmenien kilometrien päähän. Liikenteen määrä, melu ja pöly lisääntyvät hiekkaisella Ukonlahdentiellä, samoin kuin Luostaritielläkin.
Työkoneista aiheutuu myös kaasumaisia päästöjä.

On aivan eri asia onko kaivostoimintaa jossakin kuivalla alueella vuoristossa vai vesistöalueen liepeillä. Juuri vesistöjen vuoksi tälle, ja Heinäveden alueelle ei kaivostoimintaa yksinkertaisesti sovi, vaan se on suuri uhka ja riski. Tulemme vastustamaan tätä hanketta loppuun asti.

Aila Mustasaari ja Pertti Mustasaari

Aino ja Jouko Kanninen

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitämme mielipiteenämme, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautamme, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan.

Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura

2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Pouhansaareen. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajenukselle.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riskiä emme voi hyväksyä. Myös Grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailemisen kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailemisen edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle sekä kulttuuriympäristölle.

Kohmansalon, Roppolan ja Hasunmäen osakaskunnan vesialueet sijaitsevat Rääpysjärvi 1 - malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki - malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella. Osa osakaskunnan alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan. Veden laatu alueella on tällä hetkellä Suomenkin mittakaavassa poikkeuksellisen hyvä, koska valuma-alueella ei sijaitse eikä koskaan ole sijainnut raskasta teollisuutta. Osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina. EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku. Lisäksi luontodirektiivin IV liitteessä mainittu viitasammakko elää alueella.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkailemisen lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: “Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin”. Kyseisen direktiivin Liitteen I suojelluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kalatiira, huuhkaja, lapinpöllö, maakotka, kaulushaikara, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: “Jäsen-

valtioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi”. Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näädänmaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi. Tavoitteena on uhanalaisen heinäveden reitin alkuperäisen taimenkannan säilyttäminen. Suvasvesi on Suomen parhaita kasvujärviä, jossa järvilohen kasvunopeus on huippua.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoelinkeinojen mahdollisuuksille. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Leppävirralla 2.12.2018

Aino Kannainen

Jouko Kannainen

Leppävirran Pouhansaari metsätilan ja kesäasunnon omistajat

Alueen vesistöluonnosta ja Natura-alueista sekä alueen matkailupalveluista nauttivina kansalaisina vastustamme suunniteltuja avolouhoksina toimivia kaivoksia tällä herkän suomalaisen luonnon ja vesistöalueiden alueella. Lisäksi katsomme, ettei malminetsintä eikä avolouhostoiminta sovi lainkaan alueelle, jossa on Suomen ainutlaatuisen luostarilaitosten keskittymä Heinäveden ja Enonkosken kuntien alueella, hyvin lähellä myös nyt lupahakemuksen kohteena olevaa malminetsintäaluetta Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä. Luostarit elävät puhtaasta ilmasta, vedestä ja ympäröivästä luonnosta sekä luonnonrauhasta. Lintulan luostari kasvattaa elinkeinonaan yrttikasveja ja kaikki luostarilaitostoiminta perustuu alueen puhtauteen ja hiljaisuuteen. Luostarit luovat alueen imagoa ja tuovat matkailijoita alueelle ympäri vuoden. Kaivostoiminta ei sovi samalle alueelle. Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa- arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Pouhansaareen. Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan ja sivukivien varastokasat sijoitettaneen kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat lähialueen puhtaisiin vesistöihin. Lisäksi ovat vielä louhinnan aiheuttama hienojakoinen pöly, jonka leviämisalue on yllättävän laaja, kymmeniä kilometrejä, louhinnan ja liikenteen aiheuttama meluhaitta sekä grafiitin rikastusprosessin kemikaalit, jotka ovat vaaraksi vesistöille.

Myös Leppävirran kunta on ilmaissut vakavan huolensa edellä mainituin perustein Tuusniemen kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista sekä luostaritoiminnan vaarantumisesta alueella.

Lisäksi haluamme muistuttaa, että Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 on asetettu tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Kaivostoiminta on raikeässä ristiriidassa näiden maakunnan omien linjausten kanssa ja toteutuessaan tuhoaisi maakunnan luontomatkailutavoitteiden edistämisen.

Helsingissä 3.12.2018

Aino Sievänen

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.15
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Oy Fennoscandian Resources Ab, Tuusniemi, Rääpysjärvi

Lähettäjä: [REDACTED]

Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 0.27
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Oy Fennoscandian Resources Ab, Tuusniemi, Rääpysjärvi

Hyvä vastaanottaja,

Oy Fennoscandian Resources Ab:n lupahakemus ML2017;0104 on ympäristöä ja siihen liittyviä toimintoja ajatellen yhtä vahingollinen koekairauksineen ja mahdollisine kaivostoimintoineen, kuin aikaisemmatkin hankkeet. Väistämättömät ympäristövaikutukset huomioiden hyvin lyhyen perspektiivin kaivostoiminta tulee aiheuttamaan erittäin pitkäaikaista haittaa luonnolle ja ympäristön asukkaille -eikä se haitta korvaudu edes sillä, että ko. toiminnan tulos olisi pitkäaikaisempakin.

Kaivostoiminnan työntekijöiden ammattitaito vaatii lisäksi suureksi osaaksi erityisosaamista, jota lähikunnistakaan ei löydy: ei siis ole perusteltua yrittää vedota esimerkiksi kuntalaisten, tai lähikuntalaisten työllistymiseen.

Mielipiteenäni kerron voimakkaasti, että Tukes:in ei tule tukea tätä hanketta. Täytyy ajatella ympäristöämme pitemmällä aikavälillä, kuin vain muutamalla vuodella.

Alexander Wikström
ikonografi
Valamon luostarin opisto

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.47
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017: 0104

Lähettäjä: Aliisa Madi [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.47
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017: 0104

Muistutus

Haluan tehdä muistutuksen koskien Rääpysjärvi 1-aluetta, lupatunnus ML2017:0104. Sukuni maita ja huviloita on Heinäveden Kermajärven rannoilla. Harjoitamme alueella matkailuelinkeinon liittyvää majoitustoimintaa. Kaivostoiminnan takia matkailuelinkeinomme kärsii ja omaisuutemme arvo laskee.

Heinävedellä 3.12.2018

Aliisa Madi

Muistutus Grafiittikaivostoiminnan mahdollisista ympäristöhaitoista herkille luontovesialueille, ja metsämaille.

Anna Mari Räsänen

Helsinki/Heinävesi, Kypäräjärvi/Leppävirta

2.12.2018

Tukes, Kimmo Peltonen, pääjohtaja

Meillä on kesäpaikka lähellä Lintulan luostaria, Kypärällä, Heinäveden ja Leppävirran rajalla, Torvisen rannalla. Kesäpaikalla, joka on yhteydessä sukumme metsämaihin, ja isämme suvun kulttuurimaisemissa, on minulla tarkoitus harjoittaa taiteellista toimintaa, sillä kirjoitan ja maalaan. Tarvitsen taiteilijana työssäni puhdasta ilmaa ja luontoa vastapainoksi sille, että asun vielä ainakin nyt talvet Helsingissä, jossa usein kärsitään katupölystä, ja rakennusmelusta. Asuminen ja työskentely kesäisin luonnon yhteydessä ovat taiteilijantyölleni jo välttämätöntä. Taukoa kaupungista tarvitsee myös muu lähipiiri.

Juomavesi tulee kesäkodissamme tällä hetkellä lähteestä, ja se on järven yhteydessä, joten vesien säilyminen puhtaana on tuon paikan elinehto. Olemme muuttaneet taloomme sukumme edellisen kesäpaikan jäätyä valtatie kunnostusten yhteydessä tien alle, ja pakkolunastukseen. Jo tuo oli suuri vaikeus kohdallamme. Nyt olemme vihdoinkin vähän kauempana valtatiekin äänimaisemista. Hiljaisuuden tuntu on merkittävä.

Kulttuuriyhteys Savon järvimetsien herkkiin maisemiin on aina auttanut minua työskentelemään taiteellisesti. Olen tänä vuonna pitkästä ajasta myös julkaissut kirjan, runokirjan nimeltä Risukko (Anna Mari Räsänen, Kulttuurivihkot.fi. 2018, syksyn kirjat).

Heinäveden ja Leppävirran seuduilla mielessäni kertaantuu ajatus omasta maasta. Oma maa tuntuu taiteilijana minulle tärkeältä myös kulttuurihistoriallisesti. Ajatus omasta maasta tuo mieleeni monia ihmisiä, jotka etsivät Suomesta metsien ja järvien rauhaa ja puhtautta. Hiljaisuus on ele, ja sehän on luonnon puhetta ihmiselle.

Näinä aikoina meidän pitäisi sittenkin jo lähestyä Suomen luontoa toisin, tietoisena sen kätkemistä rikkauksista, mineraaleistakin, mutta silti vaalien etenkin luonnon rauhaa ja hiljaisuutta, ja luonnon puhtautta kaikkein suurimpana arvona. Oma maa ei ole pelkästään tämä herkkä järviseutu, jotka nyt on vaarassa kadottaa puhtautensa ja rauhansa, jos sinne suunnitellaan monen paikan kaivostoimintaa.

Koko Suomen arvo on sama puhdas luonto, jota toivoisimme Tukesin siksi erityisesti kunnioittavan.

Siksi muistuttaisin vielä, että:

Tukes ei saa myöntää kaivoslupaa, jos kaivostoiminta aiheuttaa jotakin seuraavista eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksiin poistaa

- aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle
- aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia
- heikentää merkittävästi lähiympäristössä sijaitsevan Natura-alueen suojeluperusteita
- heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja.

T. Anna Mari Räsänen, [REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.45
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Lähettäjä: Anna Tuominen [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.45
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Alueen vesistöluonnosta ja Natura-alueista sekä alueen matkailupalveluista huolestuneena kansalaisena vastustan suunniteltuja avolouhoksina toimivia kaivoksia tällä herkän suomalaisen luonnon ja vesistöalueiden alueella. Lisäksi katson, ettei malminetsintä eikä avolouhostoiminta sovi lainkaan alueelle, jossa on Suomen ainutlaatuisien luostarilaitosten keskittymä Heinäveden ja Enonkosken kuntien alueella, hyvin lähellä myös nyt lupahakemuksen kohteena olevaa malminetsintäaluetta Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä. Luostarit elävät puhtaasta ilmasta, vedestä ja ympäröivästä luonnosta sekä luonnonrauhasta. Lintulan luostari kasvattaa elinkeinonaan yrttikasveja ja kaikki luostarilaitostoiminta perustuu alueen puhtauteen ja hiljaisuuteen. Luostarit luovat alueen imagoa ja tuovat matkailijoita alueelle ympäri vuoden. Kaivostoiminta ei sovi samalle alueelle.

Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa- arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Pouhansaareen. Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan ja sivukivien varastokasat sijoitettaneen kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat lähialueen puhtaisiin vesistöihin. Lisäksi ovat vielä louhinnan aiheuttama hienojakoinen pöly, jonka leviämialue on yllättävän laaja, kymmeniä kilometrejä, louhinnan ja liikenteen aiheuttama meluhaitta sekä grafiitin rikastusprosessin kemikaalit, jotka ovat vaaraksi vesistölle.

Myös Leppävirran kunta on ilmaissut vakavan huolensa edellä mainituin perustein Tuusniemen kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista sekä luostaritoiminnan vaarantumisesta alueella.

Lisäksi muistuttaisin, että Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 on asetettu tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Kaivostoiminta on räikeässä ristiriidassa näiden maakunnan omien linjausten kanssa ja toteutuessaan tuhoaisi maakunnan luontomatkailutavoitteiden edistämisen.

Ystävällisin terveisin

Anna Tuominen
[REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.44
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Anna-Kaisa Kukkonen-Madi [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.42
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

Muistutus

Haluan tehdä muistutuksen koskien Rääpysjärvi 1-aluetta, lupatunnus ML2017:0104. Sukuni maita ja huviloita on Heinäveden Kermajärven rannoilla. Harjoitamme alueella matkailuelinkeinon liittyvää majoitustoimintaa. Kaivostoiminnan takia matkailuelinkeinomme kärsii ja omaisuutemme arvo laskee.

Heinävedellä 3.12.2018

Anna-Kaisa Kukkonen-Madi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Valtakatu 2,

96100 Rovaniemi

Viite: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104, Oy Fennoscandian Resources Ab, Rääpysjärvi 1

Esitämme malminetsintälupahakemuksen ML2017:0104 hylkäämistä maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen alueiden käytön suunnittelun yleisten tavoitteiden (MRL 5 §) perusteella.

Lupahakemuksen lopullisena tavoitteena on aloittaa alueella kaivostoiminta, jolla on erittäin haitallisia vaikutuksia:

- alueen elin- ja toimintaympäristöön
- ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen vaalimiseen
- luonnon monimuotoisuuteen ja muiden luonnonarvojen säilyttämiseen
- ympäristönsuojeluun ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseen
- luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön
- matkailuun liittyvän elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

Maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL, 132/1999) sisällytetyissä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (MRL § 22-24) todetaan: ”Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät.”

Heinävesi tunnetaan luostareistaan, vesireiteistään kanavineen, kulttuuristaan sekä puhtaasta luonnostaan, koskistaan, puhtaista kalarikkaista vesistöistään kuten Kermajärvi ja Suvasvesi. Heinävedellä ja lähikunnissa on paljon vapaa-ajan asuntoja ja alueella käy vuosittain paljon matkailijoita. Heinävedellä sijaitseva Kermajärvi kuuluu rantojensuojeluohjelmaan ja erityissuojelua vaativiin vesistöihin sekä on osa Saimaan luonnonsuojelualuetta. Kermajärvellä on laaja luonnonsuojelualue ja Kermajärveltä jatkuu etelään kapea, koskinen ja voimakkaasti virtaava Heinäveden reitti Koloveden kansallispuiston kautta Saimaan laajempiin vesiin. Beowulf Miningin tytäryhtiön suunnittelema malminetsintä ja kaivoshanke aiheuttavat vakavan ja kauaskantoisen ja mahdollisesti peruuttamattoman ympäristön pilaantumisen vaaran. Kaivoksen haitat voivat ulottua myös laajemmin Saimaaseen. Keskeisten vesireittien ja arvokkaiden luontoympäristöjen lähistölle kaavailtu kaivostoiminta on ilmeinen riski Heinäveden ja myös Saimaan matkailuelinkeinojen etujen ja luonnon arvojen sekä kaivostoiminnan vaikutuspiirissä olevien maanomistajien ja vapaa-ajan asuntoja omistavien kannalta ja tulisi todennäköisesti vaikuttamaan esimerkiksi kiinteistöjen hyödyntämismahdollisuuksiin, asumisviihtyvyyteen ja omaisuuden arvoon pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingissä 22.11.2018

Anneli Laine

████████████████████

████████████████

██████████████████

██

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: perjantai 30. marraskuuta 2018 8.11
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Mieli pide malminetsintäluvasta

Lähettäjä: Anni Happonen [REDACTED]
Lähetetty: torstai 29. marraskuuta 2018 21.57
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Mieli pide malminetsintäluvasta

Vastustan Tuusniemen Rääpysjärven alueelle(lupanumero ML2017:0104) haettavaa malminetsintä lupaa, koska olen huolissani alueen puhtaan luonnon ja vesistön puolesta.

Terveisin Anni Happonen

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: tiistai 4. joulukuuta 2018 8.56
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Kaarina Villberg [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 18.54
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Liityen lupatunnukseen yllä esitämme vahvan kielteisen kantamme.

Emme voi millään ymmärtää ,että kukaan viranomainen edes harkitsisi luvan myöntämistä ja sen myötä olisi osallisena arvokkaan Saimaan pilaamiseen. Saimaan norpat ovat uhanalainen laji ja ei pitäisi riskeerata niiden elinoloja minkään kaivosyhtiön takia. Suomi on ainutlaatuinen maa luontonsa puolesta ja nyt jo on jouduttu todistamaan kuinka kaivosyhtiöt(mm ulkolaiset) jättävät sotkunsuomen maksettavaksi.

Tukesin kannattaa myös muistaa , että kyseinen maasto sisältää asbestia ja kaikkihan tietää mitä asbesti saa aikaiseksi.

Meidän ainoa henkilökohtainen omaisuus sijaitsee suoraan mahdollisten valumien ja saasteiden linjalla Varisveden rannalla, Palokin vastapäätä. Kyseisen saman Beowulf kaivosyhtiön toinen lupahakemus Aitolammella Heinävedellä olisi suoraan meidän takalinjalla. Emme todellakaan ole muuttaneet Heinävedelle sen takia ,että joutuisimme asumaan kaiken pölyn ja metelin keskellä sekä menettämään kiinteistömme arvon alennuksen. Palokin Varisvedessä asustaa myös harvinainen Palokin lohikanta.

Toivomme Tukesin päätöksen olevan meille suotuisa ja ajattelemaan kuntalaisia jotka todella arvostavat Suomen ainutlaatuista luontoa.

Antero ja Kaarina Villberg
[REDACTED]
[REDACTED]

MUISTUTUS ASIAAN: Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources - yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Tukes on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta 3.12.2018 virka-aikaan mennessä sähköpostitse kaivosasiat@tukes.fi. (doc –muotoisena) .Oikeus muistutuksen lähettämiseen on kaikilla. Sähköpostin aihekenttään merkitään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Alueen puhtaasta vesistöluonnosta, Natura-alueista sekä alueen matkailupalveluista nauttivina kansalaisina vastustamme suunniteltua avolouhoksena toimivaa kaivosta tällä puhtaan luonnon ja puhtaiden vesistöalueiden alueella. Lisäksi katsomme, ettei malminetsintä eikä kaivostoiminta sovi lainkaan alueelle, jossa on Suomen ainutlaatuisten luostarilaitosten keskittymä Heinäveden ja Enonkosken kuntien alueella. Lintulan luostari sijaitsee n. 5km etäisyydellä suunnitellusta etsintäalueesta, joka myöhemmin toimisi avolouhostoiminnan sijoituspaikkana Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä. Luostarit elävät puhtaasta ilmasta, puhtaasta vedestä, puhtaasta ympäröivästä luonnosta sekä luonnonrauhasta ja hiljaisuudesta. Lintulan luostari kasvattaa elinkeinonaan yrttikasveja ja kaikki luostarilaitostoiminta perustuu alueen puhtauteen ja hiljaisuuteen. Pöly- ja meluhaitat ulottuvat kiistatta Lintulan luostarialueelle, tehden luostarin elinkeinotoiminnan mahdottomaksi. Luostarit luovat tällä hetkellä alueen imagoa ja tuovat runsaasti matkailijoita alueelle ympäri vuoden. Avolouhostoiminta ei millään muotoa sovi samalle alueelle.

Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkün Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen.

Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen avolouhoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Puhansaareen. Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan ja sivukivien varastokasat sijoitettaneen kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat lähialueen puhtaisiin vesistöihin. Lisäksi ovat vielä kaikkea alueen asutusta ja matkailua haittaavat pölyhaitat sekä grafiitin rikastusprosessin kemikaalit, jotka ovat vaaraksi vesistölle.

Myös Leppävirran kunta on ilmaissut vakavan huolensa edellä mainituin perustein Tuusniemen avolouhoksena toimivan kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista sekä luostaritoiminnan vaarantumisesta alueella.

Lisäksi alueen matkailupalveluista nauttivina haluamme muistuttaa, että Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 on asetettu tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin ItäSuomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Kaivostoiminta on räikeässä ristiriidassa näiden maakunnan omien linjausten kanssa ja toteutuessaan tuhoaisi maakunnan luontomatkailutavoitteiden edistämisen.

Ohessa 102 tämän muistutuksen tekijää, joista ensimmäisen yhteystiedot mukana:

Joensuussa 3.12.2018

Anu Lehtola-Donner
työyhteisövalmentaja, taideterapeutti /,

Minna Hoffrén, varhaiskasvatuksen opettaja
Kai Paavilainen, näyttelijä-ohjaaja
Tiina Markkanen, ohjaaja-käsikirjoittaja
Maaret Sorsa, dieetikokki
Noora Vikman, yliopistonlehtori
Eija-Marjut Valve, opettaja
Inkeri Aula, tutkija
Mikko Keinonen, elokuvaohjaaja
Hannu Koistinen, toimitusjohtaja
Anne Laine, ekonomi
Anne Tarvainen, tutkija
Janne Sund, valokuvaaja
Heidi Niinimäki, muusikko, musiikkipedagogi
Hilda Lehtola, opiskelija
Akseli Virratvuori, tutkija
Jakob Donner-Amnell, tutkija
Reetta Gröhn-Soininen, kuvanveistäjä
Hannu Olavi, muusikko
Emily Höckert, tutkija
Ulla Vaarnamo, kirjailija
Minni Hirvonen, yhteisötateilija
Minna Santaoja, tutkija
Hanna Araja-Matilainen, FM
Elina Airikkala, TM
Laura Vuorjoki-Elo, muusikko
Seija Luostarinen, lastentarhanopettaja
Susanne Usi Riikonen, muusikko
Matti Riikonen, eläkeläinen
Raisa Simola, dosentti
Riitta Nyberg, toimitusjohtaja
Anna Renko, rehtori,
Ossi Muttonen, restaurointiyrittäjä
Hanna Kurvi, yrittäjä
Markku A. Huttunen, eläkeläinen
Jaana Makkonen, lähihoitaja
Iiris Brocke, eläkeläinen
Viljami Roivas, taiteilija, noita, maahinen
Hannu Hyvönen, dokumentaristi, suturetkeilyn kehittäjä
Anja Turunen, kuvataiteilija, tuntiopettaja
Mira Säaskilahti, FM
Juha Hämäläinen, eläkeläinen
Elias Lehto, TM, kuvataiteilija
Heli Paulasto, yliopistonlehtori
Meri-Anna Rossander, museonjohtaja

Ulla Lehmusoksa, teatteri-ilmaisun ohjaaja, varhaiskasvatuksen opettajaopiskelija
Niina Pennanen, FM, YTK
Leena Parviainen, KM
Jukka Ratilainen, FM, yrittäjä
Markus Pesonen, MM, yrittäjä
Silja Kettunen, yrittäjä, sh-opiskelija
Hannu Kauhanen, toimittaja
Larissa Potkonen, järjestöohjaaja
Marjut Arola, yliopettaja
Kaarina Kilpiö, yliopistonlehtori
Tuija Hirvonen-Puhakka, kuvataiteilija
Jenni Kangas, Tak, kuvataiteilija
Reetta Hakonen, eläkeläinen
Janne Säynäjäkangas, tutkija
Eveliina Asikainen, biologi, lehtori
Ilona Tapanainen, VTM, sosiaalitt., tanssi-liiketerapeutti
Minna Ronkainen, kirjailija, sosiaalipedagogi, taideterapeutti
Kauko Varjonen, pastori, eläkeläinen
Arja Alm, vanhempi lehtori
Tero Hyvärinen, FL
Jenni Elina Holopainen, eläkeläinen
Tiina Ryytänen, TtM, vanhempi lehtori
Pete Mäkelä, ympäristösuunnittelija, yrittäjä
Kirsi Autio, VTM, ylitarkastaja
Johanna Ketola, hoitoalan yrittäjä
Riitta Kukka Hll, yrittäjä
Helena Leppänen, kirjastonhoitaja, eläkeläinen
Erkki Makkonen, valokuvaaja
Kerstin Itkonen, eläkeläinen
Timo P. Vartiainen, ympäristötaiteilija
Anne Kejonen, terveydenhuollon ylitarkastaja
Ismo Lehikoinen, emeritusrehtori, emeritusopettaja
Wiljami Yrjölä, maahinen
Minna Maaria Virtanen, TeM
Mika Varis, musiikkipedagogi-opiskelija
Mammu Koskelo, musiikkipedagogi, muusikko
Pirjo Sipi, biologi
Silja Kavilo, KM, erityisopettaja
Päivi Saarelma, kuvataiteilija
Pirjo Malin, eläkeläinen
Jussi Virratvuori, ammatinharjoittaja
Veijo Tiilikainen, eläkeläinen
Janne G Pirinen, muusikko
Tellu Turkka, MM, säveltäjä, muusikko, kuoronjohtaja
Helena Haakana, FT, biologi
Kirsi Karhio, YTL, FM
Armi Sykkö, koulusihteeri, luontaisterapeutti
Auli Kilpeläinen, toimittaja
Jan Vester, opiskelija

Katri Vuorjoki, toimittaja, tietokirjailija, yrittäjä
Kirsi Söpanen, lastenhoitaja
Merja Lyytikäinen, FT, yliopistonlehtori
Harri Lappalainen FM, biologi
Martti Vaskonen, käyttömestari
Jussi Riissanen, Feldenkreis-opettaja
Ulla Vuorikoski, FM
Annukka Aho, opiskelija

Otto Kannianen s-posti [REDACTED]

Arja Kannianen s-posti [REDACTED]

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitämme mielipiteenämme, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautamme, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkaillen suuntaan.

Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkün Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Suvasveden alueeseen, joka ulottuu Kortekannaksen kanavaan saakka. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajennukselle.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riskiä emme voi hyväksyä. Myös Grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkaillen kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkaillen edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle sekä kulttuuriympärisölle.

Kohmansalon kalastusosakaskunnan, Roppolan ja Hasunmäen osakaskunnan vesialueet sijaitsevat Rääpysjärvi 1 -malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki -malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella. Osa kalastusosakaskunnan alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan. Veden laatu alueella on tällä hetkellä Suomenkin mitta-kaavassa poikkeuksellisen hyvä, koska valuma-alueella ei sijaitse eikä koskaan ole sijainnut raskasta teollisuutta.

Osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina. EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkaailun lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: "Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin". Kyseisen direktiivin Liitteen I suojelluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kalatiira, huuhkaja, lapinpöllö, maakotka, kaulushaikara, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: "Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi". Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näädänmaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi. Tavoitteena on uhanalaisen heinäveden reitin alkuperäisen taimenkannan säilyttäminen. Suvasvesi on Suomen parhaita kasvujärviä, jossa järvilohen kasvunopeus on huippua.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoelinkeinojen mahdollisuuksille. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Varkaudessa 2.12.2018

Otto ja Arja Kanniainen

Osoite: [REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 10. joulukuuta 2018 8.28
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alue: lupatunnus: ML2017:0104

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 9. joulukuuta 2018 23.58
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alue: lupatunnus: ML2017:0104

TUKES
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

MIELIPIDE koskien malminetsintälupahakemusta: Hakija: Fennoscandian Resources Ab, Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1, Lupatunnus: ML2017:0104. (Lisä-aika mielipiteen ilmaisuun on saatu 3.12.18 puhelimitse Esa Tuomiselta 10.12. mennessä.)

Malminetsintälupahakemus on hylättävä. Perustelut: Malminetsintäalue sijoittuu erittäin puhtaalle luontoalueelle, jolloin luonnon saastumisen riskit tulevat olemaan mahdollisia jo malminetsintävaiheessa. Jos myöhemmin alueelle päätettäisiin rakentaa grafiittikaivos sen aiheuttamat haitat luonnon saastumisen lisäksi vaikuttaisivat suoraan erityisesti läheisen Lintulan nunnaluostarin elinkeinotoimintaan matkailukohteena sekä luostarin yrttielinkeinolle.

Valamon luostari sijaitsee noin parinkymmenen kilometrin päässä mahdollisesta kaivosalueesta ja on selvää, että kaivoksen toiminnasta tulisi haittaa myös Valamon luostarille. Luostari tuottaa muun muassa marjaviinejä ja viineihin tarvittavat marjat viljellään luostarin pelloilla. Tutkimustulokset muista kaivosalueista osoittavat, että kaivospölyt voivat levitä tuulten mukana jopa 60 kilometrin päähän avokaivoksesta. Kaivospölyt tulisivat olemaan riski luostarin marjanviljely- ja viinielinkeinolle. Kaivostoiminnan alkamisen jälkeen emme voi puhua enää puhtaasta luonnosta alueellamme emmekä voi mainostaa tuotteitamme kuten nyt:

"Luostareilla, viineillä ja tisleillä on pitkä yhteinen taival.

Toivathan juuri munkit tislaustaidon Eurooppaan. Valamon munkkiveljestön jäljittelemättömien artesaanijuomien salaisuus piilee Suomen puhdastakin puhtaamman luonnon marjoissa, kasveissa ja raikkaassa pohjavedessä. Suosimme luonnonmukaisia lähiraaka-aineita, joita kasvaa luostarin omilla viljelyksillä, yrttitarhassa sekä lähimetsien antimina. Luostarialueen levollisessa helmassa ne jalostuvat kiireettä täydellisiksi ruoka-, juhla- ja lahjajuomiksi."

Valamon luostari on toiminut Heinävedellä pian 80 vuotta.

Grafiittikaivoksen tulo luostarimme läheisyyteen tulisi oleellisesti vaikuttamaan haittaavasti luostarimme toimintaa.

Sekä Etelä-Savon että Pohjois-Savon maakunnat ovat korostaneet luontomatkailun alueellisen kehittämisen tärkeyttä. Kyseinen malminetsintälupa olisi myönnettyä ristiriidassa alueen jo olemassa olevien ja tulevien luontomatkailun kehittämishankkeiden kanssa.

Valamon luostarissa, Heinävedellä 9.12.2018.

Arkkimandriitta Sergei

Valamon luostarin johtaja

[REDACTED]

[REDACTED] s-posti:

[REDACTED]

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Muistus:

Heinäveden, Tuusniemen ja Leppävirran alueilla olevat kaivosvaltauokset ja niiden ympäristövaikutukset tulee käsitellä yhtenä kokonaisuutena. Malminetsintäalueet sijaitsevat lähellä Natura 2000 aluetta ja vesistö on toistaiseksi säilynyt erittäin puhtaana sekä kirkasvetisenä. Heinäveden reitillä on myös valtakunnallisesti erittäin ainutlaatuinen ja uhanalainen järvitaimenkanta, jonka luontaisen elinkierron eteen on tehty erittäin paljon työtä kunnostamalla reitin koskia, sekä vesistöön virtaavia jokia. Viimeisimpänä Kermankosket, Kissakoski, Jyrkylinjoki, Koirajoki sekä Vaahtovanjoki. Alempana Heinäveden reitillä elää myös uhanalainen Saimaan norppa. Hankkeilla ei saa aiheuttaa mitään vaaraa alueen vesiluonnolle, eikä muille elinkeinoille tai matkailun edistämiseksi. Alueen ihmisille ja heidän omaisuudelleen ei myöskään saa aiheuttaa mitään haittaa.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintäluvaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoeinkeinojen mahdollisuuksille. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA-raportista.

3.12.2018

Heinävedellä.

Pentti Kinnunen [REDACTED]

Arto Lyytikäinen [REDACTED]

Ilpo Laitinen [REDACTED]

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1

Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koe-kairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitämme mielipiteenämme, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Puhansaareen. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajenukselle.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveteen vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riskiä emme voi hyväksyä. Myös Grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle.

Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle sekä kulttuuriympärisölle.

Kaikkien Leppävirran kunnan itäisten osien osakaskuntien vesialueet sijaitsevat Rääpysjärvi 1 -malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki -malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella. Osa kalastusosakaskunnan alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan. Veden laatu alueella on tällä hetkellä Suomenkin mittakaavassa poikkeuksellisen hyvä, koska valuma-alueella ei sijaitse eikä koskaan ole sijainnut raskasta teollisuutta.

Osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina. EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku. Lisäksi luontodirektiivin IV liitteessä mainittu viitasammakko elää alueella.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katis-koilla. Viime vuosina luontomatkailun lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: “Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin”. Kyseisen direktiivin Liitteen I suojeluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kala-tiira, huuhkaja, lapinpöllö, maakotka, kaulushaikara, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: “Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi”. Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näätäntaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi. Tavoitteena on uhanalaisen Heinäveden reitin alkuperäisen taimekannan säilyttäminen. Suvasvesi on Suomen parhaita kasvujärviä, jossa järvilohen kasvunopeus on huippua.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoelinkeinojen mahdollisuuksille. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Näädänmaa 3.12.2018

ARVO, RAIJA JA PÄIVI IKONEN

Kiinteistöjen omistajia Näädänmaan kylän alueella

Tukes kaivosasiat Muistutus 1.12.2018

Malminetsintälupahakemuksen

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab

Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1

Lupatunnus: ML2017:0104

Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha.

Muistutus Oy Fennoscandian Resources Ab malminetsintälupahakemukseen

Oy Fennoscandian resources Ab on hakenut malminetsintälupaa Rääpysjärven alueelle Tuusniemen kunnassa. Hakijan tarkoituksena on kartoittaa alueen grafiittimalmipitoisuuksia, tarkoituksena selvittää mahdollisen kaivostoiminnan aloittaminen alueella. Hakemus on uusi hakemus.

1. Natura-alue

Hakija ilmoittaa, että kohdealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura- tai muita luonnonsuojelualueita. Kohdealueen läheisyydessä sijaitsee kuitenkin Suvasveden saariston Natura-alue. Luonnontilaisuutensa ja laajuutensa vuoksi alue on maakunnan arvokkaimpia vesiluonnon kokonaisuuksia. Vaikutukset tähän alueeseen tulee selvittää perusteellisesti ennen lupapäätöksen tekemistä.

2. Kaavoitustilanne

Hakemuksessa ei ole selvitetty alueen kaavoitustilannetta. Pohjois-Savon maakuntakaavassa alue on merkitty vesimatkailun kehittämisalueeksi. Suunniteltu kaivostoiminta on pahasti ristiriidassa tämän kehittämissuunnitelman kanssa. Tämä ja muu kaavoitustilanne tulee selvittää ennen lupapäätöksen tekemistä.

3. Arvio alueella sijaitsevista mineraaleista

Hakija listaa hakemuksessa useita analyysimenetelmiä, joihin tämän hetken arvio kohdealueen mineraalipitoisuuksista perustuu. Listaus menetelmistä sekä niiden tulokset ovat kuitenkin epämääräiset. Haluan nähtäväksi täydellisen listauksen käytetyistä analyysimenetelmistä kalibrointituloksineen sekä kattavan yhteenvedon analyysituloksista.

4. Luontoarvot

Hakemuksessa ei ole selvitetty alueen luontoarvoja. Kattava selvitys alueen luontoarvoista yhdessä luonnonsuojelutahojen kanssa tulee tehdä ennen luvan myöntämistä.

5. Yksityisille eduille tulevat vahingot

Osa kohdealueesta sijaitsee alueella, jotka ovat vuokrattu Enonsalon erä ry:n metsästyskäyttöön. Seura on perustettu vuonna 1967, josta lähtien seura on ollut merkittävä yhdistävä tekijä Levälähdän alueella. Seuran jäsenmäärä on tällä hetkellä 50, joista suurin osa on alueella asuvia tai sieltä kotoisin olevia. Kaivostoiminta tulisi lopettamaan seuran toiminnan ja sitä kautta edesauttamaan tämän ja monen muun luontoharrastusmahdollisuuden loppumisen seutukunnalla. Selvitys alueen virkistyskäytöstä mukaan lukien vapaa-ajan asuntojen määrästä tulee tehdä ennen lupapäätöstä.

Jos hanke etenee YVA menettelyyn, varaamme mahdollisuuden antaa lausunto YVA-raportista ja myös kaivoksen vaatimista viranomaisluvista.

Enonsalon erä ry:n puolesta

Lasse Heikkinen
Sihteeri
Enonsalon erä

Yliopistotutkija, FT

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutuksenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Etelä-Tuusniemen Eräveikot Ry

Puheenjohtaja Auvo Hirvonen

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Muistutus

Katsomme malminetsinnän vaarantavan alueen riistakantojen elinolosuhteita ja haittaavan niiden lisääntymistä. Alueen kanalin tukannat ovat kriittisessä vaiheessa eivätkä siedä mitään ylimääräistä häiriötä. Varsinkin metsäkannan tilanne on uhkaava. Hirvien osalta toteamme että malminetsinnän tuottama häiriö aiheuttaa eläinten siirtymisen muille alueille, missä on runsaasti uudistettuja, nuoria metsäalueita, joilla on odotettavissa että hirvien aiheuttamat tuhot tulevat lisääntymään.

Alueella toimii myös metsästysturismia harjoittavia yrityksiä joiden toimintaa malminetsintä tulisi kohtuuttomasti rajoittamaan ja häiritsemään.

Vaadimme lupahakemusta hylättäväksi seuraavista syistä:

1. Malminetsinnän aiheuttama kohtuuton haitta alueen luontoarvoille ja riistakannalle sekä alueen metsästy/virkistyskäytölle.

Jos hanke etenee YVA menettelyyn, varaamme mahdollisuuden antaa lausunnon YVA raportista sekä kaivoksen vaatimista viranomaisluvista.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Tuusniemellä 3.12.2018

Auvo Hirvonen

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.54
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueenlupatunnus:ML2017:0104

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.53
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueenlupatunnus:ML2017:0104

Etelä-Tuusniemen kyläyhdistyksen hallitus vastustaa malminetsintäluvan myöntämistä Tuusniemen Rääpysjärvellä.

Kosula 03.12.2018

Terttu Kolari puheenjohtaja
Antti Happonen sihteeri

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.29
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Heinäveden kaivoshanke

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Harri Kosonen [REDACTED]
Lähetetty: lauantai 1. joulukuuta 2018 21.36
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Heinäveden kaivoshanke

Vastustan asiaa mitä jyrkimmon: a/ arvokkaan luonnon suojele, b/ luostareiden rauhan varjelu, sekä c/
matkailuelinkeinon turvaaminen.

t:Harri Kosonen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto**Valtakatu 2,****96100 Rovaniemi****Viite: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104, Oy Fennoscandian Resources Ab, Rääpysjärvi 1**

Esitämme malminetsintälupahakemuksen ML2017:0104 hylkäämistä maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen alueiden käytön suunnittelun yleisten tavoitteiden (MRL 5 §) perusteella.

Lupahakemuksen lopullisena tavoitteena on aloittaa alueella kaivostoiminta, jolla on erittäin haitallisia vaikutuksia:

- alueen elin- ja toimintaympäristöön
- ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen vaalimiseen
- luonnon monimuotoisuuteen ja muiden luonnonarvojen säilyttämiseen
- ympäristönsuojeluun ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseen
- luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön
- matkailuun liittyvän elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

Maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL, 132/1999) sisällytetyissä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (MRL § 22-24) todetaan: "Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät."

Heinävesi tunnetaan luostareistaan, vesireiteistään kanavineen, kulttuuristaan sekä puhtaasta luonnostaan, koskistaan, puhtaista kalarikkaista vesistöistään kuten Kermajärvi ja Suvasvesi. Heinävedellä ja lähikunnissa on paljon vapaa-ajan asuntoja ja alueella käy vuosittain paljon matkailijoita. Heinävedellä sijaitseva Kermajärvi kuuluu rantojensuojeluohjelmaan ja erityissuojelua vaativiin vesistöihin sekä on osa Saimaan luonnonsuojelualuetta. Kermajärvellä on laaja luonnonsuojeluala ja Kermajärveltä jatkuu etelään kapea, koskinen ja voimakkaasti virtaava Heinäveden reitti Koloveden kansallispuiston kautta Saimaan laajempiin vesiin. Beowulf Miningin tytäryhtiön suunnittelema malminetsintä ja kaivoshanke aiheuttavat vakavan ja kauaskantoisen ja mahdollisesti peruuttamattoman ympäristön pilaantumisen vaaran. Kaivoksen haitat voivat ulottua myös laajemmin Saimaaseen. Keskeisten vesireittien ja arvokkaiden luontoympäristöjen lähistölle kaavailtu kaivostoiminta on ilmeinen riski Heinäveden ja myös Saimaan matkailuelinkeinojen etujen ja luonnon arvojen sekä kaivostoiminnan vaikutuspiirissä olevien maanomistajien ja vapaa-ajan asuntoja omistavien kannalta ja tulisi todennäköisesti vaikuttamaan esimerkiksi kiinteistöjen hyödyntämismahdollisuuksiin, asumisviihtyvyyteen ja omaisuuden arvoon pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingissä 22.11.2018

Heidi Laine

██████████

██████████

puh. ██████████

s-posti: ██████████

HEINÄVEDEN KUNTA
Kunnanhallitus 3.12.2018 § 211

LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSESTA / RÄÄPYSJÄRVI, TUUSNIEMI

KHALL Valmistelija: tekninen johtaja Jenni Ylikotila, Kermanrannantie 7, 79700 Heinävesi, gsm 040 3556 320, email: jenni.ylikotila@heinavesi.fi

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, lähellä Heinäveden Aitolampea. Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources - yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet. Tukes on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta 3.12.2018 virka-aikaan mennessä sähköpostitse kaivosasiat@tukes.fi. Oikeus muistutuksen lähettämiseen on kaikilla. Sähköpostin aihekenttään merkitään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104. Heinävesi on pyytänyt ja saanut lausuntoajan pidennystä 4.12.2018 saakka.

Va. kj:

Heinäveden kunta mielipiteenään esittää, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Kunta toteaa lupahakemukseen, että hakijalta on edellytettävä riittävät selvitykset toiminnan kaikista vaikutuksista. Lupaviranomaisen on asettettava riittävän tiukat lupaehdot ja huolehdittava niiden toteuttamisen asianmukaisesta valvonnasta.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu kaivoshankealue merkitsisi vakavaa uhkaa erityisesti Lintulan ja Valamon luostarien hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle. Luvan myöntämisessä olisi kiinnitettävä huomioita myös siihen, ettei herkille luonto- ja ympäristöarvoja sisältäville alueille myönnetä malminetsintälupia.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti

Mielipide Heinäveden luonnonystävät.txt

Heinäveden Luonnonystävät ry
Jukka Leppänen

10.12.2018

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi,
kaivosasiat@tukes.fi

Muistutus koskien kuulutettua malminetsintälupahakemusta 1.11.2018

Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1, Tuusniemi
Lupatunnus: ML2017:0104
Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab

Malminetsintälupahakemus ei täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia. Katsomme myös ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan. Edellä mainituista syistä johtuen vaadimme lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena.

Perustelut:

1. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti. Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei käy ilmi, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut, että lupahakemus täyttää kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan. Koska lupaviranomainen on kuuluttanut kaivoslain vastaisesti täytetyn ja puutteellisen lupahakemuksen on tällöin rikottu sekä asianosaisten sekä yleisen tahon oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta. Kuulutusvirheet loukkaavat kansalaisten laillisia osallistumisoikeuksia. Kuulutus sekä hakemus virheellisiltä tai puutteellisilta osiltaan on korjattava ja täydennettävä sekä kuulutettava uudestaan lain edellyttämällä tavalla.

2. Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta lupaviranomaisen tarkistaneen hallintolain tarkoittamalla tavalla lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään. Näin ollen puutteellinen malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastainen myös lausuntopyyntöjä varten. Kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt on todettava pätemättömäksi ja malminetsintälupahakemus on hylättävä.

3. Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi, koska ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, joilla osoitettaisiin järjestettäväksi hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä.

Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö. Alueelle esiintyvät muinaismuistomerkit tulisi kartoittaa. Erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenen ennallistamisprosessia ei ole myöskään huomioitu riittävällä tavalla.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin. Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Tuusniemen kuntastrategia suuntaa tulevaisuuteen. Se painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan.

Pohjois-Savon maakuntakaavan vesimatkailun kehittämisalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Hakija ei ole esittänyt tietoja kaavoituksesta ja asutuksesta. On huomattava, että meluun liittyvät vuorokaudenaika- ja melutasorajoitukset ovat jopa tiukempia loma-asutuksen yhteydessä, edelleen melu kantautuu pitkiä matkoja järvien ylitse. Hakija on esittänyt, että tutkimukseen voisi liittyä mm. kairaus. Myös monet muut geologiset tutkimusmenetelmät ja kaivutyö aiheuttavat melua. Edelleen alueen luonnonvarat, kuten marjat, sienet ja riista ovat asukkaiden käytössä. Malminetsintä ei saa pilata luonnonvaroja pölyllä, kairaus- tai muulla mineraalijätteellä, tai saastuneella moreenilla, tai niiden kanssa kosketuksessa olevalla vedellä. Hakemuksessa pitää olla kaivannaisjätesuunnitelma ja siihen liittyvät vakuudet.

Mielipide Heinäveden luonnonystävät.txt

5. Hakemuksen mukaan tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita. Hakija ei selvästikään ole esittänyt kaivoslain velvoittamaa ja lupaharkinnan kannalta tarpeellista sekä luotettavaa selvitystä alueen käyttöä oleellisesti rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista tai muista alueella potentiaalisesti esiintyvistä luonto- ja lintudirektiivien mukaisista lajeista. Alueella pitäisi ennen malminetsintäluvan myöntämistä selvittää ainakin liito-oravan, viitasammakon, sudenkorentojen ja lepakoiden esiintyminen. Vesilain mukaan suojelluista luontotyypeistä kuten lähteistä, noroista ja alle hehtaarin lammista tulee olla selvitys tutkimusalueelta. Näiden luonnontilaa ei saa haitata, eikä töitä saa suorittaa 50 metriä lähempänä ml. puiden kaato koneiden siirtämistä varten. Lähteiden osalta tulee selvittää pohjaveden muodostumisalue, jolla ei saa suorittaa kairauksia, montutusta tai ojien kaivamista.

Mikäli on olemassa riski vaikutuksesta lähteeseen, tulee lähteen vesipitoisuudet raskasmetallien, alumiinin, mangaanin ja raudan sekä ravinteiden suhteen määrittää ja tarkkailla.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot.

Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvasta syntyy huomattavaa haitta jo olemassa oleville elinkeinoille. Suvas-Kosulan rantaosayleiskaavan tavoitteissa on elinkeinoja pyritty tukemaan seuraavasti:

Muutaman kilometrin päässä Heinäveden puolella sijaitsevat Lintulan ja Valamon ortodoksiluostarit. Luostarit ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita matkailukohteita, joiden elinkeino on malminetsinnästä aiheutuen vaarantunut.

6. kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma puuttuu lupahakemuksessa. Lupahakemuksessa kerrotaan vain: ”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”.

Koska kairaukset kohdistuvat todennäköisesti mustaliuske-kallioon, mikä sisältää mahdollisesti asbestia, rikkiä ja arseenia, niin katsomme väitteen ”ettei kaivannaisjätettä synny” perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi. Tämän johdosta katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadimme lupahakemus hylättäväksi

7. Yksityisteiden käytöstä pitää seurata normaalin käytännön mukaan käyttömaksu. Yhtiön suunnittelema malminetsinnästä seuraa tarve käyttää etsintäalueella kulkevia teitä. Yhtiö ei ole tarkemmin erotellut minkälaisella kalustolla malminetsintää suoritetaan, mutta oletettavasti kaivinkone ja

Mielipide Heinäveden luonnonystävät.txt

mahdolliset kairauslaitteistot tuotaisiin alueelle suhteellisen raskaalla kuorma-autolla tms., tästä aiheutuu tien kulumista ja mahdollisesti pientareiden rikkoutumista yms. erityisesti tieltä poistuttaessa.

Tutkimuskohde, mitä ei ole erikseen tarkasti määritelty, voi olla niin lähellä tietä, että siitä seuraa vahinkoja. Laitteiden kuljettaminen aiheuttaa haittaa myös tien normaalille käytölle. Kaikki tienhoitokunnalle/tienomistajille aiheutuvat haitat on luvassa määrättävä korvattavaksi, koska kaivoslain mukaan haitat tulee ennalta ehkäistä ja niiden syntyessä ne on toiminnanharjoittajan korjattava. Koska yhtiö aikoo lupahakemuksen mukaan toimia talviaikaan, maan ollessa jäässä on kaivosyhtiö määrättävä ilmoittamaan suunnitellusta tienkäytöstä aikoineen ja kalustoineen hyvissä ajoin etukäteen. Tämä helpottaa asioihin varautumista sekä käyttömaksujen perimistä sekä mahdollisesti aurauksesta sopimista.

Tutkimustyöt tulee kieltää 30 metriä lähempänä tietä ja 50 metriä lähempänä esimerkiksi tielle tulva- tai sortumisvaaraa aiheuttavilla paikalla tehtävistä tutkimuksista. Luvanhaltijan on sovittava maaperään kajoavista tutkimuksista ja tieltä poistumiskohdista tienhoitokunnan kanssa etukäteen ja tarvittaessa tiekunta voi kieltää tutkimuksen tai sopia erillisestä riskikorvauksesta sen suhteen, tämä korvaus on maksettava, jos tienomistaja katsoo riskin aiheutuvan, mutta hyväksyy toimenpiteen, kunhan tie korjataan kohtuullisessa ajassa. Luvanhakija on velvoitettava maksamaan tiekunnan kulut haittojen tarkistamisesta ja toimenpiteistä sopimisesta (Kaivoslaki, kaikki haitat on korvattava). Asiasta on välttämättä määrättävä luvassa.

8. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet pohjavesiin kohdistuvien vaikutusten takia täytyy kairausputket aina poistaa ja poiston täytyy tapahtua ilman maanomistajan pyyntöä. Tämän lisäksi kairaputket tulee täyttää pysyvästi kestäväällä betonityyppisellä materiaalilla. Kairarei'istä pulppuava pohjavesi happamoituu ja aiheuttaa akuutin vahingon tutkimusalueen joissa järvitäminen kutupesille.

9. Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa, mutta hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, eikä hakija ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, eikä hakija ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyttäisiin tarkemmin selvittämään, niin katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta liian pieni. Hakija ei myöskään yksilöi toimenpiteitä, mitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla tarvittaessa toteutettavan.

Esitämme hakijalle asetettavaksi 150 000 euron vakuusvaatimuksen, koska hakijan esittämä 10 000 euron vakuusehdotus ei perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön erityspiirteisiin.

10. Kaivoslain 46 § kohtaan 8 momentin mukaan hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan. Yhtiö ei ole vakavarainen, vaan sen rahansaanti on riskialtista ja vaikeaa ja perustuu riskirahoitukseen, ja se voi menettää jatkorahoitusmahdollisuutensa, jos esimerkiksi Kallakin vuosia jäissä oleva hanke ei saakaan kaivoslupaa Ruotsin viranomaisilta. Kyseisen kaivosyhtiön tapauksessa on syytä epäillä, ettei

Mielipide Heinäveden luonnonystävät.txt

yhtiöllä ole edellytyksiä kaivoslain 34 §:n mukaiseen toimintaan. Yhtiön omapääoma (liite) on 2500 € ja toiminta perustuu yhtiön oman ilmoituksen mukaan riskirahoitukseen.

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi alla olevaan osoitteeseen. Varaamme myös oikeuden lausua jatkossa käsiteltäviin lausuntopyyntöihin tai lupa-anomuksiin.

Heinävedellä 10.12.2018

Heinäveden Luonnonystävät ry/ JukkaLeppänen,

Liite: Kaupparekisteriote Oy Fennoscandian Resources Ab

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: keskiviikko 28. marraskuuta 2018 13.39
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Muistutus/mielipide

Lähettäjä: Helena Saaristo-Parovuori [REDACTED]
Lähetetty: keskiviikko 28. marraskuuta 2018 13.35
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Muistutus/mielipide

Arvoisat vastaanottajat,

Olen asunut kuusi vuotta Heinäveden lustarien läheisyydessä. Olen nimenomaisesti muuttanut tänne, koska haluan olla luostarien läheisyydessä.

Maaseudulle muuttaminen ei ole yksinkertainen asia. Tontti, missä perheeni koti nyt on, on entinen kesämökkityönttimme.

Jouduimme hakemaan poikkeuslupaa käyttötarkoituksen muuttamiseen ja laajentamiseen. Jouduimme/saimme rakentaa n. 10000euroa maksavan jätevesijärjestelmän. vesijohdon ja infran tietoyhteyksiä varten.

Kaikenkaikkiaan, olemme investoineet asumiseemme parisataatuhatta euroa + velat. Ja, kaikki sen takia, että voimme varmistua asumisesta luonnon ääressä, hiljaisuudessa.

Luostarit ovat meille erityisen tärkeitä, olen ortodoksi ja ikonimaalari ja ikonimaalauksen opettaja. Työnantajani ovat Soisalo-opisto Varkaudessa ja Joensuun seudun kansanopisto. Olen työskennellyt ikonimaalauksen opettajana myös Valamon luostarin ikoniakatemiassa.

Tällä kokempohjalla voin todeta, että kaikki kohtaamani ihmiset useiden kymmenien vuosien ajalta ovat hakeutuneet luostareihin lomiansa aikana nimenomaisesti juuri siksi, että hakevat hiljaisuutta ja rauhaa. Ikonimaalauksen opettajan roolissa voin todeta samaa. Ja, turistivirrat eivät tosiaan ole mitään pieniä, mitättömiä ryhmiä...he tuovat alueelle elinvoimaa muutoinkin.

Surullisena olen seurannut, kuinka kaivostoimintaa harjoittava yhtiö voi lähestulkoon ilmoitusluontoisesti aloittaa toimintansa alueella, mikä luonnoltaan on herkkä ja vaikutusalueeltaan laaja, samaan aikaan, kun me pienet ihmiset joudumme tekemään kovan työn sen eteen, että saamme vain elää pientä elämäämme alueella.

Eryyisen surullisena ajattelen tapaa, jolla ollaan aikomuksissa tuhota suhteellisen pienellä ajanjaksolla luontoarvoja, joita on varjeltu ja suojeltu siihen nähden satoja vuosia. Ja, joita ei enää saada koskaan palautettua takaisin, jos kaivostoimintaa Heinäveden/Tuusniemen alueella etenee.

Kunnioittaen toivon muistutukseni/mielipiteeni huomioon ottamista,
Helena Saaristo-Parovuori

--
Helena Saaristo-Parovuori

[REDACTED]
[REDACTED]
p. [REDACTED]

Henna Poutiainen

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitämme mielipiteenämme, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojen suojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Pouhansaareen. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajenukselle.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Vesisateiden ja lumensulamisen seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riskiä emme voi hyväksyä.

Myös grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta.

Suvasvesi on Suomen syvimpiä ja kirkasvetisimpiä järviä. Parhaimmillaan tässä maailmassa ainutlaatuisessa kahden kraaterin muodostamassa järvestä, näkyvyyttä voi olla jopa 30 metriin. Suvasvesi on äärimmäisen herkkä alue ja haavoittuvainen pienillekin saastemäärille.

Kohmansalon kalastusosakaskunnan, Roppolan ja Hasunmäen osakaskunnan vesialueet (yhteensä noin 770 ha) sijaitsevat Rääpysjärvi 1 -malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki -malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella. Osa kalastusosakaskunnan alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan.

Osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta

saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkailun lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt. Alueella esiintyy myös uhanalainen villitaimen, joka on Heinäveden reitin alkuperäistä geenikantaa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näätäntaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi.

Mahdollisen kaivoshankkeen alueella harjoitetaan maataloutta. Tuotantosuunta on pääasiassa maidon- ja lihantuotanto. Suomessa tuotanto perustuu nurmirehu ruokintaan laiduntamalla ja säilömällä nurmea. Avolouhoksesta nousevat kivipölyt kulkeutuvat kauas. Kivipölyjen mukana kulkeutuu mm. asbestia. Pöly lentää helposti tarttuen maahan ja ruohoon ja on näin ollen vaarantamassa turvallisen ruuan tuottamisen.

Metsätalous tuottaa elannon monessa muodossa paikallisille asukkaille. Kaivoksen läheisyys uhkaa perusmetsätalouden lisäksi metsästä saatavaa lisäarvoa kuten marjoja, sieniä, riistaa, yrttejä ja virkistystä.

Metsien puhtaus antaa mahdollisuuden puuhun liittyviin uusiin innovaatioihin. Nyt jo puuraaka-aineesta on kehitelty tuotteita, joita voidaan mm. hyödyntää lääke- ja elintarviketeollisuudessa. Puusta saatava raaka-aine on nykyteknologialla muunnettavissa osaksi ravintoamme. Tämä on tärkeä huomioida tämän päivän maailmassa, jota uhkaa lähi vuosikymmeninä ruokapula.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoeinkeinojen mahdollisuuksille. Jo malminetsintälupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Leppävirta Haapamäki 03.12.2018

Henna Poutiainen Kiinteistönomistaja

Anne Immonen Maanomistaja

Simo Junkkarinen Maanomistaja

saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkailun lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt. Alueella esiintyy myös uhanalainen villitaimen, joka on Heinäveden reitin alkuperäistä geenikantaa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näätäntaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuiisten kalojen lisääntymisympäristöksi.

Mahdollisen kaivoshankkeen alueella harjoitetaan maataloutta. Tuotantosuunta on pääasiassa maidon- ja lihantuotanto. Suomessa tuotanto perustuu nurmirehu ruokintaan laiduntamalla ja säilömällä nurmea. Avolouhoksesta nousevat kivipölyt kulkeutuvat kauas. Kivipölyjen mukana kulkeutuu mm. asbestia. Pöly lentää helposti tarttuen maahan ja ruuhon ja on näin ollen vaarantamassa turvallisen ruuan tuottamisen.

Metsätalous tuottaa elannon monessa muodossa paikallisille asukkaille. Kaivoksen läheisyys uhkaa perusmetsätalouden lisäksi metsästä saatavaa lisäarvoa kuten marjoja, sieniä, riistaa, yrttejä ja virkistystä.

Metsien puhtaus antaa mahdollisuuden puuhun liittyviin uusiin innovaatioihin. Nyt jo puuraaka-aineesta on kehitelty tuotteita, joita voidaan mm. hyödyntää lääke- ja elintarviketeollisuudessa. Puusta saatava raaka-aine on nykyteknologialla muunnettavissa osaksi ravintoamme. Tämä on tärkeä huomioida tämän päivän maailmassa, jota uhkaa lähi vuosikymmeninä ruokapula.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoelinkeinojen mahdollisuuksille. Jo malminetsintälupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Leppävirta Haapamäki 03.12.2018

Henna Poutiainen Kiinteistönomistaja

Anne Immonen Maanomistaja

Simo Junkkarinen Maanomistaja

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.16
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104.
Liitteet: Muistutus_malminetsintälupa_Tuusniemi.docx

Lähettäjä: Jaana Puhakka [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 13.15
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104.

Hei,

perheemme lähettää teille muistutuksen, koska vastustamme malminetsintälupien myöntämistä kaikissa tilanteissa. Olemme molempien sukujemme myötä sitoutuneet puhtaisiin järviin ja haluamme turvata tulevien sukupolvien oikeudet suomalaiseen luontoon. Kaivostoiminta ja sen monikansalliset, paikallisia yhteisöjä ja luonnon itseisarvoa rikkovat toimijat eivät missään olosuhteissa tue tätä perintöä.

2.12.2018 Porvoossa

Kunnioitavasti,
Jaana Puhakka, s [REDACTED]
Elsa Puhakka, s [REDACTED] (edellisen äiti)
-eläneet pitkään mm.Savonlinnassa ja mökkeilleet ja veneilleet eri puolilla Etelä-Savoa vuosikymmenten ajan

Heikki Kotsalo, s [REDACTED] (Jaana Puhakka puoliso)
Adele Kotsalo s [REDACTED] (Jaana Puhakan ja Heikki Kotsalon tytär)
-tutustuneet Sisä-Suomen luontoon ja vesistöihin Puhakoiden kanssa sekä mökkeillen että varsinkin veneillen.

VESISTÖMME eivät kestä enää yhtään riskinottoa kaivostoimijoilta!

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Jaana Puhakka, Elsa Puhakka, Heikki Kotsalo ja Adele Kotsalo

[REDACTED]
[REDACTED]

yhteydet:

Jaana [REDACTED]
[REDACTED]

Muistutus

Katsomme ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katsomme myös ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadimme lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Katsomme, ettei lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen oleellisen puutteellinen rastittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta siten, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta, eikä se ole riittävä pohja sille että kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Vaadimme lupahakemusta kaivoslain vastaisena oleellisen puutteellisena hylättäväksi.

2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita, ei ole tehty arviota niiden kaikkien hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin. Katsomme kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutusten olevan ristiriidassa kunnan elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiseksi ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämiseksi sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa. Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautamme, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Vapaa-ajan asuminen ja tonttipolitiikka luonnon läheisyydessä on vahva painotus Tuusniemen strategiassa ja merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille (kaupat, matkailu jne.). Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350 asukasluvun ollessa 2500 henkilöä.

Suunnitellut kaivoslain alaiset hankkeet jo kukin hanke yksinäänkin, mutta erityisesti kaikki hankkeet yhteisvaikutuksiltaan, ovat täydellisessä ristiriidassa kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymän Tuusniemen strategian kanssa. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

Lupahakemuksessa väitetään että: *"Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita"*.

Katsomme väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen.

Katsomme ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisenä.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: "Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources &

Äbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Katsomme että erityisesti grafiittimalmin suhteen ”taloudellisesti hyödynnettävä” käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Katsomme, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & All), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu, jonka vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: ”Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta.”

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaustoiminnot kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin.

Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta.

Katsomme, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus tutkimuksiin, jonka vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaamme lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyyys.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Katsomme ettei grafiitti ole omassa hillopurkissa, josta sitä nuolaistaan. Katsomme olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite ”Suunnitellut toimenpiteet

ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”, katsottava tahallisen perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyä.

Katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

8. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”.*

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katsomme väitteen ”ettei kaivannaisjätettä synny” perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n velvoitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

9. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä.

Katsomme, että selostuksen kohta *”Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa”*, ei riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin vuotavat kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadimme vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi.

10. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa.

Koska hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, ei ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, ei ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään, niin katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta. Siinä ei myöskään yksilöidä, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katsomme, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön

erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitämme hakijalle asetettavaksi 100 000 euron vakuusvaatimus.

11. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Katsomme, että asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta on lupaviranomainen rikkonut kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisen lupahakemuksen, jonka vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen kuulutus todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

Katsomme ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, jonka vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Porvoossa 3.12.2018

Jaana Puhakka, Elsa Puhakka, Heikki Kotsalo ja Adele Kotsalo

████████████████████

████████████████

yhteydet:

████████████████████

██

Tuusniemellä 2.12.2018

> Hyvä päättäjä,

Tämä on virallinen mielipiteeni (EI) Oy Fennoscandian Resources Ab:n malminetsintäluvahakemuksesta lupatunnuksella ML2017:0104 koskien Tuusniemen Rääpysjärven aluetta kooltaan 716,25 ha. Hakemus löytyy osoitteesta https://tukes.fi/documents/5470659/8237261/ML2017_0104_Fennoscandian_Rääpysjärvi_Kuulutus_Tukesnet.pdf?fbclid=IwAR2k7_dQgznLNPBsmKNY919B6rBM-9FCKMlzTjndwy6tTWAawd8_gvLqDo

1. TAUSTAA

Yllä mainittu yhtiö kaavailee grafiittikaivoksia Pohjois- ja Etelä-Savoon — Tuusniemelle, Heinävedelle ja Leppävirralle. Tosiasia on, että Heinävedellä kahden suunnitellun kaivoskohteen (Rääpysjärvi & Aitolampi) läheisyydessä on kaksi uniikkia luostaria. Samoin lähistöllä sijaitsee eräs Natura 2000 -suojelualue, ja välittömästi Kermajärven alajuoksussa on myös Koloveden kansallispuisto. Aluetta on kehitetty rauhallista luontomatkailua ja virkistyskäyttöä sekä luomuviljelyä varten. Heinäveden luostareista voisi sanoa, että niiden koko olemassaolo perustuu hiljaiseen ja paratiisimaiseen elämäntapaan sopusoinnussa luonnon ja Luojan kanssa.

Olen tutustunut mm. seuraaviin julkaisuihin asiaan liittyen; ensimmäinen on asiantuntemukseltaan merkittävin:

- Tiedotustilaisuus grafiittikaivoksen vaikutuksista, <https://www.youtube.com/watch?v=eAcqEGmCkfU>
- Pro Heinävesi, <https://www.facebook.com/heinavesipro/>
- Brittiyhtiö: Tuusniemellä voi olla taloudellisesti hyödynnettävissä oleva grafiittiesiintymä, <https://yle.fi/uutiset/3-10505008>
- Tuusniemellä halutaan etsiä grafiittia jo tulevana talvena – "Kyllä minä olen kauhuissani", https://yle.fi/uutiset/3-10506322?utm_source=twitter-share&utm_medium=social
- Yli 3 000 vastustaa Heinävedelle suunniteltua grafiittikaivosta – Luostarit, luontoväki ja brittiyhtiö napit vastakkain, <https://yle.fi/uutiset/3-10397686>
- Beowulf Miningin kaivoshanke uhkaa Lintulan luostarin elinkeinoa, <https://www.facebook.com/heinavesipro/videos/1643011422470214/>
- Akkuihin grafiittia louhiva kaivos saamassa tylyn vastaanoton Heinävedellä - "Oli vaikeuksia saada yleisö olemaan rauhallisen keskusteleminen", https://www.tekniikkatalous.fi/talous_uutiset/luonnovarat/akkuihin-grafiittia-louhiva-kaivos-

[saamassa-tylyn-vastaanoton-heinavedella-oli-vaikeuksia-saada-yleiso-olemaan-rauhallisen-keskusteleminen-6733421](#)

- Luostari huolissaan suunnitellusta kaivoksesta: "Luostarin elinkeino on vaarassa, jos ilma ja vesi saastuvat", <https://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/4016251/Luostari+huolissaan+suunnitellusta+kaivoksesta+Luostarin+elinkeino+on+vaarassa+jos+ilma+ja+vesi+saastuvat>
- Pääkirjoitus: Kaivosten aikapommit voivat yllättää ikävästi, <https://www.iltalehti.fi/paakirjoitus/a/26e1ecb0-b6f7-4d6a-b856-161209e62050?fbclid=IwAR1kpTtu5DdEg1HRfHqpXoNQsJnZvOhBNPIfTvhGv7YfORmhAXnCB4gD6qE>
- Ministeriö teki kaivosteollisuudesta raportin, joka elää omassa kuplassaan: Ei sanaakaan ympäristöongelmista tai rikosepäilyistä, https://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/ministerio-teki-kaivosteollisuudesta-raportin-joka-elaa-omassa-kuplassaan-ei-sanaakaan-ymparistoongelmista-tai-rikosepailyista/?shared=1051956-flace2f5-999&fbclid=IwAR29spZddqgz5N80EzasZ5bQbl_YIDMO3BV72FXkqNY7K_F_LCEZ_AM_cbuA
- Savonlinnan kaupungin kannanotto Heinävedelle suunnitellusta kaivoshankkeesta, <http://dynasty.savonlinna.fi/kokous/20185207-11.PDF?fbclid=IwAR2cVl0nJjOiHI0XQhHTNj7VZUzUpwOOvva2dhWhHaj6XD6xTxxKCZ0JNn0>
- Maakuntahallitus kokoontui 24.9.2018: Heinäveden kaivoshanke, https://www.esavo.fi/fi/page/64?newsitem=30&fbclid=IwAR3bqZvzw4XVQIgXl6ZwDOJgRLd8pczK5VQlGWBTdur_LapXcmOmpEA0Px4
- Lausunto malminetsintälupahakemuksesta / Rääpysjärvi, Tuusniemi, https://l.facebook.com/l.php?u=http%3A%2F%2Fleppavirta.ktweb.fi%2Fktwebbin%2Fktproxy2.dll%3Fdoctype%3D2%26filename%3D43232084.doc%26pykno%3D199%26elin%3DKH%26lis%3D0%26pvm%3D26.11.2018%2B16%253A30%26fbclid%3DIwAR22XkBEacxdu9NRXIRW63GhVArIkzXGMWctqO9KIWbmlu4Me4-UmJ6bf8&h=AT04tuejYYIVU2FKNf2gTifSgOZEGInLyEOmvH9jDIvvo62iTnlLPNomqGIGOP63jPvHmw9gITdBLzLXLPhqQVDKL9G6-MhdK8i1wfKKNHBKdxVHBrCwrfHhk6YWLb27BY5nrrnz8CtTNYZYwZkZV1xtmumjm4iqgteb3CDWC2ufbNkZ8djN5GhHbeCjSphUsEEJa5HSVx8itTfZN_2zKadRQZQuJoHZZT2Z1md2bMZTikIVMFKZDRvqJHa3Gsg8J5JiDdyYDVzA6gOB2Ps3F6sOf58aMDYGt76cBU8DJJtulUb3gGIUzvJMefedZWWhF2BScmgel9u9yJjpvFRLR47j8gtG89ZKURfbE5SO_NgUoDt-CbyDofgV0WWx8Akz_8n4o-YPEwiOYDgkk6FIPgT94T_BINIG4fugHRKtNc7apQ0t67hDeZTW1HP_YPf817nOCyQN_LiHCoMw203lmbCfZ_qcnBfuw9LYqW85ILvb9RKUG3cWRg_jVbvtacJniFVqRszxg-Le2N3g79XFALTeKFW3KMyNE3_XrtP1-R4akRlu5KEB29SWEsBhKWkXsGPTUu3CJ7uziZ9ivl8xi6suNsOnEjfumjqez1wctndwLdt1iHQjySSWWhRO1psNG-6Ds
- Eduskunnan Love Saimaa –ryhmä: kaivostoiminta Järvi-Suomessa tuhoaa ympäristön lisäksi myös kulttuuriperintöämme, <https://www.facebook.com/174226033499394/posts/204231977165466/>
- Miten kaivoksia voi vastustaa? Tässä kahdeksan neuvoa, <https://www.vihrealanka.fi/juttu/miten-kaivoksia-voi-vastustaa-tassa-kahdeksan-neuvoa?fbclid=IwAR342o-PhEIOxCS0SdAZH9tHD28iG8RmDptKjn2cA5qpZ2daqdJE9pRG8AY>

2. KAIVOSTEN VAIKUTUKSET

Ympäristövaikutusten vuoksi nämä kaivoshankkeet koskettavat suurta osaa Järvi-Suomesta. Aitolammella on jo maaperän tutkintarei'ästä tulvinut maan pinnalle likaista vettä. Malminetsintäkartasta päätellen Tuusniemelle suunniteltu kaivos laskisi päästöjä Kantinselälle, joka kuuluu Suvasveteen. Virtaus on Karvion kanavan suuntaan, ja sitä kautta saastunut vesi kuormittaisi Kermajärveä, Heinäveden reittiä, Linnansaaren kansallispuistoa, Saimaata, jne. Kermajärven vesi virtaa vain ja ainoastaan lounaaseen Savonlinnan ja Linnansaaren kansallispuiston suuntaan. Lisäksi alueen pohjavedet olisivat vaarassa.

Ilmaan leviävät kaivossaasteet ovat kokonaan toinen asia. Alueella pääosin vallitsevan lounaistuulen mukana näitten kulkeutuminen Juojärven eteläosiin ja eritoten Valamon luostarin seudulle on erittäin todennäköistä. Kaivosasiantuntija Risto Sulkavan mukaan kaavailtujen kaivosalueiden maaperässä on enemmän rikkiä kuin grafiittia. Ilmaan päästessään rikki muuttuu rikkihapoksi, jota sitten sataa taivaalta pitkän aikaa. Tämä yhdiste kuljettaa mukanaan myös raskasmetalleja.

Kaivannaismurske on ongelmajätettä, sillä se sisältää maata, vettä ja ilmaa saastuttavia myrkyllisiä aineita. Koska nuo kolme kaivosta olisivat avolouhoksia, tätä ongelmajätettä syntyisi valtava määrä. Mitä sille voi tehdä? Kuka vastaisi rumien louhosten maisemoinnista?

Suomessa on nykyään pikemminkin sääntö, että kaivosyhtiöt jättävät jälkihoidon tekemättä. Maassamme kaivostoiminta ei ole yleensä edes kannattavaa, eli yhtiöt ovat menneet konkurssiin: haitat jäävät paikkakunnalle, ja hyödyt menevät muualle. Kaivokset eivät ole tuoneet lisää elinvoimaa pienille paikkakunnille; niiden työllistämisaikutus on olematon ja voi mennä jopa miinukselle muilta aloilta menetettyjen työpaikkojen takia. Jo pelkästään luostarien lähteminen Heinävedeltä olisi moninkertainen haitta seutukunnalle verrattuna kaivosten hyötyihin. Viime tietojen mukaan alueen rakennustoimintakin on jo hyytymässä juuri siinä pelossa, että sinne tulee kaivoksia.

3. KANTANI

Voin kannattaa kaivoshankkeita ainoastaan seuraavien ehtojen täyttyessä:

- A. kaivos ei synnytä päästöjä
- B. kaivos ei aiheuta melua
- C. kaivos ei tuhoa kulttuurimaisemaa
- D. kaivos ei häiritse alueen ekosysteemiä
- E. kaivostoiminnan päätyttyä alue ennallistetaan
- F. kaivos ei häiritse elinkeinojen harjoittamista alueella
- G. kaivos tuo lisää työpaikkoja enimmäkseen paikalliselle väestölle
- H. kaivos hyödyttää kuntaa taloudellisesti
- I. kaivos parantaa alueen infrastruktuuria
- J. kaivos lisää yhteisöllisyyttä alueella
- K. kaivos nostaa alueen imagoa
- L. kaivostoimintaa ohjaavat korkeimmat eettiset arvot.

Toteutuessaan nuo edustaisivat kvanttihyppyä kaivostoiminnassa! Tässä tapauksessa en kuitenkaan usko, että tämä on mitenkään mahdollista. Ensinnäkin se edellyttäisi aivan uudenlaista kaivosteknologiaa. Toisekseen Beowulf Mining Plc:n (Fennoscandian Resources'in emoyhtiö) maine ei ole mitenkään mairitteleva. Se on maailmanlaajuisessa vertailussa tehnyt pohjanoteerauksen siinä, miten se kunnioittaa alueen asukkaiden oikeuksia (https://www.researchgate.net/publication/313474088_Ranking_Oil_Gas_and_Mining_Companies_on_Indigenous_Rights_in_the_Arctic). Beowulf on näköjään jopa saatu kiinni laittomasta maaperän kairaamisesta Ruotsissa! (<http://www.minesandcommunities.org/article.php?a=11377>).

Käytettävissäni olevien tietojen valossa kantani näitä kaivoshankkeita kohtaan on jyrkkä EI – paitsi luonnon vahingoittamisen takia, myös siksi että ne vaarantavat elinkeino- ja yhteisöllisen toiminnan alueella.

Tässä tapauksessa Tukes ja Tuusniemen kunta ovat erityisasemassa malminetsintäluvan myöntämisessä. Pyydän että kuuntelette sekä järjen että sydämen ääntä ja pysäytätte tämän prosessin heti alkuunsa. Tehokkain tapa tehdä tämä on kaavoittaa kyseiset alueet joltain sellaista tarkoitusta varten, joka palvelee alueelle laadittuja strategioita ja kuntalaisten tahtoa. Olisiko kolmen kunnan mahdollista järjestää avoin ideakilpailu, joilla voimme suunnata kaavoitusta ja lähteä kehittämään joltain oikeasti hyödyllistä ja kansaa yhdistävää? Tästä kerron lisää alla.

4. ANSAITSEMME PAREMPAA

Nyt kun kansa on heräämässä puolustamaan luontoa, olisi täydellinen sauma ehdottaa kaivoshankkeille parempia vaihtoehtoja: mitä on se yhteinen ja erityinen hyvä, jota ihmiset oikeasti haluavat? Tämä voi pohjautua alueen 'henkeen' tai ainutlaatuisiin vahvuuksiin, taikka sitten väestön yhteisiin unelmiin. Voisiko tässä olla laajemmin – uskontoon tai puoluepolitiikkaan sitoutumatta – lähtökohta **kokonaisvaltaisen kestäväen kehityksen toimintamallille, jonka edelläkävijänä olisi Tuusniemen, Heinäveden ja Leppävirran muodostama alue?**

Tähän liittyen on erään yhteistyökumppanini tiimillä jo olemassa ISO hankesuunnitelma, jota he ovat työstäneet vuosituhannen vaihteesta asti. Omalla Pohjois-Savon kestäväen kehityksen tiimilläni on myös suunnitelmia pienemmille ja isommille yhteisöllisille projekteille, joille olen hakemassa rahoitusta. Toteutuessaan näillä hankkeilla tulee olemaan huomattava myönteinen vaikutus koko seutukunnalle (luontosynergiaa, uutta teknologiaa, työpaikkoja, asukkaita, yhteisöllisyyttä, kestäväen matkailua, imagon kohentumista, ihmisenä kasvamista, taloudellista kukoistusta, jne.). Yhdessä voimme saavuttaa joltain paljon suurempaa ja parempaa kuin kaivostoiminnalla, joka itse asiassa pilaa alueen mahdollisuudet.

Ehdotankin että luomme 'tiekartan', jolla käänämme tilanteen voitoksemme ja pääsemme rakentamaan joltain todella innovatiivista. Alueen suunnittelu-, kehittämis- ja arviointityö tapahtuisi yhteisöllisesti niin, että siihen voisivat osallistua tasavertaisesti alueen kaikki toimijat eri sektoreilta: asukkaat, julkishallinto, yritysmaailma ja järjestösektori. Jokainen meistä on vastuussa siitä, millaisen maan jätämme jälkipolville. Kun löydämme yhteisen arvopohjan, löydämme myös yhteisen vision joka mahdollistaa monenlaiset unelmat. Sitten

vain sankarit käykäämme luomaan uutta maailmaa, kukin toteuttaen omaa kutsumustaan yhteisön voimalla ja luontoa kunnioittaen!

Toivon vilpittömästi, että otat tämän kannanottoni huomioon kaivosta koskevassa päätöksenteossasi. Kehotan Sinua valitsemaan viisaasti. Jokaisella päätöksellä on merkitystä, ja tässä tapauksessa sillä on sekä maantieteellisesti että ajallisesti kauaskantoiset vaikutukset. Eikö olisi upeaa, jos tulevat sukupolvet voisivat todeta että juuri NYT ihmiset vihdoinkin heräsivät, ja juuri TÄÄLTÄ positiivisen muutoksen aalto sai alkunsa? Vastaus on Sinussa.

Yhteistyöterveisin,

Jarkko Kari
yhteiskuntatieteiden tohtori, informaatiotutkimuksen dosentti, yhteisöpedagogiopiskelija

JAKELU: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Tuusniemen kunta
Heinäveden kunta
Leppävirran kunta
Pohjois-Savon liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Etelä-Karjalan liitto
Lintulan luostari
Valamon luostari
Pro Heinävesi
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri
Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri
Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ry
Kivisalons yhteisökylä

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.17
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Lähettäjä: Jenni Elina Holopainen [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 18.47
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Tervehdys,

Pyydän mitä nöyrimmin että aiottu lupa mitätöidään.

Kyseisen yhtiön maine eikä osaaminen herätä luottamusta, ja meillä on jo omakohtaista kokemusta miten näissä käy.

Meillä ei ole syytä antaa lupaa, eikä syytä antaa pilata vielä tässä vaiheessa ainutlaatuista luontoamme.

Miksi antaisimme tuhota sen?

Sitä ei tuo mikään raha takaisin, ei mikään korvaussumma, ei edes ihmisen hahmottama aika.

Pyydän,
Sanotaan ettemme halua heitä tänne.

~Jenni Elina Holopainen
[REDACTED]
[REDACTED]

Johanna Liukkonen ja
Harri Oksanen perh.
Vapaa-ajan asukkaat

2. JOULUKUUTA 2018

TUKES / ML2017:0104

kaivosasiat@tukes.fi

EHDOTON EI TUUSNIEMEN RÄÄPYSJÄRVEN 1-ALUEEN MALMINETSINTÄLUVALLE

EI YMPÄRISTÖN KANNALTA!

Olemme ehdottomasti kaivoshanketta vastaan. Kaivoshankkeella koemme olevan negatiiviset vaikutukset alueen ympäristöön. Kaivoshankkeella olisi suora vaikutus puhtaisiin marja- ja sienimaastoihin, kirkkaisiin ja puhtaisiin kalavesiin, raikkaaseen ja saasteettoman ilmaan sekä rauhalliseen äänimaisemaan. Alueen kalakanta sekä linnut ja villieläimet tarvitsevat myös puhtaat elinolosuhteet.

EI ASUKKAIDEN JA MÖKKILÄISTEN KANNALTA!

Alueen asukkaat ja vapaa-ajanasukkaat arvostavat luonnon puhtautta. Asuntojen ja kesämökkien arvo tulisi laskemaan kaivoshankkeen toteutuessa. Melua ja saastetta ei kukaan halua mailleen, emme myös mekään valitessamme vapaa-ajan asuntomme sijainniksi Tuusniemen.

EI MATKAILUN JA ELINKEINOJEN KANNALTA!

Itä-Suomella Saimaan vesistöineen on suuri merkitys Suomen matkailun kannalta. Alueen puhdas luonto, järvet ja metsät ovat vetonaulana niin kotimaan mutta suuressa määrin myös ulkomaalaisille matkailijoille. Tuusniemelle suunnitellulla kaivoshankkeella on matkailun kehitykselle huomattavan iso negatiivinen vaikutus. Alueella on Suomen ainoat luostarit sekä mökkimajoitustoimintaa, erämatkailutoimintaa, vesistömatkailua jne. Maatalouselinkeinojen kannalta viljely, marjatilat sekä maidon- ja lihantuotanto tarvitsevat puhtaan ympäristön.

Puhtaan Tuusniemen puolesta, **EI kaivostoiminnalle.**

Johanna Liukkonen ja Harri Oksanen

Johanna Liukkonen

[OMA NIMIKE]

Arvoisa Vastaanottaja, Kaivosasiat@tukes.fi,

LAUSUNTO ASIAAN: ML2017:0104 Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources - yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Tukes on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta 3.12.2018 virka-aikaan mennessä sähköpostitse kaivosasiat@tukes.fi.

LAUSUNTO OHESSA ja lähetetty myös sähköpostitse 3.12.2018.

Alueen vesistöluonnosta ja Natura-alueista sekä alueen matkailupalveluista nauttivina kansalaisina vastustamme suunniteltuja avolouhoksina toimivia kaivoksia tällä herkän suomalaisen luonnon ja vesistöalueiden alueella. Lisäksi katsomme, ettei malminetsintä eikä avolouhostoiminta sovi lainkaan alueelle, jossa on Suomen ainutlaatuisten luostarilaitosten keskittymä Heinäveden ja Enonkosken kuntien alueella, hyvin lähellä myös nyt lupahakemuksen kohteena olevaa malminetsintäaluetta Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä. Luostarit elävät puhtaasta ilmasta, vedestä ja ympäröivästä luonnosta sekä luonnonrauhasta. Lintulan luostari kasvattaa elinkeinonaan yrttikasveja ja kaikki luostarilaitostoiminta perustuu alueen puhtauteen ja hiljaisuuteen. Luostarit luovat alueen imagoa ja tuovat matkailijoita alueelle ympäri vuoden. Kaivostoiminta ei sovi samalle alueelle.

Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa- arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvään Pouhansaareen. Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan ja sivukivien varastokasat sijoitettaneen kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat lähialueen puhtaisiin vesistöihin. Lisäksi ovat vielä louhinnan aiheuttama hienojakoinen pöly, jonka leviämialue on yllättävän laaja, kymmeniä kilometrejä, louhinnan ja liikenteen aiheuttama meluhaitta sekä grafiitin rikastusprosessin kemikaalit, jotka ovat vaaraksi vesistöille.

Myös Leppävirran kunta on ilmaissut vakavan huolensa edellä mainituin perustein Tuusniemen kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista sekä luostaritoiminnan vaarantumisesta alueella.

Lisäksi haluamme muistuttaa, että Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 on asetettu tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Kaivostoiminta on räikeässä ristiriidassa näiden maakunnan omien linjausten kanssa ja toteutuessaan tuhoaisi maakunnan luontomatkailutavoitteiden edistämisen.

Ystävällisin terveisin,

Johanna Välinoro

Yhteystiedot:

_____/ puh. _____

Johanna Välinoro, _____

Muistutus Grafiittikaivostoiminnan mahdollisista ympäristöhaitoista herkille luontovesialueille, ja metsämaille.

Anna Mari Räsänen

Helsinki/Heinävesi, Kypäräjärvi/Leppävirta

2.12.2018

Tukes, Kimmo Peltonen, pääjohtaja

Meillä on kesäpaikka lähellä Lintulan luostaria, Kypärällä, Heinäveden ja Leppävirran rajalla, Torvisen rannalla. Kesäpaikalla, joka on yhteydessä sukumme metsämaihin, ja isämme suvun kulttuurimaisemissa, on minulla tarkoitus harjoittaa taiteellista toimintaa, sillä kirjoitan ja maalaan. Tarvitsen taiteilijana työssäni puhdasta ilmaa ja luontoa vastapainoksi sille, että asun vielä ainakin nyt talvet Helsingissä, jossa usein kärsitään katupölystä, ja rakennusmelusta. Asuminen ja työskentely kesäisin luonnon yhteydessä ovat taiteilijantyölleni jo välttämätöntä. Taukoa kaupungista tarvitsee myös muu lähipiiri.

Juomavesi tulee kesäkodissamme tällä hetkellä lähteestä, ja se on järven yhteydessä, joten vesien säilyminen puhtaana on tuon paikan elinehto. Olemme muuttaneet taloomme sukumme edellisen kesäpaikan jäätyä valtatie kunnostusten yhteydessä tien alle, ja pakkolunastukseen. Jo tuo oli suuri vaikeus kohdallamme. Nyt olemme vihdoinkin vähän kauempana valtatiekin äänimaisemista. Hiljaisuuden tuntu on merkittävä.

Kulttuuriyhteys Savon järvimetsien herkkiin maisemiin on aina auttanut minua työskentelemään taiteellisesti. Olen tänä vuonna pitkästä ajasta myös julkaissut kirjan, runokirjan nimeltä Risukko (Anna Mari Räsänen, Kulttuurivihkot.fi. 2018, syksyn kirjat).

Heinäveden ja Leppävirran seuduilla mielessäni kertaantuu ajatus omasta maasta. Oma maa tuntuu taiteilijana minulle tärkeältä myös kulttuurihistoriallisesti. Ajatus omasta maasta tuo mieleeni monia ihmisiä, jotka etsivät Suomesta metsien ja järvien rauhaa ja puhtautta. Hiljaisuus on ele, ja sehän on luonnon puhetta ihmiselle.

Näinä aikoina meidän pitäisi sittenkin jo lähestyä Suomen luontoa toisin, tietoisena sen kätkemistä rikkauksista, mineraaleistakin, mutta silti vaalien etenkin luonnon rauhaa ja hiljaisuutta, ja luonnon puhtautta kaikkein suurimpana arvona. Oma maa ei ole pelkästään tämä herkkä järvisyys, jotka nyt on vaarassa kadottaa puhtautensa ja rauhansa, jos sinne suunnitellaan monen paikan kaivostoimintaa.

Koko Suomen arvo on sama puhdas luonto, jota toivoisimme Tukesin siksi erityisesti kunnioittavan.

Siksi muistuttaisin vielä, että:

Tukes ei saa myöntää kaivoslupaa, jos kaivostoiminta aiheuttaa jotakin seuraavista eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksiin poistaa

- aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle
- aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia
- heikentää merkittävästi lähiympäristössä sijaitsevan Natura-alueen suojeluperusteita
- heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja.

T. Anna Mari Räsänen, [REDACTED]

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Juha Kotilainen asiakumppaneineen (muut muistutukseen osallistuvat luetellaan liitteessä 1
Oopperalaulaja, Heinäveden kunnan kesäasukas - Kerma

[REDACTED]
Kesäosoite: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Muistuttajien yhteyshenkilönä toimii Juha Kotilainen
[REDACTED]
[REDACTED]

Kriittinen muistutus ja vetoamus Tuusniemen ja Heinäveden ja Leppävirran alueen kaivoshanketta vastaan.

On irvokasta, että puhtaan luonnon ja erityisesti juuri puhtaan veden huvetessa maailmasta huimaa vahtia, monikansallisten yhtiöiden jo nyt ryövätessä parhaillaan puhtaan veden "oikeuksia" haltuunsa, Suomessakaan ei vielä tarpeeksi taistella näiden luontoarvojen puolesta, jotka säilyessään olisivat täällä maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen tulevaisuuden rikkaus ja resurssi.

Erytyisesti Heinäveden alueen luonnon monimuotoisuus ja sen jo muutenkin uhatut lajit kuten järvitaimen ja Saimaan norppa ja monet muut lukemattomat lajit tarvitsevat ehdottoman suojelun avukseen ja kaiken mahdollisen tuen välttyäkseen täydelliseltä sukupuuttoon kuolemalta.

Lisäksi Heinäveden alue on erityinen kulttuurialue, jo muinaisista ajoista lähtien merkittävä kulttuurien kohtaamispaikka. Vesistöjen avaamat reitit kuljettivat kehitystä, jonka nykytietämyksemme ja -ymmärryksemme mukaisesti täytyy kyetä erottamaan hyvä, terve kehitys versus tuhoava teknologia.

Heinäveden kulttuurialue on nykyisellään myös läntisen evankelisluterilaisen ja itäisen ortodoksisen perinteen kohtaamispaikka, mikä näyttäytyy Heinäveden luostarien monimuotoisessa toiminnassa. Luostarien erityinen luonne vaatii toiminnan jatkuvuuden ylläpitämiseksi ympäristöltä koskemattomuuden takuun. Näitä kulttuuriarvoja on kunnioitettava.

Kaivosprojektit Heinäveden alueen kaltaisilla erityisiä luonto- ja kulttuuriarvoja edustavilla paikoilla, keskellä kansallismaisemaa, eivät kunnioita pysyviä arvoja vaan vain rikkovat niitä. Kaivosprojektit eivät myöskään tuo minkäänlaista hyötyä tai mitään hyvää paikallisille, alueelle itselleen eikä valtiollisestikaan. Kaivosprojektit tulevat, ottavat, tuhoavat - ja jättävät jälkeensä raikatun luonnon.

Kaivosprojekteille Heinäveden, Tuusniemen ja Leppävirran alueilla ei ole esitetty riittäviä ekologisesti kestäviä selvityksiä etsinnän ja siitä seuraavan toiminnan vaikutuksista. Kaivostoiminta

ei voi olla millään tasolla Heinäveden, Tuusniemen, Leppävirran alueen edun mukaista tai sen kehitystä positiivisesti edistävää. Kaivostoiminta ei voi olla kuntien strategian mukaisten arvojen puolella. Kaivosalue ainoastaan vaarantaa alueen tulevaisuuden - se tuhoaa kaiken terveen kehityksen, niin Natura-alueen kuin yleiset ja yksityisetkin tarpeet, kokonaisen elinympäristön.

Puhtaiden vesien, puhtaiden vesistöjen suojelemiseksi!

Huom! Tekstiin - > Kaivosprojektissa Heinäveden alueesta puhuttaessa, se on laajasti ymmärrettävä koko aluetta ympäröivine kuntineen koskevaksi - kaivostoiminnasta puhuttaessa vaikutukset eivät pysähdy kuntien rajoilla. Virtaava vesi ei tunne rajoja.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Helsingissä 3.12.2018

Juha Kotilainen

Liite 1 sisältää tähän muistutukseen osallistuvien nimet ja yhteystiedot.

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite
Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Liite 1

Asia
Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija
Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä
3.12.2018

Muistuttaja

Juha Kotilainen, oopperalaulaja, kesäasukas Heinävesi Kerma; [REDACTED]
Sari Pekko, Heinäveden Musiikkipäivien tuottaja; [REDACTED]
Taru Mäntynen, kuvanveistäjä, kesäasukas Heinävesi, Kolovesi; [REDACTED]
Erkki Laita, opettaja-kirjailija, kesäasukas Heinävesi
Erikki Lasonpalo, Heinäveden Musiikkipäivien taiteellinen johtaja, [REDACTED]
Juhana Kotilainen, [REDACTED]
Annie Pursiainen, [REDACTED]
Karolus Kotilainen, [REDACTED]
Paula Kotilainen
Aila Pekko
Matti Pekko

Muistutus Rääpysjärvi 1 ML2017:0104 malminetsintälupahakemukseen

Lupahakemuksen malminetsintäalue sijaitsee erittäin herkän ja haavoittuvan vesistöalueen välittömässä läheisyydessä. Malminetsintäalueen yläpuolisen Kallaveden ja Suvasveden vedet virtaavat Varisveden kautta Kermajärveen ja sieltä edelleen saimaannorpan tärkeille pesimäalueille Kolovedelle ja Joutenvedelle. Mahdollisen kaivostoiminnan tuottama kuormitus lähialueen vesistöille olisi ilmeisen tuhoisa. Epäpuhtauksien kulkeutuminen alas reittivesiä luonnonsuojelualueille asti olisi väistämätöntä alueen voimakkaiden virtauksien takia.

Alueella on merkittävää matkailupotentiaalia joka perustuu puhtaisiin vesistöihin ja metsiin sekä rauhalliseen äänimaisemaan. Vesistöalue tunnetaan vanhastaan nimellä Heinäveden reitti ja sitä on markkinoitu ulkomaisille turisteille jo 1900-luvun alkupuolelta lähtien, ja se on yhä edelleen yksi Suomen suosituimmista veneilyreiteistä. Alue soveltuu hyvin mm. kanoottimatkailuun, retki- ja matkaveneilyyn sekä tarjoaa hyvät mahdollisuudet myös vesitse tapahtuvan reitti- ja risteilyliikenteen harjoittamiseen. Mahdollisen kaivostoiminnan aloittaminen vaarantaisi alueen hyödyntämisen esim. Kaukoidän suunnasta tulevaan luontomatkailuun, jota yleisesti pidetään erittäin potentiaalisena matkailuelinkeinon kasvusuuntana tulevaisuudessa.

Kaivostoiminnan aiheuttama vesistöjen likaantuminen vaikeuttaisi myös pintavesien käyttöä talous- ja juomavetenä. Jo nyt Vuoksen vesistöalueen puhdistettua pintavettä käytetään juomavetenä mm. Savonlinnassa ja käytön voi olettaa edelleen lisääntyvän ja laajenevan tulevaisuudessa.

Kaivostoimintaa ja sen valmistelua ei pidä sallia nyt ehdotetulla alueella, vaan on pidettävä huolta siitä, että alue myös tulevaisuudessa säilyttää rikkaan potentiaalinsa matkailun ja vesivarojen järkevän käytön kehittämisessä.

Parhain terveisin

Juha Pitkänen

Kotimaanliikenteen laivuri, Vuoksen vesistöalueen matkaveneilijä ja kesämökkiläinen, media-alan kouluttaja, kuvaaja ja ohjaaja

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.19
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Juhani Ilppola [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 20.33
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

Tuusniemen kunnassa Suvasveden rannasta lähietäisyydellä sijaitsevan Rääpysjärven alueelle ei tule myöntää tutkimus- ja koekairauslupia Oy Fennoscandian Resources Ab yhtiölle grafiittikaivoksen perustamistarkoituksessa.

Suvasvedeltä alkaa Soisalon saaren itäpuolitse kulkeva Heinävede reitti, mikä on nimetty Suomen kansallismaisemaksi n:o 17 kaikkiaan 27 kansallismaiseman joukossa. Kansallismaiseman status antaa kansalaisille vahvan perustan vastustaa näihin maisemiin kohdistuvia muutoshankkeita. Heinäveden reittiä sanotaan yhdeksi Suomen kauneimmista kansallismaisemista. Yleisesti sitä sanotaan monesti maailman kauneimmaksi vesireitiksi

Suvasvedeltä vesi virtaa Karvionkosken kautta nykyisin vielä puhdasvetiseen Kermajärveen, josta Heinäveden kunnan taajama ottaa talousvetensä. Heinäveden reitin koskia on julkisin varoin kunnostettu kutupaikoiksi järvitaimenelle, jonka kanta on Saimaan vesistöissä kutistunut hyvin vähäiseksi.

Koekairauslupia hakeneella yhtiöllä ei mediatietojen perusteella ole taloudellisia edellytyksiä toimia kannattavasti ja vastuullisesti niin että ympäristöön, sekä vesistöön että ilmaan ei aiheutuisi ympäristöä pilaavia saasteita.

Oy Fennoscandian Resources Ab

Y-tunnus

2472202-4

Maa

Suomi

Postiosoite

[REDACTED]

Käyntiosoite

[REDACTED]

Toimiala

[Muuta kaivostoimintaa ja louhintaa palveleva toiminta \(09900\)](#)

Puhelin

[REDACTED]

Puheenjohtaja	Budge Kurt Richard	01 / 2016
Toimitusjohtaja	Blomqvist Berndt Rasmus	05 / 2017
Varsinainen jäsen	Blomqvist Berndt Rasmus	05 / 2012

Yhteenvedo tunnusluvuista

	12 / 2013	12 / 2014	12 / 2015	12 / 2016	12 / 2017
Liikevaihto (1000 €)	5	2	0	52	58
Liikevaihdon muutos %	-	-60,0 %	-100,0 %	-	11,5 %
Liiketoiminnan tulos (1000 €)	-3	-2	-1	5	-76
Liikevoitto %	-60,0 %	-100,0 %	-	9,6 %	-131,0 %
Henkilöstö	-	0	0	2	3

Taloustiedot 2017

Liikevaihto	Liiketoiminnan tulos	Henkilöstö	Omavaraisuus	Liikevaihto %
58 000 €	- 76 000 €	3	- 11 %	- 131 %

Kysymyksiä herättää myös lupaa hakevan kaivosyhtiön sekä sen emoyhtiön ja henkilöstön yhteydet Åbo Akademin kanssa ja siellä erityisesti geologi professori Olav Eklundin osuuteen nyt hakemuksessa olevaankin koeporaustutkimukseen. Onko niin, että Åbo Akademin osuus ja yhteistyö Scandinavian Resources yhtiön sekä sen emoyhtiön Beowulf Miningin kanssa rahoitetaan julkisella rahoituksella?

Mediatiedote

18.4.2018

Åbo Akademi

Åbo Akademi ja Beowulf Mining tekevät yhteistyötä grafiitin tutkimuksessa

Åbo Akademi ja kaivosyhtiö Beowulf Mining Plc. ovat solmineet yhteistyösopimuksen. Sopimus koskee grafiittiesiintymien kartoitusta ja tutkimusta, tiedonjakoa ja tuotannollisten resurssien kehittämistä.

– Luonnon grafiitti on yksi niistä 20:stä raaka-aineesta, jotka EU on määritellyt talouden kannalta erityisen tärkeiksi. Suomen kallioperässä on grafiitin etsinnän kannalta paljon potentiaalisia alueita, kertoo Åbo Akademin geologian ja mineralogian professori **Olav Eklund**.

Sopimus virallistaa yhteistyön, jota Åbo Akademi ja Beowulf sekä sen tytäryhtiön Oy Fennoscandian Resources Ab:n ovat jo vuosien ajan kehittäneet.

– Hankeyhteistyömme on hedelmällistä. Se on antanut opiskelijoille ja tutkijoille mahdollisuuden työskennellä suomalaisen grafiitin parissa eri tasoilla aina malminetsinnästä nanoteknologiseen tutkimukseen. Olemme jo paikallistaneet useita potentiaalisia alueita korkealaatuisen suomugrafiitin löytymiselle sekä onnistuneet valmistamaan grafeenia grafiitista kuorimalla, Eklund kertoo.

Beowulf on mineraalien tutkimus- ja kehitystyötä harjoittava yritys. Yhtiöllä on Ruotsissa käynnissä magneettista rautamalmia koskeva hanke Kallakin alueella sekä monimetalliesiintymän etsintälupa Åtvidabergin alueella, ja näiden lisäksi yhtiö tutkii Suomen grafiittiesiintymiä.

Beowulfin toimitusjohtaja **Kurt Budge** on erittäin tyytyväinen yhteistyöhön Åbo Akademin kanssa.

– Åbo Akademiassa on tehty kauan Suomen kallioperän tutkimusta, mikä antaa meille hyvän etumatkan potentiaalisten malminetsintäkohteiden valintaan. Odotan tulevan yhteistyön hyödyttävän molempia osapuolia.

Lisätietoja:

Olav Eklund

Geologian ja mineralogian professori, Åbo Akademi

Puhelin: [REDACTED]

Sähköposti [\[REDACTED\]](#)

Olav Eklund

Stort stipendium till ÅA-geolog

10:50, 19 november, 2015 [0](#)

Professor Olav Eklund får 150 000 euro för att hitta flakgrafit.

Olav Eklund, professor i geologi vid Åbo Akademi, har tilldelats ett stipendium på 150 000 euro av K. H. Renlunds stiftelse.

Stipendiet ges för projektet FennoFlakes som Eklund leder.

Syftet med projektet är att identifiera större brytbara fyndigheter av flakgrafit samt framställa och finna nya applikationer för grafen, som är grafit i form av tunna lager.

Grafit är ett mineral som endast består av kolatomer och ett av de tjugo mest kritiska råmaterialen för EU.

I naturen förekommer grafit i form av en ”kortpacke” med en enorm mängd tunna lager grafen. Grafen bildar ett nät av sexkanter som endast är en atom tjockt.

Grafenlagren ger nya möjligheter för industrin eftersom de är goda ledarmaterial för elektricitet. De är dessutom genomskinliga, vilket gör dem lämpliga för användning i till exempel solceller, fönster eller skärmar.

Eklunds stipendium är ett av två jubileumsstipendier som delades ut i samband med K. H. Renlunds stiftelses 100-årsjubileum i mitten av november.

FennoFlakes är ett samarbete mellan ämnet geologi och mineralogi, laboratorierna för analytisk kemi och fysikalisk kemi, Geologiska forskningscentralen, Fennoscandian Resources och Haarla group.

19. marraskuu 2015

Grattis Olav "Joffi" Eklund! 150 000 för projektet FennoFlakes, vars mål är att identifiera större brytbara fyndigheter av flakgrafit i Fennoskandien. Finansieringen kommer från K. H. Renlunds stiftelse.

K.H.Renlund säätiön apurahat 2018

Mineraalisten raaka-ainevarojen tutkimus (197 500 €):Eklund, Olav

"Tekniska tillämpningar av Finländsk flakgrafit"

30 000 €

Olav Eklund oli v. 2015 hakenut ja saanut apurahaa 150 000 € Fennoscandian grafiittimalmioita kartoittaakseen mutta on jostain syystä jämähtänyt Itä-Suomen järvialueelle, jossa vesistöillä, niiden puhtaudella ja virkistyskäytöllä on edelleenkin erityinen tärkeä merkitys. Tänä vuonna hän näyttää saaneen 30 000 € lisää suomalaiaen grafiitin sovellutuksiin

Senkin vuoksi on mielestäni vältettävä jo ilmaa ja vesistöä saastuttavien grafiittikaivosten suunnittelemistakin avolouhoksina tuolle Rääpysjärven kuten jo aiemminkin tutkitun Aitolammen ja Kohmansalon alueelle Heinäveden, Leppävirran ja Tuusniemen kunnissa Kermajärven pohjoispuolella ja sen sekä Suvasveden rantojen läheisyydessä.

Vapaa ajan kiinteistön omistaja Heinäveden reitin varrella

Juhani Ippola

████████████████████

████████████

████████████

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: keskiviikko 28. marraskuuta 2018 15.55
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1

Lähettäjä: Jukka Riikonen [REDACTED]
Lähetetty: keskiviikko 28. marraskuuta 2018 15.53
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1

Huomautus,

Oy Fennoscandian Resources Ab hakema koekairaus ja mahdollinen kaivostoiminta ei voi olla turvallista herkkien vesistöjen alueella. Tämä kaivostoiminta tulee olemaan ennakkotapaus koko Saimaan alueelle. Vastustan ehdottomasti minkäänlaista kaivostoiminnan suunnittelua kyseiselle alueelle. Jätevesien käsittelystä on kai riittävästi esimerkkejä ympäri Suomea.

T

Jukka Riikonen

Savonlinna,

Heinäveden kesäasukas.

MUISTUTUS

Liittyen malminetsintälupahakemukseen Lupatunnus ML2017:0104

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1

Rääpysjärvi, Aitolampi ja Haapamäki ovat kaikki **tulevan Maailman perintökohteen Heinäveden reitin** varrella, välittömässä läheisyydessä ja joka tapauksessa Heinäveden reitin valuma-alueella.

Jos Suomen puhtain järvivesialue halutaan todellakin vaarantaa, se on mahdollista sallimalla kaivostoiminta tällaiselle alueelle. Lyhytaikainen hyöty kaivoksen omistajille on vaakakupissa tähän asti puhtaana säilyneen järviluonnon kanssa.

Ilmastonmuutoksen uhka on suuri, ja ajatellaan, että teollisuus tarvitsee grafiittia sähköautojen ja aurinkopaneelien akkuihin, jotta saadaan puhtaampaa energiaa. Ei pidä tehdä hätiköityjä päätöksiä ja sen perusteella tuhota ainutlaatuista Suomen järviluonnon helmeä, Heinäveden reittiä, joka Kermajärven kautta laskee alemmas Saimaalle norppavesille. Matkan varrella on myös arvokkaita natura-alueita ja kansallispuistoja.

Tämän saman kaivosyhtiön hankkeita ovat Leppävirran Haapamäki, Heinäveden Aitolampi ja Tuusniemen Rääpysjärvi. Maantietoa tuntemattoman silmissä kuntien nimet saattavat hämätä ymmärtämään, että kohteet olisivat kaukana toisistaan, mutta ne sijaitsevat hyvin lähellä toisiaan ja kaivoksista tulevat jäte- ja saastevedet laskisivat lukuisia uomia pitkin suoraan puhtaaseen ja erityisen hienoon Suvaksen kraaterijärveen ja Suvaksen kapeikoita pitkin Varisveden kautta ainutlaatuisen kirkaaseen Kermajärveen.

Haapamäen kaivoskohteen vedet laskevat yläpuolelta Suvaksen selkävesien rantaan ja syvänteisiin, suolat vaurioittaisivat syvänteiden sedimenttejä mittaamattoman pitkiksi ajoiksi. Haapamäen uomat laskevat myös Pouhansaaren tienoille Suvaksen kapeikoille, hyvin lähelle Rusinvirtaa, jonka yläpuolelle laskisi myös Rääpysjärven mahdollisen kaivoksen saasteet.

Rääpysjärven uomat tulisivat Suvaksen kapeikkoon Lehtosaaren kohdalle, siitä on muutama kilometri Varisvedelle, Palokin laiturin kohdalle, josta parin kilometrin päässä vastarannalla on Aitolammin kaivoskohde. Palokin laiturilta pari kilometriä itään on Lintulan luostari. Luostarin elinehto on luonnonrauha, hiljaisuus ja puhtaus. Läheisyydessä sijaitsee myös Valamon luostari. Mahdollisten kaivosten melu- ja pölyhaitat sekä rekkaliikenne vaurioittaisivat luostareiden elämää. Luostareissa vieraillee vuosittain vähintään satatuhatta matkailijaa.

Heinäveden seudun yksi merkiittävimmistä elinkeinoista on puhtaaseen ja kauniiseen luontoon perustuva matkailu. Jos kaivokset saavat toimintaluvan kaikki on mennyttä.

Hakemuksessa todetaan, että *kemialliset analyysit osoittavat siihen että grafiittipitoisuus vaihtelee 1-35% välillä*. Tämä asia tulee avata kansalaisille. Mitä tämä todellisuudessa tarkoittaa? Onko jossakin nokare, jonka pitoisuus on 35% ja suurin osa 1%:n luokkaa, aika vahvalta tuntuva perustelu. Jos avolouhos

toteutetaan, saattaa sadevesien pieksämäksi päätyä 99 % kallioainesta, joka huuhtoutuu läheiseen luontoon. Kaikki yhtiön ”tieteelliset” perustelut tulee avata julkiseen kansalaiskeskusteluun. Nämä ns. asiantuntija – kliseet on avattava keskusteluun. Niinhän Talvivaarankin bioliotus (rikkihappo) toimi hyvin laboratorio-olosuhteissa, mutta taivasalla vesi ei haihtunutkaan odotetusti kuin toukokuusta heinäkuuhun. Hakemuspaperilla kaikki näytti toimivan.

Lupaviranomaisen on syytä selvittää , millä rahalla tämä muutaman ukon yhtiö tekee näitä ”asiantuntevia” esiselvityksiä. Mitä todennäköisimmin taustalla on venäläinen rahanpesu. Airiston Helmeen ei juuri nyt voi sijoittaa eikä rakentaa mitään uutta. Jos luvanhakija haluaa pelata puhtain kortein , kertokoon rahoittajansa. Tässä on kysymys muutaman ”kaivosukon” palkoista ja toisaalta Savolaisen puhtaan luonnon säilymisestä. Äijät porailee reikiä maaperään hyvällä palkalla ja lobbaavat omilla termeillään, että täältä saadaan hyvää grafiittia. Eiköhän tuota samaa grafiittia liene Naantalissakin, kalliorantoja on sielläkin.

Toivottavasti lupaviranomaiset tuntevat Heinäveden reitin eivätkä Naantalın ja Airiston rannat ole liian tuttuja!

Tätä kaisvoshanketta ei tule missään tapauksessa toteuttaa !!!!

Outi Rissanen [REDACTED]

Jukka Rissanen [REDACTED]

Kermanrannan kesäasukkaat Heinäveden reitin kansallismaisemasta

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutus 1.11.2018 malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Tuusniemi.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Kari Kaukonen
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Muistutus

Pyydän kohteliaimmin ottamaan huomioon näkökantani päättäessänne asiaani koskevaa malminetsintälupahakemusta ML2017:0104 Tuusniemi.

Kun alue on saanut malminetsintä luvan, niin alueen ja sen lähiympäristön kiinteistö- ja maakaupat halvaantuvat lähes täysin jopa kymmenien kilometrien säteellä. Tämän olen voinut todeta Heinäveden Aitolammen malminetsintäalueen tapauksessa, jonka käännteitä olen seurannut tarkasti. Vapaa-ajan kiinteistöni sijaitsee Heinäveden Karvion kylän kupeessa, muutaman kilometrin päässä Aitolammen malminetsintäalueesta. Rääpysjärven alue sijaitsee reilun kymmenkilometrin päässä linnuntietä vapaa-ajan asunnostani.

Mielestäni Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa- arviointi tulisi käsitellä kokonaisuutena Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden kanssa, juurikin edellä esittämästäni syystä. Kun malminetsintään erikoistunut yhtiö hakee lupia erialueille pitkillä neljän vuoden ajanjaksoilla peräkkäisinä ajanjaksoina, voi ko. alueiden kiinteistö- ja maakaupat olla jumissa jopa kymmenen vuoden aikaikkunassa. Lisäksi malminetsinnän aikana maanomistajan ja jokamiehen oikeudet ovat rajoittuneena lupa-alueella ja rajoittavat myös yksityisten ja yhteisöjen maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Edellä selostetusta syystä malminetsintälupaa olisi haettava tarkalla suunnitelmalla ja aikataululla, joka on selvillä jo lupaa haettaessa. Luvan myöntävänä viranomaisena teillä on mahdollisuus vaatia tarkka suunnitelma ja aikataulu siitä, että lupa-aika käytetään tehokkaasti hyväksi. Näin edellä kuvaamani haitat saadaan minimoiduksi. Esimerkiksi Aitolammen tapauksessa koekairaukset eli tehokas työaika tehtiin vajaan vuoden aikana, vaikka lupa-aika sielläkin on noin neljä vuotta päättyen 10.01.2021.

Mielestäni malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Tuusniemi on puutteellinen seuraaviin yksityiskohtiin vedoten:

- Suunnitelma on puutteellinen
 - Ei aikatauluja.
 - Ei kairauskarttaa.
 - Miten tutkimusojat sijoittuvat ja minkä kokoisia ne ovat?
 - Miten ja mistä kairauksiin käytettävä vesi hankitaan?
 - Minne kairausvedet lasketaan?
 - Mitä kairausvesi sisältää, mitä ominaisuuksia sillä on?
- Jätehuoltosuunnitelmaa ei ole laadittu. Alueella tiedetään esiintyvän asbestia, rikkiä ja arseenia. Tähän on ainakin varauduttava suunnitelmassa.
- Jälkitoimenpiteet: kaivoslain 15§ mukaisesti alue on siistittävä ja kunnostettava mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan, joten suojaputket olisi poistettava ja kairausreiät tukittava.
- Hakemusalueen alueselvityspyyntö ja kaavoitustilanne on oltava hakemuksessa eikä mainintana "*toimitetaan myöhemmin*".
- Malminetsintäalue tulee Natura 2000 Suvasveden ja Pouhansaareen rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen joten hakemuksen toteamus "*Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita*" ei pidä paikkaansa.

Edellä esittämiini syihin vedoten, mielestäni ko. malminetsintälupahakemus ei täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja myös teidän lupaviranomaisena tulisi olla vaativampi, jotta kaivoslain vaatimukset täyttyvät. Siksi ehdotan lupahakemusta hylättäväksi ja että lupaviranomaisena pyydätte luvanhakijalta tarkemmat suunnitelmat ja aikataulut, joista ilmenee että haettavana lupa-aikana aiotaan toimia tehokkaasti ja kuinka maastokohteet sijoittuvat.

Pyydän lupaviranomaisen malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Tuusniemi tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään allekirjoittaneelle tiedoksi.

Varkaudessa 30.11.2018

Kari Kaukonen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutus 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Mielipide Malminetsintälupahakemukseen lupatunnuksella ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Mielipiteen esittäjä

Katri Backman

Mielipide

Oy Fennoscandian Resources Oy:n malminetsintälupahakemus ei täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia eikä ole lain hengen mukainen. Hakijan lupahakemuksessa antamat tiedot luvanvaraisesta toiminnasta ja sen edellytyksistä ovat puutteelliset, eikä hankkeen osallisten ole käytännössä niiden perusteella mahdollista arvioida toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia.

Lupahakemuksessa ei ole mielestäni esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus. Hakemuksen liitteenä olevan kartan perusteella tutkimuksia tehdään laajalla, noin 700 hehtaarin laajuisella alueella. Tutkimusmenetelmien kuvailu on erittäin niukkasanaista. Niiden osalta on todettu menetelmien sisältävän koekairauksia yhteensä noin 1000 metriä, tutkimusojia ja mahdollisesti rikastuskokeita. Koekairausten vaatimaa kalustoa tai pinta-alaa ei ole esitetty, kuten ei myöskään tutkimusojien leveyttä tai ominaisuuksia. Ilman malminetsintään liittyvää erityisasiantuntemusta on siten mahdoton arvioida toiminnan laatua ja laajuutta, tai sitä, minkälaisia vaikutuksia sillä voi ympäröivään luonnonympäristöön olla.

Hakemuksessa on todettu luonnonsuojelutilanteen ja muun lainsäädännön rajoitusten osalta vain, että tutkimusalueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkostoon kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita. Hakemuksesta ei käy ilmi, miten luvanhakija on arvioinut muiden alueella mahdollisesti sijaitsevien suojeltujen kohteiden kuten vesilain tarkoittamien norojen ja lähteikköjen tai luonnonsuojelulailta suojeltujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintymistä. Ottaen huomioon hakemuksen niukkasanaisuuden tutkimusmenetelmien osalta, ei hakemuksen perusteella voi mielestäni arvioida toiminnan vaikutuksia kaivoslain 11 §:n 2 momentin tarkoitamiin luonnonolosuhteisiin ja harvinaisiin tai arvokkaisiin luonnonesiintymiin.

Lupahakemuksessa ei myöskään ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta. Alueella voimassa olevaa yleiskaavaa ja Pohjois-Savon maakuntakaavaa ei ole mainittu. Hakemuksessa ei liioin ole selvitystä aluetta mahdollisesti koskevista muinaismuistolain asettamista rajoituksista, joten toiminnan vaikutuksia alueella mahdollisesti sijaitseviin rauhoitettuihin muinaisjäännöksiin ei ole mahdollista arvioida luotettavasti. Lupahakemus on siis myös tältä osin merkittävän puutteellinen.

Hallituksen esityksessä HE 2009/273 kaivoslain muuttamiseksi todetaan malminetsintäluvasta mm. seuraavaa: *“Lupamenettelyä ja lupaharkintaa koskevat säännösehdotukset vaatisivat luvan hakijoilta nykyistä yksityiskohtaisempia ja perusteellisempia hakemuksia, mitä on luvan hakijoiden keskinäinen kilpailutilanne sekä haittaa kärsivien asianosaisten ja muiden tahojen tiedonsaantitarve huomioon ottaen pidettävä perusteltuna. [...] Esitys lisäisi kiinteistöjen omistajien, toimialallaan yleistä etua valvovien viranomaisten, kuntien ja muiden osapuolien mahdollisuutta saada tietoa hankkeista sekä vaikuttaa asian käsittelyyn. Samalla edistettäisiin erilaisten näkökohtien huomioon ottamista lupaharkinnasta, mikä osaltaan parantaisi lupapäätösten aineellista sisältöä.”* (s. 53-54)

Nyt kyseessä olevaa lupahakemusta ei voi pitää yksityiskohtaisena tai perusteellisena siten kuin lainsäätäjä on tarkoittanut, eikä potentiaalisten haitan kärsijöiden ole mahdollista saada siitä tarvittavaa tietoa luvanvaraisesta toiminnasta tai sen vaikutuksista. Lupaviranomainen varmaankin tietää kokemuksesta, millaista toimintaa hakemuksessa tarkoitetaan koekairauksilla ja tutkimusojilla. Hyvän hallintotavan mukaisesti myös osallisten olisi

kuitenkin pystyttävä arvioimaan niitä perusteita, joilla lupa myönnetään tai evätään. Kyseessä olevassa lupahakemuksessa ei ole lainsäätäjän tarkoittamia ominaisuuksia, eikä se siksi mielestäni ole lain hengen mukainen.

Kyseessä olevaa lupahakemusta voi siis pitää monelta osin keskeneräisen oloisena. Mieleni on, että edellä kuvattujen puutteiden vuoksi sen toiminnan, jolle lupaa haetaan, vaikutuksia ei voida luotettavasti arvioida, eikä lupaa tulisi näillä tiedoin myöskään myöntää. Lisäksi totean, että mielestäni mahdollisen kaivostoiminnan yhteensovittaminen lähialueen vapaa-ajanasutuksen, haavoittuvan järviluonnon ja matkailuelinkeinojen kanssa on erittäin ongelmallista. En siksi pidä kannatettavana kaivoshanketta, johon nyt kyseessä oleva malminetsintälupa tähtää.

Tietopyyntö

Pyydän lähettämään lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset minulle tiedoksi.

Helsingissä 3.12.2018

Katri Backman

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.26
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Kelsu ry [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 23.41
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

Kansallismieliset eläin- ja luonnonsuojelijat ry vastustaa malminetsintälupaa, jota Oy Fennoscandia Resources Ab on hakenut Rääpysjärvi 1 alueelle Tuusniemellä. Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla ei pidä yleisestikään sallia kaivostoimintaa, joten niillä tehtäville koekairauksille ei ole tarvetta. Julkisesti nähtävillä olleessa lupahakemuksessa ei myöskään ollut tutkimusojien metrimäärää tai tarkempia tietoja mahdollisista lisäkairauksista ensimmäisen 1000:n metrin jälkeen.

Lisäksi koekairausalue sijaitsee sellaisten vesistöjen läheisyydessä joiden kuntoon kaivostoiminta voi vaikuttaa negatiivisesti. Alueen kallioperä on rikkipitoista ja siitä kaivostoiminnassa syntyvät rikkiä sisältävät louhekasat aiheuttavat järvien syvänteisiin hapettomuutta. Koekairausaleen lähistön järvissä on happikadolle alttiita syvänteitä. Lisäksi malminetsintään esitetyn alueen läpi kulkee joki joka on juuri kunnostettu ja johon on pyritty palauttamaan uhanalaista Vuoksen taimen kantaa.

--

[Kelsun videokanava](#)
[Kelsu on facebookissa](#)
[Kelsu.net](#)

Rakkaudesta luontoon - Kelsu ry

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: torstai 29. marraskuuta 2018 8.09
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Muistutus koskien malminetsintäluvapahakemusta ML2017:0104

Lähettäjä: Kimmo Ikonen [REDACTED]
Lähetetty: keskiviikko 28. marraskuuta 2018 20.12
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Kopio: Päivi Ikonen [REDACTED]
Aihe: Muistutus koskien malminetsintäluvapahakemusta ML2017:0104

Naapurikunnassa Heinävedellä kiinteistöjä ja maata omistavina kesäasukkaina haluamme tuoda esiin huolestamme kaivostoimintaan liittyvistä suunnitelmista, joihin liittyen Oy Fennoscandian Resources Ab on jättänyt malminetsintäluvapahakemuksen nimeämälleen Rääpysjärvi 1 alueelle (ML2017:0104).

Yksittäiseen järven viittaavasta nimestään huolimatta malminetsintäalue sijoittuu ohi virtaavan Suomen suurimman vesistön (Vuoksen vesistö) rantaan noin 8 kilometrin matkalla, lähimmillään muutaman sadan metrin etäisyydellä.

Lähietäisyydellä ja veden virtauksen suunnassa kauempana mahdollisella haittavaikutusalueella löytyy runsasta loma-asutusta ja Natura-alueita. Ilman kautta leviävät epäpuhtaudet ovat haitta vähintään lähiseudun elinkeinojen kannalta (puutarhat, maanviljely).

Koska kaivostoiminnalle ei tällaisessa paikassa voi olla edellytyksiä, ei ole myöskään perusteita puoltaa hyvin todennäköisesti ympäristöön vaikuttavaa malminetsintää alueella, joten vaadimme hakemuksen hylkäämistä.

Helsingissä 28.11.2018

Kimmo Ikonen
Päivi Ikonen

[REDACTED]
[REDACTED]

Kiinteistöt Heinävedellä:

[REDACTED]
[REDACTED]

Kohmansalon- ja Roppolan Kalastusosakaskunnat

Jari Ärmänen

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia:

Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Kohmansalon- (420-408-876-1) ja Roppolan (420-876-16-0) kalastusosakaskuntien yhteensä noin 770 hehtaarin vesialue sijaitsee Rääpysjärvi 1 -malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki - malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella. Osa kalastusosakaskuntien alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan. Veden laatu alueella on tällä hetkellä Suomenkin mittakaavassa poikkeuksellisen hyvä, koska valuma-alueella ei sijaitse eikä koskaan ole sijainnut raskasta teollisuutta.

Osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä 1930-luvulta lähtien. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä osakaskuntien alueelta saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina.

EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku. Lisäksi luontodirektiivin IV liitteessä mainittu viitasammakko elää alueella.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkoilun lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt.

Osakaskunnat ovat pitäneet huolta myös vesilinnustosta. Niiden alueella vesilintujen metsästys on pitkään ollut kielletty ja lintujen munia ja poikasia verottavien vieraslajien minkin ja supikoiran kantoja rajoitetaan aktiivisesti metsästyksellä.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: "Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin". Kyseisen direktiivin Liitteen I suojelluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kalatiira, kaulushaikara, huuhkaja, lapinpöllö, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: "Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi". Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa malminetsintäalue on merkitty vesimatkailun kehittämisalueeksi ja kaikki malminetsintäalueen rannat Suvasveden puolelta on merkitty suojeltaviksi.

Kalastusosakaskuntien puheenjohtajina esitämme, että malminetsintäluvaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että kalastusosakaskunnille annetaan mahdollisuus osallistumisen.

Leppävirralla 1.12.2018

Jari Ärmänen
Puheenjohtaja
Kohmansalon kalastusosakaskunta

██

Kari Härkönen
Puheenjohtaja
Roppolan kalastusosakaskunta

██

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.02
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus ML 2017:0104 kallioperä tutkimusten ja kaivoksen Vastustaminen

Lähettäjä: Kyösti [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.01
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus ML 2017:0104 kallioperä tutkimusten ja kaivoksen Vastustaminen

Alueella ei saa aloittaa kaivostoimintaa varten tehtäviä tutkimuksia eikä mitään kaivostoimintaa. toimet saastuttaa Suvasvettä ja sen alapuolista Heinävedenreittiä ja Saimaata. Kaivoksen jätevedet vaikuttaa tuhansia vuosia vesistöön.Pöly tuhoaa marja sadot ja muut kasvit.Ei kaikille kaivos tutkimuksille.

Kyösti Mikkonen [REDACTED] puh [REDACTED]
Mökin omistaja tilalla [REDACTED] ja saman tilan Otto Mikkosen kuolinpesän osakas.
Tilan [REDACTED] Otto Mikkosen kuolinpesän osakas.

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104
Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1,
Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Laura Assmuth

Muistutus

Katson, ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia. Lupaviranomainen ei ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadin lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.
2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Katson kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutuksien olevan ristiriidassa kunnan elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiselle ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämiselle sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemuksen hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

Lupahakemuksessa väitetään että: *”Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita”.*

Katson väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katson olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

8. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

9. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

10. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

Katson, ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, jonka vuoksi vaadin kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

Tietopyyntö

Pyydän lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään minulle tiedoksi.

Helsingissä 3.12.2018

Laura Assmuth

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.26
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104
Liitteet: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus_ML2017_0104.rtf

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 23.11
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

2.12.2018, Lausunto / Muistutus malminetsintälupaa koskien:

Mielestäni Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden kokonaisvaikutuksia alueella.

Mielestäni malminetsintälupaa ja/tai kaivostoimintaa ei tule sallia kyseisellä alueella seuraavista syistä:

- Kaivostoiminnasta aiheutuu vakavaa haittaa mm. ihmisille, eläimille, alueen maaperälle ja vesistöille sekä ilmalle, jota alueella hengitämme.
- Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet todennäköisesti saastuttavat kolmelta suunnalta ainutlaatuisen puhtaan ja kirkasvetisen Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen.
- Lisäksi malminetsintäalueet tulisivat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuisi Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvää Pouhansaarta.
- Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan paljon ja sivukivien varastokat sijoitetaan todennäköisesti kaivosalueelle.
Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat alueen vesistöihin.
Lisäksi grafiitin rikastusprosessin kemikaalit voivat pilata alueen vesistöjä.
- Kaivostoiminnasta voi aiheutua merkittäviä haittoja alueen asukkaiden ja matkailijoiden terveydelle. Juomaveden ja talousveden puhtaus vaarantuu, ruuan puhtaus heikkenee (mm. marjat, sienet, riista ja kala) sekä uimavesien puhtaus vaarantuu. Huom. Lisäksi monet alueen kotitalouksista ja mökkiläisistä käyttävät vielä oman pihan kaivovettä juomavetenä ja talousvetenä sekä järvivettä esim. peseytymisessä.
- Kaivostoiminnasta aiheutuu myös merkittävää pöly- ja meluhaittaa.
- Monet alueen veronmaksajista saattavat muuttaa alueelta pois terveyssyistä.
- Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle. Pahimmillaan parin kilometrin päähän luostarista kaavaillut kaivoksen avolouhokset olisivat kuolinisku luostarille, koska luostarin toiminta perustuu hiljaisuuteen,

yrttien kasvatukseen puhtaassa ympäristössä sekä matkailuun. Kaivostoiminta olisi myös uhka Valamon luostarin toiminnalle. Kokonaisuudessaan tämä olisi tuhoisaa alueen kulttuuriperinnölle.

- Kaivostoiminnasta kärsivät matkailu- ja virkistystoiminta, pienyrittäjyys, maatalous, kalastus, metsästys, sienestys ja marjastus, mökkien vuokraustoiminta, luostarit sekä alueen kulttuuriperintö kokonaisuudessaan.

- Alueelle tulee merkittävä mainehaitta (maakunta- ja kuntabrändi heikkenee huomattavasti).

- Alueen kiinteistöjen arvo laskee ja niiden myynti ja vuokraus hankaloituu.

- Alueen houkuttelevuus kärsii (mökkeily, matkailu, yritystoiminta, harrastustoiminta).

- Alueen ympäristön kauneus kärsii avolouhoksista.

- Kaivostoiminta sotii maakunnan kärkitavoitteita vastaan (vesistöjen puhtaus ja matkailun vetovoimaisuus).
"Keskeisten vesireittien ja arvokkaiden luontoympäristöjen lähistölle kaavailtu avolouhos on ilmeinen riski Saimaan matkailuelinkeinojen etujen ja luonnon arvojen kannalta, ja siten ristiriidassa maakuntastrategian tavoitteiden kanssa."

- Kaivoksen ympäristöongelmat eivät lopu kaivostoiminnan päättymiseen, vaan ne jäävät perinnöksi tuleville sukupolville. Kaivostoiminnan jälkihoito jääkin valitettavan usein yhteiskunnan maksettavaksi.

- Avolouhos ei myöskään tule lisäämään merkittävästi alueen työpaikkojen määrää, sillä kaivos tulee olemaan pitkälti automatisoitu. Lisäksi kaivostyöntekijöistä valtaosa olisi todennäköisesti paikkakunnan ulkopuolelta palkattuja asiantuntijoita, jotka muuttavat alueelta pois heti kaivostoiminnan päättyessä. Työntekijät todennäköisesti myös maksaisivat veronsa jollekin toiselle paikkakunnalle tai jopa kokonaan toiseen valtioon.

Yst. Laura Saukkonen (Järvenpää)

Mökkiomistaja / mökkeilijä Heinävedellä

Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

2.12.2018, Lausunto / Muistutus malminetsintälupaa koskien:

Mielestäni Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden kokonaisvaikutuksia alueella.

Mielestäni malminetsintälupaa ja/tai kaivostoimintaa ei tule sallia kyseisellä alueella seuraavista syistä:

- Kaivostoiminnasta aiheutuu vakavaa haittaa mm. ihmisille, eläimille, alueen maaperälle ja vesistöille sekä ilmalle, jota alueella hengitämme.
- Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet todennäköisesti saastuttavat kolmelta suunnalta ainutlaatuisen puhtaan ja kirkasvetisen Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen.
- Lisäksi malminetsintäalueet tulisivat Natura 2000 Suvasveden rantojen suojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuisi Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvää Pouhansaarta.
- Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan paljon ja sivukivien varastokasat sijoitetaan todennäköisesti kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat alueen vesistöihin. Lisäksi grafiitin rikastusprosessin kemikaalit voivat pilata alueen vesistöjä.
- Kaivostoiminnasta voi aiheutua merkittäviä haittoja alueen asukkaiden ja matkailijoiden terveydelle. Juomaveden ja talousveden puhtaus vaarantuu, ruuan puhtaus heikkenee (mm. marjat, sienet, riista ja kala) sekä uimavesien puhtaus vaarantuu. Huom. Lisäksi monet alueen kotitalouksista ja mökkiläisistä käyttävät vielä oman pihan kaivovettä juomavetenä ja talousvetenä sekä järvivettä esim. peseytymisessä.
- Kaivostoiminnasta aiheutuu myös merkittävää pöly- ja meluhaittaa.
- Monet alueen veronmaksajista saattavat muuttaa alueelta pois terveyssyistä.
- Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle. Pahimmillaan parin kilometrin päähän luostarista kaavaillut kaivoksen

avolouhokset olisivat kuolinisku luostarille, koska luostarin toiminta perustuu hiljaisuuteen, yrttien kasvatukseen puhtaassa ympäristössä sekä matkailuun. Kaivostoiminta olisi myös uhka Valamon luostarin toiminnalle. Kokonaisuudessaan tämä olisi tuhoisaa alueen kulttuuriperinnölle.

- Kaivostoiminnasta kärsivät matkailu- ja virkistystoiminta, pienyrittäjäyys, maatalous, kalastus, metsästys, sienestys ja marjastus, mökkien vuokraustoiminta, luostarit sekä alueen kulttuuriperintö kokonaisuudessaan.

- Alueelle tulee merkittävä mainehaitta (maakunta- ja kuntabrändi heikkenee huomattavasti).

- Alueen kiinteistöjen arvo laskee ja niiden myynti ja vuokraus hankaloituu.

- Alueen houkuttelevuus kärsii (mökkeily, matkailu, yritystoiminta, harrastustoiminta).

- Alueen ympäristön kauneus kärsii avolouhoksista.

- Kaivostoiminta sotii maakunnan kärkitavoitteita vastaan (vesistöjen puhtaus ja matkailun vetovoimaisuus). ”Keskeisten vesireittien ja arvokkaiden luontoympäristöjen lähistölle kaavailtu avolouhos on ilmeinen riski Saimaan matkailuelinkeinojen etujen ja luonnon arvojen kannalta, ja siten ristiriidassa maakuntastrategian tavoitteiden kanssa.”

- Kaivoksen ympäristöongelmat eivät lopu kaivostoiminnan päättymiseen, vaan ne jäävät perinnöksi tuleville sukupolville. Kaivostoiminnan jälkihoito jääkin valitettavan usein yhteiskunnan maksettavaksi.

- Avolouhos ei myöskään tule lisäämään merkittävästi alueen työpaikkojen määrää, sillä kaivos tulee olemaan pitkälti automatisoitu. Lisäksi kaivostyöntekijöistä valtaosa olisi todennäköisesti paikkakunnan ulkopuolelta palkattuja asiantuntijoita, jotka muuttavat alueelta pois heti kaivostoiminnan päättyessä. Työntekijät todennäköisesti myös maksaisivat veronsa jollekin toiselle paikkakunnalle tai jopa kokonaan toiseen valtioon.

Yst. Laura Saukkonen (Järvenpää)

Kiinteistönomistaja / mökkeilijä Heinävedellä

199§ LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSESTA / RÄÄPYSJÄRVI,
TUUSNIEMI

Kunnanhallitus 26.11.2018 § 199

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea (kartassa alue 3). Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources - yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Tukes on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta **3.12.2018** virka-aikaan mennessä sähköpostitse kaivosasiat@tukes.fi. Oikeus muistutuksen lähettämiseen on kaikilla. Sähköpostin aihekenttään merkitään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Kj:n päätösesitys:

Leppävirran kunta mielipiteenään lupahakemukseen toteaa, että sekä malminetsinnässä, että mahdollisesti siitä seuraavissa toimituksissa tulee lupaviranomaisen asettaa riittävän tiukat lupaehdot ja huolehdittava niiden toteuttamisen asianmukaisesta valvonnasta, sekä asetettava vakuudet riittävän korkeiksi sen varalta, että niillä jouduttaisiin kattamaan ennallistamistoimenpiteitä, jotta toiminnan johdosta alueen arvokas luonto ei vaarannu. Lupaharkinnassa on edellytettävä hakijalta riittävät selvitykset toiminnan kaikista vaikutuksista, myös huomioiden muiden maanomistajien ja elinkeinonharjoittajien intressit.

Mahdollisesti myönnettävässä malminetsintäluvassa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei etsintä vaaranna herkän alueen luonto- eikä ympäristöarvoja ja että se huomioi alueen läheisyydessä sijaitsevien Natura-alueiden ainutlaatuisuuden, malminetsinnästä ei saa aiheutua alueen maanomistajien epäoikeudenmukaista kohtelua taloudellisesta näkökulmasta.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esityksen seuraavalla tavalla täydennettynä:

Leppävirran kunta mielipiteenään toteaa, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivosalueen lupa- arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivosalueiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivosalueet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivosalue ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Puhansaareen.

Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan paljon ja sivukivien varastokasat sijoitettaneen kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jolla ei

ole pitkä reitti valua vesistöön. Lisäksi grafiitin rikastusprosessin kemikaalit voivat pilata vesistöä.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle.

Sekä malminetsinnässä, että mahdollisesti siitä seuraavissa toimituksissa tulee lupaviranomaisen asettaa riittävän tiukat lupaehdot ja huolehdittava niiden toteuttamisen asianmukaisesta valvonnasta, sekä asetettava vakuudet riittävän korkeiksi sen varalta, että niillä jouduttaisiin kattamaan ennallistamistoimenpiteitä, jotta toiminnan johdosta alueen arvokas luonto ei vaarannu. Lupaharkinnassa on edellytettävä hakijalta riittävät selvitykset toiminnan kaikista vaikutuksista, myös huomioiden muiden maanomistajien ja elinkeinonharjoittajien intressit.

Mahdollisesti myönnettävässä malminetsintäluvassa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei etsintä vaaranna herkän alueen luonto- eikä ympäristöarvoja ja että se huomioi alueen läheisyydessä sijaitsevien Natura-alueiden ainutlaatuisuuden. Malminetsinnästä ei saa aiheutua alueen maanomistajien epäoikeudenmukaista kohtelua taloudellisesta näkökulmasta.

Leppävirran kunta ilmaisee edellä mainituin perustein vakavan huolensa Tuusniemen kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista ja edellyttää tarkkaa harkintaa ja riittäviä ympäristöselvityksiä malminetsintäluvaa harkittaessa. Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, kunnanhallitus edellyttää, että Leppävirran kunnalle varataan mahdollisuus antaa lausuntonsa YVA-raportista ja myös kaivoksen vaatimista viranomaisluvista.

Otteen oikeaksi todistaa
Leppävirralla, 27.11.2018

Anssi Nykänen, pöytäkirjanpitäjä

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksen hakukielto Päätöksistä §:t **188 – 190, 193, 200 -202** jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Koska seuraaviin päätöksiin §:t **191, 192, 194 – 199** voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, niihin ei voi hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimus Päätöksiin §:t **191, 192, 194 – 199** voidaan hakea oikaisua kirjallisella vaatimuksella. Oikaisuvaatimus tehdään Leppävirran kunnanhallitukselle.

Yhteystiedot: Leppävirran kunnanhallitus
Savonkatu 39, PL 4
79101 Leppävirta
Sähköposti: kunta@leppavirta.fi

Oikaisuvaatimus on jätettävä kunnanhallitukselle 14 päivän kuluessa tiedoksisääntä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä päätöksen nähtäville asettamisesta. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa ei tiedoksisääntipäivää lueta määrääaikaan.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava mihin päätökseen muutosta haetaan, miltä osin muutosta haetaan ja muutosvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo viranomaisella. Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Sen voi kuitenkin toimittaa sähköpostilla ja sitä ei silloin tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperää tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköpostilähetyksen otsikossa on syytä mainita sana oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksessa on mainittava tekijän ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta, postiosoite sekä puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

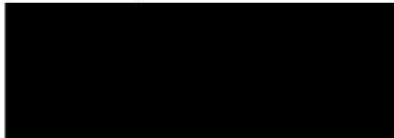
Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnanhallitukselle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Kuulutuksenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.
Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi
Oy Fennoscandian Resources Ab
3.12.2018 (määräaikaan sovittu Tukesin kanssa pidennys 10.12.2018 asti)

Liisa Holopainen

Tietopyyntö

Pyydän lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään tiedoksi.

Muistutus

Katson, ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia, ja katson, ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamista. Esitän, että hakemus tulee hylätä. Mikäli hakemusta ei hylätä, tulee se korjata sisällöltään ja lupamääräyksiltään asianmukaiseksi sekä kuuluttaa uudelleen.

Vaadin lupahakemuksen hylkäämistä näillä perusteilla:

1. Lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen puutteellinen rastiittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä ei täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta niin, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta. Lupahakemus ei ole riittävä pohja sille, että kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.
2. **Hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä, ei toteudu.** Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan ja ympäröivien kuntien alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita. Lupahakemuksessa ei ole tehty arviota näiden hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin.

Kaivoshanke ympäröisi kolmelta suunnalta puhtaan, kirkasvetisen ja herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Suvasvettä

ympäroiviltä malminetsintäalueilta lyhyet matkat jokien kautta Suvasveteen, mutta lupahakemukseen ei sisälly yhteisvaikutusarviointeja tehdyn Suvasveteen.

Katson kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutuksien olevan huomattavassa ristiriidassa kunnan ja Järvi-Suomen elinvoimaisen matkailuelinkeinon ja sen kehittämisen kanssa. Malminetsintälupahakemus yksinään vahingoittaa alueen matkailuelinkeinoa, jolle hakemuksen hyväksyminen olisi tuhoisa yli kuntarajojen.

Alueen väestö ja runsaslukuiset vapaa-ajan asukkaat eivät kannata lupaa kaivoshankkeelle, malminetsintälupa on ristiriidassa ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden ja elinkeinon kanssa. Varausalue osuu poikkeuksellisen monen kiinteistön alueelle. Malminetsintälupa itsessään romahduttaisi alueen vapaa-ajan asumisen kysyntää.

Lupahakemuksessa ei ole selvitetty yksityisteiden käytöstä aiheutuvia haittoja. Mikäli lupa myönnetään, on siinä määrättävä toiminnasta tienhoitokunnalle aiheutuvat haitat korvattaviksi. Samoin yhtiö on määrättävä ilmoittamaan hoitokunnalle suunnitellusta tienkäytöstä aikoinen ja kalustoinen hyvissä ajoin etukäteen, jotta käyttöön voidaan varautua sekä käyttömaksu voidaan periä. Kaikki tienhoitokunnalle/tienomistajille aiheutuvat haitat on luvassa määrättävä korvattavaksi. Mahdollisesti täytyy myös sopia aurauksesta, koska luvan mukaan yhtiö aikoo toimia myös talviaikaan maan ollessa jäässä. Yksityistiekuntien oikeuksien huomioimiseksi maaperään kajoavat tutkimustyöt tulee kieltää 30 metriä lähempänä tietä (yleisen tien suoja-alue) ja 50 metriä lähempänä esimerkiksi tielle tulva- tai sortumisvaaraa aiheuttavilla paikolla tehtävistä tutkimuksista. Luvanhaltijan on sovittava maaperään kajoavista tutkimuksista ja tieltä poistumiskohdista tienhoitokunnan kanssa etukäteen ja tiekunta voi kieltää tutkimuksen tai sopia erillisestä riskikorvauksesta sen suhteen, tämä korvaus on maksettava, jos tienomistaja katsoo riskin aiheutuvan, mutta hyväksyy toimenpiteen, kunhan tie korjataan kohtuullisessa ajassa. Luvanhakija on velvoitettava maksamaan tiekunnan kulut, kuten kokouspalkkiot, haittojen tarkistamisesta ja toimenpiteistä sopimisesta.

Alueen muinaismuistomerkkejä ei ole kartoitettu, eikä lupahakemuksessa huomioitu tiedossa olevan Laukansalon kivikautisen asuinpaikan osalta. Malminetsintälupa vaarantaisi muinaismuistomerkkien suojelun (muinaismuistolaki).

Erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenen ennallistamisprosessi vaarantuu malminetsintäprosessista. Malminetsintälupahakemuksen läpi virtaava Koirajoki on virtavesikunnostuksin ennallistetty vuonna 2017. Jokeen on pyritty palauttamaan mäti-istutuksin erittäin uhanalaista Vuoksen taimenkantaa. Ennallistamisen tuomat tulokset näkyvät vasta muutamien vuosien kuluttua.

Jo nyt näkyy, että Fennoscandian Resourcesin Heinäveden Aitolammelle kairaamasta porareiästä pohjavesi pumppautuu ylös ja siitä on syntynyt pieni puro, joka johtaa läheiseen vesistöön. Jos vastaava reikä porataan mustaliuskekallioon kuten Rääpysjärvellä on todennäköistä, pulppuaa reiästä mustaliuskepitoista vettä. Hapen kanssa reagoidessa vesi muuttuu happamaksi. Happama vesi on akuutisti haitallista esim. järvitaimenen kutupesissä oleville mätimunille, joten jo pelkästä malminetsinnästä on haitallisia vaikutuksia alueella oleville taimenia varten kunnostetuille joille.

Alueella elää elinvoimainen jokirapukanta, jonka hyvinvoinnin malminetsintäluvan hyväksyminen vaarantaisi.

Malminetsintälupaa varten alueelle tulisi tehdä tarkka luonto- ja lajikartoitus näitä ja muita suojeltuja ja alueella parhaillaan ennallistettavia lajeja silmällä pitäen (esimerkiksi liito-oravat, viitasammakot, kuukkeli, Vuoksen taimen, jokirapu.) Tämä puuttuu malminetsintälupahakemuksesta. Puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehty lupapäätös vaarantaisi toteutettujen suojeluprojektien tavoitteiden saavuttamisen.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Lupahakemuksen hyväksyminen olisi vastoin kunnan strategiaa. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmia.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava, jossa on vapaa-ajan asuntoja kaavoitettuna. Lupahakemuksen hyväksyminen olisi vastoin rantayleiskaavaa ja sen tavoitteita.

Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava on voimassa alueella. Kaavalla tuetaan ja elävöitetään nykyisiä kyliä pyrkimällä nykyiseen rakenteeseen tukeutuen osoittamaan ranta-alueita, joille voidaan sijoittaa uutta vakituista asuinrakentamista. Myös tältä osin alue on kaavoitettu malminetsintään yhteensopimattomalla tavalla.

- Malminetsintäalueelle sijoittuu myös Tuusniemen moottorikelkkareitti, jonka käyttö vaarantuu mikäli lupa myönnetään.
- Malminetsintäluvan myöntäminen alueelle olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa ainakin seuraavissa kohdin:
 - **VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE**
Vesimatkailun kehittämisaueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen.
Suunnittelumääräys: Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa vetovoima-alueilla tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä.
Lupahakemuksen alainen alue sijoittuu suurelta osin vesimatkailun kehittämisaueelle.
 - **MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA**
Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojelu.
Lupahakemuksen alainen alue sijoittuu suurelta osin vesimatkailun kehittämisaueelle.
 - **HILJAISET ALUEET**

Pohjois-Savon suurimmat yhtenäiset potentiaaliset hiljaiset alueet sijoittuvat lupahakualueen välittömään läheisyyteen Leppävirran itäosiin ja Suvasveden äärelle.

Tuusniemi kuuluu Suomen maisemamaakuntajaossa itäiseen Järvi-Suomeen. Alueella sijaitsee lomarakennuspaikkoja, matkailuyrittäjyyttä, ja maatilataloutta muun muassa Kojanlahdessa sekä Kosulan kylän ympäristössä. Kaavoituksella on haluttu korostaa kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tavoitteita, virkistysalueita, leiriytymis- ja rantautumispaikkoja, veneilyä ja retkeilyreittejä, venevalkamia ja uimarantoja, asujamiston kehittämistä sekä maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista ja turvata niiden edellytykset. Lupahakemuksen hyväksyminen olisi vastoin näitä tavoitteita.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

- Lupahakemuksessa väitetään että: *"Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita"*.
Katsomme väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu. Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille. Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää, ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly. Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi.
- Huomautan, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan. Lupahakemuksen myöntäminen olisi vastoin tätä kärkihanketta.
- Kuten aiemmin mainitsimme, vaarantuisi erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenen ennallistamisprosessi malminetsintäprosessista.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen. Katsomme ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katsomme

lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisena.

- 6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista, eikä velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.** Viitataan lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyyys.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: "Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia."

Katsomme, että erityisesti grafiittimalmin suhteen "taloudellisesti hyödynnettävä" käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Lupahakemuksessa ei ole kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Tunnetusti grafiitti ei ole omassa erillisessä esiintymässään vaan nimenomaan sitoutuneena mustaliuske-esiintymiin. Tiedossa on, että alueen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia. Katsomme, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan. Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & al), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: "Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta."

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaus toiminnat kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin. Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta. Katsomme, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään riittämätön yleinen aikomus tutkimuksiin.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Grafiitti sijoittuu muun aineksen lomaan, jonka joukossa on myös muuta ympäristölle ja terveydelle haitallista ainesta. Katsomme olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite *"Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja*

maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole” katsottava perusteettomaksi. Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä. Näistä syistä katsomme lupahakemuksen olevan myös kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen. Alueella on tunnetusti haitallista asbestia. Alueen maaperästä löytyy poikkeuksellisen suuria määriä asbestia; jopa maailman suurimpiin kuulunut Paakkilan kaivos on sijainnut alueella. Myös tuoreessa maaperänäytteessä on havaittu antofylliittia (asbestikuitu). Tutkimus liitteenä. On huomioitava laki (648/2015) eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista, asetus (798/2015) asbestityön turvallisuudesta, aluehallintoviraston ohjeet ja oppaat asbestityössä. Asbestilaadun määrittelyssä krokidoliitti on erotettava muusta asbestista. Krokidoliitti- ja muiden asbestien purkutyöt on tehtävä annettujen viranomaisohjeiden mukaisesti. Myös muiden kuin purkutöihin osallistuvien ihmisten turvallisuus on taattava.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty eikä edes mainittu, on lupahakemuksen väite ”suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan ja vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”, katsottava tahallisen perusteettomaksi ja harhauttavaksi.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”*. Koska kairaukset saattavat kohdistua, ja todennäköisimmin nimenomaan kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, katsomme väitteen ”ettei kaivannaisjätettä synny” perusteettomaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n veloitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi. Mikäli lupa myönnetään, tulee kairausjätteen/liejun/soijan vaikutuksista ja käsittelystä luvassa olla selvitys ja täsmälliset määräykset. Kyseessä on mahdollinen ongelmajäte.

8. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä. Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, vuotavat kairanreiät todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadimme vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi jos malminetsintälupa myönnetään. Katsomme, että selostuksen kohta *”Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa”*, on vakavasti puutteellinen, eikä riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

9. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa. Hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, eikä ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, eikä myöskään ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään. Näillä syillä katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta. Hakija ei myöskään yksilöi, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katsomme, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitämme hakijalle asetettavaksi 300 000 - 350 000 euron vakuusvaatimuksen.

10. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan. Usealla eri paikkakunnalla asuvia asianosaisia kuten maanomistajia ei ole tiedotettu riittävällä laajuudella (paikallislehtien kattavuus on alhainen eri puolilla Suomea asuviin maanomistajiin nähden). Maanomistajiin ei ole otettu yhteyttä.

Katson, että lupaviranomainen ei ole täyttänyt asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisesti puutteellisen lupahakemuksen. Vaadimme, että lupahakemuksen kuulutus todetaan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

11. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

Katsomme, ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, minkä vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömiksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Yhtiö ei osoita riittäviä taloudellista ja pätevyysedellytyksiä toiminnan jatkamiseen kestäväällä tavalla.

Oy Fennoscandian Resources Ab on malminetsintäyhtiö, ei kaivosyhtiö, jonka tilikauden 2017 tulos on ollut tappiollinen. Malminetsintälupahakemuksen liitteenä olevassa kaupparekisteriotteessa Oy Fennoscandian Resources Ab kertoo pääomakseen 2 500 euroa. Näin pienellä osakepääomalla toimivalla yrityksellä ei ole taloudellisia edellytyksiä harjoittaa satoja tuhansia euroja vaativaa malminetsintää, tai sitä mahdollisesti seuraavaa kaivostoimintaa vastuullisesti.

Emoyhtiö Beowulf Miningin toiminta on ollut (mm. viimeisin osavuosikatsaus 29 marraskuuta 2018) vahvasti tappiollinen. Yhtiön hankkeet Ruotsissa Kallakissa eivät ole edenneet aikataulussa. Paikallisyhteisö on vastustanut yhtiön suunnitelmia ja yhtiön etenkin paikallisyhteisöä kohtaan kyseenalaisiksi kuvattuja toimintatapoja.

Riskiyhtiön ei voida riittävällä varmuudella katsoa suoriutuvan velvoitteistaan ekologisesti, sosiaalisesti tai taloudellisesti kestävästi.

Yhtiön hankkeet eivät ole johtaneet kaivostoimintaan. Yhtiöllä ei ole vakuuttavaa osaamista tai kokemusta hankkeista. Yhtiö ei kuulu kestäväen kaivostoiminnan verkostoon, eikä se ole sitoutunut verkoston kestäväen toiminnan periaatteisiin Suomessa.

Yhtiön tiedotus on vakavasti ristiriitaista. Se tiedotti Lontoon pörssissä toukokuussa 2018, että suomalainen grafiittihanke on tuotannossa 3 vuoden kuluttua [<https://www.londonstockexchange.com/exchange/news/market-news/market-news-detail/BEM/13639016.html>]. Tytäryhtiö Oy Fennoscandian Resources Ab:n toimitusjohtaja Rasmus Blomqvist ei tuonut näitä selkeästi tietoja esiin Heinävedellä esiintyessään useissa tilaisuuksissa kesällä 2018. Esimerkiksi 18.7.2018 julkisessa yleisötilaisuudessa Blomqvist kertoi muun muassa, että "minkäänlaista päätöstä [kaivosluvan hakemuksesta] ei ole tehty." Tilaisuuden taltiointi: <https://www.youtube.com/watch?v=y5pyUEofLZA> Paikalla oli useita varausten, malminetsinnän ja mahdollisen kaivoksen vaikutuspiiriin joutuvia ihmisiä. 29.11.2018 Tuusniemen tilaisuudessa Blomqvist kertoi, että hankkeen kehittämisessä menee 5-10 vuotta. Viesti sijoittajille ja paikallisille yhteisöille on erilainen, eikä se ole luotettava. Minkään yhtiön ei, ei myöskään malminetsintä- tai kaivosyhtiön, voida vastuullisesti katsoa tarjoavan näin harhaanjohtavasti erilaisia tietoja. Tämänkin perusteella katsomme, ettei malminetsintälupaa tule myöntää.

Hankkeelle, jonka malminetsintäluvalle ei voida katsoa olevan edellytyksiä muun muassa ilmeisen kaavoituksellisen ristiriidan kanssa, puuttuvien tietojen ja selvitysten ja riittämättömien taloudellisten edellytysten sekä puuttuvan sosiaalisen toimiluvan myötä edetä, ei ole kohtuullista antaa malminetsintälupaa, eikä yhtiön pidä antaa edetä myöskään yleisen edun kustannuksella.

Helsingissä 10.12.2018

Liisa Holopainen

0 100 200 300 400 500 m

(c) Maanmittauslaitos lupa nro 15/MYY/06

07.06.2007 Pk 4221 03 B Mk 1:10 000

HOLOPAINEN / MYLLLYJOKI

Analyysivastaus 2812318

Asbestikuidut materiaalista elektronimikroskooppisesti

Tilaaaja	Holopainen Erkki, Suvikuja 3 A 8, 02120 Espoo
Tutkimuskohde	Tuusniemi
Näytteenottaja	Holopainen Erkki
Näytteenottopäivä	
Vastaanotettu	12.11.2018
Viitteenne	

Laboratorio	Ositum Oy, Perintötie 8 C 4, 01510 VANTAA	Puhelin	+358 10 425 2610
Yhteyshenkilö	FM, geologi Essi Lahtinen-Carranza		044 537 9017
Analysoija	FM, geologi Essi Lahtinen-Carranza		

Analysointimenetelmä

Näyte hajotettiin mekaanisesti ja liuotettiin asetoniin ultraäänilaitteessa. Asbestianalyysi tehtiin elektronimikroskooppisesti käyttäen pyyhkäisyelektronimikroskooppia VEGA3 SBU, joka on varustettu energiadiispersiivisellä röntgenanalyysiaattorilla (SEM-EDX). Tulos koskee vain analyysimenetelmällä tutkittuja näytteitä.

Ositum Oy:n kuitulaboratorion Vantaan toimipiste on akkreditoitu testauslaboratorio T261 (FINAS-akkreditointipalvelu, (SFS-EN ISO/IEC 17025:2005). Akkreditointi kattaa rakennusmateriaalinäytteiden ja pintapölynäytteiden asbestin toteamisen ja tunnistamisen.

Tulos Asbestikuidut materiaalista elektronimikroskooppisesti

Näyte	Selite	Luokitus	Tyyppi
1	Kivinäyte	Asbestipitoinen	Antofylliitti

VANTAA 13.11.2018

Ositum Oy

FM, geologi

Essi Lahtinen-Carranza

Jakelu	1 kpl tilaaja
	1 kpl Ositum Oy:n arkisto

Analyysivastauksen osittainen julkaiseminen on sallittu vain Ositum Oy:n antaman kirjallisen luvan perusteella.

Viitearvot	Asbestipitoinen
Kirjallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - Laki (684/2015) eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista - Asetus (798/2015) asbestityön turvallisuudesta - Aluehallintoviraston ohjeet ja oppaat asbestityössä
Tyyppi	<ul style="list-style-type: none"> - Asbestilaadun määrittelyssä on krokidoliitti erotettava muusta asbestista. - Krokidoliitti- ja muiden asbestien purkutyöt on tehtävä annettujen viranomaisohjeiden mukaisesti
Vastuu	Toimeksiannossa noudatetaan konsulttitoiminnan yleisten sopimusehtojen (KSE) mukaisia ehtoja.

Ositum Oy
www.ositum.fi

Perintötie 8 C 4
01510 Vantaa
Puh 010 425 2610

Kiilakiventie 1
90250 Oulu
Puh 010 425 2600

LINTULAN
PYHÄN KOLMINAISUUDEN
LUOSTARI
Honkasalontie 3
79830 PALOKKI
lintulan.luostari@ort.fi

TUKES turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

ASIA: Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnustuksella ML2017:0104

Oy Fennoscandian Resources Ab malminetsintäfirma on hakenut lupaa grafiittimalmin etsintään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus ML2017:0104, Tuusniemi, Itä-Suomen läänin 716,25 ha alueella. Malminetsintäfirma mainitsee, ettei sen alueen välittömässä läheisyydessä ole Natura 2000 – verkostoon kuuluvia tai luonnonsuojelualueita.

Lintulan luostarin läheisyydessä on n. 100 m:n etäisyydellä luonnonsuojelualue. Keskeisin grafiitin etsintäalue Rääpysjärvellä on n. 1,5 - 2 km:n päässä.

Lintulan luostari on perustettu v. 1895 Karjalan Kannaksella Lintulan kylään. Sieltä sisaret joutuivat evakkoon ja evakkovuosien jälkeen ostettiin uudeksi kodiksi Koskijärven kartano Heinäveden Palokista v. 1946. Kartanon maisema on osa valtakunnallisesti merkittävää maalaismaisemaa ja rakennukset ovat suojelukohteita.

Luostari saa toimeentulonsa kirkkokynttilöiden valmistuksesta ja matkailusta. Olennainen osa matkailutuloista tulee yritys tuotannosta, jonka menestyksellinen harjoittaminen edellyttää puhdasta ja saasteetonta luontoa.

Toinen matkailuvalttimme on hiljaisuus ja rauha. Maailman hälystä tuleville kymmenille tuhansille matkailijoille luostarin hiljaisuus ja rauha antaa voimaannuttavan kokemuksen. Nyt suunnitteilla oleva Rääpysjärvi uhkaa ilman saasteilla ja melulla toimeentulomme peruspilareita puhdasta luontoa ja rauhaa.

Meillä Heinävedellä on jo uhkana Aitolammen kaivoshanke n. 3,5 km:n päässä luostarista. Näin olisimme joutumassa kahden kaivoksen loukkuun!

Vetoamme voimakkaasti päättäjiin, ettei malminetsintälupaa myönnetä Oy Fennoscandian Resources Ab firmalle Rääpysjärvi 1-alueelle lupatunnus ML2017:0104.

Palokissa marraskuun 26. päivänä 2018

igumenia Mikaela
Lintulan luostarin johtaja

Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle

30.11.2018

Lausunto Beowulf Mining -yhtiön Tuusniemen malminetsintälupaan

Lupatunnus: ML2017:0104

Eduskunnan Love Saimaa –ryhmän mielestä Tuusniemen malminetsintä ja mahdollinen kaivos olisivat uhka alueen luonnolle, matkailulle ja kulttuuriperinnölle. Malminetsintä ja mahdollinen tuleva kaivos vaikuttavat alueen kiinteistöjen arvoihin alentavasti. Tämän lisäksi alueen matkailuelinkeino tulisi kärsimään merkittävän imagohaitan malminetsinnästä, puhumattakaan mahdollisesta kaivoksesta, johon malminetsinnällä pyritään.

Kaavailtu grafiittikaivosalue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Suvasveden ja Juojärven välisellä kannaksella, kolmen kunnan risteyksessä, kulttuurihistoriallisesti merkittävällä alueella.

Tässä yhteydessä voidaan puhua merkittävästä kulttuuriperinnöstä. Tuusniemen hanke merkitsee sitä, että kaivosyhtiö saartaa Lintulan luostarin jo kahdelta suunnalta ja tämä on uhka alueen kulttuuriperinnölle. Pahimmillaan parin kilometrin päähän luostarista kaavailut kaivoksen avolouhokset olisivat kuolinisku luostarille, koska luostarin toiminta perustuu hiljaisuuteen, yrttien kasvatukseen puhtaassa ympäristössä ja matkailuun.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa on huomioitu alueen erityislaatuisuus luonnon ja vesistöjen osalta. Tuusniemen kohdalla on vahvat kaavamerkinnät, jotka ohjaavat muuhun kuin Beowulf Miningin suunnitteleman kaivosalueen perustamiseen.

Pohjois-Savon maakuntakaavan vesimatkailun kehittämisalue ja maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, eivät ole omiaan mahdollistamaan malminetsintää tai kaivostoimintaa haetulla alueella.

Lisäksi esitämme näkemyksenämme, että kaivoshankkeiden haitalliset ympäristövaikutukset ovat ristiriidassa elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiselle ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämiselle Saimaan järviolueella. Nämä haitalliset vaikutukset eivät koske vain yksittäistä kuntaa, jossa malmia etsitään tai kaivostoimintaa harjoitetaan, vaan saattavat levitä useiden kuntien alueelle Saimaan ympäristössä. Saimaan yläpuolisten karujen vesistöjen nykyinen puhdistava vaikutus muuttuu kaivostoiminnan seurauksena koko Saimaata likaavaksi.

Eduskunnan Love Saimaa –ryhmän mielestä ei ole riittäviä perusteita malminetsintäluvan myöntämiselle.

Eduskunnan Love Saimaa –ryhmä, kansanedustajat:

Kaj Turunen	Leena Meri	Satu Taavitsainen
Satu Hassi	Ritva Elomaa	Sari Multala
Lenita Toivakka	Jani Mäkelä	Pertti Salolainen
Matti Semi	Aino-Kaisa Pekonen	Anneli Kiljunen
Esko Kiviranta	Olli-Poika Parviainen	Jukka Kopra

Ari Torniainen

Krista Mikkonen

Hanna Kosonen

Outi Alanko-Kahiluoto

Sari Essayah

Sari Raassina

Antero Laukkanen

Heli Järvinen

Suna Kymäläinen

Veera Ruoho

3.12.2018

Kaivosasiat TUKES

Huomautus Malminetsintälupahakemukseen, jonka hakijana on

Oy Fennoscandian Resources Ab

Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1 Lupatunnus: ML2017:0104

Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha.

Esitämme **lupahakemukseen jyrkän kielteisen kantamme**, että nyt eikä tulevaisuudessakaan pidä antaa lupia malmienetsintään puhdasvetisen Järvi-Suomen alueelle. Sillä ehkäisemme kaivosten synnyn alueelle ja varmistamme luonnon säilymisen puhtaana. Jyrkkä ei kaivoksille vesistöalueiden läheisyydessä.

Yhteiskunnan ja samalla kuntien on painostettava rahoituksen lisäämiseen Opetus- ja kulttuuriministeriötä ja hallitusta malmia tarvitsevien tuotteiden tutkimukseen ja kehittämiseen, ettei luonnonvarojen käyttöä uhkaavassa määrin tarvita.

Puhtaan luonnon, Synnyinseudun ja mökkeilyemme puolesta

Maila Tikkanen

Jukka Tikkanen

TUKES
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

3.12.2018

Muistutus

Malminetsintälupahakemusta:
Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab
Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1
Lupatunnus: ML2017:0104
Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

Esitän, että lupahakemus tulee hylätä, siinä esiintyvien puutteellisuuksien ja virheiden vuoksi. Alueen, johon malminetsintäyhtiön suunnitelmat ovat vaikuttaneet jo pitkään haitallisina vapaa-ajan asukkaana katson olevani asianosainen, jonka oikeusturva ei toteudu, mikäli malminetsintälupa lukuisista puutteellisuuksista huolimatta myönnetään. Paikallisyhteisön edustajiin kuuluu sukupolvien ketju, joten kyse ei ole vain omaisuuden suojasta vaan myös alueen historiasta, suvuista, jotka alueella eläneet ja sinne investoineet kovalla työllä ja usein vähäisistä lähtökohdista. Tunnen alueen ja sen ainutlaatuisuuden hyvin. Olen perehtynyt yhtiötä ja sen hakemusta koskeviin seikkoihin sekä yhtiön toimintaan Suomessa julkisista lähteistä.

Tuusniemen malminetsintälupaa koskevassa lehtihaastattelussa Tukesin edustaja esitti, että varausalue osuu poikkeuksellisen monen kiinteistön alueelle, ja hyviä mielipiteitä ja muistutuksia huomioidaan. Oletettavasti muistutuksia ja mielipiteitä on jätetty runsaasti, jolloin niiden käsittely on oltava huolellista ja avointa. Muistutuksilla ja mielipiteillä on oltava demokraattisessa kansalaisyhteiskunnassa merkitystä. Toisin sanoen viranomaisen ei voi kallistaa tulkinnanvaraisia kohtia vain yhtiön eduksi.

Liiteaineisto on puutteellinen

- Kaivannaisjätesuunnitelma, ympäristövaikutusarvio ja ympäristölupa puuttuvat
- Kairauksen kemiallisia ympäristövaikutuksia ei ole huomioitua riittävällä tavalla
- Maastoon osinkin jätettäväksi esitettyjen kairausputkien ja -reikien ympäristövaikutukset olisivat kestäättömät
- Montutuksen, tutkimusojien ja -kalliosahauksien vaikutukset ovat huomioimatta
- Kaavoitustiedot täytyy sisällyttää hakemuksen kuulutukseen.

Läheisiä Natura-alueita ei ole huomioitu

Kielteisiä vaikutuksia Paimensaareen ja Pouhansaareen ei ole huomioitu.

Ristiriidassa kaavamerkintöjen ja kaavan tavoitteiden kanssa (Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava ja Pohjois-Savon maakuntakaava

Kulttuurihistoriallisia vaikutuksia ei ole huomioitu

Paikallisyhteisö on elänyt vuosikymmeniä vesireittien varassa ja alkuperäiskansoja vastaava oman paikallishistoria on muotoutunut, jota ei ole tutkittu riittävästi. Muinaisia hauta-alueita ja muita muinaismuistomerkkialueita ei ole selvitetty riittävällä tavalla

Malminetsintä loukkaa suuren osan paikallisyhteisön oikeuksista ja tulevaisuuden näkymiä.

Syväkairauksien vaikutuksia vesistöihin ja pohjavesiin ei ole selvitetty.

Alueella on myös useita lähteitä

Haitat yksityisteille ovat todennäköisiä ja selvitettävä.

Samoin maastossa liikkuminen teiden ulkopuolella aiheuttaa haittaa vapaa-ajan asukkaille.

Malminetsinnän haitat metsätalouden investoinneille ja vapaa-ajan asutuksen investoinneille ovat oleelliset ja loukkaavat omistusoikeuksia ja omaisuuden suojaa

Toiminnan melulle on asetettava raja-arvot huomioiden lähin asutus ja loma-asutus

Melun raja-arvoissa on huomioitava sisätilamelun raja-arvot. Järvialueella melu kantautuu kauas.

Toiminnan melulle on asetettava raja-arvot huomioiden luontoarvot ja luonnonsuojelualueet.

Luontokartoituksia ei ole tehty.

Alueen lajistot ja luontoarvot tulee selvittää kattavasti.

Vesilain suojellut luontotyypit

Tutkimusalueelta tulee olla selvitys suojelluista luontotyypeistä kuten lähteistä, noroista ja alle hehtaarin lammista. Näiden luonnontilaa ei saa haitata. Esitämme, että töitä ei saa suorittaa 50 metriä lähempänä ml. puiden kaato koneiden siirtämistä varten. Lähteiden osalta tulee selvittää pohjaveden muodostumisalue, jolla ei saa suorittaa kairauksia, montutusta tai ojien kaivamista. Mikäli on olemassa riski vaikutuksesta lähteeseen, tulee lähteen vesipitoisuudet raskasmetallien, alumiinin, mangaanin ja raudan sekä ravinteiden suhteen määrittää ja tarkkailla muutoksia vesipitoisuuksissa.

Metsälain tärkeät elinympäristöt

Metsäkeskuksen karttapalvelun mukaan alueella on tärkeitä elinympäristöjä, kuten pienvesistöjen välittömiä lähiympäristöjä ja suoelinympäristöjä. Pienvesistöt ovat todennäköisesti vesilain suojelemia, kuten edellä.

Suojellut eläin- ja kasvilajit

Vaadin selvityksiä petolinnuista, liito-oravista, viitasammakoista, lepakoista, sudenkorennoista ja muista todennäköisesti esiintyvistä suojelluista lajeista.

Tutkimusojien/kaivantojen yms vaikutukset.

Juurten katkominen vahingoittaa puita ja kasveja. Tämä voi vahingoittaa esimerkiksi em. luontoarvoja.

Näitä toimenpiteitä ei voi tehdä luontoarvokohteiden läheisyydessä. Lupa on liitettävät riittävät suojavyöhykkeet 50-100 m. Suojeltujen eläinten suojaetäisyydet tulee huomioida erikseen, esimerkiksi petolintujen suhteen suojaetäisyys voi olla kilometrejä pesästä.

Vahinko pitää myös korvata maanomistajille. Ojien ja kaivantojen kaivamiseksi mahdollisimman vähän haittaavasti täytyy sopia maanomistajien

Kuulutusvirheet:

Hakemuksen sisältö on puutteellinen. Kuulutuksesta ei ole tiedotettu eri puolilla Suomea asuville maanomistajille. Hakemuksesta ja tai kuulutuksesta puuttuu oleellisia ja lain edellyttämiä tietoja. Edelleen osa esitetystä tiedosta on liian ylimalkaista hakemuksen arviointiin. Näiden johdosta hakemus on myöskin virheellisesti kuulutettu. Puuttuvia/puutteellisia tietoja ovat esimerkiksi: toiminnan ympäristövaikutukset, kaivannaisjätesuunnitelma, kaavoitustiedot, muita kaivoslainsäädännön tietoja, vakuus ja sen määrä. Samoin kaavoitustiedot ovat puutteellisia.

Kuulutusvirheet loukkaavat kansalaisten laillisia osallistumisoikeuksia. Kuulutus sekä hakemus virheellisiltä tai puutteellisilta osiltaan on korjattava ja täydennettävä sekä kuulutettava uudestaan lain edellyttämällä tavalla.

Hakijan edellytykset, laiminlyönnit ja vakuus. Lupaa ei tule myöntää perustuen Kaivoslain 46 § kohtaan 8) "hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan"

Kyseessä malminetsintäyhtiö, ei kaivosyhtiö. Beowulf Mining on suuren riskin pörssirahoituksesta riippuvainen yhtiö, joka voi menettää jatkorahoitusmahdollisuutensa, jos esimerkiksi Kallakin vuosia jäissä oleva hanke ei saa kaivoslupaa Ruotsin viranomaisilta. Yhtiön resurssit ovat jakautuneet lukuisiin hankkeisiin Suomessa, Ruotsissa ja Kosovossa. Yhtiöllä on tilinpäätöstietojen mukaan 5 työntekijää, joista 3 on johtajia. Toiminnan vuosibudjetti on alle 1 miljoona puntaa. Toiminta on tappiollista.

Yhtiön toiminta on kestävä

Yhtiö tiedotti Lontoon pörssissä toukokuussa 2018, että suomalainen grafiittihanke on tuotannossa kolmen vuoden kuluttua, mikä olisi luvituksen suhteen epärealistista. Toisaalta puolivuotta myöhemmin 29.11.2018 Tuusniemen tilaisuudessa Rasmus Blomqvist kertoi, että hankkeen kehittämisessä menee 5-10 vuotta. Viesti sijoittajille ja paikallisille yhteisöille on erilainen.

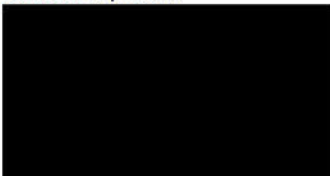
Yhtiö on julkaissut kyseenalaisen malmiarvion Heinäveden Aitolammen hankkeesta perustuen 4.5 % grafiittipitoisuuteen ja kilpailijoihin nähden heikkoon grafiitin flake-kokojakaumaan. Kilpailevissa hankkeissa esiintymää tuskin pidettäisiin malmina. Yhtiö on antanut julkisuuteen täysin valheellisia tietoja kuten sen, että hankkeella ei ole ollut vastustusta havaittavissa, vaikka Heinäveden malminetsintäaluetta ja yhtiön kaivostoimintaa vastustavan kuntalaisaloitteen on allekirjoittanut suhteessa väkilukuun ennätysmäärä ihmisiä.

Vakuus 10 000 euroa on täysin riittämätön. Hakijalle on osoitettava 350 000 euron vakuus, mikäli malminetsintälupa myönnetään. Kyseessä on riskiyhtiö. Yhtiöllä ei ole sosiaalista toimilupaa.

Edellä esitetyin perustein esitän, että malminetsintälupaa ei ole perusteltua myöntää.

Parhain terveisin

Mari Holopainen

LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSEEN RÄÄPYSJÄRVI 1

Lupatunnus ML2017:0104

Vastustamme malminetsintälupaa kyseiselle alueelle.

Olemme kiinteistön omistajia aiotun malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä, [REDACTED]

Jos Oy Fennoscandian Resources Ab (tai mikä tahansa malminetsintäyhtiö tai kaivosyhtiö) saa malminetsintäluvan ja siitä seuraten voi aloittaa kaivostoiminnan, tulee se merkitsemään sitä, että kiinteistömme arvo on nolla-euroa. Uhkakuva kaivoksen tulemisesta alueelle (Rääpysjärvi, Heinävesi-Aitolampi ja Leppävirta-Haapamäki) on jo aiheuttanut kiinteistöjen arvon huononemisen alueella. Myös tulevaisuuden suunnitelmat alueen ja kiinteistömme virkistyskäytön jatkuvuuden kehittämiseksi ovat olemattomat.

Kaivostoiminnan aiheuttamat melu- ja pölyongelma keskellä kauneinta järvi-Suomea estävät jo yksistään lomailun ja elämisen alueella, puhumattakaan niistä valtavista rikki-paskakasoista, mitä tulevat sukupolvet saavat haistella ja maistella juomavedessään vuosikymmeniä.

Vaarana on, että tästä tulee yksi Suomen suurimmista ympäristökatastrofeista.

Toivalassa 2.12.2018

Marja Mikkonen ja Hannu Karvinen

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: torstai 29. marraskuuta 2018 8.10
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Tuusniemi Rääpysjärvi 1 grafiittikaivoslupahakemus

Lähettäjä: Marja-Leena Lempinen [REDACTED]
Lähetetty: keskiviikko 28. marraskuuta 2018 16.18
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Tuusniemi Rääpysjärvi 1 grafiittikaivoslupahakemus

Haluamme jättää eriävän mielipiteemme koskien Tuusniemi Rääpysjärvi 1 grafiittikaivoslupahakemusta. Emme halua alueellemme ko. kaivostoimintaa vedoten seuraaviin seikkoihin:

1. Grafiittikaivoksesta syntyy pöly ja meluhaittoja, jotka ovat vaaraksi alueella asuvien ihmisten terveydelle, sekä pilaavat luonnonmarjat, sienet ym. vastaavat luonnontuotteet. Hengitysilma huononee merkittävästi, melu lisääntyy ja vielä toistaiseksi hiljainen alkuperäismaisema katoaa.
2. Toiminta aiheuttaa vaaraa myös alueen vesistöille, kaivoksen puhdistusvedet laskettaisiin toistaiseksi puhtaisiin järviin, joissa on mm. uhanalainen järvilohikanta ja jokiin äskettäin istutettu taimenkanta, joka on alkanut lisääntyä.
3. Alueella on muitakin uhanalaisia eläimiä, mm. liito-orava, valkoselkätikka ja jokirapuja.
4. Mielestämme tässä ovat vahvasti vastakkain luontoarvot ja niiden vastainen toiminta. Puhdas ilma, vesi, alkuperäinen suomalainen maisema ja niihin olennaisesti liittyvä hiljaisuus ovat uhattuina kaivoksen vuoksi. Ihmisten ja eläinten elinmahdollisuudet ja hyvinvointi kärsivät, eikä kaivoksesta saatu hyöty vastaa siitä aiheutuvia haittoja.

Marja-Leena Lempinen

[REDACTED]

Ulla Levämäki

[REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: torstai 15. marraskuuta 2018 8.10
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Kaivoslupahakemus ML2017:0104

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Markku Kolari [REDACTED]
Lähetetty: torstai 15. marraskuuta 2018 0.27
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Kaivoslupahakemus ML2017:0104

Tässä tulee itseni ja aika usean minulle tutun kuopiolaisen mielipide grafiittikaivoksesta Tuusniemen ja Heinäveden kunnissa.. Suomen ja etenkin Itä-Suomen tärkeimpiin elinkeinoihin kuuluu kansainvälisestikin luontomatkailu ja Tuusniemen ja Heinäveden kaltaisissa kunnissa luonto on puhtaimmillaan ja kauneimmillaan niinkuin myös järvet.. Me paikalliset Itä-Suomessa asuvat emme halua tänne ulkomaisia kaivosyhtiöitä saastuttamaan meidän erämaista luontoa ja Saimaan vesistön puhtaimpia vesiä Järvilohen, raudun ja Saimaannorpan kustannuksella vaan haluamme säilyttää koskemattoman puhtaan vaara- ja järviluonnon tällaisenaan kansainväliselle luontoturismille ja tuleville sukupolville!

T. Markku Kolari
Kuopio

Lähetetty Huawei-matkapuhelimestani

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Markku Siltanen asiakumppaneineen

Muistuttajien yhteyshenkilönä toimii

Markku Siltanen

Muistutus

Katsomme ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katsomme myös ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadimme lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Katsomme, ettei lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen oleellisen puutteellinen rastittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta siten, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta, eikä se ole riittävä pohja sille että kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Vaadimme lupahakemusta kaivoslain vastaisena oleellisen puutteellisena hylättäväksi.

2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita, ei ole tehty arviota niiden kaikkien hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin. Katsomme kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutusten olevan ristiriidassa kunnan elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiseksi ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämiseksi sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa. Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautamme, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Vapaa-ajan asuminen ja tonttipolitiikka luonnon läheisyydessä on vahva painotus Tuusniemen strategiassa ja merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille (kaupat, matkailu jne.). Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350 asukasluvun ollessa 2500 henkilöä.

Suunnitellut kaivoslain alaiset hankkeet jo kukin hanke yksinäänkin, mutta erityisesti kaikki hankkeet yhteisvaikutuksiltaan, ovat täydellisessä ristiriidassa kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymän Tuusniemen strategian kanssa. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

Lupahakemuksessa väitetään että: *"Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita"*.

Katsomme väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasvedeen vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen.

Katsomme ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisenä.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: *"Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources &*

Äbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Katsomme että erityisesti grafiittimalmin suhteen ”taloudellisesti hyödynnettävä” käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Katsomme, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & All), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu, jonka vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: ”Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta.”

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaustoiminnot kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin.

Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta.

Katsomme, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus tutkimuksiin, jonka vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaamme lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyyt.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Katsomme ettei grafiitti ole omassa hillopurkissa, josta sitä nuolaistaan. Katsomme olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite ”Suunnitellut toimenpiteet

ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”, katsottava tahallisen perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä.

Katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

8. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”.*

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katsomme väitteen ”ettei kaivannaisjätettä synny” perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n velvoitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

9. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä.

Katsomme, että selostuksen kohta *”Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa”*, ei riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin vuotavat kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadimme vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi.

10. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa.

Koska hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, ei ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, ei ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään, niin katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta. Siinä ei myöskään yksilöidä, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katsomme, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön

erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitämme hakijalle asetettavaksi 100 000 euron vakuusvaatimus.

11. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Katsomme, että asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta on lupaviranomainen rikkonut kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisen lupahakemuksen, jonka vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen kuulutus todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

Katsomme ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, jonka vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Tuusniemellä 3.12.2018

Muistuttaja

Markku Siltanen asiakumppaneineen

Muistuttajien yhteyshenkilönä toimii

Markku Siltanen

Liite 1

Mikäli tähän muistutukseen osallistuu etusivulla nimetyn muistuttajan lisäksi muita asianosaisia, niin heidän tiedot liitetään luettelonmaisesti tämän hakemuksen liitteeksi. (nimi, osoite, sähköposti, kiinteistönumero)

Asiakumppani

Ulla Hämäläinen

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 19. marraskuuta 2018 9.48
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Malminetsintälupa ML2017:0104

Lähettäjä: [REDACTED]

Lähetetty: perjantai 16. marraskuuta 2018 17.08

Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>

Aihe: Malminetsintälupa ML2017:0104

Arvoisa vastaanottaja

Vastustan malminetsintäluvan (lupatunnus ML2017:0104) myöntämistä Rääpysjärvi 1 alueelle Tuusniemen kuntaan. Lupaa on anonut Oy Fennoscandia Resources Ab.

Kyseiselle alueelle ei tule missään nimessä perustaa kaivosta, varsinkaan avolouhoskaivosta. Siksi jo malminetsintäluvan myöntäminen alueelle on vastuutonta ja turhaa.

Kyseinen alue on luontoarvoiltaan arvokkaan vesistön rannalla. Vesistöä kuormittavien valumavesien pääsyn estäminen vesistöön on hankalaa. Vedet virtaavat Heinäveden reittiä pitkin Suur-Saimaaseen.

Alueen vaikutuspiirissä sijaitsee Lintulan luostari. Hiljaisuus, puhdas luonto ja ilma ovat sen toiminnan peruselementtejä. Eikä Valamon luostarikaan ole kaukana. Mahdollinen avolouhos vaarantaa näiden ainutlaatuisten kulttuurikohteiden toiminnan.

Alueen vaikutuspiirissä on myös asutusta ja loma-asuntoja. Kaivoksen läheisyys ei voi olla vaikuttamatta näiden kiinteistöjen arvoon ja asumisen viihtyvyyteen.

Terveisin,

Martti Hirvonen

[REDACTED]

Lähetetty Samsung Galaxy -älypuhelimesta.

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 9.59
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Aittolampi Heinävesi

Lähettäjä: Tukes kirjaamo
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 9.35
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: VL: Aittolampi Heinävesi

Lähettäjä: Martti Simpanen [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 9.20
Vastaanottaja: Tukes kirjaamo <kirjaamo@tukes.fi>
Aihe: Aittolampi Heinävesi

Valitus kaivoshankeesta **HEINÄVEDEN AITTOLMMELLE**

Olen huolestunut Suvasveden vesistön tulevasta tilasta, jos Aittolammelle myönnetään kaivoslupa. Tällä hetkellä vesistön tila on erinomainen ja järvivettä voi juoda ja käyttää kuin lähdevettä. Mutta jos kaivoslupa joskus myönnetään, se tulee pilaamaan rikki- ja muilla haitallisilla metallipäästöillä koko vesistön. Kun kiviainesta räjäytetään syntyy paljon kivipölyä ja se kulkeutuu tuulen mukana aina Suvasvedelle asti. Jos vielä huomioidaan rikin määrä kiviaineksessa, on vesistön pilaantuminen varma. Samoin voidaan todeta myös valumavesistä. Juuri kunnostettu järvilohen kutualue Vaahtovanjoki menettää silloin myös kutualueen rikkipitoisen valumaveden mukana. Samoin alueella on kalasääksen pesiä. Tietysti myös meluhaitat ovat erikoisesti huomioitava asia. Meillä on myös kesäpaikka Piipon saari Kumpuselällä Suvaksella. Jos kaivos tulee niin mökkimme on kaivoksen haitta-alueella, jolloin kiinteistön arvo putoaa huomattavasti ja tietysti samoin käy kaikille kiinteistöille. Tietysti pitää lupaa myönnettäessä Tukesin ottaa huomioon kaikki yrittäjät kyseisellä haitta-alueella, myös luostarit. Tässä on vain pieni osa kaikista mahdollisista menetyksistä kyseisellä haitta-alueella. Alue on kokonaisuudessaan suojeltava tavalla tai toisella kaivostoiminnalta. Alue on pidettävä puhtana virkistyskäyttöön.

Martti Simpanen
[REDACTED]

03.12.2018

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutuksenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Matti Alanne ja Kaisu Marttila

Muistutus

Katsomme ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katsomme myös, ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadimme lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: "Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Fennoscandian Resources yhtiön emoyhtiö Beowulf Mining Plc on aiemmin raportoinnin 5% riittoisuuksista Aitolammen alueella, mikä on lähellä Rääpysjärveä. Taloudellisesti kannattavien grafiittikaivosten riittoisuudet ovat kuitenkin yli 10% ja ilman grafiitin louhintaa viiden metrin syvyydestä. Katsomme yhtiön antaneen katteettomia arvioita taloudellisesti hyödynnettävästä grafiittimalmista.

Lisäksi katsomme, että erityisesti grafiittimalmin suhteen "taloudellisesti hyödynnettävä" käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei

lupahakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Katsomme, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyyhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeenieminen & All), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu. Tämän vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisenä hylätään.

2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaamme lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyyttä.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. On tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia joka kairausjätteen mukana valuisi alavirtaan Kermajärveen.

Yhdessä Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden kanssa Rääpysjärven kaivoshankkeen vaikutus olisi erittäin haitallinen alueen luonnolle ja varsinkin puhtaaseen ja kirkasvetiseen Suvasveteen ja Kermajärveen.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite *”Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”*, katsottava tahallisen perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä.

Katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”*.

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katsomme väitteen *”ettei kaivannaisjätettä synny”* perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n veloitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Heinävedellä 2.12.2018

Matti Alanne ja Kaisu Marttila

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: tiistai 20. marraskuuta 2018 12.14
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: EHDOTON EI

Lähettäjä: Marianne Rytönen [REDACTED]
Lähetetty: tiistai 20. marraskuuta 2018 12.13
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: EHDOTON EI

Mielestämme Oy Fennoscandian Resources Ab:n mailminetsintälupa on ehdottomasti evättävä. Alue on kansallisesti arvokasta järvimaisemaa, jonka luontoarvoja mahdollinen kaivoshanke uhkaisi. Siksi hanke on keskeytettävä jo tässä lupavaiheessa.

Matti ja Marianne Rytönen
[REDACTED]

MTK Leppävirta

LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSESTA / RÄÄPYSJÄRVI, TUUSNIEMI

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen

Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä,

Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources - yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Tukes on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta 3.12.2018 virka-aikaan mennessä sähköpostitse kaivosasiat@tukes.fi. Oikeus muistutuksen lähettämiseen on kaikilla. Sähköpostin aihekenttään merkitään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

MTK Leppävirta lausuu lupahakemukseen:

Malminetsinnässä, sekä siitä mahdollisesti seuraavissa toimissa, tulee lupaviranomaisen asettaa niin tiukat lupaehdot, ettei mahdollisen toiminnan johdosta alueen arvokas luonto ja muu elinkeinotoiminta kuten maatalous, matkailu, metsätalous ja kalastus vaarantuisi. Lupaviranomaisen on huolehdittava toimien toteuttamisen asianmukaisesta valvonnasta. Lisäksi vakuudet on asetettava riittävän korkeiksi sen varalta, että niillä jouduttaisiin kattamaan ennallistamistoimenpiteitä. Nyt vakuudeksi esitetty 10 000 euroa on riittämätön, vakuussumman tulee olla vähintään 100 000 euroa.

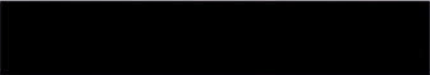
Lupaharkinnassa on edellytettävä hakijalta riittävät selvitykset toiminnan kaikista vaikutuksista, myös huomioiden muiden maanomistajien ja elinkeinonharjoittajien intressit. Alueen elinkeinonharjoittajien lausunnot on huomioitava lupapäätöksessä.

Mahdollisesti myönnettävässä malminetsintäluvassa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei etsintä vaarana alueen herkkiä luonto- eikä ympäristöarvoja eikä alueen läheisyydessä sijaitsevien Natura-alueiden ainutlaatuisuutta. Malminetsinnästä ei saa aiheutua alueen maanomistajien epäoikeudenmukaista kohtelua taloudellisesta näkökulmasta. Kaikki toimet on tehtävä yhteistyössä alueen maanomistajien kanssa. Hankkeen etenemisestä on tiedotettava kattavasti ja ennakoivasti. On myös varauduttava siihen, että hankkeelle ei anneta lupaa jos lupahakija ei pysty toteuttamaan toimintaan esitettyjä korjauksia mm. ympäristö-, ja talousvaikutusten, vakuuksien ja sosiaalisen hyväksynnän osalta.

Lupa- arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaavan 2030 mukaiset tavoitteet koko Pohjois-Savon, ja laajemminkin Itä- Suomen matkailun ja elintarviketuotannon kehittymiselle ja säilymiselle. Kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista tulee tehdä riittävät ympäristöselvitykset malminetsintälupaa harkittaessa. Nyt riittäviä selvityksiä ei ole tehty. Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, MTK Leppävirta edellyttää, että MTK Leppävirralle varataan mahdollisuus antaa lausuntonsa YVA raportista ja myös kaivoksen vaatimista viranomaisluvista.

MTK Leppävirta

Hans Hall
Puheenjohtaja

Kari Tiitinen
Sihteeri

Mielipide/muistutus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle/ ML2017:0104**3.12.2018**

AIHE: Malminetsintälupahakemus Oy Fennoscandian Resources Ab
Rääpysjärvi 1
Lupatunnus: **ML2017:0104**

Oy Fennoscandian Resources Ab hakee malminetsintälupaa Rääpysjärvi 1 alueelle. Mielestäni lupaa ei tule myöntää, sillä alue ei sovellu kaivostoimintaan alla mainituista syistä. Näin ollen malminetsintälupa aiheuttaisi lupaa hakevalle yhtiölle tarpeettomia kustannuksia sekä tarpeetonta ja pitkäkestoista huolta alueen asukkaille, kesäasukkaille, alueen luontoarvoja arvostaville matkailijoille, matkailuelinkeinolle, luostareille ja kaivoksen eteläpuolisten vesistöjen vaikutusalueella sijaitseville vastaaville sidosryhmille. Lisäksi jo malminetsintälupa aiheuttaisi merkittävää haittaa Heinäveden reitin, alueen kuntien, Saimaan ja Saimaan alueen kuntien ja Lakelandin brändeille sekä em. alueiden matkailuyrityksien brändeille.

Malminetsintäluvan vastustamisen perusteet eli miksi kaivostoiminta ei sovi kyseessä olevalle alueelle:

Suunnitellun kaivosalueen vieressä oleva Suvasvesi sijaitsee maailmanlaatuisehkin ainutlaatuisen, laajaan vesistökokonaisuuden yläpuolella, mikä tekee sijainnista riskialttiin. Kaikki kaivokset aiheuttavat päästöjä (esim. suljetuista kierroista huolimatta) ja vesistö päästöt ovat tässä aihepiirissä erityisen ongelmallisia, totesi Suomen Luonnonsuojeluliiton pj. Risto Sulkava Kivelän koululla 7.10. pidetyssä tiedotustilaisuudessa, jonka asiasisältö liittyy monilta osin myös Tuusniemen /Rääpysjärven tilanteeseen (Tallenne: <https://www.youtube.com/watch?v=eAcqEGmCkFU&feature=youtu.be> Noudettu 3.12.2018).

Suvasvesi on nykyisellään puhdas järvi, joka vaikuttaa parantavasti myös alempien vesistöjen vedenlaatuun. Avokaivos Rääpysjärvi-alueella tulisi ainakin pitkällä aikavälillä todennäköisesti huonontamaan Suvasveden ja alempien järvien vedenlaatua. Riskinä on myös maailmanlaatuisehkin ainutlaatuisen Saimaan vedenlaadun heikkeneminen, kun Suvasvedestä tulisikin jatkossa puhtaan veden sijasta heikompilaatuista vettä. Saimaan ja Lakeland-brändin arvo matkailussa on parhaillaan nousussa. Järvi-Suomen alueella on merkittävää potentiaalia tulevaisuuden luontomatkailukohteena, ja kaivossuunnitelmat alueella vahingoittavat tuota brändiä. Saimaan vedenlaadussa on ollut viime aikoina paikoin ongelmia hellekesien mukanaan tuomien sinilevien muodossa. Saimaan vedenlaadun huononeminen jatkossa voisi merkittävästi vahingoittaa erittäin laajojen alueiden matkailuelinkeinoa ja vaikuttaa alentavasti alueen lukemattomien rantamökkien arvoon. Savonlinnan kaupunginhallitus on ilmaissut huolensa kaupungin juomaveden laatuun liittyvistä riskeistä koskien Aitolampi-varausta. Beowulf Miningin suunnitteleman kaivosryppään ympäristövaikutuksia tulisi tarkastella yhtenä kokonaisuutena, koska vaikutukset ovat kumuloituvia. Saimaa pyrkii parhaillaan osaksi UNESCO:n Global Geopark -verkostoa - myös tälle hankkeelle kaivossuunnitelmat ovat haitallisia.

Uhanalaisen saimaannorpan elinalueille on Suvasvedeltä verrattain lyhyt matka.

Suvasvesi on maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen kaksoiskraaterijärvi, jolla on myös matkailupotentiaalia, jos se osataan hyödyntää. Uusimman tutkimuksen mukaan järven syntymässä on ollut kyse ainutlaatuisen uskomattomasta yhteensattumasta: vanhempi kraattereista on syntynyt jo vähintään 710 miljoonaa vuotta sitten, kun taas uudemmalla on ikää vain 85 miljoonaa vuotta. Maapallolla tunnetaan vain yksi vastaava tapaus, Kanadan Clearwaterin kraaterit. Niillä tosin on vähemmän ikäeroa kuin Suvasveden kraattereilla - Suvasvesi on siis ainutlaatuinen paikka koko maailmassa! Geologian tutkimuskeskuksen Itä-Suomen yksikön tutkimusassistentti Satu Hietala totesi vuonna 2016 Savon Sanomissa, että tämä on matkailullisesti asia, joka kannattaisi hyödyntää. (Savon Sanomat: Suvasvedellä sittenkin kaksi törmäystä: paineaalto olisi laittanut Kuopion matalaksi Savon Sanomien verkkolehti, noudettu 3.12.2018 <https://www.savonsanomat.fi/kotimaa/Suvasvedell%C3%A4-sittenkin-kaksi-t%C3%B6rm%C3%A4yst%C3%A4-paineaalto-olisi-laittanut-Kuopion-matalaksi/739578>)

Suvasvedessä on jopa n. 90 metriä syviä syvänteitä, mikä tekee siitä Risto Sulkavan mukaan sikäli haavoittuvaisen, että jos vesistöön pääsee sulfaatteja, ne kerrostuvat sitä pysyvämmiin, mitä syvempää vesi on. Esim. 90 metrin syvänteissä myrskykään ei enää sekoita vettä, jolloin suolavesi on käytännössä pysyvästi syvänteissä. Tämä aiheuttaa vedessä hapettomuutta ja pohjaeläimistön kuolemista. Hapeton pohja voi irrottaa pohjista esimerkiksi fosforikertymiä, mikä voi aiheuttaa sinileväkukintoja ja pidempään jatkuessaan synnyttää myrkyllistä rikkivetyä, joka on myrkykäikille eliöille, mukaan lukien kaloille. (Risto Sulkava Kivelän koululla 7.10. pidetyssä tiedotustilaisuudessa. Tallenne: <https://www.youtube.com/watch?v=eAcqEGmCkFU&feature=youtu.be> Noudettu 3.12.2018).

Suunnitellulta kaivosalueelta on vain lyhyt matka Suvasveden saariston Natura 2000 -alueelle, joka on "Luonnontilaisuutensa ja laajuutensa vuoksi maakunnan arvokkaimpia vesiluonnon kokonaisuuksia. Linnustoltaan arvokas kohde. Myös kalataloudellista arvoa." (Natura 2000 Database: <http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=FI0600028#2> Noudettu 3.12.2018) Natura-alueen eläimistössä on mainittu mm. liito-orava ([http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Suvasveden_saaristot\(6359\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Suvasveden_saaristot(6359))): onko selvitetty, esiintyykö liito-oravaa suunnitellulla kaivosalueella? Suvasveden alapuolisella Kermajärvellä on myös laajoja Natura 2000-alueita.

Lintulan ja Valamon luostarit sijaitsevat lähellä suunniteltua kaivosaluetta. Mahdollinen kaivos ja jo malminetsintäluvan myöntäminenkin aiheuttaisivat merkittävän imagohaitan luostareille, joiden matkailijamäärät ovat merkittäviä. Lisäksi kaivos uhkasi konkreettisesti luostareiden elinkeinoja, jotka ovat riippuvaisia rauhasta ja puhtaasta luonnosta. Kaivos haittaisi/estäisi? pölyhaittojen kautta mm. yrttien keräämistä, joka on Lintulan merkittävä elinkeino.

Heinäveden reitti yksi Suomen kansallismaisemista. Kansallismaisemiin kohdistuvat muutokset tulee pitää vähäisinä. Avokaivoksen ei voida katsoa sopivan kansallismaisemaan. Kaivos olisi myös merkittävä imagohaitta niin koko Heinäveden reitille kuin Järvi-Suomelle laajemminkin.

Järvitaimen on uhanalainen koko Järvi-Suomessa, ja kannan elvyttämiseksi tehdään töitä. Elinkeino, ympäristö- ja liikennekeskuksen 2017 tuottaman raportin "Vuoksen vesistöalueen järvitaimenkantojen toimenpideohjelma" mukaan: "Kallaveden eteläpuolisista koskista taimenet vaelsivat pääasiassa Haukiveteen, Pihlajaveteen ja Etelä-Saimaalle, mutta taimenelle tyypillistä ylösvaellusta on viime vuosina havaittu mm. Suvasveden reitillä." (<https://docplayer.fi/47573219->

Vuoksen-vesistöalueen-jarvitaimenkantojen-toimenpideohjelma-raportteja-xx-2017.html Noudettu 3.12.2018)

Yhteenvetona voidaan todeta, että kaivos ei sovi suunnitellulle alueelle Tuusniemellä, sillä se olisi liian suuri riski herkille vesistöreiteille ja Järvi-Suomen brändeille sekä vaarantaisi luostareiden elinkeinot ja luontomatkailun alueella ja alentaisi alueen vakituisten ja loma-asuntojen arvoa. Mahdollinen avolouhos sivukivineen olisi ylisukupolvinen riski pinta- ja pohjavesille. Ilmastonmuutos saattaa tulevaisuudessa muuttaa arvaamattomasti esim. sademääriä, mikä aiheuttaa todellisen riskin siitä, että kaivoksen toteutuessa sen ympäristöriskit arvioitaisiin alakanttiin, varautuminen ei olisi riittävää ja näin ollen ympäristökatastrofin riski kasvaisi (vrt. Suomen kaivosalan lähimenneisyys). Kaivostoimintaa tulisi harjoittamaan käsittääkseni verrattain kokematon kaivosyhtiö, minkä ei voida katsoa ainakaan pienentävän hankkeeseen liittyviä riskejä.

Koska kaivostoiminnalle malminetsintälupaa koskevalla alueella ei ole edellytyksiä, ei myöskään malminetsintälupaa tule myöntää.

Niina Sinkkonen

TUKES turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

ASIA: Oy Fennoscandian Resources Ab:n Malminetsintälupahakemus Rääpysjärvi 1
ML2017:0104

Malminetsintäyhtiö ilmoittaa, että alueen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000 verkostoon kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita.

Lintulan Pyhän Kolminaisuuden luostari sijaitsee parin kolmen kilometrin päässä tästä Rääpysjärven alueesta ja luostarin rajalla on sekä Metsähallituksen että yksityisen omistamaa luonnonsuojelualuetta.

Yhtiö mainitsee, että kairaukset saattavat aiheuttaa jonkin verran melua.

Lintulan luostari on hiljaisuuden ja rauhan tyyssija ja täällä toimitetaan jumalanpalveluksia säännöllisesti vuoden jokaisena päivänä. Matkailijat tulevat meille jumalanpalveluksiin ja hiljentymään pois arjen hälinän keskeltä. Suurin osa toimeentulostamme tulee matkailusta ja sen ohessa yrttiviljelystä. Mikäli alueellamme esiintyy melu- tai pölyhaittaa vaarantaa se vakavasti elinkeinomme.

Noin vuosi sitten täällä Heinävedellä noin kolmen kilometrin päässä luostarista tehtiin kairauksia Aitolammen alueella. Silloin kallioperän kumina oli valtaisa, ei vähäinen kuten hakija mainitsee.

Luostarin johtaja, igumenia Mikaela on lähettänyt teille TUKESiin tätä samaa asiaa koskevan kirjeen ja on siinä vedonnut päättäjiin, ettei malminetsintälupaa myönnettäisi, koska se vaarantaisi vakavasti meidän olemassaolomme tällä alueella. Luostari on ollut Heinäveden Palokissa vuodesta 1946 lähtien ja omistaa Koskijärven kartanon, joka on osa valtakunnallisesti merkittävää maalaismaisemaa. Rakennukset ovat museoviraston suojelukohde.

Me luostarissa teemme työtä rukouksella hiljaisuuden ja rauhan puolesta, emme halua melua ja ilmansaasteita tuhoamaan työtämme.

Vastustamme malminetsintäluvan myöntämistä Oy Fennoscandian Resources Ab:lle kohteessa Rääpysjärvi 1 lupatunnus ML2017:0104.

Palokissa 2.12.2018

Nunna Nektaria
Lintulan luostari

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.19
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Olli Pasanen [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 20.48
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaille alueille ei tule sallia kaivostoimintaa, joten koekairauksillekaan ei ole syytä myöntää lupaa. Lähistöllä sijaitsevien luostareiden arvion mukaan kaivoksista on haittaa paikalliselle matkailuelikeinolle (jotka ovat tärkeitä myös luostaritoiminnan rahoitukseen).

Lisäksi koekairausalueet ovat arvokkaiden vesistöjen läheisyydessä joiden kuntoon kaivostoiminta voi vaikuttaa negatiivisesti. Kaivostoiminnassa syntyvät rikkiä sisältävät louhekasat aiheuttavat järviin hapettomuutta.

T: Olli Pasanen

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.21
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: MUISTUTUS kaivoshankkeeseen Lupatunnus ML2017:0104
Liitteet: MUISTUTUS. Tekes. docx.docx

Lähettäjä: Outi Rissanen [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 2. joulukuuta 2018 21.28
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: MUISTUTUS kaivoshankkeeseen Lupatunnus ML2017:0104

Olen hyvin huolissani Heinäveden reittiä uhkaavista kaivoshankkeista. Mielestäni näitä kolmea, Rääpysjärven, Aitolammen ja Haapamäen hanketta on käsiteltävä yhtenä kokonaisuutena, koska ne sijaitsevat samoilla seuduilla lähellä ja mahdolliset saastevedet laskevat samoille vesille.

Toivon, että te siellä Rovaniemellä olevat tästä asiasta päättävät asiantuntijat tunnette Suomen maantiedon ja vesistöreitit, niiden uhanalaiset eläimet ja kasvit sekä tunnette vastuunne myös tulevia sukupolvia kohtaan. Ehdotan myös, että teette veneretken näille vesille, ennen kuin teette päätöksenne. Lupaam teille elämyksellisen veneretken tälle ihmeen kauniille reitille omalla veneellämme. Olemme veneilleet näillä vesillä vuodesta vuosikymmeniä ja joka kesä rakastun syvemmin näihin maisemiin ja puhtaisiin vesiin.

Ystävällisin terveisin
Outi Rissanen

MUISTUTUS

Liittyen malminetsintälupahakemukseen Lupatunnus ML2017:0104

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1

Rääpysjärvi, Aitolampi ja Haapamäki ovat kaikki **tulevan Maailman perintökohteen Heinäveden reitin** varrella, välittömässä läheisyydessä ja joka tapauksessa Heinäveden reitin valuma-alueella.

Jos Suomen puhtain järviesialue halutaan todellakin vaarantaa, se on mahdollista sallimalla kaivostoiminta tällaiselle alueelle. Lyhytaikainen hyöty kaivoksen omistajille on vaakakupissa tähän asti puhtaana säilyneen järviluonnon kanssa.

Ilmastonmuutoksen uhka on suuri, ja ajatellaan, että teollisuus tarvitsee grafiittia sähköautojen ja aurinkopaneelien akkuihin, jotta saadaan puhtaampaa energiaa. Ei pidä tehdä hätiköityjä päätöksiä ja sen perusteella tuhota ainutlaatuisia Suomen järviluonnon helmeä, Heinäveden reittiä, joka Kermajärven kautta laskee alemmas Saimaalle norppavesille. Matkan varrella on myös arvokkaita natura-alueita ja kansallispuistoja.

Tämän saman kaivosyhtiön hankkeita ovat Leppävirran Haapamäki, Heinäveden Aitolampi ja Tuusniemen Rääpysjärvi. Maantietoa tuntemattoman silmissä kuntien nimet saattavat hämätä ymmärtämään, että kohteet olisivat kaukana toisistaan, mutta ne sijaitsevat hyvin lähellä toisiaan ja kaivoksista tulevat jäte- ja saastevedet laskisivat lukuisia uomia pitkin suoraan puhtaaseen ja erityisen hienoon Suvaksen kraaterijärveen ja Suvaksen kapeikoita pitkin Varisveden kautta ainutlaatuisen kirkaaseen Kermajärveen.

Haapamäen kaivoskohteen vedet laskevat yläpuolelta Suvaksen selkävesien rantaan ja syvänteisiin, suolat vaurioittaisivat syvänteiden sedimenttejä mittaamattoman pitkiksi ajoiksi. Haapamäen uomat laskevat myös Pouhansaaren tienoille Suvaksen kapeikoille, hyvin lähelle Rusinvirtaa, jonka yläpuolelle laskisi myös Rääpysjärven mahdollisen kaivoksen saasteet.

Rääpysjärven uomat tulisivat Suvaksen kapeikkoon Lehtosaaren kohdalle, siitä on muutama kilometri Varisvedelle, Palokin laiturin kohdalle, josta parin kilometrin päässä vastarannalla on Aitolammin kaivoskohde. Palokin laiturilta pari kilometriä itään on Lintulan luostari. Luostarin elinehto on luonnonrauha, hiljaisuus ja puhtaus. Läheisyydessä sijaitsee myös Valamon luostari. Mahdollisten kaivosten melu- ja pölyhaitat sekä rekkaliikenne vaurioittaisivat luostareiden elämää. Luostareissa vieraillee vuosittain vähintään satatuhatta matkailijaa.

Heinäveden seudun yksi merkiittävimmistä elinkeinoista on puhtaaseen ja kauniiseen luontoon perustuva matkailu. Jos kaivokset saavat toimintaluvan kaikki on mennyttä.

Hakemuksessa todetaan, että *kemialliset analyysit osoittavat siihen että grafiittipitoisuus vaihtelee 1-35% välillä*. Tämä asia tulee avata kansalaisille. Mitä tämä todellisuudessa tarkoittaa? Onko jossakin nokare, jonka pitoisuus on 35 % ja suurin osa 1 %:n luokkaa, aika vahvalta tuntuva perustelu. Jos avolouhos

toteutetaan, saattaa sadevesien pieksämäksi päätyä 99 % kallioainesta, joka huuhtoutuu läheiseen luontoon. Kaikki yhtiön ”tieteelliset” perustelut tulee avata julkiseen kansalaiskeskusteluun. Nämä ns. asiantuntija – kliseet on avattava keskusteluun. Niinhän Talvivaarankin bioliotus (rikkihappo) toimi hyvin laboratorio-olosuhteissa, mutta taivasalla vesi ei haihtunutkaan odotetusti kuin toukokuusta heinäkuuhun. Hakemuspaperilla kaikki näytti toimivan.

Lupaviranomaisen on syytä selvittää , millä rahalla tämä muutaman ukon yhtiö tekee näitä ”asiantuntevia” esiselvityksiä. Mitä todennäköisimmin taustalla on venäläinen rahanpesu. Airiston Helmeen ei juuri nyt voi sijoittaa eikä rakentaa mitään uutta. Jos luvanhakija haluaa pelata puhtain kortein , kertokoon rahoittajansa. Tässä on kysymys muutaman ”kaivosukon” palkoista ja toisaalta Savolaisen puhtaan luonnon säilymisestä. Äijät porailee reikiä maaperään hyvällä palkalla ja lobbaavat omilla termeillään, että täältä saadaan hyvää grafiittia. Eiköhän tuota samaa grafiittia liene Naantalissakin, kalliorantoja on sielläkin.

Toivottavasti lupaviranomaiset tuntevat Heinäveden reitin eivätkä Naantalın ja Airiston rannat ole liian tuttuja!

Tätä kaisvoshanketta ei tule missään tapauksessa toteuttaa !!!!

Outi Rissanen [REDACTED]

Jukka Rissanen [REDACTED]

Kermanrannan kesäasukkaat Heinäveden reitin kansallismaisemasta

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Muistutusten määräpäivä

3.12.2018

Muistuttajat

Leena Silfverberg, DI

Paul Silfverberg, DI

Muistutus

Vaadimme lupahakemusta hylättäväksi seuraavista syistä:

1. Selvitys alueen kaavoitustilanteesta puuttuu

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Yksi Pohjois-Savon liiton kärkihankkeista on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan.

2. Luontoselvitykset ovat puutteellisia

Lupahakemuksessa ei ole esitetty luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista. Sen sijaan väitetään perusteettomasti, että tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitsisi Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita. Mikäli kaivos toteutettaisiin, sen alueelta

laskevat päästettävät ja huuhtoutuvat vedet uhkaisivat merkittävästi mm. Kermajärven pohjoisosien Natura-alueita.

3. Hakemuksessa ei kuvata, ketkä ovat asianosaisia

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen mutta ei selvitystä, keiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat, luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole mahdollista tehdä.

Hakija ei ole kaivosyhtiö vaan malminetsintäyhtiö, joka rahoittaa toimintaansa eri kohteissa riskirahoituksella. Hakijalla itsellään ei ole edellytyksiä eikä ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä kaivostoimintaan. Jos malminetsintä johtaisi kaivoslupaan, on ilmeistä, ettei yhtiö käyttäisi sitä itse vaan möisi sen edelleen kansainvälisillä markkinoilla.

4. Hakemuksessa vähätellään malminetsinnän vaikutuksia

Lupahakemuksen väite *"Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole"*, on perusteeton.

Pelkkä malminetsintä tuottaa lähialueen kunnille imago tappiota, aiheuttaa huolta asukkaille ja haittaa laajalti alueen kehittämistä matkailun ja loma-asumisen tarpeisiin. Heinäveden Aitolammen ympäristöön jo myönnetyn malminetsintäluvan lisäksi ei tästä syystä pidä myöntää uusia malminetsintälupia.

Paula Kosunen

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab (Beowulf Mining Ltd:n tytäryhtiö)

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukelle. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitän mielipiteenäni, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojen suoje-luohjelma -alueen läheisyyteen. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajennukselle.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riski on suuri. Myös Grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta. Avolouhoksen tuottama pöly leviää laajalle alueelle. Myös meluhaitat ovat ilmeiset.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle sekä kulttuuriympäristölle.

Suvasveden alueen osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä. Tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina. EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku. Lisäksi luontodirektiivin IV liitteessä mainittu viitasammakko elää alueella.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: "Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin". Kyseisen direktiivin Liitteen I suojelluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kalatiira, huuha, lapinpöllö, maakotka, kaulushaikara, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: "Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi". Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näätämaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi. Tavoitteena on uhanalaisen Heinäveden reitin alkuperäisen taimenkannan säilyttäminen. Suvasvesi on Suomen parhaita kasvujärviä, jossa järvilohen kasvu on erittäin nopeaa.

Edellä mainituin perusteluin esitän, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja maatalouselinkeinojen harjoittamiselle. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun myötä.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytän mahdollisuutta mielipiteen esittämiseen YVA-raportissa.

Soinilansalmi 3.12.2018

Paula Kosunen

Vapaa-ajan kiinteistön omistaja, Soinilansalmi

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

**Kuulutuksenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.
Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi**

Luvan hakija:

Oy Fennoscandian Resources Ab
Määräpäivä
3.12.2018

Muistuttaja:

FM Pauliina Mikkonen

ja toinen asianomainen

Kiinteistörekisterinumerot, jotka koskevat meitä molempia: [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED]

Muistutus

Malminetsintälupahakemus ei selvästikään täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia. Vaadin lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena mm seuraavista syistä:

Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslaissa kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Hakemuksessa kuvattu luonnon konservointi ei herkässä

Toivon, että hakemusta käsitellessänne muistatte lain hengen mukaisen yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen ja kaivostoiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Hakemuksesta puuttuu Tuusniemen kunnan alueen muut kaivoshankkeet, kunnan alueen toimintoja tulisi arvioida kokonaisuutena sekä arvioida samalla, miten kaivoshankkeet vaikuttavat koko ekosysteemiin sekä maankäyttöön, ympäristö- ja vesistövaikutuksiin unohtamatta niihin liittyviä elinkeinoja kuten maanviljelys, karjatalous, luontoturismi esim. Lintulan luostarin toiminta.

Tällaisissa tilanteissa, jossa ei pelkästään yksi herkkä järviluontoalue, vaan myös Saimaa järviyhteyksien kautta on vaarassa saada oman osuutensa saasteista. Tällaiset hankkeet vaarantavat luontomatkailun kehittymisen isommallakin alueella (vertaa Saimaa on ehdolla Unescon Geopark-alueeksi).

Olin itse juuri viikko sitten Helsingin yliopiston ilmakehätieteen tutkimusasemalta Pekingissä, maailman saastuneimmassa kaupungissa. Siellä käynti toi ymmärryksen oman luontomme erityisestä asemasta ja kuinka rikas ja arvokas puhdas juomavetemme, järvemme, metsämme ja luontomme on. Kiinassa turistit eivät pääse eroon saasteista syrjäseuduillakaan, vaan saastepilvet seuraavat maaseudulle. Suojelkaa päättäjät luontoamme, pian se on kovaa valuuttaa matkailun saralla.

Toivon, että huomioitte päätöksissänne asukkaiden ja maanviljelijöiden lisäksi myös suuret määrät mökkiläisiä, joita alueella on. Tähän liittyen pitäisi myös kartoittaa eri kaivos Hankkeiden kokonaisvaikutus.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista. Syytä on myös muistaa edellä mainitsemani kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeä Unescon Geopark-hanke. Valumavedet menevät vesireittejä pitkin Saimaalle. Lisäksi hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä. Lisäksi alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: "Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Grafiittimalmin suhteen "taloudellisesti hyödynnettävä" käsite on kuitenkin oleellisesti riippuvainen varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Tämän hetkisen ymmärryksen mukaan haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & All). Tätä faktaa vasten lupahakemuksessa ei ole esitetty asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista. Vaadin, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättäisiin.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: "Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta."

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaus-toiminnat kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -

aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaan toiminta juuri niihin. Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus tutkimuksiin, jonka vuoksi vaadin, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisenä hylätään.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä. Ekosysteemissä kaikki vaikuttaa kaikkeen. Valitettavasti geologia omana tieteenalanaan eikä kaivosyhtiön omat lausunnot eivät ole riittäviä tällaisten arviointien tekemiseen.

Lupahakemuksessa ei ole myöskään esitetty kaivoslain velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katsomme väitteen ”ettei kaivannaisjätettä synny” perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Herkän järviluonnon entisöinti hakemuksessa kuvattuun tapaan ei riitä ja se on jopa mahdotonta.

Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin vuotavat kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadimme vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojausputket poistettaviksi.

Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta on lupaviranomainen rikkonut kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisen lupahakemuksen, jonka vuoksi vaadin kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen kuulutus todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Vantaalla 2.12.2018

Pauliina Mikkonen

sekä

Ritva Linnajärvi

Kiinteistörekisterinumero:

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.28
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104 kannanotto

Lähettäjä: Pekka Haatainen [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 7.51
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104 kannanotto

Kannanotto malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1. Tuusniemi.

Tässä on taas lähdössä liikkeelle projekti, jossa lopulta ulkomainen yhtiö kuorii ns.kermit päältä. Eli graffitti ja kaikki rahan arvoinen erotellaan ulkomaisen yhtiön toimesta talteen. Paskat ja ympäristötuhot jää veronmaksajien varoin korjattavaksi, eikä kaikkea saa korjattua koskaan.

Lopulta erinomaisen puhdas vesistö on pilattu. Suvaksen luonnonvarainen järvilohikanta on lähtenyt selkäuintia opetellen myötävirtaan kohti etelää, ns. viimeiselle vaellukselleen.

Mitänhän näille toimenpiteille ei pieni ihminen voi.

Toivon että asiaa valvova ja lupia myöntävä taho, huolehtii siitä että jätökset tulee siivottua ja kaikille toimijoille määritellään riittävän suuret vakuudet. Ettei jälkien siivousta tarvitse veronmaksajien lukuun tehdä.

Noista malminetsintänäytteistä tulisi saada myös tehdä rinnakkaistutkimuksia. Näytteitä ottava taho keskittyy kuitenkin selvittämään hyödyntämiskelpoiset/rahan arvoiset mineraalit. Ympäristölle haitalliset ainekset, kuten asbesti ja rikki ym. pyritään varmasti sivuuttamaan näytetuloksista. Lakaistaan ns maton alle.

Hankkeen edetessä kiviaineksen louhintavaiheeseen, on syytä varmistaa ettei varsinkaan maanpinnalla tehtävä toiminta sijoitu lähelle vesistöjä. Kiviaines alueen valumavesien puhdistus ja ympäristösuojelutoimenpiteiden tulee olla tehokkaimmat mitä maailmalla on käytössä ja puhdistustomenpiteitä tulee päivittää tekniikan kehittyessä.

Terveisin.

Pekka Haatainen

Mökkiläinen synnyinseuduiltaan Suvasveden rannalta.

[REDACTED]

20.11.2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi

Viite: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104, Oy Fennoscandian Resources Ab, Rääpysjärvi 1

Esitän malminetsintälupahakemuksen ML2017:0104 hylkäämistä maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen alueiden käytön suunnittelun yleisten tavoitteiden (MRL 5 §) perusteella.

Lupahakemuksen lopullisena tavoitteena on aloittaa alueella kaivostoiminta, jolla on erittäin haitallisia vaikutuksia:

- alueen elin- ja toimintaympäristöön
- ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen vaalimiseen
- luonnon monimuotoisuuteen ja muiden luonnonarvojen säilyttämiseen
- ympäristönsuojeluun ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseen
- luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön
- matkailuun liittyvän elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

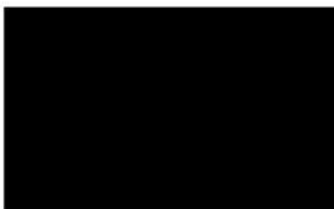
Maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL, 132/1999) sisällytetyissä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (MRL § 22-24) todetaan: "Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät."

Heinäveden reitti kuuluu Ympäristöministerön määrittelemiin ja Valtioneuvoston päätöksellä 1995 vahvistettuihin valtakunnallisesti arvokkaihin maisema-alueisiin. Alue, jolle malminetsintä lupaa haetaan, on Heinäveden reitin välittömässä läheisyydessä. Malminetsintä sekä sen tavoitteena oleva kaivostoiminnan aloittaminen aiheuttavat ympäristövaikutuksia, joita ei voi hyväksyä Suomen kansallismaisemiksi nimetyillä alueilla.

Lisäksi jos alueelle myönnetään malminetsintälupa, ympäröivien alueiden loma-asuntojen sekä tonttien arvo laskee välittömästi ja pysyy alhaisella tasolla niin kauan kuin kaivoksen perustamiseen tähtääviä hankkeita on käynnissä.

Hyvinkäällä 17.11.2019

Pekka Oja

Pia ja Jari Ärmänen

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia:

Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta. Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista. Lupahakemuksessa väitetään että: "Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita". Katsomme väitteen perättömäksi, sillä hakusalueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa malminetsintäalue on merkitty vesimatkailun kehittämisalueeksi ja kaikki malminetsintäalueen rannat Suvasveden puolelta on merkitty suojeltaviksi.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä, vapaa-ajan asumista ja luonnonläheistä tonttipolitiikkaa. Vapaa-ajan asukkaat ovat merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla sekä niiden läheisyydessä vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti puutteelliseksi ja esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesistöjen ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen Tuusniemellä, Leppäviralla ja Heinävedellä.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille annetaan mahdollisuus osallistumiseen.

Espoossa 3.12.2018

Pia Ärmänen

Jari Ärmänen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Valtakatu 2,

96100 Rovaniemi

Viite: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104, Oy Fennoscandian Resources Ab, Rääpysjärvi 1

Esitämme malminetsintälupahakemuksen ML2017:0104 hylkäämistä maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen alueiden käytön suunnittelun yleisten tavoitteiden (MRL 5 §) perusteella.

Lupahakemuksen lopullisena tavoitteena on aloittaa alueella kaivostoiminta, jolla on erittäin haitallisia vaikutuksia:

- alueen elin- ja toimintaympäristöön
- ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen vaalimiseen
- luonnon monimuotoisuuteen ja muiden luonnonarvojen säilyttämiseen
- ympäristönsuojeluun ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseen
- luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön
- matkailuun liittyvän elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

Maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL, 132/1999) sisällytetyissä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (MRL § 22-24) todetaan: "Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät."

Heinävesi tunnetaan luostareistaan, vesireiteistään kanavineen, kulttuuristaan sekä puhtaasta luonnostaan, koskistaan, puhtaista kalarikkaista vesistöistään kuten Kermajärvi ja Suvasvesi. Heinävedellä ja lähikunnissa on paljon vapaa-ajan asuntoja ja alueella käy vuosittain paljon matkailijoita. Heinävedellä sijaitseva Kermajärvi kuuluu rantojensuojeluohjelmaan ja erityissuojelua vaativiin vesistöihin sekä on osa Saimaan luonnonsuojelualuetta. Kermajärvellä on laaja luonnonsuojelualue ja Kermajärveltä jatkuu etelään kapea, koskinen ja voimakkaasti virtaava Heinäveden reitti Koloveden kansallispuiston kautta Saimaan laajempiin vesiin. Beowulf Miningin tytäryhtiön suunnittelema malminetsintä ja kaivoshanke aiheuttavat vakavan ja kauaskantoisen ja mahdollisesti peruuttamattoman ympäristön pilaantumisen vaaran. Kaivoksen haitat voivat ulottua myös laajemmin Saimaaseen. Keskeisten vesireittien ja arvokkaiden luontoympäristöjen lähistölle kaavailtu kaivostoiminta on ilmeinen riski Heinäveden ja myös Saimaan matkailuelinkeinojen etujen ja luonnon arvojen sekä kaivostoiminnan vaikutuspiirissä olevien maanomistajien ja vapaa-ajan asuntoja omistavien kannalta ja tulisi todennäköisesti vaikuttamaan esimerkiksi kiinteistöjen hyödyntämismahdollisuuksiin, asumisviihtyvyyteen ja omaisuuden arvoon pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingissä 22.11.2018

Pia Repo

Lausunto Turvallisuus-ja kemikaalivirastolle 3.12.2018

Lausunto Beowulf Mining-yhtiön malminetsintälupaan lupatunnuksella ML2017:0104

Heinäveden seudun pitkäaikaisina kesäasukkaina ja kiinteistön omistajina koemme monikansallisen Beowulf Mining-yhtiön malminetsintäluvan selvänä uhkana alueen puhtaalle luonnolle ja matkailulle.

Valamon luostari on ollut jokavuotinen vierailukohde vieraillemme, jotka ovat ihastelleet alueen hiljaisuutta ja puhdasta luontoa.

Jokaiseen kaivoshankkeeseen liittyy haitallisia ympäristövaikutuksia eikä Saimaan herkkä järviluonto voi tarjota avolouhosten jälkeen puhdasta luontoa eikä kestäviä elinkeinoja tuleville sukupolville.

Asia on ollut paljon julkisuudessa, emmekä koe näiden ulkomaille suuntautuvien lyhytkestoisten taloudellisten hyötyjen riittävän perusteluiksi myöntää alueelle malminetsintälupaa.

Tesjoella 3.12.2018 Pilvi Ackté,

Ulla Reenkola ja

Pirkka Reenkola

Tuominen Esa (Tukes)

Lähtettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 8.29
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1 ML2017:0104

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähtettäjä: pipsa itkonen [REDACTED]
Lähetetty: lauantai 1. joulukuuta 2018 15.27
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1 ML2017:0104

Mielipide Rääpysjärven malminetsintälupahakemukseen

Vastustamme Tuusniemelle suunniteltua malminetsintälupaa. Torstaina 29.11. pidetyssä tiedotustilaisuudessa etsintäluvan jättänyt yhtiö ei pystynyt esittämään keinoja, joilla etsintä, saatikka aikanaan mahdollinen kaivostoiminta olisi ympäristölle vaaratonta. Emme saaneet minkäänlaista selvitystä siitä kuinka etsintään käytettävät porausreiät suojataan niin, ettei niistä aiheudu tulevaisuudessa haittaa ympäristölle ja ihmisille. Alueella on tunnetusti asbestia, joten asian selvittäminen lienee vähimmäisvaatimus.

Vastustamme malminetsintälupaa myös alueen tonttien täydellisen arvon menetyksen vuoksi.

Terveisin

Pipsa ja Keijo Itkonen

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

VIITE

Kuulutus 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 / Tuusniemi.

1. ASIA

Muistutus malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 / Tuusniemi

2. LUVAN HAKIJA

Oy Fennoscandian Resources Ab

3. MÄÄRÄPÄIVÄ

3.12.2018

4. MUISTUTTAJAT

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
Kirkkokatu 35, 70100 KUOPIO
puh. 017-2623 811
pohjois-savo@sll.fi
Y-tunnus 1092861-1

Koillis-Savon luonnonystävät ry
pj. Tuula Muranen

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry toimii koko Pohjois-Savon alueella, mukaan lukien Tuusniemi. Toiminnan tavoitteena on luonnon ja ympäristön suojelun edistäminen (<https://www.sll.fi/pohjois-savo/toiminta/pohjois-savon-luonnonsuojelupiirin-saannot/>), joten myös kaivosasiat kuuluvat toimenkuvaan.

Koillis-Savon luonnonystävät ry toimii Juankosken, Kaavin ja Tuusniemen alueella edistääkseen luonnonsuojelua.

Prosessiosoite:
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
Kirkkokatu 35, 70100 KUOPIO
puh. 017-2623 811
pohjois-savo@sll.fi
Y-tunnus 1092861-1

5. MUISTUTUS

Vastustamme malminetsintäluvan myöntämistä ja vaadimme lupahakemusta hylättäväksi.

Perusteet vaatimukselle: Luvan hakijan toimittama malminetsintälupahakemus ei täytä kaivoslain (621/2011) 13 §:n, 34 §:n sekä kaivosasetuksen (391/2012) 12 §:n ja 13 §:n mukaisia lupahakemukselle asettamia vaatimuksia, eikä lupaviranomainen ole hallintolain 31 §:n tarkoittamalla tavalla

huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä ennen lupahakemuksesta kuuluttamista.

Malminetsintäalue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Suvasveden ja Juojärven välisellä kannaksella kolmen kunnan risteyksessä kulttuurihistoriallisesti merkittävällä alueella ja lähellä Natura 2000-aluetta. Muistuttajan näkemyksen mukaan kaivostoiminnan harjoittamista ei ole mahdollista yhteensovittaa alueella olevien muiden toimintojen sekä luontoarvojen kanssa. Samalla hakijalla on myös varaus Leppävirralla (Haapamäki) ja lupa malminetsintään Heinävedellä (Pitkäjärvi). Näiden kolmen valtauksen yhteispinta-ala on noin 22 km². Kaivostoiminta tällaisella alueella vaarantaisi kansallisesti arvokkaan Heinäveden reitin kulttuurihistoriallisen maiseman ja vesistöarvot sekä Suvasveden saariston sekä Kermajärven Natura-alueiden suojeluarvot. Mikäli malminetsinnässä löytyisi taloudellisesti hyödynnettävissä oleva malmio, syntyisi mahdollisen grafiittikaivoksen toiminnasta sulfidista sivukiveä ja rikastusjätettä, joka kuormittaisi merkittävällä tavalla herkkää ympäristöään. Hankkeen talousvaikutukset kestäisivät rajallisen ja todennäköisesti suhteellisen lyhyen ajan (korkeintaan ehkä muutaman vuosikymmenen), mutta jättäisi jälkeensä ympäristöä vuosikymmeniä ja jopa vuosisatoja kuormittavan alueen jälkeensä. Kaivostoiminta aiheuttaa aina huomattavia ympäristövaikutuksia sekä suoraan, että välillisesti. Kaivoksen alueelta luonto muuttuu/tuhoutuu täysin ja kaivosalueen ulkopuolella vaikutukset kohdistuvat niin pinta- ja pohjavesiin, kuin myös esim. pöly- ja meluvaikutusten kautta muuhunkin ympäristöön ja alueen virkistyskäyttöön (esim. marjastus, sienestys) muutaman kilometrin säteellä. Nämä haitalliset vaikutukset ympäristöön ovat ristiriidassa elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiseksi ja arvokkaan järvi- luonnon säilyttämiseksi sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa.

Tarkemmat perustelut vaatimukselle:

5.1. Malminetsintälupahakemus on puutteellinen

Lupahakemuskaavake on puutteellisesti täytetty, eikä täytä vaatimusta tarpeellisten ja luotettavien selvitysten antamisesta. Lupahakemus ei anna asianosaisille riittävää tietoa hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta, eikä sen pohjalta voida kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen antaa tarpeellisia määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Kun otetaan huomioon malminetsintähankkeen, ja sitä mahdollisesti seuraavan kaivoksen toiminnan vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella, voidaan todeta, että lupahakemukseen ei ole sisällytetty riittävää selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea. Hakemuksen liitteenä on ainoastaan hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen. Lupahakemuksessa ei siis ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 mom. velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen). Tästä syystä asianosaisten etujen turvaamiseksi ja tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole lupahakemuksen perusteella mahdollista tehdä riittävän luotettavaa lupaharkintaa.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista. Lupahakemuksessa todetaan vain, että: ”*Vuosina 2018–2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta.*” Hakemuksessa ei kuvata, että millaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaustoiminnat kohdistetaan. On ainoastaan maininta yhteensä 1000 m mittaisista koekairauksista. Hakemuksessa ei myöskään esitetä alustavaa kairausohjelmaa aikatauluineen, eikä siitä käy ilmi, että vältetäänkö alueella olevia tunnettuja mustaliuskekohteita vai kohdistetaanko toimintaa niiden alueelle. Mustaliuske on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankala kiviaines. Tutkimusojien kaivamisesta on hakemuksessa pelkkä maininta. Näiden sijainnista, syvyydestä ja esim. mahdollisesta kiintoainekuormituksesta pienen vesiin ja suoluontotyyppeihin ei ole arviota.

Lupahakemuksen liitteenä ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n mukaista kaivannaisjätteen jätehuolto-suunnitelmaa. Hakemuksen mukaan: ”*Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entsoidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja pois-*

tetaan tutkimusalueelta”. Väite ”ettei kaivannaisjätettä synny” ei pidä paikkaansa. Tutkimusojien kaivamisesta syntyy kaivannaisjätteitä (ylös kaivettu maa- ja kiviaines) ja kairauksesta kairaussoijaa. Tutkimukset voivat kohdistua mustaliuske-, rikki- ja arseenikiisu tai asbestipitoiseen kallioperään, joihin kaivettujen tutkimusojien kalliopaljastumista voi niiden rapautuessa syntyä hapanta ja metallipitoista valumavettä.

Kaivoslain 6 §:n mukaan toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyys. Lupahakemuksessa ei kuitenkaan ole lainkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän fysikaalisia tai kemiallisia ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Tuusniemen kallioperästä löytyy mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia. Näin ollen lupahakemuksen toteamus: ”Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”, jää todistamatta. Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyä.

Lupahakemuksessa kuvataan jälkitoimenpiteitä seuraavasti (kohta 9.1): ”Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa”. Muistuttajan näkemyksen mukaan tämä ei riitä vaadittaviksi jälkihoitotoimenpiteiksi. Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin kairanreiät todennäköisesti vuotavat mustaliuskepitoista vettä, jonka sulfidin eräät mikrobit hapettavat ilmassa olevan hapen avulla sulfaattiksi. Syntyneiden sulfaattien suolat ovat vesiliukoista ja ne voivat valua pois, jolloin maahan paljastuu uusi hapetukselle altis sulfidipinta ja hapettuminen voi jatkua vuosikausia, joten pelkästään maanpinnalta käsin tehtävä kairausreiän tukkiminen ei poista riskiä ympäristöhaitalle. Muistuttaja esittää vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi sekä reiät on kunnolla peitettävä.

Hakija esittää toiminnan vakuudeksi 10 000 euroa. Kyseessä on yli 700 hehtaarin alue. Alueelle kaivettavien tutkimusojien määrää ei ole hakemuksessa määritelty, jonka takia on epävarmaa, että kuinka paljon kaivannaisjätteiden, mahdollisesti pilaantuneiden maiden käsittely sekä alueen ennallistaminen kokonaisuudessaan voisi tulla maksamaan. Vakuussummaa tulee tästä syystä korottaa. Muistuttaja esittää kohtuulliseksi vakuussummaksi 100 000 euroa ympäristön erityisestä herkkyydestä johtuen.

5.2. Kaivostoiminta on ristiriidassa alueen kaavoitukseen nähden

Kaavoitustilanteen osalta lupahakemuksessa todetaan (kohta 2.3), että: ”toimitetaan myöhemmin”. Hakemuksessa ei näin ollen ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta. Lupahakemuksen liitteenä on ainoastaan hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen. Varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen, ja haettavan toiminnan vaikutusalueella olevien alueiden, käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta ei ole toimitettu.

Kaivoslain 46 §:n mukaan malminetsintälupaa ei saa myöntää alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Pohjois-Savon voimassa olevassa maakuntakaavassa vuodelle 2030 Rääpysjärven malminetsintäalue on osin merkitty ”vesimatkailun kehittämisalueeksi”. Kyseisellä kaavamerkinnällä osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järvi- luontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen. Kaivostoiminta on täysin ristiriidassa edellä mainittuihin maankäytön suunnitelmiin nähden. Kaavamerkinnän suunnittelumääräys kuuluu mm.: ”Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa alueilla tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä.” Lisäksi malminetsintäalueeseen sisältyvät Suvasveden ranta-alueet

on merkitty maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Tällä merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja, ja suunnittelumääräys kuuluu: ”Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojeleminen.” On yleisesti tiedossa, että kaivostoiminnalla on käytännössä aina merkittäviä pinta- ja pohjavesivaikutuksia. Ei ole maakuntakaavan mukaista myöntää malminetsintä lupaa alueelle, koska kaivostoiminnalle ei kaavan perusteella ole alueella edellytyksiä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) kaavojen laadintaa ohjaavat lain yleinen tavoite (§ 1), alueiden käytön suunnittelun tavoitteet (§ 5) sekä maakuntakaavan osalta edellytetyt sisältövaatimukset (§ 28). Maakuntakaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota mm. alueiden käytön ekologiseen kestävyys ja ”*maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys*”. Yksi kuudesta Pohjois-Savon Liiton kärkihankkeista on matkailu sekä sen kestävä kehittäminen; erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajia ovat luonto, siihen liittyvät tuotteet sekä aidot elämykset. Valttikortti Suvasveden ja Juojärven alueella on nimenomaan siellä säilynyt vesistöjen puhtaus ja hiljaisuus.

Myös Tuusniemen tuore kuntastrategia vuosille 2019–2026 painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Alueella on voimassa vuonna 2004 hyväksytty vapaa-ajan asumista painottava Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava, jossa on vapaa-ajan asuntoja kaavoitettuna. Kaivostoiminta olisi ristiriidassa alueella jo olemassa olevan rantaosayleiskaavan kanssa. Tuusniemen strategia painottaa vahvasti vapaa-ajan asumista ja tonttipolitiikkaa luonnon läheisyydessä. Osan vuodesta alueella aikaansa vievät ihmiset ovat myös erittäin merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille. Tuusniemen asukasluvu on noin 2500, mutta vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on jopa 1350. Tuusniemelle, Heinävedelle sekä Leppävirralle malminetsintän seurauksena mahdollisesti perustettavat kaivokset ovat jo yksinäänkin, mutta erityisesti yhteisvaikutuksiltaan, täysin ristiriidassa Tuusniemen kunnanhallituksen ja -valtuuston hyväksymän strategian kanssa. Vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen heikkenee kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla merkittävästi jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivosvaraus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat vuosiksi eteenpäin. Kuntarajan takana noin kolmen kilometrin päässä on esimerkiksi Lintulan luostari, jolle matkailu on tärkeää ja jonka toimintaa melukin häiritsee.

5.3. Alueen luontoarvoja ei ole huomioitu riittäväällä tavalla

Rääpysjärven malminetsintäalue sijaitsee erinomaisessa ekologisessa tilassa olevien Suvasveden ja Juojärven välisellä kannaksella Tuusniemen eteläosassa. Juojärvi on valittu Pohjois-Savon maakuntajärveksi ja Suvasvesi on osa Heinäveden reitin kansallismaisemaa. Suomessa on kansallismaisemia vain 27, joten niiden pilaamista on vältettävä. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Lupahakemuksessa ei ole myöskään esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista. Lupahakemuksen mukaan: ”*Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita*”. Hakeutusalueen länsipuolella, vajaan kahden kilometrin päässä, sijaitsee kuitenkin Suvasveden saariston Natura-alue (FI0600028). Alue on sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance), että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on taata sekä arvokkaiden luontotyyppien, että linnuston suojeleminen. Alueen erityisiä suojeluarvoja ovat vesi- ja rantaluontotyyppit, jotka ovat herkkiä niin vedenpinnan korkeuden kuin laadunkin muutoksille. Suvasvedellä on osana Natura-verkosta suuri merkitys mm. vesilinnuston ja saukon suojelussa. Suvasveden ja pienvesien vedenlaadulla on täten niin suoria kuin epäsuoria vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin ja lajeihin.

Hakijan tulee esittää tarkemmat perustelut väitteelle, ettei malminetsinnällä tai mahdollisella kaivostoiminnalla olisi haitallisia vaikutuksia Suvasveden saariston Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin.

Myös Natura-alueen ulkopuolella on yksityisiä luonnonsuojelualueita (esimerkiksi Lintulan luostarin läheisyydessä Heinäveden puolella) ja valtion omistamia luonnonsuojeluun varattuja alueita (esimerkiksi Kohmansalossa ja Pouhansaaressa). Hakijan tulisi esittää kohteiden sijainti ja asiantuntija-arvio malminetsinnän ja mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksesta näiden alueiden suojeluperusteisiin.

Suvasvesi on myös Pohjois-Savon arvokkaimpia lohikalavesistöjä, jolla on kalataloudellista arvoa. Malminetsintälupahakemuksen kohteena olevan alueen läpi virtaavalla Koirajoella on tehty virtavesikunnostuksia ja taimenen (napapiirin alapuolella erittäin uhanalainen) mäti-istutuksia. Koirajoen kunnostus on osa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n hanketta, jonka tavoitteena on erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenkannan elvyttäminen. Kunnostuksesta vastaavat Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, Ukonlahden osakaskunta ja Suvasveden kalastusalue. Myös WWF on osallistunut talkoisiin. Koirajoen on todettu soveltuvan taimenen kotiuttamiseen, ja mäti-istutusten tuloksena joesta on sähkökoekalastuksissa todettu kesänvanhoja poikasia. Hanke vaarantaisi erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenkannan elvyttämisen. Malminetsintä alueella olisi ristiriidassa erittäin uhanalaisen kalalajin kotiuttamisyritysten kanssa.

Rääpysjärven malminetsintäalueen merkittävimpiä luontoarvoja ovat alueen pienvedet (lähteet, purot ja lammet) sekä niitä ympäröivät piensuot. Nämä kohteet ovat myös Metsälain 10 §:n mukaisia monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kyseisille alueille malminetsintää ei tulisi kohdistaa lainkaan.

Malminetsintälupahakemuksen kohteena olevalla alueella, Koirajoen ja Koirajärven lähetyvillä, kasvaa myös luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu puu. Koko puu juuristoineen on suojeltu, eikä puuta ole lupa vaurioittaa kaivamalla, kuivattamalla tai muuttamalla puun valon, veden tai ravinteiden saantia. Hakijan tulee luotettavasti esittää, että alueella ei sijaitse vastaavia luonnonmuistomerkkejä, eikä myöskään uhanalaisten tai rauhoitettujen lajien esiintymiä.

Suvasveden ranta-alueet, mukaan lukien Rääpysjärven seutu, ovat kulttuurihistoriallisesti merkittävää aluetta. Riski arkeologisten kulttuuriperintökohteiden tuhoutumiseen malminetsinnän yhteydessä on olemassa. Luvan hakijan tulee pyytää Museovirastolta lausunto etsintäalueen kulttuuriperintöarvoista.

6. TIETOPYYNTÖ

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Kuopiossa 2.12.2018

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri

Helvi Heinonen-Tanski, puheenjohtaja

Jaana Hiltunen, sihteeri

Koillis-Savon Luonnonystävät ry

Tuula Muranen, puheenjohtaja

Sulo Norberg, sihteeri

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104
Tuusniemelle.
Asia: Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1,
Tuusniemi
Luvan hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab
Määräpäivä: 3.12.2018 (määräaikaan sovittu Tukesin kanssa pidennys 10.12.2018 asti)
Muistuttaja: Puhtaan Saimaan puolesta ry

Muistutus

Katsomme, ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia, ja katsomme myös, ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamista. Esitämme, että hakemus tulee hylätä. Mikäli hakemusta ei hylätä, tulee se korjata sisällöltään ja lupamääräyksiltään asianmukaiseksi sekä kuuluttaa uudelleen.

Vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä näillä perusteilla, yksin ja yhdessä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Katsomme, ettei lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen puutteellinen rastittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta niin, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta. Lupahakemus ei ole riittävä pohja sille, että kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

2. Lupahakemuksen perusteella kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä, ei toteudu. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan ja ympäröivien kuntien alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita. Lupahakemuksessa ei ole tehty arviota

näiden hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin.

Katsomme kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutuksien olevan huomattavassa ristiriidassa kunnan ja Järvi-Suomen elinvoimaisen matkailuelinkeinon ja sen kehittämisen kanssa. Malminetsintälupahakemus yksinään vahingoittaa alueen matkailuelinkeinoa, jolle hakemuksen hyväksyminen olisi tuhoisa yli kuntarajojen.

- Malminetsintälupahakemuksen myöntäminen vaarantaisi kansallisesti arvokkaan Heinäveden reitin kulttuurihistoriallisen maiseman ja vesistöarvojen maineen.
- Malminetsintäluvan myöntäminen vaikeuttaisi Lintulan ja Valamon luostarien elinkeinoja ja uskonelämän harjoittamista, minkä luostarit, ja Heinäveden kunta 3.12. lausunnossaan, ovat tuoneet esille.
- Lupahakemuksen myöntäminen romuttaisi alueen brändin puhtaan veden alueena. Tämän on todennut mm. Savonlinnan kaupunki omassa lausunnossaan 5.11.2018. Huolen on osoittanut myös rajanaapurikunnan Leppävirran kunnanhallitus tätä malminetsintälupahakemusta koskevassa muistutuksessaan 26.11.2018.
- Lupa olisi huomattavassa ristiriidassa korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämisen kanssa. Samoin ristiriita on ilmeinen retkeilyreitteihin ja -vesistöihin ja niihin liittyviin elinkeinoin nähden. Suositut veneilyreitit Kuopiosta Heinävedelle kulkevat mahdollisen kaivosalueen vierestä.
- Kelkkailureitti kulkee alueella.
- Alueen väestö ja runsaslukuiset vapaa-ajan asukkaat eivät kannata lupaa kaivoshankkeelle, malminetsintälupa on ristiriidassa ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden ja elinkeinojen kanssa. Varausalue osuu poikkeuksellisen monen kiinteistön alueelle. Malminetsintälupa itsessään romahduttaisi alueen vapaa-ajan asumisen kysyntää.
- Lupahakemuksessa ei ole selvitetty yksityisteiden käytöstä aiheutuvia haittoja. Mikäli lupa myönnetään, on siinä määrättävä toiminnasta tienhoitokunnalle aiheutuvat haitat korvattaviksi. Samoin yhtiö on määrättävä ilmoittamaan hoitokunnalle suunnitellusta tienkäytöstä aikoiheen ja kalustoiheen hyvissä ajoin etukäteen, jotta käyttöön voidaan varautua sekä käyttömaksu voidaan periä. Kaikki tienhoitokunnalle/tienomistajille aiheutuvat haitat on luvassa määrättävä korvattavaksi. Mahdollisesti täytyy myös sopia aurauksesta, koska luvan mukaan yhtiö aikoo toimia myös talviaikaan maan ollessa jäässä. Yksitystiekuntien oikeuksien huomioimiseksi maaperään kajoavat tutkimustyöt tulee kieltää 30 metriä lähempänä tietä (yleisen tien suoja-alue) ja 50 metriä lähempänä esimerkiksi tielle tulva- tai sortumisvaaraa aiheuttavilla paikolla tehtävistä tutkimuksista. Luvanhaltijan on sovittava maaperään kajoavista tutkimuksista ja tieltä poistumiskohdista tienhoitokunnan kanssa etukäteen ja tiekunta voi kieltää tutkimuksen tai sopia erillisestä riskikorvauksesta sen suhteen, tämä korvaus on maksettava, jos tienomistaja katsoo riskin aiheutuvan, mutta hyväksyy toimenpiteen, kunhan tie korjataan kohtuullisessa ajassa. Luvanhakija on velvoitettava maksamaan tiekunnan kulut, kuten kokouspalkkiot, haittojen tarkistamisesta ja toimenpiteistä sopimisesta.

- Sosiaalista toimilupaa ei ole. Beowulf Miningin /Fennoscandian Resourcesin Tuusniemelle, Heinävedellä ja Leppävirralle suuntaamia malminetsintä- ja kaivossuunnitelmia vastustavassa yhteisössä, Pro Heinävesi -liikkeessä on yli 5000 jäsentä. Beowulf Miningin kaivossuunnitelmia vastustavan kansalaisaloitteen on allekirjoittanut yli 3000 ihmistä. Yli 900 alueen vapaa-ajan asukasta on allekirjoittanut Beowulf Miningin /Fennoscandian Resourcesin suunnitelmia vastustavan adressin. 25 kansanedustajaa on perustanut Love Saimaa -liikkeen, joka vastustaa Beowulf Miningin malminetsintää ja kaivossuunnitelmia alueelle ja haluaa tukea kestäviä elinkeinoja. Luonto-Liitto on nostanut erityismaininnalla Beowulf Miningin / Fennoscandian Resourcesin Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden malminetsintä- ja kaivossuunnitelmat esiin vastuuttomina mm. vesistöriskin vuoksi.
- Alueen muinaismuistomerkkejä ei ole kartoitettu, eikä lupahakemuksessa huomioitu tiedossa olevan Laukansalon kivikautisen asuinpaikan osalta. Malminetsintälupa vaarantaisi muinaismuistomerkkien suojelun (muinaismuistolaki).
- Erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenen ennallistamisprosessi vaarantuu malminetsintäprosessista. Malminetsintälupahakemuksen läpi virtaava Koirajoki on virtavesikunnostuksin ennallistetty vuonna 2017. Jokeen on pyritty palauttamaan mäti-istutuksin erittäin uhanalaista Vuoksen taimenkantaa. Ennallistamisen tuomat tulokset näkyvät vasta muutamien vuosien kuluttua.
- Jo nyt näkyy, että Fennoscandian Resourcesin Heinäveden Aitolammelle kairaamasta porareiästä pohjavesi pumppautuu ylös ja siitä on syntynyt pieni puro, joka johtaa läheiseen vesistöön. Jos vastaava reikä porataan mustaliuskekallioon kuten Rääpysjärvellä on todennäköistä, pulppuaa reiästä mustaliuskepitoista vettä. Hapen kanssa reagoidessa vesi muuttuu happamaksi. Happama vesi on akuutisti haitallista esim. järvitaimenen kutupesissä oleville mätimunille, joten jo pelkästä malminetsinnästä on haitallisia vaikutuksia alueella oleville taimenia varten kunnostetuille joille.
- Alueella elää elinvoimainen jokirapukanta, jonka hyvinvoinnin malminetsintäluvan hyväksyminen vaarantaisi.
- Malminetsintälupaa varten alueelle tulisi tehdä tarkka luonto- ja lajikartoitus näitä ja muita suojeltuja ja alueella parhaillaan ennallistettavia lajeja silmällä pitäen (esimerkiksi liito-oravat, viitasammakot, kuukkeli, Vuoksen taimen, jokirapu.) Tämä puuttuu malminetsintälupahakemuksesta. Puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehty lupapäätös vaarantaisi toteutettujen suojeluprojektien tavoitteiden saavuttamisen.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

- Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta.
- Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Lupahakemuksen hyväksyminen olisi vastoin kunnan strategiaa.

Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350 asukasluvun ollessa 2500 henkilöä. Suunnitellut kaivoslain alaiset hankkeet ja kukin hanke yksinäänkin, ovat täydellisessä ristiriidassa Tuusniemen kuntastrategian kanssa.

- Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmia.
- Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava, jossa on vapaa-ajan asuntoja kaavoitettuna. Lupahakemuksen hyväksyminen olisi vastoin rantayleiskaavaa ja sen tavoitteita.
- Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava on voimassa alueella. Kaavalla tuetaan ja elävöitetään nykyisiä kyliä pyrkimällä nykyiseen rakenteeseen tukeutuen osoittamaan ranta-alueita, joille voidaan sijoittaa uutta vakituista asuinrakentamista. Myös tältä osin alue on kaavoitettu malminetsintään yhteensopimattomalla tavalla.
- Malminetsintäalueelle sijoittuu myös Tuusniemen moottorikelkkareitti, jonka käyttö vaarantuu mikäli lupa myönnetään.
- Malminetsintäluvan myöntäminen alueelle olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa ainakin seuraavissa kohdin:
 - **VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE**

Vesimatkailun kehittämisalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen.

Suunnittelumääräys: Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa vetovoima-alueilla tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä.

Lupahakemuksen alainen alue sijoittuu suurelta osin vesimatkailun kehittämisalueelle.
 - **MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA**

Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojelu.

Lupahakemuksen alainen alue sijoittuu suurelta osin vesimatkailun kehittämisalueelle.
 - **HILJAISET ALUEET**

Pohjois-Savon suurimmat yhtenäiset potentiaaliset hiljaiset alueet sijoittuvat lupahakualueen välittömään läheisyyteen Leppävirran itäosiin ja Suvasveden äärelle.

Tuusniemi kuuluu Suomen maisemamaakuntajaossa itäiseen Järvi-Suomeen. Alueella sijaitsee lomarakennuspaikkoja, matkailuyrittäjyyttä, ja maatilataloutta muun muassa Kojanlahdessa sekä Kosulan kylän ympäristössä. Kaavoituksella on haluttu

korostaa kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tavoitteita, virkistysalueita, leirytyimis- ja rantautumispaikkoja, veneilyä ja retkeilyreittejä, venevalkamia ja uimarantoja, asujamiston kehittämistä sekä maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista ja turvata niiden edellytykset. Lupahakemuksen hyväksyminen olisi vastoin näitä tavoitteita.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

- Lupahakemuksessa väitetään että: *"Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita"*.

Katsomme väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu. Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille. Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää, ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly. Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi.

- Huomautamme, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan. Lupahakemuksen myöntäminen olisi vastoin tätä kärkihanketta.
- Kuten aiemmin mainitsimme, vaarantuisi erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenen ennallistamisprosessi malminetsintäprosessista.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen. Katsomme ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten

antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisena.

- 6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista, eikä velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.** Viittaamme lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyys.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: "Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia."

Katsomme, että erityisesti grafiittimalmin suhteen "taloudellisesti hyödynnettävä" käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Lupahakemuksessa ei ole kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Tunnetusti grafiitti ei ole omassa erillisessä esiintymässään vaan nimenomaan sitoutuneena mustaliuske-esiintymiin. Tiedossa on, että alueen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia. Katsomme, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan. Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & al), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: "Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta."

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairausoiminat kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin. Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta. Katsomme, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään riittämätön yleinen aikomus tutkimuksiin.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Grafiitti sijoittuu muun aineksen lomaan, jonka joukossa on myös muuta ympäristölle ja terveydelle haitallista ainesta. Katsomme olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite *"Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole"* katsottava perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä. Näistä syistä katsomme lupahakemuksen olevan myös kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen. Alueella on tunnetusti haitallista asbestia. Alueen maaperästä löytyy poikkeuksellisen suuria määriä asbestia; jopa maailman suurimpiin kuulunut Paakkilan kaivos on sijainnut alueella. Myös tuoreessa maaperänäytteessä on havaittu antofylliittia (asbestikuitu). Tutkimus toimitetaan Tukesille pyydettyä. On huomioitava laki (648/2015) eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista, asetus (798/2015) asbestityön turvallisuudesta, aluehallintoviraston ohjeet ja oppaat asbestityössä. Asbestilaadun määrittelyssä krokidoliitti on erotettava muusta asbestista. Krokidoliitti- ja muiden asbestien purkutyöt on tehtävä annettujen viranomaisohjeiden mukaisesti. Myös muiden kuin purkutöihin osallistuvien ihmisten turvallisuus on taattava.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty eikä edes mainittu, on lupahakemuksen väite *"suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan ja vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole"*, katsottava tahallisen perusteettomaksi ja harhauttavaksi.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *"Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta"*. Koska kairaukset saattavat kohdistua, ja todennäköisimmin nimenomaan kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, katsomme väitteen *"ettei kaivannaisjätettä synny"* perusteettomaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n velvoitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi. Mikäli lupa myönnetään, tulee kairausjätteen/liejun/soijan vaikutuksista ja käsittelystä luvassa olla selvitys ja täsmälliset määräykset. Kyseessä on mahdollinen ongelmajäte.

8. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä. Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, vuotavat kairanreiät todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadimme vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi jos malminetsintälupa myönnetään.

Katsomme, että selostuksen kohta *"Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa"*, on vakavasti puutteellinen, eikä riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

9. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa. Hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, eikä ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, eikä myöskään ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään. Näillä syillä katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta. Hakija ei myöskään yksilöi, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katsomme, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitämme hakijalle asetettavaksi 300 000 - 350 000 euron vakuusvaatimuksen.

10. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan. Usealla eri paikkakunnalla asuvia asianosaisia kuten maanomistajia ei ole tiedotettu riittävällä laajuudella (paikallislehtien kattavuus on alhainen eri puolilla Suomea asuviin maanomistajiin nähden).

Katsomme, että lupaviranomainen ei ole täyttänyt asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisesti puutteellisen lupahakemuksen. Vaadimme, että lupahakemuksen kuulutus todetaan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

11. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

Katsomme, ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, minkä vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyyntöt todettavan pätemättömiksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Yhtiö ei osoita riittäviä taloudellista ja pätevyysedellytyksiä toiminnan jatkamiseen kestäväällä tavalla.

Oy Fennoscandian Resources Ab on malminetsintäyhtiö, ei kaivosyhtiö, jonka tilikauden 2017 tulos on ollut tappiollinen. Malminetsintälupahakemuksen liitteenä olevassa kaupparekisteriotteessa Oy Fennoscandian Resources Ab kertoo pääomakseen 2 500 euroa. Näin pienellä osakepääomalla toimivalla yrityksellä ei ole taloudellisia edellytyksiä harjoittaa satoja tuhansia euroja vaativaa malminetsintää, tai sitä mahdollisesti seuraavaa kaivostoimintaa vastuullisesti.

Emoyhtiö Beowulf Miningin toiminta on ollut (mm. viimeisin osavuosikatsaus 29 marraskuuta 2018) vahvasti tappiollinen. Yhtiön hankkeet Ruotsissa Kallakissa eivät ole edenneet aikataulussa. Paikallisyhteisö on vastustanut yhtiön suunnitelmia ja yhtiön etenkin paikallisyhteisöä kohtaan kyseenalaisiksi kuvattuja toimintatapoja. Riskiyhtiön ei voida riittävällä varmuudella katsoa suoriutuvan velvoitteistaan ekologisesti, sosiaalisesti tai taloudellisesti kestävästi.

Yhtiön hankkeet eivät ole johtaneet kaivostoimintaan. Yhtiöllä ei ole vakuuttavaa osaamista tai kokemusta hankkeista. Yhtiö ei kuulu kestäväen kaivostoiminnan verkostoon, eikä se ole sitoutunut verkoston kestäväen toiminnan periaatteisiin Suomessa.

Yhtiön tiedotus on vakavasti ristiriitaista. Se tiedotti Lontoon pörssissä toukokuussa 2018, että suomalainen grafiittihanke on tuotannossa 3 vuoden kuluttua [<https://www.londonstockexchange.com/exchange/news/market-news/market-news-detail/BEM/13639016.html>]. Tytäryhtiö Oy Fennoscandian Resources Ab:n toimitusjohtaja Rasmus Blomqvist ei tuonut näitä selkeästi tietoja esiin Heinävedellä esiintyessään useissa tilaisuuksissa kesällä 2018. Esimerkiksi 18.7.2018 julkisessa yleisötilaisuudessa Blomqvist kertoi muun muassa, että "minkäänlaista päätöstä [kaivoslupan hakemuksesta] ei ole tehty." Tilaisuuden taltiointi: <https://www.youtube.com/watch?v=y5pyUEofLZA> Paikalla oli useita varausten, malminetsinnän ja mahdollisen kaivoksen vaikutuspiiriin joutuvia ihmisiä. 29.11.2018 Tuusniemen tilaisuudessa Blomqvist kertoi, että hankkeen kehittämisessä menee 5-10 vuotta. Viesti sijoittajille ja paikallisille yhteisöille on erilainen, eikä se ole luotettava. Minkään yhtiön ei, ei myöskään malminetsintä- tai kaivosyhtiön, voida vastuullisesti

katsoa tarjoavan näin harhaanjohtavasti erilaisia tietoja. Tämänkin perusteella katsomme, ettei malminetsintälupaa tule myöntää.

Hankkeelle, jonka malminetsintäluvalle ei voida katsoa olevan edellytyksiä muun muassa ilmeisen kaavoituksellisen ristiriidan kanssa, puuttuvien tietojen ja selvitysten ja riittämättömien taloudellisten edellytysten sekä puuttuvan sosiaalisen toimiluvan myötä edetä, ei ole kohtuullista antaa malminetsintälupaa, eikä yhtiön pidä antaa edetä myöskään yleisen edun kustannuksella.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Helsingissä 10.12.2018

Puhtaan Saimaan puolesta ry

pj. Tuula Pulkka

MUISTUTUS

3.12.2018 klo 13.00

Muistutus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle
Tuusniemen Rääpysjärven malminetsintälupa
Lupatunnus ML2017:0104

Vastustamme ehdottomasti malminetsintäluvan myöntämistä Beowulf Mining yhtiölle. Samaiselle yhtiölle on jo aiemmin myönnetty lupa kairata näytteitä Heinäveden Aitolammilla ja laitan tämän sähköpostin liitteeksi videon, joka löytyy Youtubesta, videolla näkyy kuinka yhtiö on jättänyt Heinäveden Aitolammen kairausreijän valumaan vaikka kaikkien määräysten mukaan kairauskohta pitäisi tulpata!!

Beowulf Mining yhtiö on saanut malminetsintäluvan Heinäveden Aitolammelle. Tämä lupa uhkaa kulttuurihistoriallisen ainutlaatuisia maisemia ja korvaamattoman arvokasta järviluontoa. Nyt tämä uusi malminetsintälupahakemus on lähellä samaa aluetta ja molemmat uhkaavat esimerkiksi kahden Ortodoksisen kirkon luostaritoimintaa, joka perustuu luonnon puhtauteen ja hiljaisuuteen. Esimerkiksi Lintulan luostari rahoittaa toimintaansa keräämällä puhtaasta luonnosta yrttejä, joista se valmistaa yrttituotteita myyntiin. Heinäveden luostarit ovat Itä-Suomen suosituimpia matkailukohteita, kävijöitä satojatuhansia vuodessa. Tämä toiminta ei olisi enää mahdollista kaivoksen alueelle tulon jälkeen. Luostari joutuisi lopettamaan toimintansa tai siirtymään muualle.

Nämä malminetsintäluvut, johtaessaan päätökseen avolouhoskaivoksista vain alle kahden kilometrin päästä Saimaalle kirkasta vettä tuottavasta Kermajärvestä ja Karvion kosken yläpuolisista vesistä, uhkaavat Suomen ja jopa maailman mittakaavassa korvaamattoman arvokasta puhdasta vettä, jota tällä hetkellä voi jopa juoda! Vaikutukset eivät olisi vain näiden kahden kunnan alueella, vaan johtaisivat myös alapuolisten vesistöjen saastumiseen.

Olemme asiantuntijoita kuultuamme lisäksi tullut siihen päätelmään, että niin Heinäveden kuin Tuusniemen kuntien alueella olevat grafiittiesiintymät ovat köyhiä grafiittipitoisuudeltaan ja korkeita rikkipitoisuudeltaan.

Mahdollisten kaivoksien aiheuttama pöly, asbestihiukkaset, sulfaattipäästöt, rikkihappo ja rikkipitoiset yhdisteet ym. haitalliset aineet pysyvät luonnossa tuhansia vuosia eteenpäin. Kuinka pitkälle esimerkiksi mahdollisten kaivoksien aiheuttama asbestipöly kantautuu? Tällä hetkellä ei ole meidän tietojemme mukaan olemassa tekniikkaa, joka puhdistaisi liuotusjätevedet ja ne johdettaisiin ympäröivään vesistöön.

Alue on luonnonsuojelu- ja Natura-alueita, jolla harjoitetaan luontomatkailua ja esimerkiksi Heinäveden kuntastrategiaan olennaisesti kuuluu luontomatkailun kehittäminen. Lisäksi Kermankoskessa on alettu elvyttämään erittäin harvinaisen järvitaimenen lisääntymistä. Ja vuoksen taimenkantaa elvytetään purojen kunnossapitotalkoilla. Alueen läpi seilaa kulttuurihistoriallisella arvokkaalla Heinäveden reitillä noin satavuotias puulaiva Puijo, jonka elinkeino täten olisi myös uhattuna, samoin muikunpyytäjien. Pohjois-Savon Maakuntakaavassa on lisäksi huomioitu Heinävesi ja myös Tuusniemi ympäristöarvoiltaan erityiseksi alueeksi.

Olemme myös huolissamme kyseisen yrityksen mahdollisuuksista taata mahdollisten luonnolle aiheuttamien haittojen korjaamismahdollisuuksista. Emme ole saaneet yhtiön edustajalta minkäänlaista informaatiota sen takana olevasta rahoituksista, päinvastoin olemme ymmärtäneet, että rahaa kyseisiin hankkeisiin ei ole vielä edes kerätty!!

Lisäksi alueen asukkaat ja vaikutusalueella sijaitsevien muiden kiinteistöjen omistajat eivät ole yhtiön taholta saaneet mitään tietoa suunnitelmista rikastamon sijainnista tai kaivannaisjätteiden käsittelystä.

Heinävedellä allekirjoitettiin kuntalaisaloite mahdollista uhkaava kaivosta vastaan, allekirjoituksia oli 3.000 kpl! Tämä Tuusniemen malminetsintälupa on alueellisesti erittäin lähellä Aitolammen malminetsintäaluetta kristallinkirkkaan Juojärven ja Suvasveden välissä. Myös nämä järviolueet tuottavat puhdasta vettä Saimaan vesistöön. Valamon luostari sijaitsee Juojärven rannalla.

JA TÄRKEIN ASIA VIIMEISEKSI ALLEKIRJOTTANEIDEN NÄKÖKULMASTA JO PELKKÄ KAIVOKSEN JA MALMINETSINTÄLUPIEN UHKA NÄIVETTÄÄ ALUEEN TALOUDELLISTA TOIMINTAA, ESTÄÄ TALOUDEN KEHITTÄMISEN JA ON JO NYT ALENTANUT ALUEEN KESÄASUNTOJEN REAALIARVOJA. !! Ja tämä tapahtuu siis jo nyt koska uhka alueen yllä on olemassa. Lisäksi, esimerkiksi Aitolampi sijaitsee noin 20 metriä ylempänä kuin Kermajärvi ja näin valumavedet väistämättä joutuisivat Kermajärven kautta myös kaikkiin alapuolisiin vesistöihin. Tämän vuoksi toteamme, että jos lupaprosessit etenevät yhtiön kannalta myönteisesti on tiedossa valtavia korvausvaatimuksia ainakin kesäasuntojen omistajilta.

PUHDAS VESI – RUOKA – LUONTO JA LUONTOMATKAILU OVAT SAIMAAN JÄRVIALUEIDEN AINOA SELVIÄMISKEINO PYSYÄ ASUTTUNA!!
TÄMÄ ON OTETTU HUOMIOON LÄHES KAIKKIEN ALUEEN KUNTIEN SELVIYTYMISSTRATEGIASSA. MATKAILU ON SUOMESSA ERITTÄIN VOIMAKKAASTI KASVAVA ELINKEINO KUTEN OLEMME HUOMANNEET LAPIN MATKAILUSSA. SAIMAA ON MAAILMAN MITTAKAAVASSA AINUTLAATUINEN LUONTOARVOILTAAN JA PYSTYY TARJOAMAAN VIRKISTÄYTYMISKOKEMUKSIA ASUKKAILLE, KESÄASUKKAILLE JA MATKAILUYRITTÄJIEN ELINKEINO ON PUHTAASTA LUONNOSTA RIIPPUVAINEN.

Tämän muistutuksen allekirjoittavat:

Päivi Isomäki, Heinäveden kunnan kesäasukas
Ari Isomäki, Heinäveden kunnan kesäasukas
Susanna Isomäki, Heinäveden kunnan kesäasukas
Timo Kylä-Nikkilä, Heinäveden kunnan kesäasukas
Kaija Kylä-Nikkilä, Heinäveden kunnan kesäasukas
Päivi Ellonen, Heinäveden kunnan kesäasukas
Juha Roine, Heinäveden kunnan kesäasukas
Camilla Roine, Heinäveden kunnan kesäasukas
Rebekka Roine, Heinäveden kunnan kesäasukas

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 13.22
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Rääpysjärvi 1-alue, lupatunnus ML2017:0104
Liitteet: Muistutus Rääpysjärven malminetsintälupa.docx

Lähettäjä: Päivi Isomäki [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 13.19
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Rääpysjärvi 1-alue, lupatunnus ML2017:0104

Muistutus Rääpysjärven malminetsintälupa lupatunnus ML2017:0104

<https://www.youtube.com/watch?v=0IKfcP6COs8>

Kunnioitavasti

Päivi Isomäki
[REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: tiistai 4. joulukuuta 2018 8.57
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Muistutus hankkeelle lupatunnus ML2017:0104

Tärkeys: Suuri

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 23.03
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Muistutus hankkeelle lupatunnus ML2017:0104
Tärkeys: Suuri

Ilmaistemme kielteisen kantamme Oy Fenniscandian Resoures Ab malminetsintälupahakemukselle, lupatunnus ML2017:0104, Tuusniemellä.

Malminetsintähanke tulee ehdottomasti evätä. On järkyttävää, että tällaista hanketta edes suunnitellaan alueelle, joka on tunnettu Natura-alueistaan, todella puhtaasta luonnostaan, jolle hanke on todellinen uhka. Minkäänlaista riskiä ei missään nimessä saa ottaa ja hanke tulee torpata mahdollisimman pian.

Olemme olleet vapaa-ajanasujia seudulla jo vuosikymmeniä. Kiinteistö sijaitsee Suvasveden rannalla, Levälahden tuntumassa. Suvasvesi on koko maailman mittakaavassakin ainutlaatuinen; se on toinen maailman kahdesta kaksoiskraaterijärvestä. Koko alue on osa Suomen kansallismaisemaa, Heinävedenreittiä ja edelleen Saimaan vesistöä.

Alueen kalakanta on rikas, luonto erittäin marja- ja sienirikasta. Matkailuarvosta puhumattakaan. Alueelle tullaan juuri puhtaan luonnon vuoksi.

Kuinka tällaista hanketta saatetaan edes ajatella? Ehdoton ei tälle hankkeelle.

Riikka Björn, Tuusula, [REDACTED]
Pentti Björn, Tuusula, sähköposti tyttären kautta, puh. [REDACTED]

PS. Vahvistaisitteko ystävällisesti, että tämä sähköposti on tavoittanut teidät? Kiitos!

=====

Lupatunnus 1.11.2018 ML2017:0104 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Helsinki Tampere Rovaniemi Vaihde 029 5052 000 PL 66 (Opastinsilta 12 B) Yliopistonkatu 38 Valtakatu 2 www.tukes.fi 00521 Helsinki 33100 Tampere 96100 Rovaniemi kirjaamo@tukes.fi Y-tunnus 1021277-9 KUULUTUS Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla Malminetsintälupahakemuksen Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1 Lupatunnus: ML2017:0104 Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha.

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Risto Kannisto

Muistuttajan yhteyshenkilönä toimii

Risto Kannisto

Muistutus

Katson ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katson myös ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadin lupahakemuksesta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Katson, ettei lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen oleellisen puutteellinen rastittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta siten, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta, eikä se ole riittävä pohja sille että kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Vaadin lupahakemusta kaivoslain vastaisena oleellisen puutteellisena hylättäväksi.

2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita, ei ole tehty arviota niiden kaikkien hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin.

Katsomme kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutuksien olevan ristiriidassa kunnan elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämisen ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämisen sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautan, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan. Kaivoshanke vaarantaa vesistöjen puhtauden.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Vapaa-ajan asuminen ja tonttipolitiikka luonnon läheisyydessä on vahva painotus Tuusniemen strategiassa ja merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille (kaupat, matkailu jne.). Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350 asukasluvun ollessa 2500 henkilöä.

Suunnitellut kaivoslain alaiset hankkeet jo kukin hanke yksinäänkin, mutta erityisesti kaikki hankkeet yhteisvaikutuksiltaan, ovat täydellisessä ristiriidassa kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymän Tuusniemen strategian kanssa. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemuksen hylättäväksi.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

Lupahakemuksessa väitetään että: *”Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkostoon kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita”.*

Katson väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasvedeen vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen.

Katson ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisena.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: "Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Katson että erityisesti grafiittimalmin suhteen "taloudellisesti hyödynnettävä" käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntäalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei lupahakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Katson, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & All), katson ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu, jonka vuoksi vaadin, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylätään.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: "Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta."

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaus toiminnat kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin.

Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta.

Katson, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus tutkimuksiin, jonka vuoksi vaadin, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylätään.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaan lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyyys.

Katson että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Katson ettei grafiitti ole omassa hillopurkissa, josta sitä nuolaistaan. Katsomme olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite *"Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole"*, katsottava tahallisen perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyä.

Katson lupahakemuksen olevan kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen, jonka vuoksi vaadin lupahakemuksen hylättäväksi.

8. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *"Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta"*.

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katson väitteen *"ettei kaivannaisjätettä synny"* perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n velvoitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadin lupahakemus hylättäväksi.

9. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä.

Katson, että selostuksen kohta *"Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa"*, ei riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin vuotavat kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadin vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi.

10. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa.

Koska hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, ei ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, ei ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään, niin katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta ja aivan liian pienen. Siinä ei myöskään yksilöidä, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katsomme, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitän hakijalle asetettavaksi 500 000 euron vakuusvaatimus.

11. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Katson, että asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta on lupaviranomainen rikkonut kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisen lupahakemuksen, jonka vuoksi vaadin kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen kuulutus todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

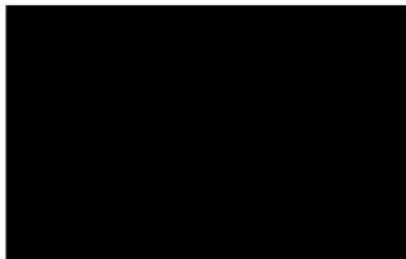
Katson ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, jonka vuoksi vaadin kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Varkaudessa 28.11.2018

Risto Kannisto

Lausunto malminetsintä-lupa-asiaan Rääpysjärvi 1, ML2017.0104

Olen Rääpysjärven rannalla sijaitsevan kesämökin ja metsätilan omistaja. Läheisellä kantatilalla on myös lapsuuteni kotipaikka. Kaavailtu kaivosalue ja toiminta tulee vaikuttamaan myös lasteni ja lastenlasteni tulevaisuuteen heikentämällä tai jopa estämään kesäpaikkamme loma- ja virkistyskäytön..

Pyydän ottamaan lupa-asiasta päätettäessä huomioon seuraavat esittämäni näkökohdat:

1. Rääpysjärveen valuvat kaivostoiminnasta aiheutuvat prosessin jätevedet ja mahdolliset haitalliset mineraalit ym voivat saastuttaa järveden uima- ja pesukelvottomaksi. Rääpysjärven ranta-alueella on lähes kaksikymmentä kesämökkiä, vaikutus siten koskettaa kaikkia rantamökkien käyttäjiä.
2. Rääpysjärvestä laskeva Rääpysjoki laskee vetensä Saimaan vesistöön kuuluvaan Suvasveteen suunnitellun kaivosalueen läpi. Kaivosalueella syntyvät jätevedet kulkeutuvat jokea pitkin Suvasveteen saastuttaen nykyisin vielä puhtaan Suvasveden ja valuvat edelleen Saimaan vesistöön.
3. Tilallani on kalastusoikeus Ukonlahden kalastuskunnan alueelle Suvasvedellä. Valuvat jätevedet tulevat vaikuttamaan Suvasveden kalakantaan. Järvessä on myös hyvä muikkukanta joka vaarantuu.
4. Elykeskuksen ja paikallisten kalastusaktiivien toimesta on kunnostettu ja istutettu kuluvana vuonna taiminen poikasia Rääpysjokeen laskevaan Koirajokeen. Tarkoituksena on ollut elvyttää Suvasveden kadonnutta järvitaimenkantaa. Tämä kalakantojen elvytystyö on voimakkaassa ristiriidassa kaavaillun kaivostoiminnan kanssa.
5. Kaivoshanke vaikuttaa voimakkaasti kaikkien lähialueen kiinteistöjen ja tilojen myyntiarvoihin ja omistajavaihdokset käyvät lähes mahdottomaksi.

Tuon nämä haittavaikutukset esille jo nyt lupia myöntävälle viranomaiselle. Toivon että päätöksiä tehdessä otetaan huomioon mahdollisen hankkeen toteutuessa erittäin suuri haittavaikutus vesistöihin. Puhtaan luonnon arvoja ei voi mitata rahassa ja tehtyjä virheitä on mahdoton korjata jälkikäteen. Tulemme vaikuttamaan kaikkiin keinoin ettei kaivoshanketta tulla toteuttamaan.

Kunnioittaen

Risto Keränen

Kaivostoiminnan käynnistäminen Saimaalla valuma-alueen yläjuoksulla uhkasi koko alapuolista vesistöä.

Vuonna 2017 Etelä-Savossa oli 47000, Pohjois-Savossa yli 30000 ja Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa yhteensä yli 40000 kesämökkiä (Tilastokeskus 2017). Kesämökit ja järviluonto ovat oleellinen osa suomalaista vapaa-ajanviettoa. Vapaa-ajankiinteistöissä on kiinni omaisuutta, minkä lisäksi tulee huomioida aineettomat arvot kuten sukupolvien mittainen kulttuuriimme kuuluva vapaa-ajanvieton perinne – puhumattakaan Saimaan vakituisesta asutuksesta ja elinkeinoista. On selvää, että luontomatkailuelinkeinon edistäminen Saimaalla on riippuvaista vesistön kunnosta, biodiversiteetistä ja esteettisistä arvoista. Tämä pätee myös toisin päin: luonnon ja erityisesti vesistön kunnan ylläpitäminen voidaan turvata suosimalla tällaisia elinkeinoja.

Saimaalla on kaksi suurta kansallispuistoa: Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistot. Lisäksi on perustettu Saimaa Geopark, joka on rinnastettavissa Unescon maailmanperintökohteisiin ja kansallispuistoihin ja on siten osoitus aktiivisesta toiminnasta matkailuelinkeinon lisäämiseksi Saimaalla (<https://saimaageopark.fi/mika-on-geopark/>).

Kaivostoiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantuminen uhkasi monia uhanalaisia eläinlajeja, jotka elävät vesiympäristössä.

Saimaannorpan (*Pusa hispida saimensis*) populaatio on viime vuosina saatu kasvamaan noin 380-400 (2018) yksilöön. Lajin uhanalaisuusluokitus on vuonna 2010 nostettu erittäin uhanalaisesta äärimmäisen uhanalaiseksi. Suojeluun käytetty taloudellinen ja muu panostus on huomioitava punnittaessa kaivostoiminnan haittoja (<https://www.sll.fi/mita-me-teemme/saimaannorppa/toiminta-ja-saavutukset/saimaannorpan-suojelun-lyhyt-historia/>). Ympäristöministeriö on asettanut saimaannorpan suojelutavoitteet vuonna 2017: (<http://www.ym.fi/download/noname/%7BEECFFB35-FC5A-45B1-A96E-588230611544%7D/128237>).

Suojelutavoitteen kohdassa Ympäristömyrkyt ja taudit sanotaan muun muassa seuraavaa: ”Saimaa säilyy puhtaana ja myrkkujen määrä edelleen vähenee. Seurataan Saimaan vesiympäristön tilaa, tehdään tarvittavia toimia sen säilyttämiseksi ja parantamiseksi. Seurataan Saimaan vesiympäristön ekologista ja kemiallista tilaa. Toteutetaan vesienhoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet.” Suunnitelmassa mainitaan myös saimaannorpan vierasainekuormituksen seuraaminen.

Saimaannorpan akuuteimpia uhkia ovat ilmastonmuutoksen aiheuttama pesimäolosuhteiden heikkeneminen ja verkkokalastus, mutta myös ympäristömyrkkujen kertyminen ravintoketjun huipulle ja rasvakudokseen.

Erittäin uhanalainen saimaannieriä (*Salvinus alpinus*) ja muut sisävesien vaarantuneet ja uhanalaiset kalalajit tulee myös huomioida. Saimaannieriän suojelemiseksi on tehty toimenpideohjelma (https://mmm.fi/documents/1410837/1516655/1-5-Saimaannierian_toimenpideohjelma_KRHjulk_80-2006.pdf/b3fbc2d5-3a61-40a1-bf4a-afa5c416af9f/1-5-Saimaannierian_toimenpideohjelma_KRHjulk_80-2006.pdf.pdf), joka myös tulee huomioida kaivostoiminnan vaikutuksia arvioitaessa.

Kansallisessa rapustrategiassa (https://mmm.fi/documents/1410837/1801447/1-5-mmm_kansallinenrapustrategia2013-2022_WEB_6-2014.pdf/d1960fb5-4fc2-468e-8de9-778248f7cc09/1-5-mmm_kansallinenrapustrategia2013-2022_WEB_6-2014.pdf.pdf) on mainittu raputalouden merkitys kotimaisessa elintarviketuotannossa ja tavoite raputalouden lisäämiseksi.

Kaivostoiminnan käynnistämisestä aiheutuva riski on liian suuri ja kohdistuu kokonaiseen ainutlaatuiseen vesistöön, joka tarjoaa monenlaisia elinkeinoja alueen vakituisille asukkaille. Erityisesti mainittakoon matkailuelinkeino, jolla on myös luontoa suojeleva ja säilyttävä vaikutus. Syntytapansa ja eristäytyneisyytensä vuoksi Saimaassa elää lajeja, joita ei ole muualla ja joiden suojeluun jo on käytetty resursseja. Kaivostoiminnan merkitystä Saimaan alueen muille elinkeinoille voidaan arvioida taloudellisista näkökohdista, mutta luonnon pilaantumattomuudella ja monimuotoisuudella sekä suomalaisen luontosuhteen perinteellä on myös itseisarvo, jota ei voi mitata rahassa.

Vantaa 3.12.2018

Sanna Halabi, farmaseutti, biologi
Ritva Tuomi, fil.maist
Tapio Tuomi, fil.tri

Pitkäaikaisia Saimaan kesäasukkaita

Lähtettäjä:

2.12.2018

Vastaanottaja:

Tukes Kaivosasiat
Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Ehdoton ei kaivoksille

Ehdoton ei kaivoshankkeelle Tuusniemi-Heinävesi-Leppävirta!

Tuusniemen Rääpysjärvi sijainti on useiden suurten ja hienojen järvi-alueiden välissä. Suvasveden joka yhteydessä Kallaveteen sekä kanavien kautta Kermanjärveen ja sieltä pienempien ja isompien vesiväylien kautta Saimaan vesistöihin. Toisella puolella Rääpysjärveä on puhtaudestaan tunnettu Juojärvi.

Rääpysjärven alueella on asutusta, loma-asutusta, elinkeinonharjoittajia ja itse Rääpysjärven manner alue koostuu pienistä järvi-alueista. Alueen läheisyydessä on hienona matkailukohteina tunnetut Lintulan luostari ja Valamon luostari.

Kaivostoiminta on todellinen riski.

Kaivostoimintaan ei ole keksitty jätevesien suljettua kieroa, eli jätevedet tullaan johtamaan luontoon, josta seuraa näiden alueiden saastuminen.

Löydökset ovat todettu köyhiksi jolloin kaivaukset tehdään avolouhoksina. Irtonainen sivulohkare kiviaines sisältää rikkiä, eikä rikille ole minkäänlaista neutralisointia. Kalkki ei ole ratkaisu.

Tuusniemen alueella on toiminut asbestikaivos on kivilouhokset sisältävät enemmän tai vähemmän asbestia, avolouhoksien pölyhaitat ovat muutakin pölyä kuin grafiittia, joka leviää ympäristöön tuulen ja kuljetuksien mukana. Saasteet leviävät laajemmin, asbesti on todellinen vaaralliseksi luokiteltava aine.

Mikään kaivostoiminta ei ole äänetöntä koneet ja räjäytykset tuottavat melusaastetta ympäristöön.

Mikä oikeus teillä on pilata nämä alueet?

Minun kantani on EHDOTON kaivoshankkeelle!

Sari Happonen
Loma-asuja

Savonlinnan kaupungin muistutus Fennoscandian Resources -yhtiön malminetsintälupahakemuksesta koskien Tuusniemen Rääpysjärven aluetta

547/08.084/2018

KH § 443

Selostus:

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen TUKESille koskien aluetta, joka sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, lähellä Heinäveden Aitolampea. Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources -yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

TUKES on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta 3.12.2018 virka-aikaan mennessä sähköpostitse osoitteella: kaivosasiat@tukes.fi. Lisäksi kaikilla on oikeus muistutuksen esittämiseen. Sähköpostin aihekenttään merkitään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104. Ympäristöpäällikkö on pyytänyt ja saanut 27.11.2018 TUKESilta lisäaikaa 18.12.2018 saakka esittää Savonlinna kaupungin muistutus Fennoscandian Resources -yhtiön Tuusniemen malminetsintälupahakemuksesta.

Savonlinnan kaupungin tietojen mukaan Beowulf Miningilla on myös kolmas alue, jossa aiotaan ryhtyä malminetsintätoimintaan. Alue sijaitsee Aitolammen ja Rääpysjärven läheisyydessä Leppävirran kunnan puolella Haapamäellä.

(Valmistelu: ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 – 417 4685)

Kaupunginjohtajan esitys:

Savonlinnan kaupunki toteaa Fennoscandian Resources –yhtiön nimissä tehdystä malminetsintälupahakemuksesta, ettei se näe edellytyksiä myöntää haettua lupaa ottaen huomioon Savonlinnan kaupungin Saimaan pintaveden käyttöön perustuvan vedenhankinnan ja hankkeen vaikutukset alueen luontoon sekä matkailu- ja kalastuselinkeinoihin, joista Savonlinnan kaupunki on esittänyt kaupunginhallituksen päätöksellä 5.11.2018 § 380 huolensa Heinäveden Aitolammen kaivoshankkeeseen liittyen mm. TUKESille. Kaupunginhallituksen päätös 5.11.2018 § 380 on pöytäkirjaliitteenä A.

Savonlinnan kaupunki korostaa, että Beowulf Miningin kaivoshankkeet merkitsevät vakavaa uhkaa myös Savonlinnan pohjoispuolelle sijoittuville suojelualueille, kuten Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistoille sekä Joutenveden

rantojensuojelualueelle. Lisäksi nämä ja keskeisimmät muut osat Saimaasta kuuluvat Suomen Natura 2000 –verkoston suojelukohteisiin. Lupaharkinnassa olisi annettava painoarvoa sille, ettei herkille luonto- ja ympäristöarvoja sisältäville alueille myönnetä malminetsintälupia.

Mikäli kuitenkin nykyisen kaivoslain perusteella lupa tulee myöntää, TUKESin on edellytettävä hakijalta kattavat selvitykset toiminnan kaikista vaikutuksista aina Savonlinnan kaupunkiin asti ja asetettavan tiukat lupamääräykset, joiden noudattamista on myös asianmukaisesti valvottava.

Savonlinnan kaupunki muistuttaa, että Tuusniemen Rääpysjärven malminetsintälupahakemuksen lupaharkinta tulee tehdä kokonaisuutena ottaen huomioon Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen hankkeiden yhteisvaikutukset. Kyseessä on yksi saman alue Savonlinnan yläpuolisella Saimaan osalla, vaikka ne sijoittuvatkin kolmen eri kunnan alueelle. Savonlinnan kaupunki pitää erittäin huolestuttavana, että grafiittikaivostoiminta saattaisi laajentua useampaan eri kohteeseen samalla alueella lisäten ympäristöriskien määrää.

Savonlinna kaupunki pitää tärkeänä, että sille annetaan vaikutusmahdollisuus Savonlinnan yläpuolisen Saimaan osan hyvää tilaa vaarantaviin hankkeisiin jo hankkeiden alkuvaiheista lähtien. Savonlinnan kaupunkia on kuultava kaikissa vaiheissa ja otettava huomioon kaupungin yläpuolisesta Saimaasta tapahtuvaan vedenhankintaan aiheutuvat ympäristöterveysriskit ja kaupungille tärkeälle matkailuelinkeinolle aiheutuva haitta. Ei riitä, että kuullaan vain malminetsintäalueen kuntaa ja sen naapurikuntia.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Tiedoksi: TUKES, kaivosasiat@tukes.fi (sähköpostin aihekenttään merkintä: Rääpysjärvi 1, lupatunnus: ML2017:0104)

TUKES 3.12.2018

Turvallisuus-ja kemikaalivirasto

kaivosasiat@tukes.fi

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab

Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1

Lupatunnus: ML2017:0104

Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

Muistutus malminetsintälupahakemukseen

Malminetsintälupahakemus rikkoo ainakin seuraavia lakipykälä 1 §, 6 §, 13 § ja 34 § ja sen takia malminetsintälupahakemus on hylättävä.

Malminetsintäluva-alueella ei ole etukäteen kartoitettu suojeltuja luontokohteita. Ei ole myöskään etukäteen selvitetty malminetsinnän vaikutuksia suojeltuihin luontokohteisiin. Ennen malminetsintäluvan myöntämistä vaadimme myös selvitettäväksi alueen potentiaaliset luontoarvot keskeisiltä osin, ainakin järvitaimenen, liito-oravan, viitasammakon, lepakoiden ja sudenkorentojen osalta.

Mökkiläisenä ja kiinteistön omistajana olemme tottuneet, että kunnallinen kaavoitus määrää ja ohjaa alueen käyttöä. Tuusniemen Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava ja tuore tuore kuntastrategia painottaa alueella järvien ja luonnon läheisyyttä sekä näihin liittyvien elinkeinojen vahvistamista ja tukemista. Pohjois-Savon maakuntakaavassa kiinteistömme on vesimatkailun kehittämisalueella. Katsomme malminetsintälupahakemuksen olevan vahvasti ristiriidassa edellä mainitun kanssa. Yleisen ja yksityisen edun ja haittaa pitää vertailulla. Tässä tapauksessa hyöty ei ole huomattava, kun sitä verrataan niihin menetyksiin, joita yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuisi. Yritys pääsee kehittämään mahdollisesti taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmiota ja sen vastapainona on haitta, jonka se aiheuttaisi alueen kiinteistöjen arvolle ja käytettävyydelle sekä vesien tilalle ja niiden käytölle.

Kuulutetussa malminetsintähakemuksessa on lisäksi monta kohtaa puutteellisesti selvitetty ja näin ollen on menetelty hallintolain vastaisesti. Kuulutussasiakirjat pitää ennen kuulutamista tarkistaa, niiden täyttävän oleellisilta osin kaivoslain vaatimukset. Puutteellisen malminetsintälupahakemuksen pohjalta on hankala perehtyä asiaan sen vaatimalla vakavuudella eikä lausuntapyyntöjä voida myöskään tehdä näin ollen riittävällä tarkkuudella.

Jos hanke etenee tästä eteenpäin, varaamme oikeuden lausua ja antaa vastineita myös hankkeen myöhemmissä prosesseissa.

Juvalla 3.12.2018

Tapio Hyvönen

Terho Kauhanen

TUKES

Kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitän mielipiteenäni, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojen suojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Pouhansaareen. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajennukselle.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riskiä en voi hyväksyä. Myös Grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Suvasveden kalastolle, ja Heinäveden reittivesistön uhanalaisen alkuperäisen taimenkannan säilymiseen.

Vaelluskalojen alkuperäiset taimen kannat on todettu erittäin uhanalaisiksi.

Taimen käyttää lisääntymisalueenaan Suvasveden alapuolista vesistöä, ja liikkuu syönnökselle Suvasvedelle.

Heinäveden reitin vesistöt , ja Suvasveden eteläinen osa Haapaselältä sijaitsevat Rääpysjärvi 1 -malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki -malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella. Osa alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan. Veden laatu alueella on tällä hetkellä Suomenkin mittakaavassa poikkeuksellisen hyvä, koska valuma-alueella ei sijaitse eikä koskaan ole sijainnut raskasta teollisuutta.

Osakaskunnat ja Suvasveden kalastusalue ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta saadaan järvilohia, järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieiriä ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina. EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkailun lisääntyessä myös vapakalastus, ja vetouistelu on yleistynyt.

Kalastusmatkailu on alueen mökkimajoittajien tulolähde, joka on uhattuna jos alueen vesistöt pilaantuvat kaivosten jätevesien myötä.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: “Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin”. Kyseisen direktiivin Liitteen I suojelluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kalatiira, huuhkaja, lapinpöllö, maakotka, kaulushaikara, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: “Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi”. Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näätäntaan kylässä sijaitsevasta Vaahtovanjoesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle on kunnostettu koskialue virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi. Tavoitteena on uhanalaisen Heinäveden reitin alkuperäisen taimekannan säilyttäminen.

Suvasvesi on Suomen parhaita kasvujärviä, jossa järvilohen ja taimenen kasvunopeus on huippua.

Edellä mainituin perusteluin esitän, että malminetsintäluvaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoeinkeinojen mahdollisuuksille. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytän, että Osakaskunnille, ja Kalatalousalueelle varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Leppävirta 29.11.2018

Terho Kauhanen

Suvasveden kalastusalueen vpj.

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104
Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1,
Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Terho Laitinen muiden asianosaisten kanssa

Muut tähän muistutukseen osallistujat on lueteltu tämän
muistutuksen mukana tulevassa liitteessä.

Muistuttajien yhteyshenkilönä toimii:

Laitinen Terho

Muistutus

Katsomme ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katsomme myös ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadimme lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Katsomme, ettei lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen oleellisen puutteellinen rastittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta siten, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta, eikä se ole riittävä pohja sille että kokonaisvaltaiseen

lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Vaadimme lupahakemusta kaivoslain vastaisena oleellisen puutteellisena hylättäväksi.

2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita, ei ole tehty arviota niiden kaikkien hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin. Katsomme kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutusten olevan ristiriidassa kunnan elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiseksi ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämiselle sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa. Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautamme, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailemisen suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Vapaa-ajan asuminen ja tonttipolitiikka luonnon läheisyydessä on vahva painotus Tuusniemen strategiassa ja merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille (kaupat, matkailu jne.). Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350 asukasluvun ollessa 2500 henkilöä.

Suunnitellut kaivoslain alaiset hankkeet jo kukin hanke yksinäänkin, mutta erityisesti kaikki hankkeet yhteisvaikutuksiltaan, ovat täydellisessä ristiriidassa kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymän Tuusniemen strategian kanssa. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemuksen hylättäväksi.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

Lupahakemuksessa väitetään että: *"Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkostoon kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita"*.

Katsomme väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katsomme kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

Alueen elinkeinotoiminta perustuu suurimmalta osaltaan puhtaaseen luontoon.

Edellä mainittujen lisäksi elävää maaseutua edistävä matkailun kehittäminen ja vapaa-ajantoiminta- sekä luomuviljelysuunnitelmat estyvät täysin. Näiden toteuttaminen on mahdotonta, jos kaivostoimintaa edes suunnitellaan.

Vaikutukset eivät rajoittuisi ainoastaan Pohjois-Savoon vaan haitalliset vaikutukset ulottuisivat laajalti lähimaakuntiin.

Asianosaiset ovat erittäin kovasti huolissaan lyhytnäköisestä kaivannaisteollisuuden toiminnasta, joka tuhoaisi puhtaan luonnon ja äärimmäisen herkeit kirkasvetiset järviäalueet lopullisesti.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen.

Katsomme ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisena.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: ”Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Katsomme että erityisesti grafiittimalmin suhteen ”taloudellisesti hyödynnettävä” käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Katsomme, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & All), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu, jonka vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: ”Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta.”

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaustoiminnot kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin.

Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta.

Katsomme, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus tutkimuksiin, jonka vuoksi vaadimme, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaamme lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyys.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Katsomme ettei grafiitti ole omassa hillopurkissa, josta sitä nuolaistaan. Katsomme olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite *”Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”*, katsottava tahallisen perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä.

Katsomme lupahakemuksen olevan kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen, jonka vuoksi vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

8. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”*.

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katsomme väitteen *”ettei kaivannaisjätettä synny”* perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n veloitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katsomme hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadimme lupahakemus hylättäväksi.

9. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä.

Katsomme, että selostuksen kohta *”Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa”*, ei riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin vuotavat kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadimme vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi.

10. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa.

Koska hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, ei ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, ei ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään, niin katsomme esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta. Siinä ei myöskään yksilöidä, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katsomme, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitämme hakijalle asetettavaksi 100 000 euron vakuusvaatimus.

11. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Katsomme, että asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta on lupaviranomainen rikkonut kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisen lupahakemuksen, jonka vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen kuulutus todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

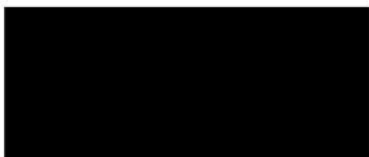
Katsomme ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, jonka vuoksi vaadimme kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

Tietopyyntö

Pyydämme lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään meille tiedoksi.

Tuusniemellä 3.12.2018

Laitinen Terho

[REDACTED]

Liite 1

Muistutuksen muut asianosaiset

Nimi	Sähköposti	Vaikutusalueella sijaitseva kiinteistö
Laitinen Terho [REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED] sekä
Laitinen Anneli [REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED] sekä
Laitinen Lasse Laitinen Tuuli	[REDACTED]	
Laitinen Niina	[REDACTED]	
Sairanen Jari		[REDACTED]
Laitinen Noora	[REDACTED]	
Havusela Henri	[REDACTED]	
Asikainen Marko Asikainen Leena		[REDACTED]
Hyppänen Ilkka	[REDACTED]	
Vilen-Hyppänen Noora		[REDACTED]
Pollari Mauri	[REDACTED]	
Ilomäki Tiina		[REDACTED]

Ilomäki Joel

[REDACTED]

Koskinen Kauko

[REDACTED]

Koskinen Riitta

[REDACTED]

Jäppinen Vesa

[REDACTED]

Fabritius Heidi

[REDACTED]

Matinvuori Jukka

[REDACTED]

sekä

[REDACTED]

Nikkari Mirja

[REDACTED]

Nikkari Martta

[REDACTED]

Nikkari Eino

[REDACTED]

Tapala Ari

[REDACTED]

sekä

[REDACTED]

Daniela Tohka

[REDACTED]

Sauli Tohka

[REDACTED]

Jasmin Tapala

[REDACTED]

Vakkuri Kai

[REDACTED]

Pyлкäs Carita

[REDACTED]

Schmid Liisa

[REDACTED]

sekä

[REDACTED] sekä

[REDACTED] sekä

[REDACTED] sekä

[REDACTED]

sekä

[REDACTED]

Schmid Rene

[REDACTED]

Schmid Norina

[REDACTED]

Schmid Michael

[REDACTED]

Laitinen Pertti

[REDACTED]

Laitinen Eeva

[REDACTED]

Laitinen Reet

[REDACTED]

Laatikainen Jani	[REDACTED]
Latikainen Minna	[REDACTED]
Pättö Tomi	[REDACTED]
Luomala Hanna	[REDACTED]
Kuntsi Juhani	[REDACTED]
Tirkkonen Pirkko	[REDACTED]
Partanen Janne	[REDACTED]
Lihavainen Markus	[REDACTED]
Lihavainen Sunna	[REDACTED]
Niemi Miika	[REDACTED]
Harju Minna	[REDACTED]
Herranen Sara	[REDACTED]
Kosunen Pirjo	[REDACTED]
Juvonen Auvo	[REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: tiistai 4. joulukuuta 2018 8.53
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Tiina Kukkonen [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 15.58
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

Muistutus

Haluan tehdä muistutuksen koskien Rääpysjärvi 1-aluetta, lupatunnus ML2017:0104.
Sukuni maita ja huviloita on Viitalahdessa Heinäveden Kermajärven rannalla.

Sukuni harjoittaa alueella matkailuelinkeinon liittyvää majoitustoimintaa. Kaivostoiminnan takia matkailuelinkeinomme kärsii ja omaisuutemme arvo laskee.

Pöly-, melu- ja liikennehaittojen lisäksi pelkäämme valumavesien saastuttavan Kermajärven. Heinävedellä on tehty vuosikymmenet työtä matkailun eteen, ja mökkivuokraus on merkittävä lisätulojen tuoja isolle joukolle ihmisiä. Lisäksi luostarien kaltaiset matkailukohteet työllistävät paikkakuntalaisia - korvaavia työpaikkoja on vaikea löytää. Kaivoksen tuomat työpaikat jäänevät paikallistasolla pieniksi.

Kannattaako ottaa riski ja uhrata jo tehty työ? Jo pelkkä imagohaitta voi tulla Heinävedelle arvaamattoman kalliiksi.

Heinävedellä 3.12.2018

Tiina Kukkonen
[REDACTED]

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 13.54
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Tiina Saaresranta [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 3. joulukuuta 2018 13.49
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

MUISTUTUS ASIAAN: Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Lupahakemuksen on tehnyt Beowulf Miningin omistama Naantaliin kirjattu Fennoscandian Resources - yhtiö. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Tukes on pyytänyt lausuntoja kaivoksesta 3.12.2018 virka-aikaan mennessä sähköpostitse kaivosasiat@tukes.fi. (doc –muotoisena) .Oikeus muistutuksen lähettämiseen on kaikilla.
Sähköpostin aihekenttään merkitään Rääpysjärvi 1-alueen lupatunnus: ML2017:0104

Alueen vesistöluonnosta ja Natura-alueista sekä alueen matkailupalveluista nauttivina kansalaisina vastustamme suunniteltuja avolouhoksina toimivia kaivoksia tällä herkän suomalaisen luonnon ja vesistöalueiden alueella. Lisäksi katsomme, ettei malminetsintä eikä avolouhostoiminta sovi lainkaan alueelle, jossa on Suomen ainutlaatuisien luostarilaitosten keskittymä Heinäveden ja Enonkosken kuntien alueella, hyvin lähellä myös nyt lupahakemuksen kohteena olevaa malminetsintäaluetta Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä. Luostarit elävät puhtaasta ilmasta, vedestä ja ympäröivästä luonnosta sekä luonnonrauhasta. Lintulan luostari kasvattaa elinkeinonaan yrttikasveja ja kaikki luostarilaitostoiminta perustuu alueen puhtauteen ja hiljaisuuteen. Luostarit luovat alueen imagoa ja tuovat matkailijoita alueelle ympäri vuoden. Kaivostoiminta ei sovi samalle alueelle.

Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa- arvioinnissa tulee käsitellä samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittein kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Puhansaareen. Mahdollisen kaivostoiminnan aikana kalliota louhitaan ja sivukivien varastokat sijoitettaneen kaivosalueelle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyy runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, jotka valuvat lähialueen puhtaisiin vesistöihin. Lisäksi ovat vielä louhinnan aiheuttama hienojakoinen pöly, jonka leviämisalue on yllättävän laaja, kymmeniä kilometrejä, louhinnan ja liikenteen aiheuttama meluhaitta sekä grafiitin rikastusprosessin kemikaalit, jotka ovat vaaraksi vesistölle.

Myös Leppävirran kunta on ilmaissut vakavan huolensa edellä mainituin perustein Tuusniemen kaivoshankkeen ympäristövaikutuksista sekä luostaritoiminnan vaarantumisesta alueella.

Lisäksi haluamme muistuttaa, että Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 on asetettu tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä. Kaivostoiminta on räikeässä ristiriidassa näiden maakunnan omien linjausten kanssa ja toteutuessaan tuhoaisi maakunnan luontomatkailutavoitteiden edistämisen.

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Tiina Virtanen

Muistutus

Katson ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katson myös ettei lupaviranomainen ole hallintolain ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Vaadin lupahakemusta hylättäväksi kaivoslain vastaisena seuraavista syistä:

1. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n tarkoittaman yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Katson, ettei lupaviranomaisen netissä olevan lupahakemuskaavakkeen oleellisen puutteellinen rastittaminen ilman riittäviä täydentäviä selvityksiä täytä kaivoslain vaatimusta riittävien selvitysten antamisesta siten, että lupahakemus antaisi asianosaisille riittävät selvitykset hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta, eikä se ole riittävä pohja sille että kokonaisvaltaiseen lupaharkintaan perustuen voitaisiin antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Vaadin lupahakemusta kaivoslain vastaisena oleellisen puutteellisenä hylättäväksi.

2. Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä, jotta kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty Tuusniemen kunnan alueelle kohdistettuja muita kaivoslain alaisia hankkeita, ei ole tehty arviota niiden kaikkien hankkeiden kokonaisvaikutuksista kunnan maankäyttöön eikä ympäristö- tai vesistövaikutuksiin eikä luonnonvarojen käyttömahdollisuuksiin.

Katson kaikkien Tuusniemen alueelle kohdistuneiden ja kohdistuvien kaivoslain alaisten hankkeiden yhteisten haitallisten ympäristövaikutusten olevan ristiriidassa kunnan elinvoimaisen matkailuelinkeinon kehittämiseksi ja korvaamattoman arvokkaan järviluonnon säilyttämiseksi sekä ihmisten alueelle toivoman tulevaisuuden kanssa.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 1 §:ssä kuvatun kaivoslain tarkoituksen vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemuksen hylättäväksi.

3. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta.

Lupahakemuksen liitteenä on hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen, mutta siinä ei ole varsinaista selostusta haettavan lupa-alueen ja haettavan toiminnan mahdollisella laajemmalla vaikutusalueella alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta. Hakemuksen kohdassa 2.3 vain todetaan kaavoitustilanteesta, että toimitetaan myöhemmin.

Huomautan, että Pohjois-Savon liiton yksi kuudesta kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina on luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahan.

Tuusniemen tulevaisuutta suuntaava tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä. Vapaa-ajan asuminen ja tonttipolitiikka luonnon läheisyydessä on vahva painotus Tuusniemen strategiassa ja merkittävä tulonlähde paikallisille yrittäjille (kaupat, matkailu jne.). Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350 asukasluvun ollessa 2500 henkilöä.

Suunnitellut kaivoslain alaiset hankkeet jo kukin hanke yksinäänkin, mutta erityisesti kaikki hankkeet yhteisvaikutuksiltaan, ovat täydellisessä ristiriidassa kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymän Tuusniemen strategian kanssa. Kaivosvaraus- ja malminetsintäalueilla vapaa-ajan asumisen kysyntä ja rakentaminen tyrehtyy jo ennen varsinaisten kaivoshankkeiden käynnistymistä. Siten kaivoslain alaiset varaus- ja malminetsintähankkeet haittaavat ja estävät alueen normaalin maankäytöllisen kehittämisen ja paikallisyhteisöjen tulevaisuuden suunnitelmat.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemuksen hylättäväksi.

4. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista luonnonsuojelualueista.

Lupahakemuksessa väitetään että: *”Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkostoon kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita”.*

Katson väitteen perättömäksi, sillä hakualueen länsipuolella on Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu.

Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katson olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, että hakija väittää ettei Natura-alueita vaikutusalueelle sisälly.

Katson kuulutetun lupahakemuksen kaivoslain 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, jonka vuoksi vaadin lupahakemus hylättäväksi.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä.

Alueella on voimassa vapaa-ajan asumista painottava rantaosayleiskaava.

5. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen).

Lupahakemuksen liitteenä on vain hakemusalueen kiinteistökartta rajanaapureineen.

Katson ettei hakemukseen sisälly riittävää varsinaista selvitystä niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, huomioiden hankkeen vaikutukset myös haettavan alueen ulkopuolella.

Koska varsinaiset asianosaisselvitykset puuttuvat lupahakemuksesta, riittävän luotettavaa lupaharkintaa asianosaisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole sen perusteella mahdollista tehdä. Tämän vuoksi katson lupahakemuksen olevan kaivoslain 1 §:n ja 34 §:n vastainen ja vaadin lupahakemuksen hylkäämistä oleellisen puutteellisena.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvitystä kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista.

Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: *”Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo*

Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia.

Katson että erityisesti grafiittimalmin suhteen ”taloudellisesti hyödynnettävä” käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Tätä tutkimusalueensa kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut, ei luvanhakija ole lupahakemukseen selostanut, eikä myöskään samaan kallioperään sitoutuneita muita kaivosmineraaleja ole kuvattu.

Katson, että haettu tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, ja että tuo etsinnän kohteeksi ilmoitettu grafiitti todennäköisesti sijoittuu tuohon mustaliuskekerrostumaan, kuten Talvivaarassakin.

Koska grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & All), katson ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa annettu, jonka vuoksi vaadin, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

6. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista.

Lupahakemuksessa kuvataan vain että: ”Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta.”

Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja/tai mihin maastokohteisiin kairaustoiminnat kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluineen, vaan annetaan vain arvio yhteensä 1000 m kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaanko toiminta juuri niihin.

Tutkimusojista mainitaan vielä vähemmän; pelkkä maininta.

Katson, että lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus tutkimuksiin, jonka vuoksi vaadin, että lupahakemus kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisena hylättään.

7. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaa lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyys.

Katson että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. Katson ettei grafiitti ole omassa hillopurkissa, josta sitä nuolaistaan. Katson olevan tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite ”*Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin,*

pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole”, katsottava tahallisen perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä.

Katson lupahakemuksen olevan kaivoslain 6 §:n ja 34 §:n vastaisesti oleellisen puutteellinen, jonka vuoksi vaadin lupahakemus hylättäväksi.

8. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Lupahakemuksessa kuvataan vain: *”Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta”.*

Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin katson väitteen ”ettei kaivannaisjätettä synny” perusteettomaksi ja tahallisen harhauttavaksi.

Lupahakemukseen ei sisälly kaivoslain 13 §:n velvoitteen mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jonka vuoksi katson hakemuksen kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteelliseksi, ja vaadin lupahakemus hylättäväksi.

9. Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvataan jälkitoimenpiteitä.

Katson, että selostuksen kohta *”Vettä vuotavat kairareivät tukitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa”,* ei riitä vaadittavaksi jälkihoitotoimenpiteeksi.

Koska kairaukset mahdollisesti/todennäköisesti lävistävät mustaliuskekerroksen, niin vuotavat kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vaadin vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputket poistettaviksi.

10. Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakija ehdottaa vakuudeksi 10 000 euroa.

Koska hakija ei ole osoittanut selvittäneensä kaikkia asianosaisia ja heille mahdollisesti toiminnasta aiheutuvia haittoja, ei ole selvittänyt hakemusalueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja, ei ole esittänyt sellaista yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, jonka perusteella aiheutuvien haittojen laajuutta pystyisi selvittämään, niin katson esitetyn 10 000 euron vakuusehdotuksen olevan ilman konkreettista perustetta. Siinä ei myöskään yksilöidä, mitä toimenpiteitä hakija tarkoittaa tuolla vakuussummalla toteutettavan.

Katson, ettei hakijan esittämä vakuusehdotus perustu kaivoslain tarkoittamalla tavalla haettavan alueen kallioperän tai ympäristön ja vesistön erityspiirteisiin, jonka vuoksi esitän hakijalle asetettavaksi 100 000 euron vakuusvaatimus.

11. Malminetsintälupahakemuksen kuulutus on tehty hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan.

Katson, että asianosaisten ja yleisön oikeusturvaa ja tasavertaisen kohtelun periaatetta on lupaviranomainen rikkonut kuuluttaessaan kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellisen lupahakemuksen, jonka vuoksi vaadin kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen kuulutus todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

12. Malminetsintälupahakemus on hallintolain ja kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellinen myös lausuntopyyntöjen pohjaksi.

Lupaviranomaisen kuulutusasiakirjoissa ei osoiteta, että lupaviranomainen olisi hallintolain tarkoittamalla tavalla tarkistanut lupahakemuksen täyttävän kaivoslain vaatimukset ennen lupahakemuksen kuuluttamistaan ja ennen lausuntopyyntöjen pyytämistään.

Katson ettei lupaviranomainen voi käyttää kaivoslain vastaisesti oleellisen puutteellista lupahakemusta lausuntojen pyytämisen perusteena, jonka vuoksi vaadin kaivoslain vastaisesti puutteellisen lupahakemuksen perusteella tehdyt lausuntopyynnöt todettavan pätemättömäksi ja lupahakemus hylättäväksi.

13. Henkilökohtaisesti pyydän etenkin huomiotavan luonnolle aiheutuvat haitat joita ei mikään takuusumma tai laki voi täyttää.

Saimaan alueella elävät erittäin harvinaiset saimaannorppa ja järvilohi. Näiden suojelu on käytetty suuret summat rahaa ja nyt tämä kaivoksien aiheuttama uhkakuva on vesittämässä koko tuon suuren ja arvokkaan suojeluohjelman ja siihen panostetun työn.

Vesien pilaamista kaivostoiminalla ei voi mitenkään ennakoida ja jos näin käy mitään ei voi enää siinä vaiheessa tehdä.

Käytämme mökilämme Kermajärven rannalla järvivettä peseytymiseen ja jopa ruuanlaittoon sen puhtauden vuoksi. Juomaveden käymme lähteestä. Mikäli kaivostoiminta tulee pilaaman ainutlaatuisen puhtaan vesistön, rentoutuminen ja mahdollisuus puhtaan luonnon nauttimiseen tulee loppumaan kokonaan.

Huoli tulevaisuudesta on suuri.

Tietopyyntö

Pyydän lupaviranomaisen tähän lupahakemukseen tekemät mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätökset lähettämään minulle tiedoksi.

Rääkkylässä 2.12.2018

Tiina Virtanen

Timo ja Lea Ripatti
Rahulanniementie 57
79100 Leppävirta

TUKES

kaivosasiat@tukes.fi

Asia: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104 Rääpysjärvi 1 Oy Fennoscandian Resources Ab

MUISTUTUS

Brittiläinen kaivosyhtiö Beowulf Mining on tehnyt uuden malminetsintälupahakemuksen Tukesille. Alue sijaitsee Tuusniemen Rääpysjärven ympäristössä, Leppävirran rajan läheisyydessä ja lähellä Heinäveden Aitolampea. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä ovat koekairaukset, tutkimusojitus ja rikastuskokeet.

Esitämme mielipiteenämme, että Tuusniemen Rääpysjärven kaivoshankkeen lupa-arvioinnissa tulee tarkastella samanaikaisesti myös Heinäveden Aitolammen ja Leppävirran Haapamäen kaivoshankkeiden vaikutuksia kokonaisuutena. Toteutuessaan nämä kaivoshankkeet ympäröivät kolmelta suunnalta puhtaan ja kirkasvetisen herkän Kallavesi-Saimaa vesistöreittiin kuuluvan Suvasveden alueen. Malminetsintäalueet tulevat Natura 2000 Suvasveden rantojensuojeluohjelma-alueen läheisyyteen ja Tuusniemen kaivoshanke ulottuu Leppävirran puolella hyvin lähelle Natura 2000 - ohjelmaan sisältyvään Puhansaareen. Lisäksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 sisältää varauksen Natura-alueen laajenukselle.

Suunnitteilla oleva avolouhoksena toteutuva grafiittikaivos, jonka sivukivi sisältää paljon rikkiä, tulisi toteutuessaan aiheuttamaan korkean tason ympäristöriskin ainutlaatuisen puhtaalle vesistölle ja luontoympäristölle. Sateiden seurauksena kaivosalueella syntyisi runsaasti happamia ja raskasmetalleja sisältäviä vesiä, joiden vesistöön valumisen riskiä emme voi hyväksyä. Myös Grafiitin rikastusprosessin kemikaalit lisäävät vesistön kuormitusta.

Lupa-arvioinnissa tulee huomioida Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 mukaisesti (s. 87) tavoitteet koko Pohjois-Savon ja laajemminkin Itä-Suomen vesimatkailun kehittymiselle. Tavoitteissa korostetaan ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamista sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämistä.

Tuusniemen, Leppävirran ja Heinäveden rajalle suunniteltu louhosalue merkitsisi vakavaa uhkaa Lintulan luostarin hiljaisuutta ja puhdasta luontoa hyödyntävälle toiminnalle sekä kulttuuriympäristölle.

Kohmansalon kalastusosakaskunnan, Roppolan ja Hasunmäen osakaskunnan vesialueet (yhteensä noin 770 ha) sijaitsevat Rääpysjärvi 1 -malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä osin alavirtaan sekä mahdolliselta Haapamäki -malminetsintäalueelta (ML2016:0025) virtaavien vesien varrella.

Osa kalastusosakaskunnan alueesta kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan. Veden laatu alueella on tällä hetkellä Suomenkin mittakaavassa poikkeuksellisen hyvä, koska valuma-alueella ei sijaitse eikä koskaan ole sijainnut raskasta teollisuutta.

Osakaskunnat ovat tehneet pitkäjänteistä kalaston ja järviluonnon hoitotyötä. Kalakannat ovat vahvistuneet jatkuvien istutusten ja muiden toimenpiteiden myötä ja tällä hetkellä kalastuskuntien alueelta saadaan järvitaimenta, kuhaa, siikaa, madetta, harjusta, nieriää ja muikkua. Hauen, ahvenen ja särkikalojen kannat ovat runsaat. Täplärapukanta on runsastunut viime vuosina. EU:n luontodirektiivin Liitteen V kalalajeista alueella elävät siika ja muikku. Lisäksi luontodirektiivin IV liitteessä mainittu viitasammakko elää alueella.

Paikalliset asukkaat ja paikkakunnan mökkiläiset kalastavat aktiivisesti verkoilla ja katiskoilla. Viime vuosina luontomatkailun lisääntyessä myös vetouistelu on yleistynyt.

EU:n lintudirektiivin 4. artiklan 1. luvussa todetaan: “Tämän direktiivin Liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin”. Kyseisen direktiivin Liitteen I suojelluista lajeista alueella pesivät ainakin kalasääksi, laulujoutsen, kurki, kuikka, kaakkuri, kalatiira, huuhkaja, lapinpöllö, maakotka, kaulushaikara, metso ja teeri. Lintudirektiivin 4. artiklan lopussa todetaan lisäksi: “Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi”. Jo malminetsintä saattaa toimintana olla ristiriidassa lintudirektiivin kanssa.

Lisäksi Pohjois-Savon ELY- keskus ja Leppävirran kunta ovat purkaneet Leppävirran Näätäntaan kylässä sijaitsevasta Vaahrovankoskesta kalojen nousua estävän padon. Purkutyön jälkeen padon yläpuolelle syntyy koskialue, joka kunnostetaan virtakutuisten kalojen lisääntymisympäristöksi. Tavoitteena on uhanalaisen heinäveden reitin alkuperäisen taimekannan säilyttäminen. Suvasvesi on Suomen parhaita kasvujärviä, jossa järvilohen kasvunopeus on huippua.

Edellä mainituin perusteluin esitämme, että malminetsintälupaa ei myönnetä kyseiselle alueelle. On suuri riski, että malminetsintäluvasta alkava prosessi johtaa kaivoksen perustamiseen ja sitä kautta alueen vesien ja muun paikallisen luonnon pilaantumiseen sekä aiheuttaa vakavan riskin matkailu- ja luontoeinkeinojen mahdollisuuksille. Jo kaivoslupa tuottaa alueen kiinteistöjen omistajille taloudellista haittaa kiinteistöjen hinnan laskun muodossa.

Jos hanke etenee YVA-menettelyyn, edellytämme, että meille varataan mahdollisuus antaa mielipide YVA- raportista.

Leppävirta 3.12.2018

Timo ja Lea Ripatti

Maa- ja metsätalousyrittäjät Leppävirta

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: torstai 15. marraskuuta 2018 9.44
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Muistutus - Lupatunnus ML2017:0104

Lähettäjä: Tuula Pulkka [REDACTED]
Lähetetty: torstai 15. marraskuuta 2018 9.41
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: Muistutus - Lupatunnus ML2017:0104

Beowulf Miningin kaivossuunnitelmat Savon seudulla huolestuttavat sekä asukkaita, yhteisöjä että mökkiläisiä. Tuusniemen Rääpysjärven malminetsintälupaa ei tule mielestäni myöntää ennen kaikkea siksi, että:

1. Lintulan luostari sijaitsee vain parin kilometrin päässä kaavaillusta kaivosalueesta. Luostarin edustajat ovat toistuvasti korostaneet, että avolouhoksen aiheuttama melu ja pöly merkitsevät Lintulalle kuoliniskua. Luostarin elämä ja elinkeino perustuu hiljaisuudelle ja puhtaalle ympäristölle (yrttien liiketoiminnallinen kasvatus). **Luostari ja kaivos eivät ole yhteensovittavissa alueen kaavaan.**

2. Luostari on alueen ehdoton matkailullinen vetonaula; Lintula ja Valamo vetävät alueelle vuosittain yli 100 000 matkailijaa. Verrattuna tähän tulovirtaan kaivoksen mahdollisesti paikallisille tarjoamat muutamat työpaikat eivät ole taloudellisesti kilpailukykyisiä matkailuelinkeinon tarjoamien työpaikkojen rinnalla.

3. Kaivoksesta syntyy valtaisa määrä sivukiveä. Suomen kaltaisessa kosteassa ja vaihtelevassa ilmastossa sivukiven sisältämät haitta-aineet valuvat ympäröiviin vesistöihin, jotka toistaiseksi ovat kuuluja puhtaudesta. Ympäristöriskit ovat isot ja todennäköiset.

4. Tuusniemen Rääpysjärvellä kunnostetaan parhaillaan Suvasveteen laskevan Koirajoen latvapuroa, jotta erittäin uhanalainen Vuoksen taimenkanta saataisiin elvytettyä. Kaivostoiminta vaarantaa lupaavasti alkaneen taimenkannan elvytyksen. <https://wwf.fi/.../Erittain-uhanalaista-Vuoksen-taimenkantaa-...>

Pyydän Tukesia lupapäätöksessään ajattelemaan kansallismaisemamme säilyttämistä puhtaana jälkipolville ja matkailuelinkeinon turvaamista alueella.

Ystävällisin terveisin

Tuula Pulkka
Syntyperäinen savolainen ja ympärivuotinen vapaa-ajan asuja alueella

Tukes

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Kuulutukseenne 1.11.2018 malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0104 Tuusniemelle.

Asia

Muistutus malminetsintälupahakemukseen ML2017:0104 Rääpysjärvi 1, Tuusniemi

Luvan hakija

Oy Fennoscandian Resources Ab

Määräpäivä

3.12.2018

Muistuttaja

Päivi Karinen (kunnanvaltuutettu, Tuusniemen Vihreä valtuustoryhmä)

Hannu Reinikainen (1. varavaltuutettu, Tuusniemen Vihreä valtuustoryhmä)

Muistuttajien yhteyshenkilönä toimii

Päivi Karinen

Muistutus

Katsomme ettei malminetsintälupahakemus täytä kaivoslaissa (621/2011) ja kaivosasetuksessa (391/2012) lupahakemuksille asetettuja vaatimuksia ja katsomme myös, ettei lupaviranomainen ole hallintolain (434/2003) ja kaivoslain velvoitteiden mukaisesti tarkistanut lupahakemuksen täyttävän voimassa olevan lainsäädännön lupahakemukselle asettamia vaatimuksia ennen lupahakemuksesta kuuluttamistaan.

Vaadimme lupahakemuksen hylkäämistä voimassa olevan lainsäädännön vastaisena seuraavista syistä:

1. Yleisten ja yksityisten etujen turvaaminen sekä vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty riittäviä selvityksiä kaivoslain 1 §:n perusteella, jotta alueen maanomistajat, kiinteistönomistajat, asukkaat ja alueiden virkistyskäyttäjät voisivat katsoa etujensa olevan turvattuja. Kaivoslain 1 §:ssä on kuvattu tavoite järjestää hakemuksen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lupahakemuksessa ei ole esitetty selvityksiä, joiden perusteella tämä tavoite täytyisi. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista, ottaen erityisesti huomioon toiminnan vaikutukset ympäristöön, vesistöihin ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävän käytön huomioimista kaikessa toiminnassa. Hakemusasiakirjoista ei selviä, millaisia toimintatapoja koeporauksissa tullaan käyttämään ja onko toimintatapoja valittaessa huomioitu velvoite käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Hakemukseen ei ole liitetty selvityksiä alueen tämän hetkisestä tilanteesta eikä suunnitellun toiminnan kokonaisvaikutuksista etsintäalueelle ja sen vaikutuspiirissä oleville lähiseuduille. Hankkeella tulee olemaan kokonaisvaikutuksia yhdessä Heinävedelle ja Leppävirralle suunniteltujen kaivoshankkeiden kanssa mm. Kallavesi-Suvasvesi vesistöalueeseen ja sen jatkokäyttöön. Palokki ja Lintulan luostari sijaitsevat varausalueen lähellä. Tuusniemen hanke merkitsee sitä, että kaivosyhtiö saartaisi Lintulan luostarin kahdesta suunnasta ja vaikeuttaisi merkittävästi kulttuurihistoriallisesti arvokkaan luostarin toimintaa.

2. Hakemuksen kohteena olevan alueen nykyinen käyttö ja kaavoitustilanne.

Huomautamme, että yksi kuudesta Pohjois-Savon liiton kärkihankkeesta on matkailu ja sen kestävä kehittäminen erityisesti luontomatkailun suuntaan. Matkailun kasvun mahdollistajina ovat luonto, luontoon liittyvät tuotteet ja aidot elämykset. Suomen luonnon ja vesistöjen puhtaus on se valttikortti, joka houkuttelee ulkomaiset turistit maahamme. Pohjois-Savon koskemattomilla, luonnontilaisilla alueilla on merkittävää potentiaalia tulevaisuuden turismin kohteina; muuttuvassa maailmassa on alettu entistä enemmän arvostaa koskematonta luontoa, terveellistä ravintoa, puhdasta hengitysilmaa ja puhdasta vettä. Maailman mittakaavassa Suomen puhtaat luonnonvarat ja harva asutus ovat rikkauksia, joiden arvoa ei ole vielä kokonaisuudessaan ymmärretty ja osattu hyödyntää.

Tuusniemen kunnanhallituksen ja valtuuston tänä syksynä hyväksymä tuore kuntastrategia painottaa järvien ja luonnon läheisyyttä sekä merkitystä kunnan elinvoimalle ja imagolle. Vapaa-ajan asuminen, luonnonläheisyyteen perustuva tonttipolitiikka, metsätalouden tukeminen sekä luontomatkailuun ja siihen liittyvään pienyrittäjyyteen panostaminen ovat merkittäviä tekijöitä Tuusniemen tulevaisuuteen tähtäävässä strategiassa. Luontomatkailun kehittämisen on ymmärretty myös kuntastrategiatasolla olevan alueelle merkittävä tulevaisuuden tavoite ja potentiaalinen voimavara. Vapaa-ajan asuntoja Tuusniemellä on peräti 1350, asukasluvun ollessa n. 2500 henkilöä. Vapaa-ajan asukkaat tulevat kuntaan pääsääntöisesti lähiseutujen kunta- ja kaupunkikeskuksista, joita on helposti saavutettavalla etäisyydellä useita (mm. Kuopio, Joensuu, Varkaus), mutta enenevässä määrin myös ulkomaiset loma-asukkaat ovat löytäneet alueen ainutkertaisuuden. Vapaa-ajan asukkaat sekä eteläisen Tuusniemen ympärivuotiset asukkaat ovat valinneet kiinteistöjensä sijainnin nimenomaan alueen erityispiirteiden vuoksi, ja näitä erityispiirteitä ovat luontoarvot, puhtaus, hiljaisuus sekä oma rauha. Suunnitellun kaivoshankkeen sijoittaminen tällaiselle

alueelle romuttaa täysin tämän merkittävän joukon omistusten arvon ja käyttötarkoituksen. Jo pelkkä uhka kaivoksesta lamaannuttaa kiinteistökaupan ja aiheuttaa merkittävää omaisuuden arvon alenemista. Syrjäisillä seuduilla etenkin ympärivuotiseen asumiseen käytettävien kiinteistöjen kauppa on hidasta, ja kaikki luontoarvoihin alentavasti kohdistuvat suunnitelmat hidastavat tätä entisestään tai jopa tyrehtyttävät kiinteistökaupan kokonaisuudessaan. Tämä kehitys ei ole millään tavalla riippuvainen mahdollisen kaivoksen avaamisesta, pelkkä imagonmuutos riittää. Leimautuminen tulevaisuuden kaivospaikkakunnaksi aiheuttaa merkittävää haittaa Tuusniemen kunnan imagolle ja haluttavuudelle asuinkuntana. Erityisesti imagohaitta tulee koskettamaan kunnan eteläisiä osia, lähellä Heinäveden rajaa ja nyt haettavia malminetsintäalueita. Imagohaitta halvaannuttaa myös paikallistoimintaa ja vireiden kylien yhteistyötä sekä paikallisen väestön hyvinvointia tukevaa yhteistoimintaa. Alueen elinvoiman heikentyessä myös alueen virkistyskäyttö ja tulevaisuuteen suuntaava kehitys hiipuu. Alueella on voimassa valtuuston 2004 hyväksymä Suvas-Kosulan rantaosayleiskaava. Kaavalla tuetaan ja elävöitetään alueen kyliä pyrkimällä nykyiseen rakenteeseen tukeutuen osoittamaan ranta-alueita, joille voidaan sijoittaa uutta vakituista asuinrakentamista sekä uusia vapaa-ajan asuntoja.

Malminetsintäluvan myöntäminen olisi ristiriidassa myös Pohjois-Savon maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Alue on merkitty mm. vesialueen kehittämismerkinnällä. Alueella on merkitystä myös potentiaalisena hiljaisena alueena.

VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE

Vesimatkailun kehittämisalueina osoitetaan ne seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoima-alueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen.

Suunnittelumääräys:

Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa vetovoima-alueilla tulee edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA

Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja.

Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi-tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojeleminen.

Tuusniemi kuuluu Suomen maisemamaakuntajaossa itäiseen Järvi-Suomeen. Alueella sijaitsee lomarakennuspaikkoja, matkailuyrittäjyyttä, ja maatilataloutta muun muassa Kojanlahdessa sekä Kosulan kylän ympäristössä. Kaavoituksella on haluttu korostaa kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tavoitteita, virkistysalueita, leiriytymis- ja rantautumispaikkoja, veneilyä ja retkeilyreittejä, venevalkamia ja uimarantoja, asujaimiston kehittämistä sekä maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista ja turvata niiden edellytykset. Tuusniemen kunta on myös panostanut alueella sijaitsevaan retkeilyreitistöön ja pyrkii tukemaan mm. näitä reitistöjä hyödyntävää matkailuyrittäjyyttä. Luostarivaellus alkaa Tuusniemen puolella Särkeisen kodalta jatkuen Lintulan luostariin (noin 7 km) ja Valamoon asti (noin 27 km). Reitti on uusittu ja korjattu Tuusniemen osalta kesällä 2011 ja Heinäveden osalta kunnostustyöt on saatu valmiiksi kesällä 2012, reitin kunnossapitoon on suunniteltu panostuksia myös tulevaisuudessa.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä alueen käyttöä rajoittavista Natura- ja muista

luonnonsuojelualueista. Lupahakemuksessa väitetään että: *"Tutkimusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000-verkoston kuuluvia tai muita luonnonsuojelualueita"*. Hakualueen länsipuolella on kuitenkin Suvasveden saariston Natura-alue (6359), joka on Natura 2000- verkoston alueena sekä merkittävä luontodirektiivin (SCI, Sites of Community Importance) että lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA, Special Protection Area). Alueen suojelutoimien tarkoitus on siis taata sekä arvokkaiden luontotyyppien että linnuston suojelu. Suvasveden saariston luontoarvot koostuvat vesiluontotyyppien lisäksi suurimpien saarien kalliometsistä ja järvenrantakasvillisuudesta, johon lukeutuvat mm. järvenrantakallioiden kasvillisuus sekä tulvavaikutteiset suot. Vesiluontotyyppien lisäksi rantakasvillisuus on herkkää mm. vedenkorkeuden ja laadun muutoksille.

Koska Suvasveden vaikuttaa yhteisvaikutuksiltaan sen ympärillä oleva varausalue, sekä tämä haettavana oleva malminetsintälupahakemus, katsomme olevan kaivoslain tarkoittaman kokonaisvaltaisen tarkastelun vastaista, ettei hakija tunnista vaikutusalueelle sisältyviä Natura-alueita.

Malminetsintä ja sitä seuraava mahdollinen kaivoshanke vaarantaisi erittäin uhanalaisen Vuoksen taimenkannan elvyttämisen. Alueella on käynnissä Suvasveden taimenpuroihin lukeutuvan Koirajoen kunnostus. Koirajoen kunnostus on osa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n hanketta, jonka tavoitteena on Vuoksen taimenkannan elvyttäminen. Kunnostuksesta vastaavat Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy, Ukonlahden osakaskunta ja Suvasveden kalastusalue. WWF osallistuu talkoisiin. Malminetsintä ja -louhinta olisi ristiriidassa kalastonhoidon kanssa. Juojärven reitti on yksi kansallisen kalatieratikan määrittämistä kalatierakentamisen kärkikohteista.

3. Suunnitellun malminetsinnän vaatimat selvitykset ja toiminnan ympäristövaikutukset

Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta riittävää arviota alueella otaksutuista kaivosmineraaleista. Lupahakemuksen kohdassa 2.6. esitetään että: *"Aiemmat tutkimukset, kartoitukset ja sähkömagneettiset mittaukset (Fennoscandian Resources & Åbo Akademi v. 2015-2017) viittaavat selvästi siihen, että alueella saattaa esiintyä taloudellisesti hyödynnettävää grafiittimalmia"*. Katsomme että erityisesti grafiittimalmin suhteen "taloudellisesti hyödynnettävä" käsite on oleellisesti riippuvainen siitä varsinaisesta isäntämalmista, johon grafiitti on sitoutunut. Luvanhakija ei ole lupahakemukseen selostanut tutkimusalueen kallioperää, johon oletettu grafiitti olisi sitoutunut -myöskään muita mahdollisesti samaan kallioperään sitoutuneita kaivosmineraaleja ei ole kuvattu. Kyseinen tutkimusalue sijoittuu ennestään tunnetulle mustaliuskevyöhykkeelle, jolloin kohteeksi ilmoitettu grafiitti voi sijoittua samalla tavoin mustaliuskekerrostumaan, kuten esimerkiksi Talvivaarassa. Grafiitin erottaminen mustaliuskeesta on moniongelmaista ja mustaliuske itsessään on ympäristö- ja vesistövaikutuksien kannalta hankalin mahdollinen kiviaines (Loukola-Ruskeeniemi & al. 2011, Geologi 63), katsomme ettei asiallista selvitystä otaksuttavasti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivosmineraalista ole lupahakemuksessa esitetty.

Lupahakemuksessa ei ole myöskään esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toimintaa koskevista suunnitelmista. Lupahakemuksessa kuvataan vain että: *"Vuosina 2018-2019 on suunniteltu koekairauksia (yhteensä ~1000 m) ja tutkimusojia auttamaan selvittämään grafiitin laatua ja pitoisuutta."* Toimintaa koskevassa suunnitelmassa ei kuvata minkälaisiin kallioperiin ja maastokohteisiin kairausoiminat kohdistetaan, ei esitetä varsinaista kairausohjelmaa alustavina kairauskarttoina ja -aikatauluina, vaan annetaan pelkästään arvio yhteensä 1000 m

kairauksista. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, väistetäänkö tunnetut mustaliuskekohteet vai kohdistetaan toiminta juuri niihin. Tutkimusojista ei anneta riittävää tietoa, eikä lupahakemuksessa ole esitetty kaivoslain tarkoittamaa yksityiskohtaista tutkimussuunnitelmaa, vaan pelkästään yleinen aikomus edellä mainittuihin tutkimuksiin. Lupahakemuksessa ei ole esitetty kaivoslain 34 §:n 2 momentin velvoittamaa lupaharkinnan kannalta tarpeellista ja luotettavaa selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista, ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus.

Viittaamme lisäksi kaivoslain 6 §:n yleisperiaatteeseen, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on oltava riittävä selvyyt.

Katsomme että lupahakemuksessa ei ole ollenkaan kuvattu sen kallio- ja maaperän ominaisuuksia, johon suunnitellut toimenpiteet kohdistuvat. On tunnettua, että Tuusniemen kallioperässä on mustaliusketta eripaksuisina kerroksina sekä tunnetusti lisäksi asbestia, rikkiä ja arseenia. Maanomistajilta tulleiden tietojen mukaan aivan suunnitellun etsintäalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalta kiinteistöltä on otettu maaperänäytteitä, joissa on todettu asbestimineraaleihin luettavaa antofylliittiä. Kaivostoiminnan yhteydessä maaperästä pääsee pölyämisen seurauksena vapautumaan asbestikuituja, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa alueen asukkaille ja muille käyttäjille.

Koska kallioperän haitallisten mineraalien esiintymistä ei lupahakemuksessa ole ollenkaan selvitetty, on lupahakemuksen väite *"Suunnitellut toimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Vaikutuksia ympäristön- tai luonnonsuojeluun ei ole"*, katsottava perusteettomaksi.

Lupahakemuksessa ei kuvata kairauksiin käytettävän veden hankintaa, kairausveden maastoon laskemisia, kairausjäteveden ominaisuuksia eikä kairaussoijan käsittelyjä. Lupahakemuksessa ei ole myöskään esitetty kaivoslain 13 §:n velvoittamaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Lupahakemuksessa kuvataan vain: *"Kaivannaisjätteitä ei synny. Jos paljastetaan kallio niin entisöidään alue. Kairauksesta saattaa syntyä pieni määrä kairaussoijaa, joka otetaan talteen ja poistetaan tutkimusalueelta"*. Koska kairaukset saattavat kohdistua, tai todennäköisimmin juurikin kohdistuvat mustaliuskeeseen, asbestiin, rikkiin tai arseeniin, niin väite *"ettei kaivannaisjätettä synny"* on perusteeton ja jopa harhaanjohtava.

Lupahakemuksen kohdassa 9.1. kuvatut jälkitoimenpiteet *"Vettä vuotavat kairareikä tükitaan. Suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa"*, eivät täytä asianmukaisten jälkihoitotoimenpiteiden kuvausta tai vaatimusta riittävästä toimenpiteistä. Mikäli kairaukset lävistävät mustaliuskekerroksen, niin kairanreiät vuotavat todennäköisesti mustaliuskepitoista vettä, joka muuttuu ilman vaikutuksesta happamaksi. Myös maaperän mahdollinen happipitoisuus voi aiheuttaa saman happaman reaktion, joten pelkästään maanpinnalla tapahtuva tukkiminen ei poista haittariskiä, vaan vuotavien kairanreikien tukkimista kallioon ja maaperän osalta suojaputkien poistamista voidaan pitää perusteltuna vaatimuksena.

4. Malminetsintälupahakemuksesta kuuluttaminen

Katsomme että malminetsintälupahakemus on laadittu puutteellisesti ja pintapuolisesti, hakemuksessa ei ole mainittu kaikkia asioita, joita kaivosasetus (391/2012) lupahakemukselta vaatii. Kaikkia kaivosasetuksen 12 § vaatimia liitteitä ei kuulutusvaiheessa ollut julkisesti

saatavilla hakemusasiakirjojen ohessa, tai ne oli mainittu toimitettavan myöhemmin. Lausunnon tai muistutuksen antaminen puutteellisesta hakemuksesta vaatii aina enemmän asiantuntemusta ja perehtymistä, kun riittävin tiedoin laaditusta hakemuksesta.

Hakemuksen puutteellisuuden vuoksi katsomme myös, ettei lupaviranomainen ole hallintolain tarkoittamalla tavalla varmistanut lupahakemuksen riittävyttä ja vaatimustenmukaisuutta ennen hakukuulutuksen laatimista. Puutteellisesta hakemuksesta kuuluttaminen rikkoo asianosaisten oikeusturvaa, koska käytettävissä ei ole riittäviä tietoja lausuntojen ja muistutusten pohjaksi.

Tuusniemellä 3.12.2018

Päivi Karinen
Kunnanvaltuutettu, Tuusniemen Vihreät

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Liikamaa Terho (Tukes)
Lähetetty: keskiviikko 14. marraskuuta 2018 17.17
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: Tukes.fi, palaute

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Valtion yhteinen julkaisualusta <yja@valtori.fi>
Lähetetty: tiistai 13. marraskuuta 2018 11.52
Vastaanottaja: Tukes Viestintä <viestinta@tukes.fi>
Aihe: Tukes.fi, palaute

Viesti koskee aihetta:
Muu palaute

Viestin otsikko:
Heinäveden alueen mamlinetsintä ja suunnitellut kaivostoiminnot estettävä heti

Viesti:
Heinäveden alueen rikas luonto-alue on vaarassa näiden suunniteltujen kaivosten takia. Oletteko Te valmiita uhraamaan kallisarvoisen Saimaan alueen ja järvi-Suomen? Beowulf Miningin toiminta tuolla alueella on estettävä.

Nimi:
Tytti Pöysti

Sähköpostiosoite:
[REDACTED]

Puhelinnumero:

Tallennusaika:
13.11.2018 11:51:34

Tuominen Esa (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: maanantai 12. marraskuuta 2018 14.06
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: ML2017:0104

Lähettäjä: Hynninen Ursula [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 12. marraskuuta 2018 14.05
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: ML2017:0104

Tuusniemen malminetsintälupahakemuksesta

Juureni ovat molempien vanhempieni puolelta Leppävirralla satojen vuosien ajalta. Äitini suku on asunut Leppävirran Kohmansalossa jo 1600-luvulta alkaen. Siellä on nykyäänkin äitini sisaruksilla ja minun ja siskoni perheillä vapaa-ajan asunnot sekä isäni ja hänen puolisonsa koti. Kohmansalo on siis lukuisien läheisten elämän keskipiste ja sielunmaisema.

Kohmansalon ainutlaatuisuus luonnonrauhan tyssijana on luovuttamaton. Tiedän "ihan kivoja" luonnon helmassa sijaitsevia koteja ja mökkejä, joihin kuitenkin kaupunkien ja valtateiden melu ja valosaaste ulottuvat. Kohmansalo sen sijaan on paikka, jossa hiljaisuuden rikkovat vain luonnon omat äänet; siellä voi kuulla jopa oman verenkiertonsa! Valosaasteen puuttuessa tähtien ja kuunvalon ikaikainen loiste valaisevat aidosti tienoon pimeään aikaan.

Minä ja sukuni emme tietenkään ole ainoat, joiden elämän alueelle perustettavat kaivokset pilaisivat. Heinäveden luostarit Lintula ja Valamo ovat täysin riippuvaisia luonnonkauniista miljööstä ja sen tuotteista, hiljaisuudesta ja puhtaudesta puhumattakaan. Heinäveden ja Leppävirran imagot muutenkin ovat leimallisesti puhtaan luonnon varassa, ja siihen perustuu myös alueiden vetovoima. Tavallaan paikallisena olen havainnoinut, että Suvasveden ja sen saarten ja rantojen kauneudesta ja luonnosta antimineen nauttii suuri määrä ihmisiä, niin paikallisia asukkaita kuin mökkiläisiä ja matkailijoitakin. Kuitenkin tiedän myös koko ikäni Suvasveden rannoilla aikaani viettäneenä, että vesistö on erittäin herkkä kaikille häiriöille. Jo pelkkä vedenkorkeuden vaihtelu, saati ojan kaivaminen tai metsätoiminta, horjuttavat tasapainoa. Sen näkee leväkasvustoissa, jotka lisääntyvät joka kerran, kun jotain muutoksia ympäristössä tehdään. Kauhistuttaa ajatella, mitä jo pelkät koekairaukset ja tutkimusojitukset saisivat aikaan. Kaivostoiminnan aloittaminen alueella olisi tuhoisa katastrofi herkälle järviluonnolle.

Suvasveden seutu on Pohjois-Savon maakunnan arvokkaimpia vesiluonnon kokonaisuuksia luonnotilaisuutensa, arvokkaan linnustonsa ja laajuutensa vuoksi. Alueella on myös kalataloudellista arvoa, ja se on tärkeä elinympäristö suojelluille (saukko ja liito-orava) ja muuten oleellisesti luontoon kuuluville lajeille. Suvasvedellä on Natura 2000 –verkoston suojeltuja alueita, joilla pyritään pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden katoa. Kun kuulemme viikoittain hälyttäviä uutisia luonnon uhatusta tilasta ja tuhoutuneista lajeista, herkän luonnon tasapaino täytyy asettaa etusijalle. Se on vielä tärkeämpi näkökohta kuin alueella olevien lukuisien kiinteistöjen ja tonttien arvon aleneminen, mikä tietysti myös on henkilökohtainen katastrofi monille. Myös melusaaste, jota kaivostoiminnasta aiheutuu, on Rääpysjärven ja Suvasveden alueilla aikaansa viettäville rahalla mittaamaton haitta, jonka merkitystä ei voi väheksyä.

Beowulf Mining –kaivosyhtiön aikeet perustaa kaivoksia Heinäveden ja Leppävirran alueilla tulee torjua. Vetoan, että Tukes ei myönnä lupaa millekään koekairauksille tai kaivostoiminnalle Tuusniemen, Suvasveden, Kermajärven tai Rääpysjärven alueilla.

Ursula Hynninen
MuM, kanttori, diplomilaulaja
[REDACTED]

TUKES
 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
 kaivosasiat@tukes.fi

3.12.2018

Lausunto/muistutus/mielipide

(ensisijaisesti lausunto, sitten muistutus ja viimesijaisesti mielipide)

koskien

Malminetsintälupahakemusta:

Hakija: Oy Fennoscandian Resources Ab

Lupa-alueen nimi: Rääpysjärvi 1

Lupatunnus: ML2017:0104

Alueen sijainti ja koko: Tuusniemi, 716,25 ha

1) Lupahakemus on hylättävä, johtuen kuulutusvirheestä sekä muista puutteellisuuksista ja virheistä hakemuksessa, ja hakijan soveltumattomuudesta, kuten

1a) Hakijan edellytykset ml riskit ja vakuus

1b) Kairauksen ja malminetsinnän ympäristövaikutukset

-Kaivannaisjättesuunnitelma, ympäristövaikutusarvio ja ympäristölupa puuttuvat

-Kairauksen kemiallisia ympäristövaikutuksia ei ole huomioitua asianmukaisesti

-Maastoon osinkin jätettäväksi esitettyjen kairausputkien ja -reikien ympäristövaikutukset olisivat kestäättömät

-Montutuksen, tutkimusojien ja -kalliosahauksien vaikutukset ovat huomioimatta

1c) Luontoarvot ovat asianmukaisesti huomioimatta

1d) Mahdollisesta yksityisteiden käytöstä aiheutuvat haitat ja ilmoitustarpeet on huomioimatta.

1e) Kaavoitustiedot puuttuvat

2) Mikäli hakemusta ei kuitenkaan hylättäisi, tulee se korjata sisällöltään ja lupamääräyksiltään asianmukaiseksi sekä kuuluttaa uudelleen.

2a) Vakuus tulee korjata tasolle 300 000-400 000 tai 15 000 euroa kairareikä +100 0000 euroa huomioiden pohjavesiriskit ja kairareikien betonoinnit koko matkalta sekä tarkkailun ainakin 10 vuotta sekä mahdolliset korjaukset

2b) Kairauksen ja malminetsinnän ympäristövaikutukset

-Lupa on lisättävä yksikäsitteinen määräys kairausveden tuomisesta etsintäalueelle ja määräys kerätä/kierrättää ylijäänyt vesi ja tuoda se pois tutkimusalueelta

-Veden määrä tulee etukäteen laskennallisesti määrittää kairausmetriä kohden ja valvoa jälkikäteen, joten luvasta puuttuu myös tämän valvonnan lupamääräykset. Saastuneen veden käsittelyyn tulee myös olla lupamääräykset.

-Mahdollisesti haitallisen kairausjätteen/liejun/soijan vaikutuksista ja käsittelystä tulee luvassa myös olla selvitys ja täsmälliset määräykset myös, jos se poistetaan tutkimusalueelta. Kyseessä voi olla vaarallinen jäte.

-Hakemuksessa pitää olla kaivannaisjättesuunnitelma ja siihen liittyvät vakuudet.

-Pohjavedelle tulee järjestää tarkkailumittaukset.

-Toiminnan melulle on asetettava raja-arvot huomioiden lähin asutus/loma-asutus, melun raja-arvoissa on huomioitava sisätilamelun raja-arvot.

-Toiminnan melulle on asetettava raja-arvot huomioiden luontoarvot ja luonnonsuojelualueet.

-Tehtävistä töistä on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen myös etsintäalueen läheisille/raja-naapureille

-Toiminnan pölyvaikutuksille on asetettava rajoitukset raja-arvot huomioiden läheinen asutus ja luontoarvot

-Tutkimusojia/-kaivantoja ei saa tehdä luontoarvokohteiden läheisyydessä, näiden suojavyöhykkeet ovat vähintään 50 m, toimista 50-100 m etäisyydellä luontoarvoista on sovittava vastaavien viranomaisten kanssa. Suojeltujen eläinten suojaetäisyydet tulee huomioida erikseen, esimerkiksi petolintujen suhteen suojaetäisyys voi olla kilometrejä pesästä.

-Kaivantojen ja ojien kasveja ja niiden juuria rikkova vahinko pitää myös korvata maanomistajille. Ojien ja kaivantojen kaivamiseksi mahdollisimman vähän haittaavasti täytyy sopia maanomistajien kanssa.

-Suojaetäisyys männystä on 15 metriä ja kuusesta 20 metriä. Oja tai kaivanto ei saa kiertää puuta tai lähestyä sitä useammasta suunnasta suojaetäisyyden päähän. Mikäli oja kaivetaan lähemmäksi, tulee puu kokonaisuudessaan korvattavaksi.

2c) Alueen luontoarvot tulee selvittää kattavasti.

2d) Mahdollisten yksityisteiden käytöstä aiheutuvat haitat on selvitettävä

- Luvassa on määrättävä toiminnasta tienhoitokunnalle aiheutuvat haitat korvattaviksi.

-Kaivosyhtiö on määrättävä ilmoittamaan hoitokunnalle suunnitellusta tienkäytöstä aikoinen ja kalustoinen hyvissä ajoin etukäteen, jotta käyttöön voidaan varautua sekä käyttömaksu voidaan periä.

-Kaikki tienhoitokunnalle/tienomistajille aiheutuvat haitat on luvassa määrättävä korvattavaksi.

-Mahdollisesti täytyy myös sopia aurauksesta, koska luvan mukaan yhtiö aikoo toimia myös talviaikaan maan ollessa jäässä.

-Yksityistiekuntien oikeuksien huomioimiseksi maaperään kajoavat tutkimustyöt tulee kieltää 30 metriä lähempänä tietä (yleisen tien suoja-alue) ja 50 metriä lähempänä esimerkiksi tielle tulva- tai sortumisvaaraa aiheuttavilla paikolla tehtävistä tutkimuksista.

-Luvanhaltijan on sovittava maaperään kajoavista tutkimuksista ja tieltä poistumiskohdista tienhoitokunnan kanssa etukäteen ja tiekunta voi kieltää tutkimuksen tai sopia erillisestä riskikorvauksesta sen suhteen, tämä korvaus on maksettava, jos tienomistaja katsoo riskin aiheutuvan, mutta hyväksyy toimenpiteen, kunhan tie korjataan kohtuullisessa ajassa.

-Luvanhakija on veloitettava maksamaan tiekunnan kulut, kuten kokouspalkkiot, haittojen tarkistamisesta ja toimenpiteistä sopimisesta.

2e) Kaavoitustiedot täytyy sisällyttää hakemuksen kuulutukseen.

2f) Muistuttajat vaativat, että lupaviranomainen korvaa muistutuskulut, tämän hetkinen kustannus on 500 euroa. Hakemus on kuulutettu puutteellisena tarkoittaen ilmeistä viranomaisen virhettä. Kaivoslain mukaan kaikki haitat on korvattava.

Perustelut

Perustelut hakemuksen hylkäämiselle

3. Kuulutusvirheet:

Hakemuksen sisältö on puutteellinen.

Hakemuksesta ja tai kuulutuksesta puuttuu oleellisia ja lain edellyttämiä tietoja. Edelleen osa esitetystä tiedosta on liian ylimalkaista hakemuksen arviointiin. Näiden johdosta hakemus on myöskin virheellisesti

kuulutettu.

Puuttavia/puutteellisia tietoja ovat esimerkiksi: toiminnan ympäristövaikutukset, kaivannaisjättesuunnitelma, kaavoitustiedot, muita kaivoslainsäädännön tietoja, vakuus ja sen määrä.

Kuulutusvirheet loukkaavat kansalaisten laillisia osallistumisoikeuksia. Kuulutus sekä hakemus virheellisiltä tai puutteellisilta osiltaan on korjattava ja täydennettävä sekä kuulutettava uudestaan lain edellyttämällä tavalla.

3a) Hakijan edellytykset, laiminlyönnit ja vakuus. Lupaa ei tule myöntää perustuen Kaivoslain 46 § kohtaan 8) ”hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan”

Kyseessä malminetsintäyhtiö, ei kaivosyhtiö. Se on suuren riskin pörssirahoituksesta riippuvainen yhtiö, joka voi menettää jatkorahoitusmahdollisuutensa, jos esimerkiksi Kallakin vuosia jäissä oleva hanke ei saa kaivoslupaa Ruotsin viranomaisilta. Yhtiön resurssit ovat jakautuneet lukuisiin hankkeisiin Suomessa, Ruotsissa ja Kosovossa. Yhtiöllä on tilinpäätöstietojen mukaan 5 työntekijää, joista 3 on johtajia. Toiminnan vuosibudjetti on alle 1 miljoona puntia. <https://beowulfmining.com> viimeinen vuorsiraportti: <https://www.londonstockexchange.com/exchange/news/market-news/market-news-detail/BEM/13639016.html>

Yhtiö on perustavalla tavalla epärehellinen. Se tiedotti Lontoon pörssissä 14.5.2018, että suomalainen grafiittihanke on tuotannossa 3 vuoden kuluttua, mikä olisi luvituksenkin suhteen hyvin kiireistä. “The focus remains to put one of our graphite projects into production within three years, and, at this time, Aitolampi is the front runner.” Chairman’s statement, Graphite portfolio vuosiraportissa 14.5.2018 <https://www.londonstockexchange.com/exchange/news/market-news/market-news-detail/BEM/13639016.html> Toisaalta puolivuotta myöhemmin 29.11.2018 Tuusniemen tilaisuudessa Rasmus Blomqvist kertoi, että hankkeen kehittämisessä menee 5-10 vuotta. *Viesti sijoittajille ja toisaalta viranomaisille sekä paikallisille yhteisöille on erilainen.* Viestintää pörssissä säätelee laki, muualla yhtiön moraalii. Yhtiö on julkaissut kyseenalaisen malmiarvion Heinäveden Aitolammen hankkeesta perustuen 4.5 % grafiittipitoisuuteen ja kilpailijoihin nähden heikkoon grafiitin flake-kokojakaumaan. Kilpailevissa hankkeissa esiintymää tuskin pidettäisiin malmina. Yhtiö on epätoivonen Kallak-riskin takia ja tekee epärealistista pörssikuplaa.

Vakuus. Hakemusta ei voida myöskään hyväksyä sellaisenaan, koska vakuus on riittämätön. Hakija esittää, että se voisi harjoittaa esimerkiksi kairausta. Tällaiselle toiminnalle pitää olla kattava vakuus. Kairauksen riskeihin kuuluu pohjaveden pilaaminen, jonka korjaaminen on erittäin vaikeaa. Kairareikien pysyvään vaarattomaksi tekemiseen ei ole myöskään vakuutta. Riippuen uskottavan pohjavesien riskinhallinta ohjelman sisällöstä sekä betonointiteknologiasta, ks. kohdat 1.3 ja 1.4, sopiva vakuus on noin 300 000-400 000 euroa.

Tukesin summittainen alueiden pinta-aloihin liittyvä vakuusperustelu on todettu KHOssa juuri pätemättömäksi. KHO on myös vuosikirjapäätöksessään KHO 2018:46 on päättänyt, että vakuuden pitää olla malminetsintälupakohtainen, ei yhtiökohtainen.

On erityisen ilmeistä, että 10 000 euron vakuus ei edes riittäisi lähimainkaan kaivospiirin etsintäalueen ennallistamiseen ko. valtausalueen osalta.

Vakuus on myös ilmeisen riittämätön esitetulle luvulle johtuen mm. kemikaaleista ja kairaputkista seuraavasta ympäristön pilaantumisesta ja terveysriskeistä. Toisaalta mikäli kairaputket määrätään poistamaan ja reiät betonoimaan, tälle tulee olla myös vakuus. Koska kyseessä on uusi teknologia, sen verifiointi ja tarkkailu pitkäaikaisvaikutusten ehkäisemiseksi edellyttää myöskin suurempia vakuuksia. Kemikaalien valvonta edellyttää myöskin tarkkailua ja mittauksia ja vakuutta niille.

Toiminta vaarantaa joka tapauksessa pohjavesiä ja niitä on sen vuoksi tarkkailtava. Toiminta edellyttää kattavaa ympäristövaikutusselvitystä ja ympäristölupaa.

3b.1) Kairauksen kemialliset ympäristöympäristövaikutukset

Grafiitin yhteydessä esiintyy käytännössä poikkeuksetta sulfidisia (rikki)mineraaleja. Rikki aiheuttaa hapanta kaivosvalumaa (AMD). EU:n vesidirektiivit, vaarallisten aineiden lainsäädäntö ja vastaavat Suomen lait edellyttävät, ettei mineraaleista vapautuvia aineita, kuten metalleja, arseenia tai yhdisteitä, suspendoituneita aineita, fluoridia, tai kairauksen lisäaineissa mahdollisia mm. pysyviä hiilivetyjä tai pysyviä tai kertyviä orgaanisia yhdisteitä päästetä luvatta pintavesiin (713/2014, 15§, liite 1), ja pohjavesillä on *ehdoton pilaamiskielto*, joka tarkoittaa myös vastaavien aineiden päästökieltoa (1022/2006, 4a§, liite E, 1038/2015), eikä pohjaveden ja vesistöjen laatua heikennetä, mitä valvotaan metallien ja muiden haitta-aineiden laatumormeilla (1022/2006, 341/2009). Lisäksi ympäristönsuojelulaissa on maaperän pilaamiskielto. Näitä ongelmia on katsottu läpisormien syväkairausten suhteen.

Saastuva vesi jätteenä

Hakemuksen perusteella kairauksessa käytetään vettä, jonka käsittely ja luontoon päästessä saastuminen on välttämätöntä luvittaa. Vesi pilaantuu kairareian seinämistä ja erityisesti hienojakoisesta kiviaineksesta eli nk. soijasta. Kairauksessa käytetään tyypillisesti apuaineita, joita Sakatti mining-luvassa tarvitaan soijan erottamiseen vedestä. Aineita markkinoidaan myös kairareikien stabilointiin erilaisissa maaperissä, voiteluaineena ja veden pH-arvon säätämiseen noin tasolle 10, katso **Liite 1**. Luvan määräykset ovat selvästi puutteelliset veden, soijan ja apuaineiden suhteen.

Jos taas apuaineita ei käytettäisi, on epäselvää kuinka soija erotetaan kairausvedestä tai kuinka kairareikä stabiloidaan pintamaan kerroksissa. Vedenkierrätys on mainittu mm. Sakatti mining-luvassa Lapissa, mutta se vaikuttaa haasteelliselta siinä erittäin hyvin resursoidussa hankkeessa.

Laadullisesti on edelleen huomattava, että syväkairauksella saavutettavat satojen metrien syvyydellä olevat pohjavedet ovat pintavesiä suolaisempia ja sisältävät kasvavia haitta-ainepitoisuuksia. Pelkästään yleiset suola-aineet, kuten sulfaattisuolat, ovat haitallisia makean veden luonnossa, näiden lisäksi esiintyy raskasmetalleja, arseenia, radioaktiivisia aineita ml. kaasumainen radon ja edelleen mahdollisesti myrkyllisiä kaasuja rikkivetyä ja metaania.

Luvasta puuttuu määräys kerätä/kierrättää ylijäänyt vesi ja tuoda se pois tutkimusalueelta. Mikäli taas on kuitenkin tarkoitus sallia veden johtaminen maastoon, tämän turvallisuudesta ja valvonnasta täytyy olla selvitys.

Myös veden määrä tulee etukäteen laskennallisesti määrittää kairausmetriä kohden ja valvoa jälkikäteen, joten luvasta puuttuu myös tämän valvonnan lupamääräykset. Saastuneen veden käsittelyyn tulee myös olla lupamääräykset.

Pohjavedelle tulee järjestää tarkkailumittaukset, koska vesi reagoi kairauksessa "soijan" ja tuoreiden kalliopintojen kanssa, sekä johtuen mahdollisten kairauskemikaalien käytöstä. Pohjavesihaittoja on käsitelty **liitteessä 2** (dokumentin lopussa)

Kairauksen kiinteä mineraalijäte – "soija"

Ilmeisesti vastaaja esittää, että kiinteä mineraalijäte kerätään täysin talteen. Luvassa ei ole määräystä tästä, kuten toisaalta on usein kairausta sisältävissä malminetsintäluvassa. Mineraalijäte voi käsittää sulfidista mineraalia, jonka reagoi vedessä ja ilman kanssa syntyy hapanta kivi(kaivos)vuoto (acid rock/mine drainage). Mineraalijäte voi sisältää myös asbestia tai muita yleisiä haitallisia kuituisia mineraaleja. Jäte on merkittävältä osalta suspendoituvaa kiintoainesta, joka on haitallista pintavesissä. Näitä ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty ja väite, ettei ympäristövaikutuksia olisi, ei myöskään varmuudella

kestävä ja perusteltu.

Mahdollisesti haitallisen kairausjätteen/liejun/soijan vaikutuksista ja käsittelystä tulee luvassa myös olla selvitys ja täsmälliset määräykset. Kyseessä on mahdollinen ongelmajäte.

3b.2) Kairausputkien katkaiseminen ja tulppaus tai poisto

Kairausputket on poistettava laittoman maaperän ja pohjaveden pilaamisen estämiseksi.

Sakatti mining-luvan kairausputkien käsittely on hieman keskimääräisät parempaa. Mukana on velvoite valvoa, ettei kairauskohdista vuoda pohjavettä sekä merkitä putkien päät heijastimellisilla tolilla. Tämän järjestelyn tulisi kuitenkin kattaa ruostuvien putkien vaihtaminen sekä merkkitolppien säännöllinen uusiminen pysyvästi. Lisäksi myös merkkitolpista voi olla maastossa haittaa. On ilmeistä, että tällaisen järjestelyn kustannukset ja vakuudet olisivat pitkällä ajalla hyvinkin korkeat. Sakatin kairausputkilupamääräyksiä

- Kairausreiät on tulpattava kairauksen jälkeen sekä valvottava, ettei kairauskohdista vuoda pohjavettä.
- Kairanreikien maaputket on lyhennettävä noin 0,15–0,20 m pituuteen sekä merkittävä selvästi puupaaluin, joissa on tunnistet ja heijastin.

Pitkäaikaisten haittojen välttämiseksi maanpinnan tason lähellekin katkaistut kairaputket ja tulpatut ovat ongelmallisia aikanaan ruostuessaan ja rikkoutuessaan vuotaviksi sekä toisaalta liikkumisestienä vaarantaen ihmiset ja eläimet. Ruosteiset kairausputket pilaavat pinta- ja pohjavesiä ja aiheuttavat siten laittomia seurauksia.

GTKn jäljiltä tunnetaan puhkiruostuneita paineellista pohjavettä vuotavia kairausputkia, jotka esimerkiksi Kuusamon Kouervaarassa vuotavat radioaktiivisia aineita.

Tulppauskohdassa ei keskustella paineellisen pohjaveden yhteydessä tulppauksen kaasutiiveydestä. Sakatti Miningin konsultti Goldner esitti k.o. luvan dokumenteissa vaihtoehdoksi tulppaukselle reikien betonointia, joka vaikuttaa kestävämmältä ratkaisulta ainakin pintavesien suhteen.

Ratkaisun yhteydessä tulee kuitenkin myös selvittää betonin kestävyys, tyypillisesti kaupalliset kestävät betonin kestävät vain noin 200 vuotta. Betonin kestävyydelle asettaa rajoituksia mm. paikallisen kallioperän mineraalit, vesi, suuret lämpötilavaihtelut ja jäätyminen. Lisäksi tulee selvittää betonoinnin järjestelyt ympäristöä vahingoittamatta, betonin ympäristökelpoisuus ja siitä pitkänkin ajan kuluessa liukenevat haitta-aineet sekä mahdollisuus estää betonoinnilla eri pohjavesikerrosten sekoittuminen.

Hakemuksessa pitää olla kaivannaisjätesuunnitelma ja siihen liittyvät vakuudet.

3b.3) Alueen asutus ja loma-asetus

Malminetsintäalueen välittämässä läheisyydessä on asutusta, jotka pitää huomioida etsintäalupaa myönnettäessä.

On huomattava, että meluun liittyvät vuorokaudenaika- ja melutasorajoitukset ovat tiukempia loma-asutuksen yhteydessä, edelleen melu kantautuu pitkiä matkoja järvien ylitse. Lailliset sisätilamelun normit on huomioitava myös tilanteessa, jossa asunnosta/loma-asunnosta tuuletetaan ikkunoista. Hakija on esittänyt, että tutkimukseen voisi liittyä mm. kairauksista. Myös monet muut geologiset tutkimusmenetelmät ja kaivuutyö aiheuttavat melua. Etsintäalueen naapureita koskevat melu- ja pölyvaikutukset on selvitettävä ja niitä on rajoitettava.

Edelleen alueen luonnonvarat, kuten marjat, sienet ja riista ovat asukkaiden käytössä. Malminetsintä ei saa pilata luonnonvaroja pölyllä, kairaus- tai muulla mineraalijätteellä, tai saastuneella moreenilla, tai niiden kanssa kosketuksessa olevalla vedellä.

3c) Luontoarvot

Natura-alueet

Hakemuksessa todetaan, että läheisyydessä ei ole Natura-alueita. GTKn karttapalevelun mukaan Natura-alue ulottuu alle 2 km päähän järvellä Pouhansaaren pohjoispuolella. Natura-alueen suojeluarvoja ja niihin liittyviä riskejä ei ole selvitetty.

Vesilain suojellut luontotyypit

Tutkimusalueelta tulee olla selvitys suojelluista luontotyypeistä kuten lähteistä, noroista ja alle hehtaarin lammista. Näiden luonnontilaa ei saa haitata. Esitämme, että töitä ei saa suorittaa 50 metriä lähempänä ml. puiden kaato koneiden siirtämistä varten. Lähteiden osalta tulee selvittää pohjaveden muodostumisalue, jolla ei saa suorittaa kairauksia, montutusta tai ojien kaivamista.

Mikäli on olemassa riski vaikutuksesta lähteeseen, tulee lähteen vesipitoisuudet raskasmetallien, alumiinin, mangaanin ja raudan sekä ravinteiden suhteen määrittää ja tarkkailla muutoksia vesipitoisuuksissa.

Metsälain tärkeät elinympäristöt

Metsäkeskuksen karttapalvelun mukaan alueella on tärkeitä elinympäristöjä, kuten pienvesistöjen välittömiä lähiympäristöjä ja suoelinympäristöjä. Pienvesistöt ovat todennäköisesti vesilain suojelemissa, kuten edellä. <https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html>

Suojellut eläin- ja kasvilajit

Vaadimme selvityksiä petolinnuista, liito-oravista, viitasammakoista, lepakoista, sudenkorennoista ja muista todennäköisesti esiintyvistä suojelluista lajeista.

Tutkimusojien/kaivantojen yms vaikutukset.

Juurten katkominen vahingoittaa puita ja kasveja. Tämä voi vahingoittaa esimerkiksi em. luontoarvoja. Näitä toimenpiteitä ei voi tehdä luontoarvokohteiden läheisyydessä. Esitämme, että lupaan laitetaan vähintään 50 m suojavyöhykkeet näiden toimien suhteen. Toimista 50-100 m etäisyydellä luontoarvoista on sovittava vastaavien viranomaisten kanssa. Suojeltujen eläinten suojaetäisyydet tulee huomioida erikseen, esimerkiksi petolintujen suhteen suojaetäisyys voi olla kilometrejä pesästä.

Vahinko pitää myös korvata maanomistajille. Ojien ja kaivantojen kaivamiseksi mahdollisimman vähän haittaavasti täytyy sopia maanomistajien

Esitämme, että lupaviranomainen määrää suojaetäisyydeksi männystä on 15 metriä ja kuusesta 20 metriä. Oja tai kaivanto ei saa kiertää puuta tai lähestyä sitä useammasta suunnasta suojaetäisyyden päähän. Mikäli oja kaivetaan lähemmäksi, tulee puu kokonaisuudessaan korvattavaksi.

Avokallioon tehdyt sahaukset tulee ennallistaa alkuperäiseen kuntoon tai korvata maisemaluonnonarvolle tulevana pysyvänä haittana.

Luvanhakija on veloitettava maksamaan maanomistajan kulut haittojen tarkistamisesta ja toimenpiteistä sopimisesta (Kaivoslaki, kaikki haitat on korvattava)

3d) Yksityisteiden käyttö

Tienkäytöstä seuraa normaalin käytännön mukaan käyttömaksu.

Suunnitellusta toiminnasta seuraa tarve käyttää etsintäalueen lävitse kulkevaa tietä. Aivan ilmeisesti kaivinkone ja mahdolliset kairauslaitteistot tuotaisiin alueelle suhteellisen raskaalla kuorma-autolla tms.,

joka aiheuttaisi tien kulumista ja mahdollisesti rikkoutumista pientareilta yms. erityisesti tieltä poistuttaessa.

Tutkimuskohde voi olla niin lähellä tietä, että siitä seuraa vahinkoja. Laitteiden kuljettaminen rajoittaa myös tien muuta käyttöä.

Kaivoslain mukaan haitat tulee ennalta ehkäistä ja niiden syntyessä ne on toiminnanharjoittajan korjattava.

Kaikki tienhoitokunnalle/tienomistajille aiheutuvat haitat on luvassa määrättävä korvattavaksi.

Lisäksi kaivosyhtiö on määrättävä ilmoittamaan suunnitellusta tienkäytöstä aikoineen ja kalustoineen hyvissä ajoin etukäteen, jotta tähän voidaan varautua sekä käyttömaksu voidaan periä.

Mahdollisesti täytyy myös sopia aurauksesta, koska luvan mukaan yhtiö aikoo toimia myös talviaikaan maan ollessa jäässä.

Yksitystiekuntien oikeuksien huomioimiseksi maaperään kajoavat tutkimustyöt tulee kieltää 30 metriä lähempänä tietä (yleisen tien suoja-alue) ja 50 metriä lähempänä esimerkiksi tielle tulva- tai sortumisvaaraa aiheuttavilla paikolla tehtävistä tutkimuksista.

Luvanhaltijan on sovittava maaperään kajoavista tutkimuksista ja tieltä poistumiskohdista tienhoitokunnan kanssa etukäteen ja tiekunta voi kieltää tutkimuksen tai sopia erillisestä riskikorvauksesta sen suhteen, tämä korvaus on maksettava, jos tienomistaja katsoo riskin aiheutuvan, mutta hyväksyy toimenpiteen, kunhan tie korjataan kohtuullisessa ajassa.

Luvanhakija on veloitettava maksamaan tiekunnan kulut haittojen tarkistamisesta ja toimenpiteistä sopimisesta (Kaivoslaki, kaikki haitat on korvattava).

Asiasta on välttämättä määrättävä luvassa.

3e) Kaavoitustiedot täytyy sisällyttää hakemuksen kuulutukseen. Tämä on lain kannalta välttämätöntä.

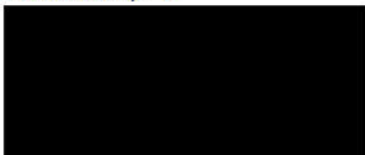
3f) Oikeudenkäynti/muistutuskulut. Esimerkiksi TUKES on tuomittu kaivosasiassa maksamaan vastapuolen oikeudenkäyntikulut, kun kaivosasian oikeudenkäynti on johtunut sen virheestä, KHO Muu päätös 6029/2017 <http://www.kho.fi/fi/index/paatoksia/muitapaatoksia/muupaatos/1511180186124.html> Kaivoslain mukaan kaikki haitat on korvattava. Puuteellinen lupahakemus on aiheuttanut erityistä haittaa.

Kunnioittavasti

Vesiluonnon puolesta ry
(valtakunnallinen vesiensuojeluyhdistys)

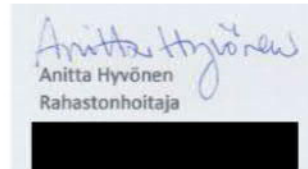

Jari Natunen

Puheenjohtaja
Biokemisti, FT

Kansalaisten Kaivosvaltuuskunta ry

Antti Lankinen
Varapuheenjohtaja

Kaivosvaltuuskunnan osalta tiedot käsittelystä pyydetään toimittamaa yhdyshenkilölle:

Jari Natunen
Asiantuntija, valituksen tekniset
ja tieteelliset yksityiskohdat
Biokemisti, FT

Liite 1 Kairauskemikaaleista

Käytännössä kemikaalien käyttö on erittäin todennäköistä. Yhtiö ja Tukes eivät vastaa, koska katsovat kemikaalit hiljaisesti hyväksyttäviksi. Kemikaalien käyttöä on käsitelty Sakatin Natura-arviossa. Siinä olevista tiedoista sekä muista kemikaalitiedoista voidaan kuitenkin päätellä haitallisiksi. Kemikaalit edellyttävät ympäristöluvitusta, joten lupaa ei voida hyväksyä. Mikäli lupa kuitenkin hyväksyttäisiin, tulee siinä kieltää kemikaalien käyttö kairauksessa.

Kairauksissa käytetään haitallisia kemikaaleja

Julkista tietoa kairauskemikaaleista on Lapin ELYn lausunnossa 5.8.2015

(Lausunto_NA_täydennyksestä_Sakatti_5_elokuu_2015-3.pdf lausunto on Sakatin kairauslupaliite, liitteenä tässä). Viiankiaavalla ELYn mainitsemat ja haitallisimpina pitämät kemikaalit olivat mineraaliöljytisle (tulee pitää luonnossa erityisen haitallisena), kaliumasetaatti ja etoksyloitu C12-15 alkoholi.

Kairauksissa käytetään apuaineita, jotka mahdollistavat soijan erottamisen ja veden kierrättämisen systeemissä. Ympäristöön jäävien haitallisimpien aineiden laskennalliset määrät suunnitelluissa kairauksissa ovat seuraavat:

- kaliumasetaatti	4 l/v
- mineraaliöljytisle	6,4 l/v
- etoksyloitu C12-15 alkoholi	0,24 l/v

Sakatissa kerrottujen kemikaalien ympäristöriskit

Ely lausunnossa on mainittu tarkemmin määrittelemätön mineraaliöljytisle, on mahdollista, että se sisältää luvanvaraisia aromaattisia aineita (PAH ja VOC-yhdisteet). Lisäksi öljyjakeille on ainakin pohjavedessä ympäristölaatumormi, asetus 341/2009, Öljyjakeet (C10-40) 50 µg/l. Jos tisleen tiheys on 1kg/L, niin yksi litra voisi pilata 20 000 pohjavesilitran laadun ja 6.4 litraa 128 000 litran laadun. Pintavesille on Australian normi dokumentissa mainittu USEPA metodeilla 7 mikrogramma/litra tällöin edellisellä tiheysoletuksella voisi pilata 914 000 litraa pintavettä. Mahdollinen trigger value voi olla sivu 8.3-297 taulukon ja turvakertoimen 100 perusteella jopa 0.7 mikrog/L, jolloin pilaantuvan veden määrä olisi 9 140 000 litraa, eli 9140 kuutiota, katso gfmwq-guidelines-vol2-8.3b
<http://www.agriculture.gov.au/SiteCollectionDocuments/water/nwqms-guidelines-4-vol2.pdf> , sivu 8.3-297

Kemikaaleissa on myös etoksyloitu alkoholi 0.24 litraa Australian 99% protection of species normi pintavedessä on Alcohol ethoxylated surfactants (AE) 50 mikrog/L
 mincos gov dokumentti taulukko 3.4.1 sivu 3.4-10

Ilmeisesti lista oli kuitenkin vajaa. Googlella netistä löytyy ”ympäristöturvallisten” kairauskemikaalien valmistaja. Toisin kuin lupahakemuksesta voisi olettaa kairausliuos ei olekaan pelkkää vettä, vaan viskoosi kemikaali-cocktail, jonka pH on säädetty natriumkarbonaatilla arvoon 10 voimakkaasti emäksiseksi ja luonnossa haitalliseksi. Seuraava video havainnollistaa ”turvallista” kairausliuosta:

<https://www.youtube.com/watch?v=iWtcDFuV0YU>

Voiteluaineena on kasviperäinen öljy joka korvaa kilpailijoiden tuotteista raskasmetalliuoksia ja mineraaliöljyä. Yksi voiteluaine on kasviöljyyn perustuva, turvallisuusdokumentissa lukee, että siitä voi tulla palaessa vapautua rikkiyhdisteitä, joten pelkät kasviöljyt eivät selitä koostumusta. Kasviöljyillä on vedessä haittavaikutuksia muiden öljyjen tavoin. Yksi vaikutus on myös biologinen hapenkulutus, joka voi johtaa hapettomuuteen vedessä.

Maininta vähemmän ympäristöystävällisistä vaihtoehdoista: <https://www.matexdrillingfluids.ca/diamond-drilling.html> www.matex-ccc.com THREAD COMPOUND ES's unique formulation provides excellent protection against thread wear, galling and seizing for tool joints, drill collars and rotary shouldered connections. THREAD COMPOUND ES is free of both petroleum oil carriers and all heavy metals, such as lead, zinc, copper, aluminum, etc.

rikkiyhdisteet: SECTION 10. STABILITY AND REACTIVITY

"Hazardous Decomposition Products" Carbon and oxides of sulphur on burning." <http://2mco.com/Files/iweb/FSC/RDO302ES.pdf>

Polyakryyliamidi ja muut varatut polymeerit

Mainituista polymeereistä tai varatuista polymeereistä ainakin yksi koostuu polyakryyliamidista. Varattuja polymeerejä, kuten polyakryyliamidia käytetään maaperän aineksien stabiloimiseen kairareissä sekä hienoaineksen sekautukseen eli ns. flokkulanttina. Polyakryyliamideista voi tulla ongelma, jos aine hajoaa tai sisältää monomeerejä. Emäksinen pH, lämpötila ja mineraalit voivat aiheuttaa hajoamista. Talvivaarassa on mitattu ilmeisesti vedenkäsittely flokkulanttina käytetystä polyakryyliamidista tullutta akryyliamidi-monomeeriä.

Polyakryyliamidi polymeeri.

<ftp://ftp.nwb-oen.ca/registry/13%20CLOSED%20CANCELLED/2BE-BKL0609%20Majescor%20CLOSED/1%20APPLICATION/2007%20Amendment%201/070626%20BE-BKL0607%20MSDS%20Matex%20DD%202000-ILAE.pdf>

Varatut polymeerit ovat kaloille ja vesieliölle vaarallisia, vaikka ne eivät olisi ihmiselle myrkyllisiä

Australian vaikutusarvio vesien selkeytykseen käytettävistä orgaanisista flokkulanteista haittaa 1 mikrog/L tasolla. Pitoisuus tarkoittaa, että 1 gramma ainetta voi tehdä 1000 m³ (eli miljoona litraa) vettä haitalliseksi vesieliölle. Siten polymeerit voivat olla kaikkein haitallisoin komponentti kairausvesissä.

<http://www.agriculture.gov.au/SiteCollectionDocuments/water/nwqms-guidelines-4-vol2.pdf> sivu pdf 428/678 page 8.3–301 [linkki on lähdeviitteenä, kopioitu yhteenvedo käännoksineen alla.]

Käännös Australian polymeeriariivista: Polyelektrolyytti-flokkulantit, muutoin kutsuttu orgaanisiksi polymeeri-flokkulanteiksi (OPF), tarjoavat vaihtoehdon tavanomaiselle käsittelylle raudalla ja alumiinisuoloilla. Ne ovat korkean molekyyliainemassan synteettisiä polymeerejä., joita voidaan formuloida spesifisiin sovelluksiin. OPF[-aineita] kuvaavat seuraavat ominaisuudet [Lamberton 1995]: polymeerin kemia, polaarisuus(kationinen, anioninen, tai amfoteerinen), molekyyliainemassa, varaustiheys, fysikaalinen muoto (kiinteä, vesiliuos, emulsio jne). Australiassa useimmat(yleisimmät) polymeerien kemialliset ryhmät ovat polyakryyliamidit, poly-dadmac- ja epikloorihydriini-amiini-polymeerit (Bolto 1994). Yksi merkittävimmistä vaikeuksista flokkulanttien päästökäntrollissa on, että flokkulanttien vesipitoisuuksien analysointi on vaikeaa.

Ohjeet: Tieto oli vajaavaista, jotta voitaisiin kehittää ohjeellisia raja-arvoja OPFille, erityisesti joutuen laajasta joukosta polymeeri tyyppistä. Kun **akuutteja vaikutuksia on raportoitu niinkin alhaisella pitoisuudella kuin 10 mikrog./L, 1 mikrog./L polymeeripitoisuudet voivat aiheuttaa ympäristöhaittaa.**

Alkuperäinen teksti: Polyelectrolyte flocculants, otherwise called organic polymeric flocculants (OPF), provide an alternative to conventional treatment with iron and aluminium salts. They are high molecular weight synthetic polymers, which can be formulated for specific applications. OPFs are characterised by a number of features (Lamberton 1995): • chemistry of the polymer • polarity (cationic, anionic, non-ionic or amphoteric) • molecular weight • charge density • physical form (solid, aqueous solution, emulsion, etc.). In Australia, most chemical groups of polymers are polyacrylamides, polydadmacs and epichlorohydrin-amine polymers (Bolto 1994). One of the major difficulties in controlling flocculant releases is that it is difficult to analyse for flocculant levels in water.

Guidelines There were insufficient data to develop guideline trigger values for OPFs, particularly given the range of polymer types. As **acute effects are reported as low as 10 µg/L, polymer concentrations greater than 1 µg/L may cause environmental harm.**

Liite 2 kairauksien pohjavesivaikutuksista ja niiden torjumisesta

Syväkairauksilla on vaikutuksia, joita Tukes ei suostu tunnustamaan. Kairauksilla on arvaamattomia vaikutuksia pohjavesiin. Kaikki maaperän ja kallioperän vesi on pohjavettä, jolla on ympäristösuojelulain nojalla ehdoton pilaamiskielto Tiedetään esimerkiksi syväkairauksien sekoittavan eri syvyyksien pohjavesiä ja johtavan saastumiseen.

Reikien betonointi on otettu esiin asiantuntijoiden toimesta. Reikien pysyvä tukkiminen on myös eräissä USAn kaivostandardeissa. Esim. Michiganin osavaltio edellyttää hylättyjen kaivojen täyttämistä koko reiän matkalta. Malmikairausreiät vastaavat porakaivoja.

https://www.michigan.gov/deq/0,4561,7-135-3313_3675_3689---,00.html

https://www.michigan.gov/deq/0,4561,7-135-3313_3675_3689-8001--,00.html

Menettely on erittäin hyvin perusteltu käytännön esimerkein, joissa

a) syvämmän pohjaveden suola vanhasta tukkimattomasta kaivosta pilaa uuden kaivon (1983 - Alcona County)

b) läheisen vanhan kaivon kautta tuleva pintavesi pilaa kaivon polttonesteillä, bakteereilla tai muilla haitta-aineilla

https://www.michigan.gov/deq/0,4561,7-135-3313_3675_3689-7993--,00.html

Edelleen Viiankiaavan YVAssa kaivosyhtiö kertoo kairareikien betonoinnista malminetsintä kairauksissa, mainittu ruuhjeytyshyökköeseen kairaus.

Hankealueella malminetsintäkairauksesta peräisin olevat kairareiät tulpataan sementillä kairauksen lopuksi. Täyttö tehdään kahteen kohtaan kairareikää, heti mineralisaation yläpuolelle sekä rapautuneen kallioperän alapuolelle. Kairareikiin laitetaan ensin mekaaninen tulppa, jonka yläpuolelle laitetaan noin 10-20 metriä sementtiä. Pinnalle tulee vielä mansettitulppa. Tulppauksen riittävyys tullaan selvittämään tarkemmin ennen kaivostoiminnan aloittamista.

Katso Arviointiohjelma (Lappi_YVA_Sakatti_YvaOhjelma_liitteinen sivu 37). [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Sakatin_monimetalliesiintymän_kaivoshanke_Sodankyla/Sakatin_monimetalliesiintymän_kaivoshank\(45902\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Sakatin_monimetalliesiintymän_kaivoshanke_Sodankyla/Sakatin_monimetalliesiintymän_kaivoshank(45902))

Toisaalta betonointi on ollut vaihtoehtona Viiankiaavan malmikairauksien reikien loppukäsittelyssä. Lupa-alueelta ei ole selvitetty ruuhjeytyshyökköitä.

Allekirjoittanut Jari Natunen ollut tutkimassa Kuusamon Kouervaarassa neljää kairausputkea ympäröivää sedimenttiä. Putkien läheisyydessä radioaktiivisuus oli 30-, 6-, ja 1.25-kertainen suhteessa kansainväliseen IAEA säteilyjätteen arviointinormiin 1000 Bq/kg kuiva-ainetta ja neljännen putken mittaus alitti määritysrajan 500 Bq/kg. Alfa-aktiivisuuden 1000 Bq/kg ylittävät jätteet m.l. maa-ainekset ovat Säteilyturvakeskuksen (STUK) säteilysuojeluohjeen VAL2 (<https://www.stuklex.fi/fi/ohje/VAL2>) mukaan Luokan II jätteitä "joiden käyttöä on tarpeen säädellä säteilyaltistuksen rajoittamiseksi". Luokan III raja on 100 Bq/kg. Radioaktiivisuudesta mitattiin vain ravintoketjuissa ja luonnossa vaarallisin alfa-hiukkassäteilyä. Suurimmat arvot ovat poikkeuksellisia luonnossa ja ilmeinen saastumisriski. Toiseksi korkeimman pitoisuuden putken vedestä mitattiin 12.8 mikrogrammaa litra uraania. Tämä ylittää STUKin säteilyturvanäkökohdasta Talvivaaran uraanille antamasta vesirajan 10 mikrog/L. Huomioiden uraanin kemiallisen myrkyllisyyden ekologinen raja-arvo makeassa vedessä on noin 1.0-0.1 mikrog/L (EU SCHER Depleted uranium 2010). On huomattava, että vastaavasti voi vapautua muita raskasmetalleja ja haitta-aineita.

Uraanin vapautuminen ja liukoisuus on muualtakin tunnettu ongelma. Kairausten aiheuttama uraanipitoisen veden vapautuminen tunnetaan Yhdysvaltain tiedeakateman Virginian valtiolle tekemässä katsauksesta. Mekanismeina on hapen pääsy pohjaveteen ja uraanin vapautuminen kalliion sisällä sekä suolapitoisen syvemmällä olevan pohjaveden pääsy ylempiin pohjavesiin (Scientific, Technical, Environmental, Human Health and Safety, and Regulatory Aspects of Uranium Mining and Processing in Virginia, kappale 6, sivut 197-198 <https://www.nap.edu/read/13266/chapter/9>). Tämä vastaa Michiganin kaivoesimerkkiä.

Toisaalta kairaputkien jättäminen maastoon on monin tavoin haitallista. Maanpinnan yläpuolelta katkaistut putket ovat vaarallisia eläimillä ja maastossa liikkujille esimerkiksi talvella moottorikelkkailijoille tai muutoinkin metsäkoneiden renkaille. Tyypilliset kairaputket ruostuvat luonnossa ja muodostuvat entistä vaarallisemmaksi ja haitallisemmaksi jätteeksi. Jos pohjavesi on paineellista, niin tulppaus on vain rajallisen ajan toimiva ratkaisu. Ruostuvat putket pilaavat pinta- ja pohjavesiä. Raudan hapettuminen ruostuvassa putkessa voi johtaa esimerkiksi arseenin vapautumiseen maaperästä, mahdollisesti myös mangaanin. Ulkomailla on säännöksiä, jotka kieltävät putkien jättämisen esimerkiksi hylättyihin kaivoihin. Putkien poistaminen on suhteellisen pieni toimenpide.

Maaputken ruostumisen vaikutus on myös havaittu seuraavassa Helsingin yliopiston progradu-tutkielmassa

Kähkölä, K., *Hiiliteräksisen suoja-putken vaikutus maaporattujen kalliokaivojen vedenlaatuun*. Pro Gradu. Helsingin yliopisto, Geologian laitos, Geologian ja mineralogian osasto, 2005

Porakaivojen saneeraja suosittaa ruostuvien hiiliteräspuikien korvaamista ruostumattomalla teräksellä.
<http://porakaivot.blogspot.com/2018/05/>

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto**Valtakatu 2,****96100 Rovaniemi****Viite: Malminetsintälupahakemus ML2017:0104, Oy Fennoscandian Resources Ab, Rääpysjärvi 1**

Esitämme malminetsintälupahakemuksen ML2017:0104 hylkäämistä maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen alueiden käytön suunnittelun yleisten tavoitteiden (MRL 5 §) perusteella.

Lupahakemuksen lopullisena tavoitteena on aloittaa alueella kaivostoiminta, jolla on erittäin haitallisia vaikutuksia:

- alueen elin- ja toimintaympäristöön
- ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen vaalimiseen
- luonnon monimuotoisuuteen ja muiden luonnonarvojen säilyttämiseen
- ympäristönsuojeluun ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseen
- luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön
- matkailuun liittyvän elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

Maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL, 132/1999) sisällytetyissä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (MRL § 22-24) todetaan: "Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät."

Heinävesi tunnetaan luostareistaan, vesireiteistään kanavineen, kulttuuristaan sekä puhtaasta luonnostaan, koskistaan, puhtaista kalarikkaista vesistöistään kuten Kermajärvi ja Suvasvesi. Heinävedellä ja lähikunnissa on paljon vapaa-ajan asuntoja ja alueella käy vuosittain paljon matkailijoita. Heinävedellä sijaitseva Kermajärvi kuuluu rantojensuojeluohjelmaan ja erityissuojelua vaativiin vesistöihin sekä on osa Saimaan luonnonsuojelualuetta. Kermajärvellä on laaja luonnonsuojelualue ja Kermajärveltä jatkuu etelään kapea, koskinen ja voimakkaasti virtaava Heinäveden reitti Koloveden kansallispuiston kautta Saimaan laajempiin vesiin. Beowulf Miningin tytäryhtiön suunnittelema malminetsintä ja kaivoshanke aiheuttavat vakavan ja kauaskantoisen ja mahdollisesti peruuttamattoman ympäristön pilaantumisen vaaran. Kaivoksen haitat voivat ulottua myös laajemmin Saimaaseen. Keskeisten vesireittien ja arvokkaiden luontoympäristöjen lähistölle kaavailtu kaivostoiminta on ilmeinen riski Heinäveden ja myös Saimaan matkailuelinkeinojen etujen ja luonnon arvojen sekä kaivostoiminnan vaikutuspiirissä olevien maanomistajien ja vapaa-ajan asuntoja omistavien kannalta ja tulisi todennäköisesti vaikuttamaan esimerkiksi kiinteistöjen hyödyntämismahdollisuuksiin, asumisviihtyvyyteen ja omaisuuden arvoon pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingissä 22.11.2018

Ykä Huhtala

